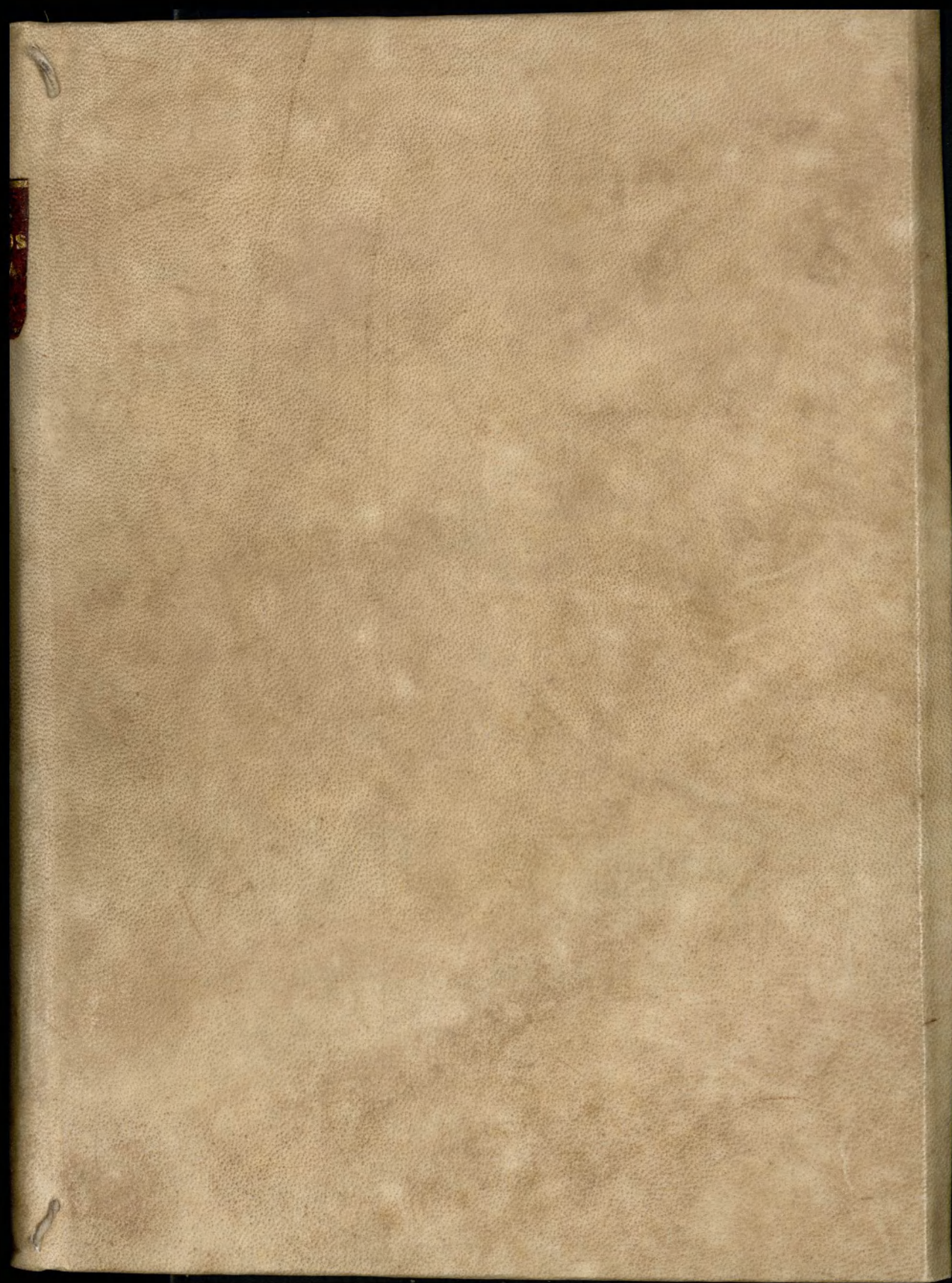

PAULUS (Venetus)

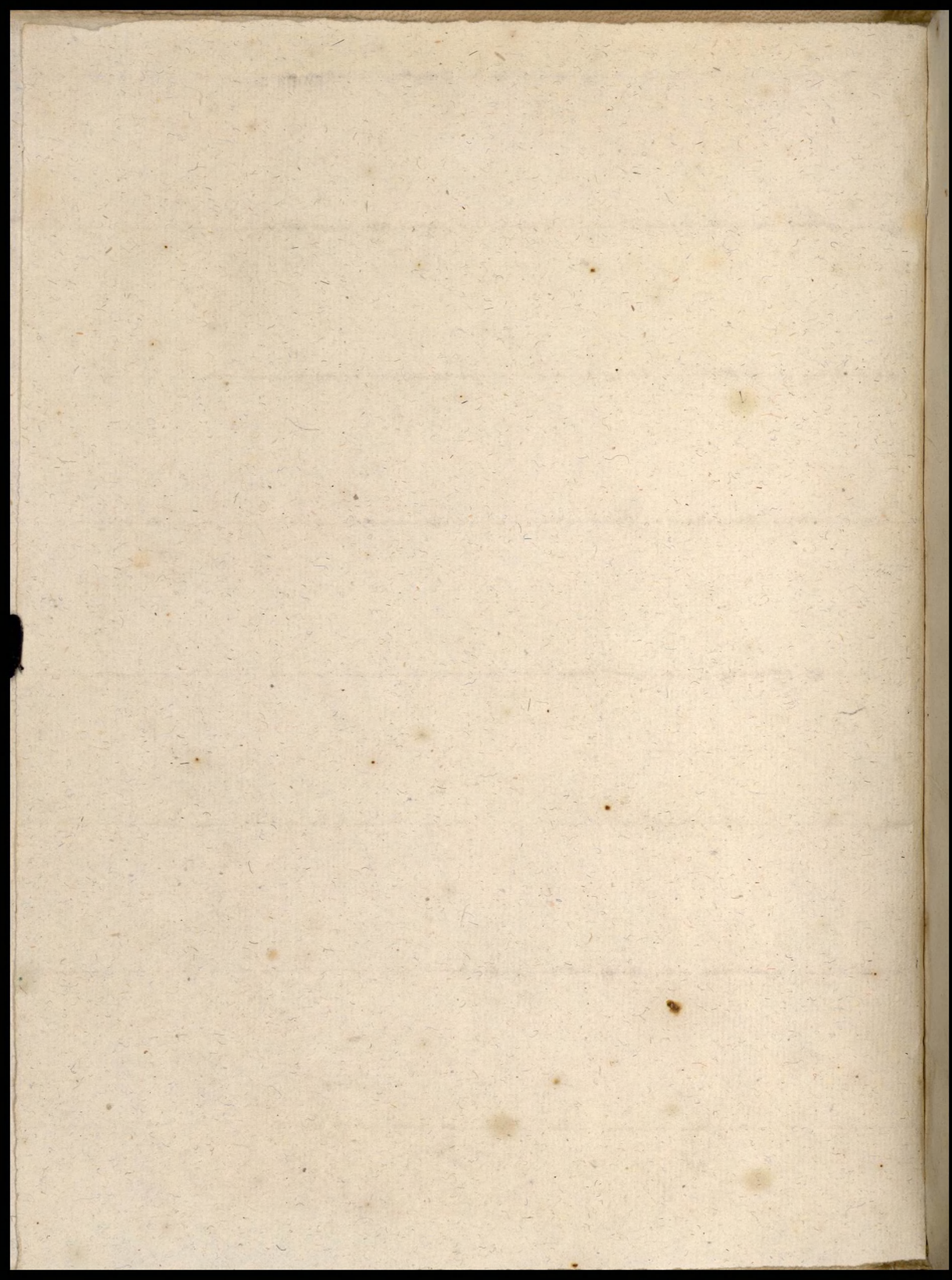
Logica Pauli Veneti.

Venise, Petrus de Bergame, 1492, pet. in-4° rel. pl.
vélin mod.

Hain, 12.502. - B.M.C., V. 510. - Stillwell, P. 198.

(Un seul exemplaire aux U.S.A.)

A 87

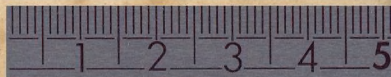

Pauli veneti sū
mule incipiunt.

John

1727
1728
1729
1730
1731
1732
1733
1734
1735
1736
1737
1738
1739
1740
1741
1742
1743
1744
1745
1746
1747
1748
1749
1750
1751
1752
1753
1754
1755
1756
1757
1758
1759
1760
1761
1762
1763
1764
1765
1766
1767
1768
1769
1770
1771
1772
1773
1774
1775
1776
1777
1778
1779
1780
1781
1782
1783
1784
1785
1786
1787
1788
1789
1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800

C Pauli Veneti summule incipiunt.

Conspiciēs in circuitu libro
rum quorūdā magnitudinē
tedium constituentē in ani
mo studentū necnō ⁊ alio
rum nimiam breuitatē qui
bus nulla fere ē annexa do
ctrina. Ideo volēs mediū retinere vtri
usq; sapiēs naturā extremis cōpēdiūz vti
le cōstruxi iuuenib⁹ plurib⁹ diuisum tra
ctatib⁹: quoz p̄mus sūmulaz tradit no
ticiāz. Scd̄s suppositionūz declarat ma
teriā. Tertius cōstīaz oñdit doctrinam.
Quartus terminoz vim instruit p̄bati
uaz. Quint⁹ ligādī regulā docet obliga
tiuā. Sext⁹ insolubilia soluēdi dat artes
⁊ viā. Septim⁹ 3̄ p̄mū obicit solutiōez
addēs r̄siuā. Octau⁹ 4̄o tertīz fortifi
cat p̄ rōnem argumentatiuā. Quia ergo
doctrina q̄cūq; cōdori: vt ait p̄hs i probe
mio phisicorū sumit exordiū id tractat⁹.
p̄m⁹ terminū sic diffinīēs incipit priorī.

Terminus ē signū orōnis cōstitutū
us: vt p̄ p̄pina elusdez: vt li
hō li aīal. Et notanter d̄f propin
qua qz oīo h̄z p̄tes propinqs ⁊ remotas:
p̄pina vocat dictio: remota 4̄o voca
tur littera vt silaba. **P**rima diuisio ē
ista. Terminoz qdāz ē p se significatiū⁹
qdāz 4̄o nō. Termin⁹ p se significatiū⁹
ē ille q p se sumptus aliqd rēp̄sentat vt li
hō: li aīal. Termin⁹ nō p se significatiū⁹
ē ille q p se sūptus nihil rēp̄sentat: vt oīs
nullus ⁊ c̄siles. **S**ecda diuisio est ista.
Terminoz qdā significāt naturaliter ⁊
qdā ad placitūz. Termin⁹ nālīter signifi
cās ē ille q apud oēs eiūsdē ē rēp̄senta
tiūz sicut li hō li aīal in mēte. Termin⁹
4̄o ad placitū significās ē ille q nō apud
oēs eiūsdē ē rēp̄sentatiū⁹ sicut ille termi
nus hō in voce vel in scripto q apud nos
significat boīez: s̄z apud aliq̄s certas na
tiones nihil significat vt sunt greci ⁊ he
brei. **T**ertia diuisio ē ista q termino
ruz qdā ē cathegorematicus ⁊ qdā sica
ibegorematicus. Termin⁹ cathegorema

ticus ē ille q t̄a p se c̄s cū alio h̄z p̄pīū si
gnificatiū: vt li hō. siue. n. ponat i oīone
siue extra sup significat boiem. Termi
nus si cathegorematicus ē termin⁹ h̄is
officiū q p se sūptus nulli⁹ ē significatiū⁹
vt signa distributiua: vt oīs nullus. ⁊ si
gna p̄ticularia: vt aliq̄s alter: ⁊ p̄positio
nes ⁊ aduerbia cōiunctiōes. Signa nāq;
distributiua h̄nt officiū: qz d̄termināt dī
stributiue: ⁊ p̄ticularia, p̄ticulariter: p̄po
sitiōes d̄termināt sub certo casu: aduer
bia: verbū: ⁊ cōiunctiōes h̄nt cōiungere ter
minos vel oratiōes. **Q**uarta diuisio ē
ista q terminoz qdā ē p̄ime intentiōis:
⁊ qdā secunde intentiōis. Terminus
p̄ime intentiōis est terminus mentalis
significans non terminum. Id est rem que
non est terminus dato qz esset: sicut li hō
significat fortem ⁊ platonē: quozum nul
lus pōt esse terminus. Terminus autēz
secunde intentiōis est terminus menta
lis significans solummodo terminūz vel
propositionem: vt illi termini mentales:
nomen: verbum: participium: p̄positio
oratio: ⁊ huiusmodi. **Q**uinta diuisio
est ista q terminozum quidam est p̄ime
impositiōis: quidam secunde. Termin⁹
p̄ime impositiōis est terminus vocalis
vel scriptus significans non terminum:
vt li homo ⁊ li animal in voce vel inscri
pto. Terminus autem secunde imposi
tiōis est terminus vocalis vel scriptus
significans solummodo terminum vel p̄
positionem: vt illi termini vocales vel
scripti nomē: verbum participium: ⁊ hu
iusmodi. **S**exta diuisio est ista. Ter
minozum quidāz sunt incomplexi: ⁊ qui
dam complexi. Terminus icomplexus
vocatur dictio: vt li lapis: li lignum: sed
terminus complexus est oratio: vt homo
albus fortis ⁊ plato: deum esse ⁊ huius
modi rē.

Uta de nomine ⁊ verbo exgibus
q oratio componitur ⁊ propositio
logicus principaliter cōsiderat.
Ideo 3̄ his restat diffinītiōes assignare.

Nomē ē terminus significatiuus sine tē-
pore cui? nulla pars aliqd significat sepa-
ta. vt hō. In ista diffinitione ponit terminus
loco generis: qz oē nomē ē terminus
z nō eōuerso. dicit significatiuus: quia
termini nō significatiui nō sunt nomina
apud logicū. licet bene apud grāmaticū
vt oīs nullus z filia. ¶ Tercio dicit si
ne tpe ad differentia verbi z participij. q
significat cū tpe: Quarto ponitur cuius
nulla pars aliquid significat: differentia
orationis cuius partes significāt.

Erbū ē terminus tpealiter signi-
ficatiuus z extremorū vnitus
cuius nulla pars aliquid signifi-
cat sepa. vt currit vel disputat. dicitur
pmo tpeoraliter significatiuus. ad diffe-
rentia nois qd significat sine tpe. Scdo
dicit z extremorū vnitus ad differentia
participij qd significat cum tpe. sed non
vnit suppositū cū. appositio sic verbū. ce-
tere aut particule ponunt sicut i deffini-
tiōe nominis.

Ratio ē terminus significatiuus
cuius aliqua pars aliqd signifi-
cat: vt hō. albus. deū eē. Ultima
particula pōitur ad differentia nominis
z verbi quorū partes non significant.

¶ Orationū alia pfecta. alia impfecta
Oratio pfecta est illa q perfectū sensum
generat in aīo auditoris: vt homo currit
Oratio impfecta ē illa q impfectū sensum
generat in aīo auditoris vt hō albus. de-
um eē. ¶ Notādum q tres sunt species
orationis pfecte. Orationū perfectarū.
alia indicatiua. vt hō currit. alia iperati-
ua vt voce Joannē. alia optatiua. vt vt
nam essem bonus logicus.

Propositio est oratio indicatiua
verum vel falsum significās vt
homo currit ponit oratio loco
generis: qz oīs ppositio est oratio z non
eōuerso. Secundo dicitur indicatiua.
qz sola indicatiua ē ppositio. non autem
imperatiua nec optatiua. Ultimo an-
teitur verū vel falsum significans. ppter

tales orationes. sortes pōt. plato incipit
que nō sūt ppositiones. non obstante qd
sint indicatiue. quia non significāt verū
nec falsum cuz sint oratiōes imperfecte.

Iussiones sub ppositione cōten-
tas sequitur numerare. pma ē
ista. Propositionū alia cathego-
rica alia hypothetica. ¶ Proposition ca-
thegorica ē illa que hz subiectum p dīca-
tum z copulā tanquam principales ptes
sui. vt homo est aīal subiectum est. li hō
predicatū vero li animal. z copula illud
verbum ē. quia coniūgit subiectū cū pre-
dicato. ¶ Et si dicat homo currit est p-
positio cathegorica z nō hz predicatum.
dicitur q hēt implicitum predicatum vi-
delicet li currit quod patet in resoluē-
do illud verbū currit in sumes est. z suū
participiū. subiectus ē de quo aliquid di-
citur: vt homo. prediatū vero qd dicitur
de altero. vt aīal. sed copula semper
est verbum substantiuum. s. sum es est.

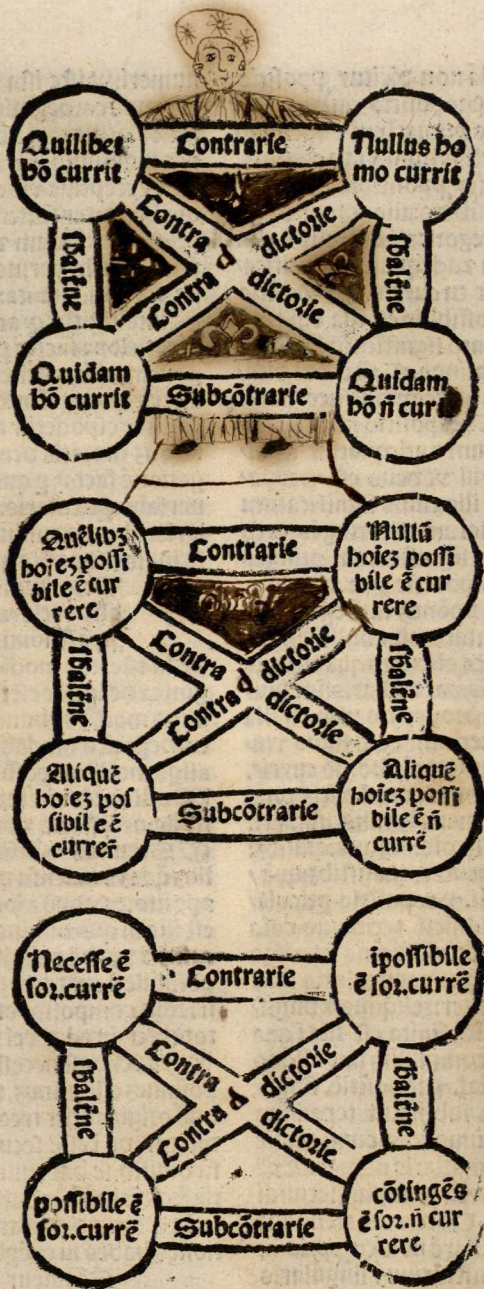
¶ De ppositiōe hypothetica posterius
dicitur ad differentiam cuius ponitur
illa particula principales partes sui.

¶ Secunda diuisio est ista.
Propositionū cathegoricarū. alia affir-
matiua. alia negatiua. Proposition cath-
gorica affirmatiua ē illa in qua verbū
principale affirmat. vt homo currit.
Propositio cathegorica negatiua est illa
in qua verbū principale negatur. vt ho-
mo non currit. ¶ Tertia diuisio est ista
Propōnū cathegoricarū. alia vera alia
falsa. Proposition cathegorica fā est illa
cuius primariū z adequatum significa-
tum est verum. vt tu es homo: hec enim
est vera tu es homo quia te esse hominē
est verum. Uoco significatum primariū
z adequatum propositionis. quod est si-
mile orationi infinitiue vel coniuncti-
ue illius. vnde te esse hominē vel q tu
es homo dicitur significatum primariū
z adequatum illius tu es hō. cetera autē
significata vt te eē animal. te esse substā-
tiam z huiusmodi sunt significata secū-

daria: et penes illa non dicitur propositio vera nec falsa. Propositio categorica falsa est illa cuius primum et adequatum significatum est falsum ut tu es alius.
Quarta diuisio propositiōum categoricarū: alia possibilis: alia impossibilis. Propositio categorica possibilis est illa cuius primum et adequatum significatum est possibile ut tu curris. Propositio categorica impossibilis est illa cuius primum et adequatum significatum est impossibile: ut homo est asinus.
Quinta diuisio propositiōum categoricarū: alia necessaria: alia contingens. Propositio necessaria est illa cuius primum et adequatum significatum est necessarium ut deus est. Propositio contingens est illa cuius significatum primum et adequatum est contingens ut tu es homo. Et voco significatum contingens illud quod indifferenter potest esse verum vel falsum.
Sexta diuisio propositiōum categoricarū: alia alicuius quantitatatis alia nulli. Propositio categorica alicuius quantitatatis est illa que est vltima: particularis: indefinita vel singularis. Propositio vltima est illa in qua subiicitur terminus cuius signo vniuersali determinatur ut omnis homo currit. Terminum communem voco in presenti nomine appellatum et nomen pluralis numeri. Signa vltima sunt ista omnia: nullius: quilibet: unusquisque: uterque: neuter: qualislibet: quatuorlibet et huiusmodi. Propositio particularis est illa in qua subiicitur terminus cuius signo particulari determinatur ut aliquis homo disputat. Signa particularia sunt ista: aliquis: quidam: alter: reliquus et huiusmodi. Propositio indefinita est illa in qua subiicitur terminus communis sine aliquo signo: ut homo est animal. Propositio singularis est illa in qua subiicitur terminus discretus vel terminus cuius cum prout demonstratio singularis numeri. Ex primis quod sortes currit: exemplum secundum ille homo disputat. Voco autem terminum discretum vel singularem nomen proprium: aut nomen demonstratiuum singularis

numeri: ut iste ista istud. Ex quibus sequitur quod categorica nullius quantitatatis: Et tunc quod illa que non est vltima nec particularis nec indefinita nec singularis: ut exclusiue et exceptiue videlicet tamen homo currit: omnis homo preter sortem mouetur. **Iuxta** primam secundam et vltimam diuisiones ponitur iste versus Que causa vel ipse: qualis ne vel alius. quanta: par in se. Prima propositio sic intelligitur quod ad interrogationem de propositione factam per que respondet categorica vel hypothetica. Secunda autem asserit quod ad interrogationem factam per qualis respondetur affirmatiua vel negatiua: sed in tertia denotatur quod ad interrogationem factam per quanta respondetur vniuersalis: particularis. indefinita vel singularis: et hoc secundum exigentiam propositionis propositae quarum etc.

Reter supradictas diuisiones due alie declarantur. Prima est ista. propositiōum categoricarū. Alia de in esse: alia modalis. Propositio categorica de in esse est illa in qua non ponitur alius modus: ut homo currit. Propositio categorica modalis est illa in qua ponitur alius modus: ut possibile est sortes currere. Modi autem sunt sex. scilicet possibile et impossibile: necessarium et contingens: verum et falsum.
Secunda diuisio propositiōum modalium quidam est in sensu diuisio et quidam in sensu composito. Propositio modalis in sensu diuisio est illa in qua modus mediat inter actum casum et verbum infinitiui modi: ut sortem possibile est currere. Propositio modalis in sensu composito est illa in qua modus totaliter preedit vel finaliter subsequitur: ut deus esse est necessarium: impossibile est homines esse asinus.
Ex his diuisionibus originantur tres figure quarum prima dicitur de in esse: secunda modalis de sensu diuisio se habens ad modum prime. Tertia vero dicitur modalis de sensu composito sed a ceteris disperata: quarum declarationes habes in exemplo hic inferi propositio.
 Sequitur figure.

Int igitur taz pme q̄ secunde
figure be regule generalis. p̄
ma est ista. Vltis affirmatiua
z vltis negatiua de consilibus
subiectis z predicatis supponētibus
esse p eodē vel p eisdē sunt contrarie i
figura: vt q̄libet hō currit z null⁹ homo
currit. ¶ Secda regula est ista pticularis
affirmatiua pticularis negatiua de con
siliis subiectis z pdicatis supponētib⁹
p̄cise p eodē vt p eisdē sunt subcōtrarie
in figura: vt q̄daz hō currit z q̄daz hō nō
currit. ¶ Tertia regula vltis affirmati
ua z pticularis negatiua vel vltis nega
tiua z pticularis affirmatiua de consiliis
subiectis z pdicatis supponētib⁹ p̄cise p
eodē vel p eisdē sunt cōtradictorie i figu
ra: vt q̄libz hō currit: z q̄daz hō nō currit
Nullus hō currit: z q̄dam homo currit.
¶ Quarta regula. vltis affirmatiua z
pticularis affirmatiua z vltis negatiua: z
pticularis negatiua d̄ consiliis subiectis
z pdicatis supponētibus p̄cise p eodē vt
p eisdē sunt subalterne i figura: vt q̄libz
hō currit: z q̄dam hō currit. Nullus hō
currit: z q̄daz hō nō currit. Ex pdictis se
gitur q̄ ille nō sunt cōtrarie. Qis hō currit
z nullus hō currit: nec iste cōtradictorie.
Qis hō currit z q̄daz hō nō currit: nec iste
subalterne. Qis hō currit z q̄daz hō cur
rit: q̄ termini nō supponunt p̄cise pro eo
dez vt p eisdē. In vna enī: s̄b̄m suppo
ni p vtroq̄ sexu: in alia vero pro masculi
no tantum.

¶ Iur quatuor regulis situant p
positiones in figura ita q̄tuor ali
is regulis ipsaruz cognoscit lex
seu natura: quaz p̄ma ē ista. Nō est possi
bile duo s̄tia esse s̄t̄ia sed bene s̄t̄ falsa.
¶ Prima pars p̄z inductiue in oib⁹: z h̄a
pbatur: q̄m̄ ista sunt s̄t̄ falsa. Quilibz hō
est albus z nullus hō ē albus: z ista s̄t̄.
Omne animal ē hō z nullus animal ē hō.
¶ Secunda regula est ista. Nō est possi
bile duo subcōtraria esse s̄t̄ falsa: sed b̄n
siml̄ h̄a. Patet ps p̄ma i singulis discurre

do: z secunda pbatur: q̄m̄ sunt simul h̄a
Aliquis hō ē albus: z aligs hō nō ē albus
Aliq̄ animal est homo: z aliq̄ animal
non est homo. ¶ Tertia regula est ista.
Non est possibile duo cōtradictoria esse
simul vera vel simul falsa: p̄z ista regula
discurrendo per singula cōtradictoria.
¶ Quarta regula est ista. Si vltis est ve
ra sua pticularis vel idēfinita sibi sub
alterna est vera: sed non econuerso. Vñ
si hec esset vera quilibet homo est albus
hec similiter esset vera aliquis homo est
albus: sed non econuerso: q̄ iam de facto
hec est vera aliquis homo est albus: z nō
ista quilibet homo est albus. Et eodem
modo dico de negatiuis quare zc.

¶ Quipollentarium tres sunt re
e gule: quarum prima est ista. Ne
gatio preposita facit equipolles
re suo cōtradictorio: vnde nō quilibet
homo currit equiualeat isti. Aliquis ho
mo non currit. Et non nullus homo cur
rit equiualeat isti aliquis homo currit.
¶ Secunda regula est ista. Negatio
postposita facit equipollere suo contra
rio: probatur. Nam ista quilibet homo
non currit: equipollet isti nullus homo
currit: z nullus homo non currit: equi
pollet isti quilibet homo currit. ¶ Ter
tia regula est ista. Negatio preposita et
postposita facit equipollere suo subalter
no: vnde hec nō quilibet homo non cur
rit equipollet isti aliquis homo currit: z
ista non nullus homo nō currit: equipol
let isti: aliquis homo non currit. Unde
versus pre cōtradic. post contra. pre post
que subalter. Hec regula non solum de
seruit prime vel secunde figure immo z
tertie Et voco ibi negationem prepositā
quando coniungitur modo siue modus
precedat siue sequatur: z postpositam q̄m̄
coniungitur verbo infinitiui modi. Ex
plum primi. Non possibile est s̄oz. curre
re: vt s̄oz. currere nō est possibile. Exem
plū sc̄di possibile ē s̄oz. nō currere vt s̄oz.
nō currē ē possibile. Hec ḡn̄ necesse ē s̄oz.

currere: equiualeat isti: contingens ē sor. nō currere per primam regulaz: & hec neces se est sor. non currere: equiualeat isti im possible ē sor. currere p secundā regulaz & ista non necesse est sor. non currere eg ualeat hūic: possibile ē sor. currere: p tertiā regulam: & ita dicatur de ceteris quibus cunctis quare rē.

Conuersio ē trāspō subiecti i pre dicatū & ecōuerso: vt hō est aīal: aīal ē hō. Et hec diuiditur in cō uersionē simplicē & p accēs & p ppositio nē. Cōuersio simplicē ē trāspō subiecti in pdicatū & ecōuerso manēte eadē qualita te & quātitate: vt nullū aīal currit: nulluz currens ē aīal. Cōuersio p accēs ē trāspō subiecti in pdicatū & ecōuerso manēte ea dē qualitate. s; mutata quātitate: vt oīs hō aīal aliqđ aīal ē hō. Cōuersio p pposi tidem ē trāspō subiecti in pdicatū & ecō uerso manēte eadē q̄litate & quātitate: s; mutatis termis finitis i terminos infin itos: vt quoddā aīal nō currit: quoddam nō currens nō ē nō aīal. **U**t at sciatur q̄ pponus his ouersionib; ouertat ponū tur isti & sus. Feci simplr cōuertit eua p acci. **A**sto. pōtra. sic fit ouersio tota. In qbus ponūt quattuor lfe vocales. s. a. e. i. o. **A**. significat vles affirmatiuā. e. vlem negatiuā. i. pticularē vlt indefinitā affir matiuā. o. & o pticularē vlt indefinitā ne gatiuā. Cū gō feci simplr. i. vlis negati uā & pticularis affirmatiuā ouertuntur simplr: ouertit eua p acci. i. vlis negati uā & vlis affirmatiuā ouertūt p accidens. **A**sto pōtra. i. vlis affirmatiuā: & pticula ris vlt indefinita negatiuā ouertūt p ppo sitidē. **H**ay ouersionū simplicē ē vtilior qz vltiter si ouersa est & ouertēs ē & & ecōuerso: s; nō ē ita i ouersionē p accēs vlt p ppositidē. **N**ā i ouersionē p accēs ē ouer sa falsa. vt oē aīal ē hō: & ouertēs & hō ē aīal. In ouersionē & o p ppositidē ē ouer sa & ouertēs falsa. **N**ā hec ē vera aliqđ rosa nō ē suba: nulla rosa erit: & tū hec ē falsa. Aliqua nō suba nō ē nō rosa: quia

suiū dictionū ē vey: v; oīs nō suba ē nō rosa. **C**ōtra id qđ dcm ē de ouersionē simpliciter arguitur pmo sic. **H**ec ē vera null' hō ē mulier: & hec ē falsa nulla mu lier est hō igit rē. **S**cdo hec ē & a' nul lus cec' videt ens: & hec ē falsa nullum ens videt cecū g rē. **T**ertio hec ē & a: nulla dom' ē i hoie: & hec ē falsa nullus hō ē in domo: g rē. **A**d p̄mum dicit q illa nō ē sua ouertēs: s; ista: nulla mulier ē aliqz hō: qz v; ē dñlis limitatio i ouer tēte & in ouersa. **A**d scdō dico q non sit de subiecto pdicatū: qz nō ē pdicatus li ens: s; li vides ens: iō sic ouertit. ergo nullū vidēs ens ē cecū. **A**d tertiū dici tur filr q illa nō est ouertēs ei: sed ista nulluz ens in homine est domus: vel ista in nullo homine est domus: quia nō de bent termini mutare casum quare rē.

Ropō hypothetica est illa q hz p plures cathegoricas diūctas per notā ditiōis: coplatiōis: diūcti onis vel alicui istaz equalentē: vt tu es hō & tu es aīal. **T**res igit sūt spēs hypo thecar: nō equalētes i significado: v; cō ditiōalis: coplatiua: & diūctiua. **A**lieve ro vt localis: cālīs: & palis nō sūt hypo thetice: s; cathegorice. **P**ropō ditiōna lis ē illa in qua diungūt plures cathego rice p notā ditiōis: vt si tu es hō tu est aīal. **P**ropōnuz. ditiōnalis: alia affirma tiua: alia negatiua. **P**ropō ditiōnalis af firmatiua ē illa i qua affirmat notā ditiōis: exēplū positū ē. Cōditionalis nega tiua ē illa i qua notā ditiōis negat: vt si si tu es hō tu es aīal: & hec semp pbat p affirmatiuā. **A**d & itatē ditiōnalis affir matiue: regrit & sufficit q opposituz oē quētis repugnet aīcedēti: vt si tues hō tu es aīal **H**ec vera ē: qz ista repugnāt tu es hō & tu nō ē aīal. **A**lis vocat illa ppō q imēdiate sequit notā ditiōis: & sequēs vero ē alia: ita q tu es hō: est aīal: & tu es aīal: ē cōsequēs. **A**d falsitatē ditiōnalis affirmatiue: regrit & sufficit q oppositū cōsequētis stet cū aīcedēte: vt si tu es hō

tu sedes. Hec autem stant simul: tu es homo
et tu non sedes. Iste igitur conditionalis est falsus.
De impossibilitate: possibilitate: necessitate:
et contingetia: eiusdem non oportet dicere aliter
quam omnis conditionalis vera est necessaria et omnis
falsa est impossibilis. Nulla autem que sit con-
tingens. Iste regule dicte sunt conditiona-
li de nominata a li si quare etc.

Copulativa est illa quae habet plures ca-
thegoricas per notam copulativam ius-
te coniunctas: ut tu es homo et tu sedes.
Proposuit copulativarum alia affirma-
tiva: alia negativa. Affirmativa est illa in
qua nota copulativam affirmat: exemplum
positum est. Negativa vero est illa in qua no-
ta copulativam negat: ut non tu es homo
et tu es asinus. Et semper negativa probatur
per affirmativam. Ad veritatem copulativae af-
firmative requiritur quolibet partem esse ve-
ram: ut tu es homo et tu es animal. Et ad falsi-
tatem copulativae affirmativae sufficit una
partem esse falsam: ut tu es homo et tu curris.
Ad possibilitatem copulativae requiritur qua-
libet partem esse possibilem et nullam alteri
impossibilem: exemplum primum ut tu es
homo et tu curris: sed ad impossibilitatem ei-
us sufficit una pars esse impossibile: aut una al-
teri impossibile: exemplum primum ut tu
curris et es asinus: exemplum secundum: ut tu es:
et non es. Ad necessitatem copulativae requiritur
quolibet partem esse necessariam: ut homo est animal: et
deus est. Et ad contingentiam ipsius requiritur
et sufficit una pars esse contingens: alteram autem
non impossibile: nec eadem impossibile ut tu
curris et tu es homo: vel deus est: et tu curris.

Disjunctiva est illa in qua coniungit
tur plures cathegorice per notam
disjunctivam ut tu es homo vel tu es
asinus. **P**roposuit disjunctivarum alia af-
firmativa alia negativa. Disjunctiva affir-
mativa est illa in qua affirmatur nota dis-
iunctionis ut patuit. Negativa vero est illa
in qua nota disjunctivam negatur ut non
tu es homo vel tu es capra: et hec semper proba-
tur per affirmativam: nec est negativa nisi
si proponere negatio: ut tu non es asinus

vel tu non es capra: affirmativa est quia
nulla illarum negationum transit in notas
disjunctivae. Ad veritatem disjunctivae
affirmativae sufficit una pars esse veram
ut tu es homo vel tu es asinus. Et ad falsitatem
eius requiritur quolibet partem esse falsam.
ut tu curris vel nullus baculus stat in an-
gulo. Ad possibilitatem disjunctivae affirma-
tivae sufficit una pars esse possibilem: ut
homo est asinus vel antichristus est. Sed ad impos-
sibilitatem eius requiritur quamlibet partem
esse impossibilem ut homo est asinus vel
nullus deus est. Ad necessitatem disjuncti-
vae affirmativae sufficit una pars esse
necessariam vel invicem dici. Exemplum
primum ut deus est vel sortes movetur. Exem-
plum secundum ut tu es vel tu non es. Et ad con-
tingentiam eiusdem requiritur quolibet partem
esse contingentem: et nullam alteri repugnare
nec etiam contradictoria illarum ut antichristus
est albus vel ipse currit. Ponit tertia par-
ticula quia hec disjunctiva est necessaria
tu non es homo vel tu es animal: et tamen nulla
pars alteri repugnat et quilibet est contin-
gens: sed hoc ideo quia contradictoria partium
repugnat videlicet tu es homo: et tu non es animal:
vel dicat et melius quod ad necessitatem disjuncti-
vae requiritur et sufficit copulativam fa-
ctam de partibus contradictoriis esse impossi-
bilem. Et ad contingentiam quod copulativa
facta de partibus oppositis sit contingens
Hec enim est necessaria tu non curris vel
tu moveris: quia hec copulativa est im-
possibilis: tu curris et tu non moveris.
Et hec est contingens tu curris vel tu non
moveris: quia hec copulativa est contin-
gens tu non curris et tu moveris secundum re-
gulas datas de copulativis. Sequitur ca-
pitulum de predicabilibus.

Incipit tractatus de predicabilibus.

Predicabile dupliciter sumitur: videlicet
per commune et proprium. Predicabile co-
mune sumitur est terminus apertus
natus de aliquo predicari: et sic tam ter-
minus communis quam singularis tam com-
plexus quam incomplexus dicitur predicabi-

le. Sed proprie sic sumēdo diffinit. **P**redicabile ē termin⁹ vniuoc⁹ aptus nat⁹ d plurib⁹ p̄dicari. ⁊ sic nullus termin⁹ singularis nec trāscēdēs aut cōposit⁹ dicit⁹ p̄dicabile seu vniuersale qđ idēz ē: quia null⁹ talis ē termin⁹ vniuoc⁹. **U**nde termin⁹ vniuoc⁹ ē termin⁹ simplex plura significās scđm vnicā rōem: sicut li hō qđ significat sortē ⁊ platonē: ⁊ oīa sua significata scđm hāc rōēz aīal rōnale. **P**er hō qđ dī termin⁹ simplex excludūtur termini **qđ** vnicā rōē excludit terminū trāscēdētēz vñ ens aliqd ⁊ hñmōi. **T**ermin⁹ vniuoc⁹ ē termin⁹ simplex plura significās fm diuersas rōnes: sicut li canis qđ significat canē latrabile: fidus celeste ⁊ piscē marinū: ⁊ hec diuersa rōnib⁹. **P**redicabile scđo mō sumptum vidit⁹ i qđ vñia: vñ gen⁹: spēs: dīa: p̄prium ⁊ accñs. **H**en⁹ g ē tmin⁹ vniuoc⁹ p̄dicabilis in qđ de plurib⁹ differentib⁹ spēs. vt aīal p̄dicat⁹ de boīe ⁊ de asīno qđ dñt spēs in eo qđ qđ. qđ ad interrogatōnē factā p qđ ē hō vel asīn⁹ rñdet⁹ qđ ē aīal. **H**en⁹ diuidit⁹. Nā quoddā ē gen⁹ gñia lissimū: ⁊ quoddā gen⁹ subalternū. **H**en⁹ gñalissimū ē terminus qđ sic ē gen⁹ qđ nō pōt eē spēs: vt suba. **H**en⁹ subalternū est termin⁹ qđ sic ē gen⁹ qđ pōt eē species vt aīal. Est enī gen⁹ respcū hoīs: spēs vero respcū corpīs. **S**pēs ē termin⁹ vniuoc⁹ nō sup̄p̄mus p̄dicabilis in qđ de plurib⁹: vt li hō p̄dicat⁹ de sorte ⁊ platone: in eo qđ qđ: qđ ad interrogatōēz factā p qđ ē sortēs vt plato: rñdetur qđ ē hō. **S**pēs diuidit⁹: qđ qđā ē spālissima: ⁊ qđā subalterna. **S**pēs subalterna ē termin⁹ qđ cuz sit spēs pōt eē genus: vt aīal. **S**pēs spālissima ē terminus qđ cū sit spēs nō pōt eē genus: vt hō: vel aīr. **S**pēs spālissima ē terminus vniuoc⁹ p̄dicabilis in qđ de pluribus dñtibus numero solū: ⁊ notāter dī solū: qđ li aīal nō est spēs spālissima: ⁊ tñ ē terminus vniuoc⁹ p̄dicabilis in qđ de pluribus differentib⁹ numero qđ de sorte ⁊ platone: sed nō solū de differentib⁹ nu-

mero: qđ ē de differentib⁹ spēs: vt de boīe ⁊ leone. **D**ifferentia ē terminus vniuoc⁹ p̄dicabilis de pluribus in qđ eēntia le: vt rōnale qđ p̄dicatur de sorte ⁊ platone in eo qđ quale: qđ ad interrogatōēz factā per qualis ē sortēs respōdet⁹ qđ est rōnalis. **P**ropriū ē terminus vniuoc⁹ p̄dicabilis de pluribus: in eo qđ quale accidentale ouertibiliter: vt risibile qđ p̄dicat⁹ de sorte ⁊ platone: in eo qđ quale: qđ ad interrogatōēz factā per qualis ē sortēs. vel plato ouerienter rñdetur qđ risibilis ⁊ tota rō quare sic p̄dicat⁹ de illis ē: qđ est p̄pria passio illius termini hō: cum quo ouertitur. **A**ccñs ē terminus vniuoc⁹ p̄dicabilis de pluribus in eo qđ quale: accidentale nō ouertibiliter sicut li album: qđ p̄dicatur de boīe. in eo qđ quale accidentale: qđ ad interrogatōem factā per qualis est homo vel asinus pōt ouerienter responderi qđ albus: ⁊ hoc nō ouertibiliter: qđ nō ouertitur li albū cuz aliquo illoz. **S**ufficientia p̄dicabiliū hētur isto mō: qđ oē vniuersale aut ē p̄dicabile eēntialiter aut accñtaliter. Si eēntialiter aut in qđ aut in quale. Si in quale illud ē differentia. Si in qđ: aut de plurib⁹ differentibus spēs: ⁊ illud ē gen⁹: aut de pluribus differentibus numero solū si illud ē species. Si vero ē p̄dicabile accñtaliter. Aut g in quale accñtale ouertibiliter: ⁊ illud ē p̄prium: vel in quale accñtale nō ouertibiliter ⁊ illud ē accñs. **E**x p̄dictis pōt dici qđ sit p̄dicatio directa vt indirecta: eēntialis vel accñtalis. **P**redicatio directa est illa in qua superius p̄dicat⁹ de suo inferiori: vt homo ē aīal. **P**redicatio indirecta ē illa in qua inferi⁹ p̄dicat⁹ de suo superior: vt aīal est hō. **P**redicatio eēntialis ē illa in qua sup̄ius p̄dicatur de inferiori vel ecōuerso: fm qđ dñm ē: vt differentia de aliquo illoz. **S**3 p̄dicatio accidentalis ē illa in qua p̄prium vel accidēs p̄dicat⁹ de genere: spēs ⁊ differentia vt suo indiuiduo aut ecōuerso. **E**xēpluz p̄mi vt hō ē risibilis: vt aīal ē albū. **E**x m scōi vt

*si significas
plura excludit
terminū singularem*

risibile ē hō: albu ē aīa. Et dīstr de dīa
 z indiuiduo dīcat. vel melius dīcat q p
 dīcatīo cēntīalis ē p dīcatīo terminozum
 eius p dīcamētī: vt hō ē aīa: p dīcatīo aīst
 accēntīalis est p dīcatīo terminoz oluerfo
 rum p dīcamītoz: vt hō ē albus. Terml /
 nus superior ad reliquū dī ē ē ille qui cō
 tīnet illū z nō ecōuerfo: sicut lī aīa: respe
 ctu līstī? terminī hō: qz significat quicqd
 ille z cū hoc alīqd vltra. Terminus infe
 rīor ad reliquū dīcī ē ē ille q cōtīnet
 ab eo: z nō ecōuerfo: vt lī for. respectu
 līstīus terminī homo.

Corporēa	Substantia	
	Corpus	Incorporeā
Animatuz	Corpus animatū	Inanimatū
	Animal	Insensibile
Rōnale	Animal rationale	Irrationale
	Homo	Immortale
Sortes	Plato	

Incipit tractatus predicamentorum.

Redicamētū ē coordinatīo plu
 rīū terminoz fm sub z supra. Et

diuiditur in decē predicamenta.

Quoz prīmū est predicamentum
 substantie: cuius generalissimū est hic
 terminus substantia: sub quo ponitur hic
 terminus corpus: sub corpore corp^o ani
 matum: sub corpore animato: animal: sub
 animal: spēs specialissima hō vel aīnus:
 z sub līstīs sua indiuidua for. z plato: bu
 nellus z fauell^o. Secūduz p dīcamē
 tūz est p dīcamētum quantitatī. Cuius
 generalissimū ē quantitas sub quo sunt
 duo genera subalterna: quoz nulluz est
 superius ad reliquū videlicet cōtinuuz z
 discretū. Primi generis līstē sunt species
 linea: superficies: corpus: tempus: z loc^o:
 quaruz hec sunt indiuidua: hec linea: hec

superficies: h^o corp^o: hoc temp^o: hic loc^o

Scdī generis īfīnīte sūt spēs. s. binarius
 trīnarius: quaternari^o zc. indiuidua hō
 sunt hic binarius: hic trīnari^o zc. Ter
 tiū ē p dīcamētū qualitatis cui^o gīalissi
 mū ē qualitas sub quo sūt quatuor gene
 ra subalterna: nō se hīntia scdm sub z su
 pra. Prīmū ē bitus vel dispō. Scdm est
 nālis potentia vlt impotentia. Tertīuz ē
 passio vlt passibilis qualitas. Quartū
 ē forma vel circa alīquid cōstās figura
 Prīma generis spēs sunt grāmātica logi
 ca z rethorica: quaz indiuidua sunt hec
 grāmātica hec logica hec rethorica. Se
 cūdi generis spēs sunt durz z molle: qua
 indiuidua sunt hoc durum hoc molle.

Tertī generis spēs sunt dulcedo: amari
 tudo: albu: nigrum: calidū z frigidū
 humidū z siccū: quaz indiuidua sunt hec
 dulcedo: hec amaritudo: hoc albu: hoc ni
 grum: z hīdī. Quartī generis spēs sūt
 circulus: triāgulus: quadrāgulus z hīdī
 quaz indiuidua sūt hic circulus: hic tri
 angulus: hic quadrangulus. Quatū
 p dīcamētū ē p dīcamētū relatiōis.
 Cuius gīalissimū est relatiō vel ad ali
 quid sub quo sunt tria genera subalter
 na nō se hīntia fm sub z supra. Prīmū ē
 equiparatiō. Scdō ē suppositiō. Tertī
 ē suppositiō. Prīmī generis spēs sunt
 vicinus: equale z sīle: quarum indiuidua
 sunt: hic vicin^o: hoc equale: z hoc sīmile
 Scdī generis spēs sūt pat^o: dīs: z magī:
 quoz indiuidua sūt hic pat^o: hic dīs. z h
 magīster. Tertī generis spēs sūt: fili^o fer
 uis z discipulus. quaz indiuidua sunt:
 hī fili^o: hic feru^o: hic discipulus. Quī
 tū p dīcamētū ē p dīcamētū actiōis: cuius
 genera subalterna sūt sex: quoz nulluz ē
 supius ad reliquū videlicet gīare: cōmū
 pere: augere: dīminuere: alterare: z hī lo
 cū mouere. Prīmī z scdī generis species
 sūt generare boīem z cōmūpere equū:
 quaz indiuidua sūt: sic generare boīem:
 sic cōmūpere epū. Tertī z quartī gene
 ris spēs sunt: augere ī longū: dīminuere

in latū: quāz idiuīdua sunt: sic augere in longū: sic dīminuere ī latū. Quinti generis species sunt calefacere ⁊ frīgefācere: quāz idiuīdua sunt: sic calefacere: sic frīgefācere. Sexti generis spēs sunt mouere sursum: mouē deorsum: quāz idiuīdua sunt: sic mouere sursum: sic mouere deorsum. **S**extū pdicāmētū ē pdicāmētū passionis cuius generalissimū est passio. Et habz sītr sex genera subalterna nō se hñtia: sū sub ⁊ supia: v3 generari: corūpi: augeri: dīminui: alterari: ⁊ h3 locū moueri. Prīmi ⁊ scđi generis spēs sunt: homines generari: equūz corūpi: quāz idiuīdua sunt istūz hominē generari: istūm equūz corūpi. Terti3 ⁊ quarti generis spēs sunt augeri ī longū: dīminui ī latū: quāz idiuīdua sunt: sic augeri ī longū: sic dīminui ī latū. Quinti generis species sunt calefieri ⁊ frīgefieri: quāz idiuīdua sunt: sic calefieri: sic frīgefieri. Sexti generis species sunt moueri sursum: moueri deorsum: quāz idiuīdua sunt: sic moueri sursum: sic moueri deorsum. **S**eptimū pdicāmētū est pdicāmētū vbi: cuius generalissimū est vbi: sub quo sunt hec genera subalterna ī loco ī spacio: quoz species sunt ī domo ī platea: sub qbus sunt idiuīdua ī hac domo: ī hac platea: hic v3 ibi. **O**ctauū pdicāmētū ē pdicāmētū qñ: cuius generalissimū est qñ sub quo sunt genera subalterna: videlicet ī tpe ī euo ī eternitate: quoz spēs sunt heri: hodie cras. ⁊ idiuīdua vt tunc v3 ī illo die. vel ī illo instanti. **N**ouū pdicāmētū ē pdicāmētū situs cuius generalissimū ē situs vel positio. sub quo sunt spēs v3 stare. iacere. sedere. quāz idiuīdua sūt sic stare. sic sedere. sic iacere. **D**ecimū pdicāmētū ē pdicāmētū habitus cuius generalissimū ē habitus. sub quo sunt spēs annulus ⁊ corona. armatus esse calciatus esse quarū idiuīdua sunt hec annulus. hec corona. sic armatus esse: sic calciatus esse. Juxta pdicta est notandū q ī quocūq pdicamento ponitur

cōcretus. ī eodēz ponit suū abstractum ⁊ econuerso. ita q ī eodē pdicamento ponitur hō ī quo humanitas ī eodem albedo ī quo album ⁊ econuerso ⁊c.

Incipit tractatus syllogismorum.

Syllogismus ē orō ī q qbusdam positis ⁊ cēssis necesse est aliud euenire p ea q posita sūt ⁊ cēssa vt oīs hō currit. sōz. est hō. g. sōz. currit. Et sciendū est prīmo q oīs syllogismus constat ex tribus terminis. s. maior ex / tēmitate. minor ex tēmitate. ⁊ medio termino. Un̄ medius terminus ē ille quī bis sumit ante cōclusionēz ⁊ nō igredit cōclusionē. vt homo. Maior ex tēmitas est ille termin⁹ q sumitur ī maiori ppōe cūz medio termino vt currens. Minor ex tēmitas ē ille termin⁹ q sumit ī minori ppōe cūz medio termino vt sōz. **E**t 2° ē notandū q figura ē debita dī / positio terminoz. q dispō triplr. fit. Nam aut illud qd subiicitur ī pma ppōe p / dicat ī fa. ⁊ sic resultat pma figura. aut idē pdicat vtrōq. ⁊ sic ordinat fa f / gura. vel idēz subiicit ī vtrāq. ⁊ sic hñ / tertia figura. **E**x^m pme figure: vt oē aīal ē suba. oīs hō ē aīal. g. oīs hō ē suba. **E**x^m scđe figure. vt nullus lapis est hō de rī / bile ē homo. g. nullū rībile ē lapis. **E**x^m 3° figure oīs hō ē aīal. oīs hō ē rōnalis. g. quoddāz rōnale ē aīal. Un̄ vsus sub p / ma. bis p fa. tertia bis sub. **E**t 3° ē no / tandū q qdaz est cōclusio directa ⁊ qdam indirecta. cōclusio directa ē illa ī q maior ex tēmitas pdicatur de minori cōclusiōe. exempla data sunt. **C**onclusio indirecta ē illa ī q minor ex tēmitas pdicatur de mai / iori cōclusiōe. vt oīs hō ē aīal. sōz. ē hō. g. alīq aīal est sōz. **Q**uarto est no^m q oīz istaz figuraz sunt decē ⁊ nouē mō / qbus syllogizat ī illis quoz nomē pti / nēt ad pma figurā. qtuor ad scđaz ⁊ sex ad tertiā. ⁊ trīnēt ī istis xñb^o. Barba / ra. Celarēt. dārīferio. Baralīptō. Celā / tes. dābitis. fāpēsimo. frīse somoz. Cesā / cāestres. fēstio. barocho. daraptī. celaptō

Disamis. Datissi. brocardo. Serison. Et hi
oēs concludunt directe pter quinq; vlti
mos prime figure. In his poibus ponit
tur q̄tuor lre vocalis. s. a. e. i. o. prima si
gnificat vlem affirmatiuā. scda vlem ne
gatiuā. tertia pticularē indefinitā aut sin
gularē affirmatiuā. q̄rta pticularē indefi
nitā vel singularē negatiuā. fm ḡ situm
istaz lraz in mō d; cōstrui syllogism⁹. q; ḡ
in barbara ter ponit a: iō quelibet pro
positio imo erit vlis affirmatiua. Et q; ḡ
i cesare pmo ponit er: scdo a: r itez ter
tio e: iō illius mōi pma ppō. r 3^a erit vlis
negatiua. scda ho vlis affirmatiua. Si ḡ
q̄rat barbara ex qbus cōstat: dicat q; ex
duab⁹ vlibus affirmatiuis vlez affirma
tiua directe cōcludētib⁹. Celaret vero ex
vli negatiua r vli affirmatiua. vlez ne
gatiua directe cōcludētib⁹. r ita de singu
lis dicat. ¶ Quinto ē notanduz q; pme
quattuor dictiōes pmi x̄sus incipiūt ab
his cōsonantib⁹. b. c. d. f. r s̄itr oēs dictiōes
sequētes: r p b̄ itelligit q; oēs modi icho
antes. a. b. debent reduci ad primū prime
r oēs mōi ichoātes. a. e. ad f; r p. d. ad 3^m
r p. f. ad 4^m. Itē vbicunq; ponit s in his
dictiōib⁹ denotat q; ppō intellecta p
vocalē imediate pcedētem d; cūerti sim
plicit̄. r p. p. d; cūerti p accis: r p. m.
q; fiat trāspōsitiō in pmissis: ita q; maior
fiat minor. r cōuerso: r p. c. qd̄ reducat
p impossibile. Exēplū triū primoz hētur
reducēdo fapefino ad ferio: vt oīs hō est
āial: nullus lapis ē hō: ergo quoddā āial
nō ē lapis. Dicat ḡ sic nullus hō ē lapis
quoddā āial ē hō: ḡ quoddā āial nō ē la
pis. Ista reductio hētur cūertēdo malo
rem primi sylli per accidens. r minorem
simplr: quibus cūersionibus factis trā
ponantur pmissē r ita de alijs dicerur.
Qualiter aut̄ modus in q̄ ponit. c. redu
cat p impossibile ostēdit. Nā in istis modis
solū mō iserit. c. v; in barocho r in bro
cardo. Jō soluz isti modī reducuntur ad
barbara p impossibile. Exēplū pmi oīs hō
est āial: aliquis lapis nō est animal: ergo

aliquis lapis non ē hō. Reducitur nanq;
ad barbara p impossibile sumēdo d̄dicto
rium cōclusionis cum maiori r inferēdo
oppositū minori: vt oīs hō est āial om /
nis lapis est hō: ergo oīs lapis est animal
Exēplū scdi mōi: vt quidā hō nō ē lapis:
oīs hō ē āial. ergo quoddā āial nō est la
pis. Reducitur nāq; ad barbara sumen
do d̄dictorū cōclusionis cū minori r in
ferēdo oppositū alterius pmissē. s. ma
ioris: vt oē āial ē lapis oīs hō est āial
ḡ oīs hō ē lapis. Un̄ versus. Simpliciter
verti vult. s. p. ho p acci. m. vult transpo
ni. c. vero per impossibile duci. Ex p̄dictis
sequit q; nullus syllogismus constat ex
oibus particularibus nec ex oibus nega
tiuis. r si altera pmissarū fuerit particu
laris vel negatiua: r cōclusio s̄itr erit par
ticularis vel negatiua. Et hec de syllo
gismis dicta sufficiant.

¶ Incipit tractatus supponum.

Oppositio ē acceptio termini in
ppōne p aliquo vel p aliquibus
Exēplum p̄mitu es. Exēplum se
cundi: ergo r tu sumus. In prima suppo
nit solū pro aliquo. scda p aliquib⁹. Et
notāt̄ dicti in ppōne: quia extra ppōsi
tionē nō supponit terminus licet tamen
significet. vñ li hō ita significat extra p
positionem sicut intra. Nūq; tū suppo
nit nisi existat ps propōnis. ¶ Supposi
tio diuidit̄: qm̄ aliqua ē suppositio mate
rialis: r aliqua est suppositio personalis.
Suppositio māl̄is ē acceptio termini in
ppositione p suo materiali significato:
vt hō ē nomē: p; q; li hō nō supponit nisi
p se vel p sibi cōsimili que sunt significa
ta materialia istius termini hō. Suppo
sitiō psonalis est acceptio termini in pro
positione pro suo formali significato: vt
hō est āial: p; q; li hō supponit p̄or. vel
p platone q; s̄itr significata formalia isti
termini hō. ¶ Ad euidētā aut̄ istaz dī
finitionū ē notādū q; d̄icta ē iter significa
tū formale r māl̄e alicuius termini. Nā
significatū formale alicui⁹ termini ē illō

quod ille terminus significat: et de eodem
ac p eodem est verificabilis affirmatiue sine
additamento signi materialitatis: sic sor.
vl plato est significatum formale isti? tmini
bo: qz de sor. et platone verificat affirma
tiue li ho sine additamento signi materia
litis: qz qlz istaz est ha: sor. est ho: et pla
to est ho. Sed significatum male alicuius
termini est illud qd iste terminus significat
p quo no est verificabilis affirmatiue si
ne additamento signi materialitatis: sicut
ille terminus ho et qlz sibi cofilis est signi
ficatum eiusdem termini ho materiale: qz se
ipm significat quelz sibi cofitem: tñ p nul
lo tali est verificabil sine additamento signi
materialitatis: qz hec est falsa: ille termi
nus ho est ho: sz h est vera: ille est terminus
ho est li ho. Vel dicat et breuius q signi
ficatum formale alicuius termini est illud de
cuius pnoie demonstrante verificabilis est
talis terminus affirmatiue sine additame
to signi materialitatis: vt sor. est significa
tum formale illius termini ho: qz est vera
ho est ho demonstrando sor. Sz significatum
materiale alicuius termini est illud de cuius
pnoie demonstrare no est talis terminus
verificabilis affirmatiue: nisi mediante
signo materialitatis: sicut iste terminus
ho est significatum materiale eiusdem: qz hec
no est vera: hoc est ho demonstrando illum
terminum ho: sz bn est vera: hoc est ho de
monstrando eadem. ¶ Ex quibz sequit
pmo q qlz terminus q no est de seipo verifi
cabilis nisi mediante signo materialitatis
bz duplex significatum videlicet materiale
et formale sicut illi termini ho: al lapis:
lignu huiusmodi. significat eniz li ho sor.
formaliter: et seipsum aut sibi consimilez
materialiter. ¶ Secdo seqt q qlibz termi
nus q est de seipo verificabilis sine tali
signo. sz vnu solu significatum et illud est for
male et formaliter significat. sicut isti ter
mini ens: aliquid: nomen: terminus et huius
modi. Na sicut illa est vera ens est ens: ita il
la li ens est ens. Et sicut illa est vera nomen
est nomen: ita illa nomen est nomen. ¶ Tercio

sequitur q sicut aliquis terminus prime inten
tionis vel impois bz significatum formale
solimodo et aliquis materiale et formale.
ita aliquis terminus se intentionis vel ipois
bz significatum formale solimodo. et aliqs
vtruzqz pma pars est onsa. qm tam li ho. qz
li ens. est terminus prime intentionis vel
impois. et tñ li ho bz vtruzqz significatus.
et li ens formale solimodo. pa pars pba
tur. Nam li nomen et li ppō. sunt termi
ni se intentionis vel impois. et li nomen
bz significatum formale solimodo. qz hec
est vera li nomen est nomen. Et li propō.
bz vtruzqz. qz hec no est vera li ppō est p
positio. sed bn qualibet istaz. propositio
affirmatiua est ppō: propō negatiua est
propō. Sitr ille terminus syllogismus bz
vtruzqz significatum. qz hec no est vera li syl
logismus est syllogismus. sed bn quelz istarū
a est syllogismus. et b. est syllogismus. dato q a
sit syllogismus pñe figur. et b. se. ¶ Quar
to sequitur q sicut aliquis terminus pñe inte
tionis vel impois pōt supponere materia
liter et aliqs psonaliter. ita aliquis terminus
secunde intentionis vel impositionis pōt
supponere psonaliter. et aliqs materialiter
prima pars est onsa et pa probat. Na dicē
do nomen est terminus. li nomen supponit
psonaliter. qz p suo formali significato
et ita dicēdo ppō vt syllogismus est oō
sed dicēdo ppositio est terminus simplex.
syllogismus est nomen taz propō qz li syllo
gismus supponit materialiter p suo ma
teriali significato et.

¶ T autē cognoscatur qñ termini
materialiter supponūt et qñ pso
naliter spales et declarāt. quaz
prime ista. Dis terminus solu hñs signi
ficatus formale est solimodo psonaliter
suppōibilis. pz qz tal nūqz supponit nisi
p suo formali significato xbi gra. de ter
minis pñe intentionis vl impois: vt ens
aliquid et huius. Ex de terminis se inten
tionis vl ipois. vt terminus. nomen et huius
¶ Secūda regnla est ista. Dis terminus
vtruzqz hñs significatus si sibi addit sigm

materialitatis i ppoⁿe solummodo ma-
terialiter supponit. p^r q^u nō supponit nī
si p suo māli significato rōne signi māli-
tatis. Ex^m dⁱ teris p^rie itentiois vt ipōis
vt li hō ē li hō. li animal est li animal. taz
li hō q^u li aīal stat māliter. Ex^m dⁱ termis
scde itentiois vel impōis vt li p^ro ē li p^r
positio. li syls ē li syls. tam li p^ro q^u li
syllogismus supponit māliter: q^u p suo
māli significato. Signa mālitatis sūt ista
li iste termin^{us}. ista p^ro. ista o^ro. r huius
s^z potissimū ē ista vox. li. ¶ 3^a regula est
ista. Cuiuscūq^{ue} p^rois extrēa sūt termini
p^rie itentiois vt ipōis q^u nō addit si /
gnū mālitatis tā sub^z q^u p^rdicatū suppoit
p^ronalit. vt hō ē aīal for. currit. Et notā
ter dⁱ si nō addit signū mālitatis. q^u ad-
dito illo supponeret ibi termin^{us} māliter
p scdaz regulā. ¶ Quarta regula ē ista.
Cuiuscūq^{ue} p^rois extrēa sunt termini se
itentiois vt impōis quoz subiectū h^z so-
lus significatū formale r p^rdicatū vtrūq^{ue}
tā subm q^u p^rdicatū suppoit p^ronalr si p-
dicato nō addit signū mālitatis. xbi grā
signū ē p^ro. termin^{us} ē syls. ¶ Quinta
regula ē ista. Si extrēa sūt termini scde
itentiois vt ipōis r subiectū hēat vtrūq^{ue}
significatū p^rdicatū rō sūt vtrūq^{ue} vel so-
lū formale nō dat regulā g^ratals. qm iter
dū suppoit qlibet illoz p^ronalit. iterdū
alr māliter. xbi aratia dicēdo p^ro ē ora-
tio. ambo extrēa hnt vtrūq^{ue} significatū
r ambo p^ronalr supponūt. Itē si dicitur
p^ro ē signū: subiectū h^z vtrūq^{ue} significa-
tum r p^rdicatū solum vnum. s. formale r
vtrūq^{ue} p^ronalr supponit. S^z si dⁱ p^ro ē
nomē subiectū h^z vtrūq^{ue} significatū r p-
dicatū solū formale: r tñ subiectū suppo-
nit mālit: q^u alit nō foret p^ro xā. Itē si
dicit^r p^ro ē termin^{us} incōplexus: vtrūq^{ue}
extrēmū h^z vtrūq^{ue} significatū. r tñ sub-
iectū supponit māliter: q^u p^ro ēēt falsa.
¶ Sexta regula ē ista. Cuiuscūq^{ue} p^rosi-
tiois p^rdicatū ē termin^{us} p^rie itentiois vel
impōis r subiectū scde deducto impedi-
mēto signi mālitatis: taz subiectū q^u p^ro

tū supponit p^ronalr: vt spēs ē hō. Aliq^{uod}
genus ē aīal. ¶ Septima regula est ista
Cuiuscūq^{ue} p^rois subiectū ē termin^{us} p^ri-
me itentiois vt impōis nō significās for-
malit se: r p^rdicatū scde dducto ipedimē-
to signi lmitātis: subiectū supponit māli-
ter r p^rdicatū p^ronalr: vt hō ē nomen: pe-
trus ē noiatiui casus. Et notanter dⁱ nō
significās formāl se: q^u si termin^{us} aliq^{uod}
significaret se formāl: p^ronalr suppo-
ret p: primam regulā: vt ens est termin^{us}
trāscendēs. Itē dⁱ sine ipedimēto signi li
mitātis: q^u sigⁿ vte vel p^riculare eiusdes
generis limitat ad supponēs p^ronalē: vt
aliq^{uod} hō ē spēs: vt nullū aīal ē gen^{us}: tā li
hō q^u li aīal stat p^ronalr p^r limitationē
signi. ¶ Ex quo sequitur q^{uod} subalterna
illius homo ē spēs nō est illa: ois homo ē
spēs: nec particularis ē illa aliq^{uod} homo ē
spēs: sed illa aliq^{uod} hō ē spēs: nec singula-
ris eius ē aliqua istaz: iste homo ē spēs
ista hō ē spēs: sed ista hoc hō ē spēs. Itē
contradictoriū hui^{us} hō ē spēs: nō ē illud
nihil q^{uod} ē hō ē spēs: aut nullus hō ē spēs.
q^{uod} tūc duo contradictoria forent simul xā
sed illud: nullū hō est spēs: nec subcōtra-
riuz eius est. aliq^{uod} hō nō ē spēs: seu aliq^{uod}
q^{uod} ē hō non est spēs. s^z istud aliq^{uod} homo
nō ē species. Rō autē quare alique ista
rum situantur in figura r alique nō ē q^{uod}
in aliq^{uod}bus seruatur eadē suppositio r in
aliq^{uod}bus nō. vnde omnes p^ropositionēs
exntes in figura debent habere cōsilem
generalē supponēs. Et si dicat^r q^{uod} suppo-
sio materialis semp regit signa neutri
generis. dⁱ q^{uod} iō q^{uod} omnis terminus ma-
terialiter supponēs ē neutri generis r i-
declinabile nomen s^z grammaticos. Ex
yltima r penultima regulis sequitur q^{uod}
ista nō ē bona conuersio. homo est spēs
species est hō. q^{uod} li hō in prima supponit
materialiter r i xā personaliter. s^z sic cō-
uertit^r simpliciter spēs ē li hō nec ista ē
bona conuersio p accis nullū nomē est hō
ergo hō nō est nomē s^z segtur igit aliq^{uod}
q^{uod} est homo non est nomen.

terialis suppositio plures con
m tinet diuisiones: quarū pma ē ista.
Suppositiōnū mālis alia discre
ta: alia cōis suppositio mālis discreta ē
acceptio termini materialit supponētis
cū pnomine demonstratiui. vt hoc hō est
spēs: iste termin⁹ aial ē genus. Supposi
tio mālis cōis ē acceptio finim materia
liter supponētis sine pnomie demonstra
tiuo: vt hō ē notatiui casus: petrus ē no
men ppiū vñ li petr⁹ psona r sumptū: ē
termin⁹ discret⁹ r nomē ppiū: s; mālit
ē termin⁹ cōis pdicabilis d pluribus: vi
delicet de isto termin⁹ petr⁹ i mēte r de
isto in scripto. r de isto i uoce. Silr discē
do: tu ē pnomē demonstratiui: subiectuz
hui⁹ nō ē pnomē: s; nomē ideclinabilis
sumptū hns silr plura supposita. ¶ Se
cūda diuissio est ista. Supponūz materia
lis cōium: alia determinata: alia confusa.
Suppositio mālis determinata est acce
ptio termini materialit supponētis: sub
q ɔtingit descendere ad oīa eius supposita
disiunctiue: vt hō est terminus cōis: r isti
sūt oēs termini hō: g hoc hō ē terminus
cōis: vel hoc hō est terminus cōis. r sic d
singulis. ¶ Ex quo sequit⁹ q ista pposi
tio ē vera: homo nō ē nominatiui casus
sicut ista homo ē nominatiui casus: quia
sunt due indefinite sub cōtrarie in quaz
pma verificatur subiectuz pro isto ter
mino homo qui est datiu vel accusatiui
casus: materialiter sumpto: r in alia pro
simili q ē nominatiui casus. Et ita conce
ditur q amo est verbum r q amo nō est
verbum: legens ē participiuz r legēs nō
est participium. tu est pnomē demonstra
tiuum: r tu nō est pnomē demonstrati
uum: nec sunt iste cōtradictorie sed sub
contrarie: ideo non concedo q amo est
verbum: r nullum amo est verbum: tu ē
pnomē: r nullū tu est pnomē q cōtra
dictorie. ¶ Suppositio materialis con
fusa est acceptio termini materialiter cō
muniter supponētis sub quo nō ɔtingit
descendere ad oīa sua supposita disiuncti

ue: vt tñ hō ē nomen: r isti sunt oēs ter
mino hō: g tñ hoc hō est nomē vel hoc
hō ē nomē. r sic de singulis in casu enim
ans est verū r cōis est falsum. ¶ Ter
tia diuissio ē ista. Suppositiōnū materia
lium ɔfusaz: quedā est cōfusa tantum: r
qdam ɔfusa distributiua. ¶ Quarta di
uissio ē ista. Suppositiōnū materialituz
ɔfusaz tñ: quedā est mobilis: quedam
immobilis. Suppositio materialis con
fusa tñ mobilis est acceptio termini ma
terialiter supponētis. sub quo contingit
descendere ad oīa sua supposita disjunc
tum. vt tñ hō ē nomen: r hec sunt oīa
li hō: g tñ h hō vel hoc hō: r sic de singu
lis ē nomen. Suppō materialis confusa
tñ immobilis est acceptio termini materi
aliter cōiter supponētis sub quo nō con
tingit descendere: sed si ɔtingeret descē
dere: descenderet disiunctim: vt necessa
rio hō ē spēs li hō stat confuse tñ immo
biliter: q nō lz descendere: vnde nō sequi
tur necessario hō ē spēs: r isti sūt oēs ter
mini hō: g necessario: h hō vel h hō r sic
de singulis ē spēs. An enim est verum r
cōis falsum: si ɔtingeret descendere descē
deretur nō dicto. ¶ Quinta diuissio est
ista. Suppositiōnū materialituz distribu
tiuz: quedā est mobilis r quedā immobi
lis. Suppō materialis distributiua mobi
lis est acceptio termini materialiter sup
ponētis sub quo ɔtingit descendere ad
oīa sua supposita copulatiue: vt oē hō ē
terminus r isti sunt oēs termini hō: g h
hō est terminus: r hoc hō est terminus: r
sic de singulis. Suppō materialis distri
butiua immobilis ē acceptio termini mate
rialiter cōiter supponentis sub quo non
contingit descendere. sed si ɔtingeret: de
scēderetur copulatiue vt necessario om
ne hō est spēs: li hō stat materialiter di
stributiue immobiliter: q nō lz descendere
cum non sequat⁹ necessario omne hō est
species r isti sunt omnes termini hō g ne
cessario hoc hō est species r necessario h
hō est species. r sic de singulis. An enim

est verum et dñs falsum. Verūtn si con-
tingeret descendere descendere illo mō:
¶ Propter predicta est notandū. q̄ ista
diunctio: et aliquid tenetur. copulatiue: et ali-
quando copulatiue: copulari tenetur:
quando copulat terminos vt for. et plato
currunt: tenetur copulatiue qñ cōiungit
ppōes. vt for. currit et plato mouet. Cō-
fiter nota disiunctiois aliquid tenet disiunc-
tiue: aliquid disiunctiue: tenet disiunctiue qñ
disiungit terminos: vt for. vel plato currit
et tenet disiunctiue qñ disiungit ppositio-
nes: vt deus est vel homo est asinus.

¶ Consequenter sequitur distictio po-
nere suppos psonalis mām con-
cer. Quax prima est ista sup-
ponum psonalium: alia discretia: alia cōis.
Suppos psonalis discreta est acceptio
termini singularis vel cōis cū pnoie de-
monstratio singularis numeri psonali-
ter supponentis: vt for. currit: ille hō dis-
putat. ¶ Ex ista diffinitione sequitur ista
regula q̄ ois terminus discretus vel cōis
cuz pnomine demonstratiuo singularis
numeri exis parte ppositionis discrete
supponit: siue precesserit signus distribu-
tiuus siue non. Unde ita stat discrete li-
tu in ista: nullus asinus es tu: sicut in ista
tu es homo. Suppositio psonalis cōis ē
acceptio termini cōmunis psonaliter
supponētis sine pnomine demonstratiuo
singularis numeri: vt homo currit. Secū-
da diuisio est ista. Suppositionuz perso-
naliū communium: quedaz ē determi-
nata: et quedaz confusa. Suppositio pso-
nalis determinata ē acceptio termini p-
sonaliter supponentis sub quo attingit de-
scendere ad oia eius singularia disunc-
tiue: vt hō currit: et isti sunt oēs homines
ergo iste homo currit: vel iste homo cur-
rit et sic de singulis. ¶ Iuxta quā suppo-
sitionem sit hec prima regula cuiuslibet
particularis vel indefinite subiecti sup-
ponit determinate: tam affirmatiue q̄
negatiue tam in suppositione materiali
q̄ personali. ¶ Secunda regula est ista

omnis terminus cōis quem nullū signū
precedit: nisi signum particulare: suppo-
nit determinate: vnde huius ppositiois
homo est animal taz subiectū q̄ predica-
tuz supponit determinate: et si alicui isto-
rū adderetur signū particulare non pp
hoc impediret suppositio ista. Suppositio
confusa est acceptio termini cōis psona-
liter supponentis sub quo nō attingit de-
scendere disiunctiue: vt tñ homo est risi-
bilis: li homo stat cōfusiue: et nō debet disi-
unctiue descendere: vt patebit. ¶ Tertia di-
uisio ē ista. Suppositionū psonaliū cōfu-
sarū qdā est confusa tñ: et quedā confu-
sa distributiua. ¶ Quarta diuisio ē ista
Suppositionū psonaliū cōfusalū tñ qdā
ē mobilis et quedā immobilis. Suppositio
psonalis cōfusa tñ mobilis est acceptio
termini psonaliter supponentis sub quo
cōtingit descendere ad oia sua supposita
disiunctiue: vt omnis homo est animal: et
hec sūt oia animalia. ergo omnis homo
est hoc aial. vel hoc animal. et sic de singul.
¶ Iuxta quam suppositionē sit hec pri-
ma regula. Cuiuslibet vlis affirmatiue pre-
dicatum si fuerit terminus cōis deducto
omni impedimento stat cōfusiue tantū mo-
biliter: vt ois homo est aial: li aial cōstat
confusiue tantū mobiliter: dico si fuerit
terminus cōis: q̄ si foret terminus discre-
tus staret discrete: et dico sine impedimē-
to ad excludendū alia signa vñ dicendo
ois homo oē aial est. li aial est predicatum
vlis affirmatiue et terminus cōis et tñ nō
stat confusiue tantū sed distributiue vt pa-
tebit. ¶ Secūda regula cuiuslibet exclusi-
ue primi ordinis culus nota exclusionis
non negatur subiectum si fuerit terminus
comunis deducto oī alio impedimēto stat
confusiue tñ mobiliter: vt tñ hō currit:
tñ hō nō currit: vtrobiz supponit li hō
cōfusiue tñ mobiliter. ¶ Suppos psonalis
cōfusa tantū immobilis ē acceptio termini:
cōis psonaliter cōiter supponentis sub
quo nō attingit descendere: si si attingeret
descenderet disiunctiue: vt necō hō ē aial:

supponit li hō isto mō: qz cū nullo debito
 medio segtur: g̃ necio ille hō vel illa hō
 z sic de singulis ē aial: qz aīis ē vez z cūis
 flm tñ si ɔtingeret descendere descendē/
 tur illo mō. Huic supponi anectuntur re/
 gule. p̃ma ē ista. ¶ Cuiuslibz ɔditionalis
 affirmatiue de terminis cōibus deducto
 impedimento alterius signi q̃libz illoruz
 supponit ɔfuse tñ immobiliter: vt si hō ē:
 aial est: tam li hō q̃ li aial stat cōfuse tñ
 immobiliter. ¶ Sec̃da regula cuiuslibz re/
 duplicatiue affirmatiue p̃dicatus si fue/
 rit capax ɔfusionis z nō habuerit aliūde
 impedimentuz: stat ɔfuse tñ immobiliter:
 vt sor. in quātum hō ē aial: li aial stat illo
 modo. ¶ Tertia regula Cuiuslibz moda/
 lis in sensu composito hñtis terminum
 cōem nō distributū: supponit ille termin⁹
 ɔfuse tantū immobiliter: vt necessario hō
 est aial. Impossibile ē homines nō esse qz
 nō lz descendere vt pz. ¶ Quinta diuissio
 est ista. Supponuz personaliu distributi/
 naruz q̃daz ē mobilis z q̃dam immobilis.
 Suppō personalis distributiua mobilis
 est acceptio termini personaliter suppo/
 nētis sub quo ɔtingit descendere ad oīa
 sua supposita copulatiue. vt omnis hō
 currit. z isti sunt oēs homines: g̃ iste hō
 currit z ista hō currit z sic de singulis. q̃
 re ɔcludit q̃ li hō stat ɔfuse distributiue
 mobiliter Isti supōi sunt anere iste re/
 gule. p̃ma est ista cuiuslibet p̃positionis
 ṽlis affirmatiue subiectū stat cōfuse di/
 stributiue mobiliter. vt oīs hō currit. q̃
 libz hō disputat. quodlibz aial mouetur.
 taz li hō q̃ li aial stat distributiue mobi/
 liter. ¶ Sec̃da regula. Cuiuslibz ṽlis ne/
 gatiue de ɔsuetō mō loquēdi tā sbz q̃ p̃/
 dicatus. si fuerit terminus cōis nō impe/
 dit⁹ supponit ɔfuse distributiue mobili/
 ter. vt null⁹ hō ē asin⁹. taz li hō q̃ li asin⁹
 stat ɔfuse distributiue mobiliter. Dico d̃
 ɔsuetō mō loq̃ndi. qz huiusmōi ṽlis ne/
 gatiue. Oīs hō aial nō ē: nō stat li aial q̃d
 est p̃dicatū distributiue. sz ɔfuse tantum.
 ¶ Tertia regula. Cuiuslibz p̃ticularis

vel indefinīte aut singulis negatiue de
 ɔsuetō mō loquēdi p̃dicatum si fuerit
 termin⁹ cōis deducto impedimēto alteri⁹
 signi stat ɔfuse distributiue mobiliter: vt
 aligs hō nō ē asinus. aial nō ē lapis. sor.
 nō ē capra. In his oibus p̃dicta stat con/
 fuse distributiue mobiliter. Adueniente
 tñ impedimēto alteri⁹ signi nō sic statet.
 Unde dicēdo sor. nō ē oīs hō nō suppo/
 nit li hō cōfuse distributiue. sz determi/
 nate vt ondet. ¶ Quarta regula. Cuius/
 libet exclusiue affirmatiue p̃mi ordinis
 p̃dicatū si fuerit terminus cōis deducto
 impedimēto alteri⁹ signi supponit ɔfuse
 distributiue mobiliter. vt tñ aial ē hō. li
 hō supponit illo mō. ¶ Suppō p̃sonal
 distributiua imobil est acceptio termini
 cōis p̃sonaliter supponentis: sub quo nō
 contingit descendere: sed si ɔtingeret: d̃
 scenderetur copulatiue: vt necessario oīs
 homo est animal: li hō sic supponit: qm̃ n̄
 segtur cuz ɔbito medio. g̃ necessario ille
 hō est animal: z sic de singulis: qz antece/
 dens ē vez z ɔsequēs ē falsus. ¶ Iuxta
 suppositionem istam sit p̃ma hec regula.
 Cuiuslibet ɔditionalis determino distri/
 buto supponit terminus ɔfuse distribu/
 tiue immobiliter in ordine ad totaz ɔditio/
 nales: vt si oē aial currit oīs hō currit: tā
 li hō q̃ li animal stat distributiue imobi/
 liter qz nō licz descendere: z hoc i ordine
 ad totaz ɔditionales. ¶ Sec̃da regula.
 Cuiuslibz exceptiue p̃prie tā affirmatiue
 q̃ negatiue illd a quo fit exceptio stat cō/
 fuse distributiue immobilis: vt oīs homo
 p̃ter sor. currit. Nulluz al p̃ter boiem est
 rationalis: taz li hō q̃ li aial stat distribu/
 tiue immobiliter: qz non licet descendere.
 ¶ Tertia regula. Cuiuslibz modalis in
 sensu cōposito hñtis terminuz distribu/
 tuz supponit termin⁹ ille ɔfuse distribu/
 tiue immobiliter. vt necessario oīs homo
 est aial: oēs hominē esse animal est scituz
 a me: qz nō lz descendere: vez tñ si aliqñ
 possit descendere: hoc erit gr̃a materie: qz
 forte oppositū ɔsequētis sp̃ugnabit aīti.

Ro. maioris euidencia dictoz po-
nende sunt aliqz regule termino-
rum vim pfundendi hñtuz: quarū
pma ē ista. Omne signū vlt affirmatiuū
terminū sequentes se immediate pfundit
pfuse distributiue mobiliter: ⁊ mediate
sequentem si fuerit terminus capax sue
pfusionis pfundit confuse tm̄ similiter de-
ducto ipedimēto alterius signi: vt oīs hō
est aīal: aut. oīs hō aīal non est vtrobīqz
supponit li hō distributiue ⁊ li aīal cōfu-
se tm̄. Et notanter dī si fuerit capax pfu-
sionis: pmo pp terminos singulares q nō
pnt cōiter supponere. Scdo pp tales p-
pōes: vidēs oēs hominē est aīal. Asinus
cuiuslibz hoīs currit: vbi nec li aīal nec li
currens pfundit: q nō graditur virtus
signi vsqz ad pdicatuū ex quo est ps sub-
iecti. Dicitur secundo deducto ipedimē-
to alterius signi: q in ista pponē: nō oīs
homo ē animal: uō supponit li hō distri-
butiue sed determinate p vnā regulam
ptinentes ad hāc mām. v3. qcquid mobi-
litat immobilitatū imobilitat mobilita-
tum: idest quodlz signū hñs vim distri-
buendi aliquē terminū si ipsū reperit nō
distributus facit ipsū stare distributiue:
⁊ si ipsum reperit distributum facit eum
stare non distributiue. i. determinate vel
pfuse tantū. Exemplum primi: subiectū
bus: homo currit: stat nō distributiue:
iō adueniente signo vniuersali stabit di-
tributiue: dñdo oīs hō currit. Et q iam
stat distributiue. iō adueniente alio signo
pgrue stabit non distributiue v3 non oīs
homo currit. Itē notādū q si duo sig-
affirmatiua cadunt sup eundē terminū
faciūt illū stare determinate: vt tu differs
ab oī hoīe. Et si vnū fuerit affirmatiuū
⁊ reliquū negatiuū itē faciunt ipz stare
determinate. vt tu non differs ab homi-
ne: nō glz hō currit: ēt si ambo sunt nega-
tiua ⁊ immediate cadant sup eundē faciūt
illū stare determinate: vt nō nullus hō
currit. Si autē mediate cadāt ita q me-
diat terminus distributus faciunt illum

stare pfuse tm̄ vt nullus hō nō currit: p3
q li currēs stat pfuse tm̄: q illa p° equa-
let isti quīlz hō currit: vbi currens stat
pfuse tm̄. Sitr dñdo nō aliqs hō nē ē aīal:
supponit li aīal pfuse tm̄: vt p3 p sua eg-
nalentē: v3 quīlz hō est aīal: vbi li animal
stat confuse tm̄. ¶ Scda regula est ista
Dia signa negatiua nō ipedita pfundunt
pfuse distributiue mobiliter taz terminū
sequentē mediate q immediate dñmō fue-
rit capax sue pfusionis: xbi grā: nō homo
currit: nullus homo disputat: taz subiec-
tum q predicatū stat pfuse distributiue
mobiliter. Sed in ista asin⁹ nullus hoīs
est aīal: li aīal nō stat distributiue q non
capit pfusionē ⁊ a sig° pp limitationē fac-
taz a subiecto cuius ē ps. ¶ Tertia re-
gula ē ista. Oīs opatiū⁹ gradus ⁊ sup-
latiū⁹ ita: sicut: ⁊ q: differt: aliō: ⁊ nō idē
⁊ illa xba careo ⁊ idēgo pfundit distri-
butiue mobiliter terminū sequentē ime-
diate capace isti⁹ cōfusiōis: ⁊ oī alio ipe-
dimento deducto vt tu es fortior hoīe tu
es fortissimus hominū: tu es ita fortis
sicut aliqs hō: tu dī ab hoīe: tu es aliud
ab hoīe: vlt nō idē hoīe: ego careo vlt indi-
geo pecūia i oīb⁹ istis stat distributiue mo-
biliter termin⁹ sequēs signa notata. ¶ S3
notādū ē q cōpatiū⁹ gradus pfundit pfu-
se distributiue mobiliter tm̄ a se rectū ex
nā opatiōis. Ablatiū⁹ at rectū ex nā ex-
cessus pfundit pfuse tm̄: vt ego su3 maior
te lōgitudie vni⁹ brachij: suppoit li lōgi-
tudie pfuse tm̄. Itē null⁹ hoīz tm̄ioz cō-
fūdīt distributiue nisi tm̄inū a se rectum a
pte p°. vñ dicēdo: hoīe ē fortior equ⁹. vel
ab hoīe dī asin⁹: nō suppoit li equ⁹ nec
li asin⁹ distributiue. i3 solū determinata.
¶ Quarta regula. Dictio exclusiua pfu-
dit pfuse tm̄ mobiliter terminū cōez imedia-
te seqntē se ⁊ mediate seqntē pfuse distri-
butiue mobiliter vt tm̄ hō ē aīal: li hō suppo-
nit pfuse tm̄ mobiliter: ⁊ li aīal distributiue
sitr. ¶ Quinta regula. Dictio exceptiua
pfundit suū casuale ē terminus cōis confu-
se tm̄ mobiliter vt nullum animal pre-

ter hoīem currit. Omne aīal pīter hoīem currit. li hoīem stat confuse tantū mobiliter. ¶ Sexta regula. Dictio redu plicatiua suū casuale confundit cōfūse tñ mobiliter et pīdicatū confuse tñ immobiliter. vt for. inquantū homo ē animal. li homo stat confuse tantum mobiliter: et li animal immobiliter: qz sub pīo con fingit disīunctim descendere et non sub secundo. Septima regula terminat pcer nentes actum mentis: vt scire: credere: dubitare et hīdōi confundunt confuse tantum mobiliter. Exemplum: ego scio aliquam ppositionem: li ppositionem stat confuse tantū mobiliter: qz bñ sequitur: ego scio aliquam ppositionem: et ille sunt oēs ppositiones: g scio illam vel illā vel sic de singulis. ¶ Octaua regula omnia aduerbia numeralia: vt bis: et quater: et hīdōi confundūt confuse tantum mobiliter terminū sequētem se: vt bis comedi panem ter potasti vinū: supponit li panē et li vinum confuse tñ mobiliter. Nā sicut illa vice et illa vice cum interruptōe temporis comedi panem: ita illum vel illum panem. ¶ Nona regula. Terminī modaliter et aduerbialiter sumpti i se sū cōposito confūdūt cōfūse tantū immobiliter oēs terminos cōes non distributos vel sequantur vel pcedant: vt necessario homo est animal et hominē eē aīal ē necessariū. ¶ Decima regula. Ista verba incipit: et desinit: confundūt terminū sequentem cōem nō distributū: confuse tantum immobiliter: et li immediate in eis īclusum mobiliter: vt tu incipis vel desinis scire aliquā pōnem: li pōnem stat confuse tñ immobiliter: qz nō l3 descendere. et li pōnem in ista immediate ante hoc sciuit aliquā pōnem stat confuse tantum mobiliter: sed hec clare intelligentur vīso tractatu de probationibus terminorū. ¶ Undecima regula. Ista verba pmitto debeo obliget confundunt cōfūse tñ immobiliter: vt promitto tibi denariū. li dōnariū stat immobiliter: qz non licet descē

dere. ¶ Duodecima regula est ista nota cōditionis et rationis oēs suos terminos cōmunes nō distributos cōfundunt confuse tantū immobiliter. et hoc in ordine ad hypothecas: vt si homo ē animal ē: hō currit: ergo animal currit. ¶ Notandū primo qz licet nullus terminus distributivus habeat vim supra terminū pcedentem: tamen bene habet vim supra illum terminus cōfusus confuse tantū non tñ qz libet: sed solum ille qui indifferenter āte se et post se determinat cōpositionē verbales: vnde illi terminī oīs: nullus: et huiusmodi non confundunt aliquē terminum precedentē: qz in qualibet istarū: aliquid homo oēs animal est: aliquid homo nullum animal ē: supponit li homo determinate. Similiter nec ista verba incipit vel desinit vel promitto: qz dicēdo hō incipit eē: aut pmitto denariū tam li homo qz li denariū stat determinate. Sed dicēdo hominem esse animal ē scitū a me aut homines non esse ē ipossibile: vel homo est animal necessario supponunt oēs illi terminī cōmunes confuse tantū licet pcedāt: et hoc ideo qz illi terminī faciētes sensus cōpositū vel diuisū ita determinant cōpositiones ante se sicut post se: et ita cōter dicatur de nota rationis et conditionis qz confundunt aī se. ¶ Secundo notandū qz terminus habens solū vim confundendi confuse tantū non īpediit distributionē terminī: licet interdū īpediat eius descensū verbī gratia dicēdo omnis homo est animal: li homo stat distributivus: et ita stat descēdo necessario omnis homo est animal: sed ē differentia: qz in prima stat mobiliter et in secunda immobiliter pp aduentū terminī modalis. Dico igitur qz omnes terminī habentes solā vim confundendi terminū immobiliter īpediunt descensum: et ita immobilitāt. Sed alij habentes solā vim confundendi cōfūse tantum mobiliter nō īpediūt descensū: et ita nō immobilitāt. Unde sequitur. Scio omnes ppositiones

et iste sunt omnes propositiones: scio istam et scio illas: et sic de singulis. **T**ertio est notandum quod si duo signa distributiva cadunt super aliquod terminum: quorum non quodlibet per se sumptum caderet distributive super eundem terminum nullus illorum impedit reliquum verbi gratia. Ois homo ovis aialis est: si aialis stat distributive: non obstante quod precedant duo signa distributiva: quia primum per se sumptum non distribueret li aialis: sed faceret ipsum stare confuse terminum. Si vero ois homo aialis non est: et ita dicendo a sorte de ois homo: supponit li homo distributive: non obstante quod precedant duo signa: quia primum sumptum sine secundo non distribueret li homo ostendo a sorte ostendit non distribuit nisi terminum rectum a parte post: ut dictum est. Modo ostendi dico in ista tu es fortior quam homo quod li homo stat distributive: nec primum signum impedit quia per se sumptum non distribuit aliquem rectum: ut declaratum est supra. Sed dicendo nullus homo non est animal: tu dicitur ab omni homine: vel tu es albus ovis albo: impedit distributio termini ultimi: quia precedunt duo signa: quorum quodlibet sine altero distribueret terminum illum quare etc.

Supponit relatiuorum sequitur per tractare. ubi quidam divisiones sunt promittende. **P**rima est illa. Relatiuorum quidam sunt relativa sive. ut quod quod. et quidam accensitis ut talis. qualis tantus. quantus. et filia. **S**ecunda diuisio est ista. Relatiuorum sive quidam sunt identitatis. ut quod iste. ille. hic. et is et quidam diuersitatis. ut alius. alter. reliquus. et huiusmodi. **T**ercia diuisio est ista. Relatiuorum identitatis quidam sunt reciproca. ut sui. meus. tuus. suus. quidam non reciproca. ut ille. ipse. **Q**uarta diuisio est ista. Relatiuorum reciprocorum quidam sunt possessiua. ut tuus. suus. et quidam non possessiua. ut se. **Q**uinta diuisio est ista. Relatiuorum accensitis quoddam sunt identitatis ut talis et tantus. et quidam diuersitatis. ut aliusmodi. **D**e diuisionibus promissis fit hec prima regula. Relatiuum diuersitatis substantie et relatiuum possessionis. non sup-

ponunt pro illo pro quo suus aut is. **E**x^m primo mi duorum. Idictorum unus est verus et reliquus est falsus: per quod pro alio supponit li unus et pro alio li reliquum. **E**x^m secundo. aliquis homo currit: et suus asinus facit: supponit asinus pro boie et relatiuum pro asino. **S**ecunda regula est ista. Relatiuum identitatis non possessiuum sed supponit pro eo pro quo suum aut is in comparatione tamen ad alterum extremorum. **E**xemplum de relatiuo identitatis non reciproco: ut aliquis homo currit: tunc disputat: supponit li ille non absolute pro aliquo boie sed pro aliquo homine: currente. ideo non significat secunda possessiuum absolute quod aliquis homo disputat: sed aliquis homo currente disputat. Si vero huiusmodi copulatiue aliquis homo est latro. et tu es ille: non significat secunda possessiuum per se quod tu es aliquis homo quia tunc illa copulatiua esset vera: sed quod tu es aliquis homo qui est latro. **E**x quo sequitur quod hec est falsa: aliquis est aialis et asinus est illud: quia secunda possessiuum significat affirmatiue quod asinus est aialis quod est aliquis homo: et idem hec est falsa: aliquis homo est soror. et plato est ille: sed hoc est vera aliquis homo est soror. et plato non est ille: quia plato. aliquis homo est qui soror. non est: et illa est vera aliquis homo non est soror. et plato. non est ille: quia plato. cicero non est et cicero est aliquis homo qui non est soror. **I**tem acceditur quod aliquis homo non est soror. et plato. est ille. quia plato est aliquis homo qui non est soror. quoniam plato est ipsemet qui non est soror. **E**x^m de relatiuo identitatis reciproco: ut ois homo videt se: supponit li se pro ois homine non absolute sic intelligendo ois homo videt oem hominem sed referendo singula singulis ut ille homo videt se: et ille homo videt se et sic de singulis. Similiter dicatur de illa ois homo habet filium diligat illum. **T**ercia regula est ista. Relatiuum identitatis accensitis sed supponit pro simili vel equali li illi pro quo supponit suus aut is: ubi gratia. soror. est albus et talis est plato. vel soror. est albus? qualis est plato. supponit relatiuum pro soror. sed pro simili soror. Similiter illa soror. est bicubitus et tantus est plato. supponit relatiuum pro equali soror. **Q**uarta regula est ista. Relatiuum diuersitatis accidentis semper supponit pro

diffimili illi p quo supponit suū aīis: vt cī
gn² e atb² z alius modi ē coru². Ex qbus
duab² regulis segtur. Quinta v3 q rela
tiua accūtiū tā idētītatis q̄ diuerſitatis
supponit p a² a suppo² sui aīis: p3 regula
ex exēplis.

E q̄ patuit p qbus relatiua sup
ponit restat oīdere eorū dē mōs
supponēdi. Sit ḡ hec pma r^a. Re
latiūū diuersitatis substantie nō semp sup
ponit eodē mō sicut suū aīis: s3 fm exigē
tiā sui signi vt situs. Un aliqui supponit
eodē mō: vt vnus hō currit z ali² dispu
tat. Qis ppō hā ē necessaria z oīs alia ē
ipossibilis. In pma aīis z relatiūū suppo
nit dēfīnate z i fa cōfūse distributiue.
Aliqñ aīis supponit magis cōfūse q̄ suū
relin vt oīs cōditionalis hā ē necessaria z
alia ē impossibilis: supponit aīis distributi
ue z rel3 dēfīnate. Aliqñ ecōuerso rel3
diuerſitatis sbe supponit cōfūsi² q̄ suū aīis
vt aliqs hō ē niger z null² ali² ē alb²: aīis
supponit dēfīnate: rel3 distributiue. Sitr
aliqs hō legit z tm aliū disputat: relm
supponit cōfūse tm z aīis dēfīnate. **E** 2^a
r^a ē i^a. Qē relm idētītatis sbe i eadē ca
thegorica sui aīis semp supponit eodē
mō sicut suū aīis: pbatur iductiue vt oīs
hō q currit mouet: relm supponit cōfūse
distributiue: z i ista oīs hō ē aīal qd ē ra
tionale supponit cōfūse tm: z in ista hō q
disputat legit: supponit dēfīnate: z in
ista sor. q currit nō sedet: supponit relm
discrete. Idēz ē iudiciū de reciprocis tam
possessiuis q̄ nō possessiuis: vt oīs hō videt
se: lī se stat cōfūse distributiue. Et in ista
aliqs hō diligit filiū suū: lī suū stat deter
minate: i ista pater sortis vocauit illum lī
illū stat discrete. Ex ista regula segtur p
ma cōclusio q̄ aliqua ē ppō vltis affirma
tiua hīs pēise vñ signū cuius p̄dicatuz
stat cōfūse distributiue: vt qlibz hō ē ipe
met. **E** Scda cōclusio est ista. Sig^m vte
affirmatiūū ita bz v3 distribuēdi a pte
p̄dicati sicut a pte subiecti. **E** Tertia 3^a

aliquo duo sunt termini cōes sequentes
sig^m vte affirmatiūū nō impeditū palib
sig^m quoz remotiorē distribuīt: z nō p
pingorē: p3 vt oīs hō ē vidēs se vbi lī se
stat cōfūse distributiue: z lī vidēs cōfūse
tm. Et si hō istas cōclusiones adducant r^a
p̄dictis capli dicat q̄ ille regule itelligū
tur extra mām relatiuoz. **E** Cōtra istaz
r̄gulā arguit: qm̄ dato q̄ lī se distribuāt
in dicta ppōne segtur ista cōsequētiā fore
bona. Qis hō videt se: ḡ oīs hō videt hō
minē. **E** Dicitur q̄ stat distributiue non
absolute sed referendo singula singulis
videlicet iste hō videt se z ille hō videt se
z sic de singulis. Ex q̄ ifero istā cōiam nō
valeret: tm sor. videt se: ḡ oē videns se est
sor. qz lī se i pma supponit discrete: z i scda
distributiue: sed bene segtur: ḡ oē vidēs
sor. ē sor. **E** Tertia regula ē ista. Omne
relatiūū idētītatis substantie hypothetice
relatiūū ad suū aīis supponēs cōfūse tm nō
supponit eodē mō: sed dēfīnate habē
do respectuz ad totā compositionē sui
aīis: vt oīs hō ē aīal: z istū ē rationale:
relatiūū stat dēfīnate: z iō scda ps ē
falsa: z significat assertiue q̄ aīal qd oīs
hō ē rationale qd ē falsū: qz nulluz ē aīal
qd ē oīs hō. Similiter ista est falsa. Ego
indigeo oculo ad videndū. z illo indigeo
qz nullo oculo idigeo ad videndū. Vbi
est aduertendū q̄ lī indigeo cū suo gerū
di cōfundit cōfūse tm: z sine illo confundit
cōfūse distributiue. **E** Quarta regula est
ista. Omne relatiūū idētītatis substantie
hypothetice relatum ad suū aīis sup
ponēs discrete: dēfīnate: vel distribu
tiue: supponit eodem modo: sicut suū an
tecedens: habendo respectum ad totam
compositionem sui antecedentis: vel ad
alterum extremorum. Ideo conceditur
quelibet istarum: aliquis homo est z tu
es ille. aliquis homo est z tu non es ille.
Regula non significat q̄ tu non es ali
quis homo qui est. sed q̄ tu aliquis hō q
ē nō es z hō ē verū. Un nō semp ē licitū lo
co relatiui ponere suū antecedēs: nisi ser

uetur eadem suppositio. Itē requiritur qd
ista est falsa aliquis homo est: et quilibet
homo ē ille: qd ex quo li ille stat determi-
nate: secūda pars significat qd aliquis hō
est quilibet homo: sed conceditur qd qui-
libet homo est animal. et idem est risibili-
lis: qd relatiū distributū nō refert in cō-
paratione ad totā compositionem: s; so-
lum ad alterum extremū nō distribu-
tū. hō bene refert antecedens habēdo re-
spectū ad totā cōpositionē. ¶ Ex ista re-
gula sequi pmo ista conclusio qd aliqua est
vniuersalis affirmatiua habens solū vnu
signū cui⁹ predicatum est terminus com-
munis. et non stat confuse tantum: s; dēter-
minate: patet de predicato: secūde parti
huius copulatiue: aliquis homo est. et qli-
bet homo est ille. ¶ Secūda conclusio
signū vniuersale affirmatiū nō ipeditū
p aliō signū nō cōfūdīt cōfuse tñ terminū
cōdēz mediate seqntē in eadē categorica
nec s; ē incōueniē: qd s; nō ē rōne signi.
s; relatiū nō potēt recipere cōfusiōē illā
pp depēdētā quā h; ad suū aīe. Et ita
nulla istaz cōclonū aut pcedētū ē cōtra
regulas alteri⁹ capiti: qd aut ipedit signū
aut terminū nō ē capax cōfusiōis. ¶ Quin-
ta regula ē ista. Relatiū aīis siue idē-
titatis siue diuersitatis nō semp suppo-
nit eodē mō sicut suū aīe: s; fm exigen-
tiā sui signi vlt situs. Vñ aliqui supponit
eodē mō. vt aliqs hō est albus. et talis est
equ⁹: oīs hō albus legit: et nullus talis di-
sputat. Aliqñ supponit aīe magis cōfuse
vt oē albū currit et tale disputat: aliquā
do ecōuerso relatiū supponit cōfusus vt
aliqs hō ē albus et nullus cotuus ē tal.
Aliquis hō ē niger: et quilibet ethiopo ē
talis: in qualibet istaz supponit aīe dēter-
minante: et relatiūz in vna distributine
et in alia cōfuse tñ. Idem est iudiciū de re-
latiūo diuersitatis accētis. Supponit. n.
interdū cōfusus qd suū antecedēs: vt ali-
qs hō ē niger. et nō hōmō ē coru⁹. ¶ Ser-
ta et vltima regula. Dē relatiūum mundi

supponit eodem modo sicut suū ante-
cedens intelligendo d modo supponēdi
vniuersali. ita qd si antecedēs supponit ma-
terialiter et relatiū similiter si personali-
ter et relatiūum similiter verbi gratia hō
est species et istud ē nomen tā relatiūum
q̄ antecedens supponit materialiter: sed
dicendo hō est animal ille ē risibilis tā
relatiūz q̄ antecedens supponit perso-
naliter. ¶ Regle ergo superiores d mo-
do supponendi relatiūz debent intelli-
gi quo ad modos supponendi spālis pti-
nentes ad supponem discretam determi-
natam: confusaz tñ: aut distributiuam. et
hec p materia relatiūorum dicta suffici-
ant quare et cetera.

Am de suppositiōe q̄ sit respectu
diuersoz tēpōz penes ampliati-
ones et appellationē expedit pera-
ctare: vñ ampliatio ē acceptio termini
temporaliter sumpti vltra cōsignificatō-
nez verbi principalis vlt pti cipiū eiusdēz.
Pro culus diffinitionis declaratione pri-
ma regula sit hec. Dis terminus suppo-
nens respectu xbi d pterito vel pti cipiū
sui a pte ante ampliatur ad supponendū
p eo qd est vlt fuit: xbi gratia: albus fuit
nigrū: nō supponit li albus p eo qd fuit
albus pte. aut solū pro eo quod est albus:
sed disunctim p eo qd est vlt fuit albus.
¶ Ex q̄ seqtur vritas istaz ppositiōum
pma. Virgo fuit pregnans: patet qd que ē
virgo aut fuit virgo fuit pgnans. Secūda
ppositio puer fuit senex: qd i⁹ q ē vel fuit
puer fuit senex: nō qdēz qñ fuit puer: s;
postq̄ fuit puer. Tertia ppō albus fuit
qñ nullā habuit albedine: p; qd id qd est
vlt fuit albū fuit qñ nullā habuit albedi-
nez: dato qd nūc aliqd sit albū qd conti-
nuē ante hoc fuit nigrū. Consimiliter est
dicendū si fuerit pti cipiū predicatum
respectu xbi est: vt aliqñs hō est mortu-
us: patet qd li homo suppoit pro homine
qui ē vlt fuit: et significat ista ppositio qd

aliquis homo quod est vel fuit est mortuus. et conceditur: ut prius quod virgo est corrupta: quia ista quod est vel fuit virgo est corrupta. **S**ecunda regula est ista. Omnis terminus supponens a parte ante respectu verbi de futuro vel sui participij supponit pro eo quod est vel erit: verbi gratia homo generabitur supponit subiectum pro homine quod est vel quod erit: ideo significat ista propositio quod qui est vel erit homo generabitur. **E**x illa regula sequitur veritas istarum propositionum. Primum senex erit puer: patet quia qui est vel qui erit senex erit puer. Secunda corrupta erit virgo. et que est vel quod erit corrupta erit virgo. Tertia propositio decapitatus cantabit: quia qui est vel qui erit decapitatus cantabit. Idem est iudicium de suppositione respectu sui participij ut homo est generandus. Significat enim ista propositio quod qui est vel qui erit homo est generandus. **T**ertia regula est ista. Omnis terminus supponens a parte ante vel a parte post respectu huius verbi contingit vel sui participij: supponit pro eo quod est vel contingit esse: ut album contingit esse nigrum denotatur quod id quod est vel contingit esse album. contingit esse nigrum. et ita dicatur de ista sedentem contingens est currere. **Q**uarta regula est ista. Omnis terminus supponens a parte ante vel a parte post respectu huius verbi potest vel sui participij aut termini verba lis desinentis in bilis vel in bile supponit pro eo quod est vel potest esse: ut album potest esse nigrum: denotatur quod illud quod est vel potest esse album potest esse nigrum. **E**x ista regula sequitur propositiones. Primum. creans potest esse deus: dato quod deus non crearet: quia quod est vel potest esse creans potest esse deus. Secunda propositio Calidissimum potest esse calidus: quia quod est calidissimum vel potest esse calidissimum potest esse calidus. Tertia propositio infirmum potest esse infirmus: quia quod est infirmum vel potest esse infirmus potest esse infirmus. Idem est iudicium de participijs et termi

no verbalibus: ideo conceditur quod genitum est generabile. et corruptum est corruptibile. **P**rima significat illud quod est vel potest esse genitum est generabile. Secunda significat quod illud quod est vel potest esse corruptum est corruptibile. **Q**uinta regula est ista. Omnis terminus supponens a parte ante vel parte post respectu horum verborum incipit vel desinit aut suorum participiorum supponit pro eo quod est aut incipit vel desinit esse. album incipit: vel desinit esse. Ita de participio dicatur. **S**exta regula est ista. Omnis terminus supponens a parte ante vel a parte post respectu verbi vel participij habentis naturam transeundi indifferenter ad possibile et imaginabile supponit indifferenter pro eo quod est vel potest esse vel imaginabile sicut sunt ista verba cognosco intelligo et huiusmodi. Cum ergo dicitur rosam intelligo aut cognosco denotatur quod rosam que est vel que potest esse vel est imaginabilis ego intelligo vel cognosco: unde ita intelligitur illud vel cognoscitur quod non potest esse sicut illud quod potest esse. Intellico nanque chimera vel montem aureum quorum nullum potest esse. Et intelligitur hec regula de termino recte a parte post a verbo activo vel de recto a parte ante a verbo passivo siue prepositionatur vel postponatur. **E**x predictis regulis sequitur primo quod a tertio adiacente ad secundum adiacens cum predicato participio ampliatio non valet argumentum: unde non sequitur adā est mortuus: ergo adam est: antichristus est futurus: ergo antichristus est. **S**ecundo sequitur quod ista non est bona conversio antichristus est futurus ergo aliquod futurum est antichristus. quia antecedente supponit ut antichristus ampliatio et in consequenti non ideo haberet sic converti aliquod futurum est vel erit antichristus. **T**ertio sequitur quod ille syllogismus non valet. Omne futurum est antichristus est futurus: ergo antichristus est

q: in dēlutione nō sup̄pōit li antichristus
ampliatiue: vt in minor: p̄p̄terea minor
debebat esse talis antichristus est aliq̄
futurum: vbi li futur uni tenetur nomi
naliter sicut in maior: et non participiali
ter quare et cetera.

*ppellatio est acceptio termini in
a p̄positione habentis respectum
ad naturam verbi vel participij
eiusde: vt aliquis homo est li homo sup
ponit pro homine et non pro quolibet ho
mine indifferenter: sed solus pro homine
qui est: vt ergo clarius intelligatur hec
diffinitio notandum q̄ appellatio sic di
uiditur: quoniam aliqua vocatur apella
tio temporis: aliq̄ ampliatiōis et tertia
forme. Appellatio t̄p̄is ē acceptio termi
ni i p̄positione p̄ aliquo vel pro aliquibus
s̄m solaz d̄significationes verbi v̄l parti
cipij eiusde: vt album fuit nigrū: licet li
album supponat p̄ eo qd̄ est vel fuit albū:
tñ li nigrū nō supponit nisi p̄ eo qd̄ fuit
nigrū: et h̄bz eiusde d̄significat solum
modo p̄teritue ideo li nigrum appellat
solū t̄p̄s p̄teritū. ¶ Prima regula. Ois
terminus supponēs respectū h̄bi de p̄nti
nō ampliatiuū nec distracti p̄ticipiū am
pliatiuū appellat t̄p̄s p̄ntis: vt homo ē aial
vel sor. currit: q̄libet illoz taz a pte sub
iecti q̄ p̄dicari supponit solummō p̄ eo
qd̄ est. ¶ Secunda regula est ista. Ois
termin⁹ sequēs h̄bz ampliatiuū p̄teriti
temporis solummodo v̄l futuri appellat
tempus p̄teritū aut futurū: vt hoc fuit
albū: v̄l hoc erit nigrū. Supponit li albū
in prima p̄positione p̄cise pro eo q̄ fuit
album: et in secunda p̄cise pro eo q̄ erit
nigrum. ¶ Appellatio ampliatiōis est
acceptio termini ampliatiue sumpti limi
tati p̄ terminum ampliatiuū p̄cedentem:
vt hoc potest esse album. Supponit li al
bum ampliatiue a pte post sicut apte āt:
sed a pte ante non appellat: a parte vero
post appellat supple ampliatiōes. ¶ Pri
ma regula est ista. Ois termin⁹ sequēs
aliquid istorum verborum incipit v̄l de

finis v̄l aliquid suorum p̄ticipiorum ap
pellat ampliatiōes. h̄bi gratia sor. incipit
esse albus: supponit li album pro eo qd̄ ē
vel incipit esse album: sed positum a pte
ante non appellat: a pte h̄o post appellat
p̄ limitationem termini appellatiui p̄
cedentis. ¶ Secunda regula. Ois termi
nus sequens aliquid istorum verborum
potest: contingit: aut aliquid suorum par
ticipiorum appellat ampliatiōem ip̄oz
vt hoc potest vel contingit esse album:
ampliatur li album ita a pte post sicut a
pte ante: et a pte post appellat ampliatiō
nem ip̄orum quam non appellat a pte
ante ex quo nō limitatur. ¶ Appellatio
forme est acceptio termini i p̄positione
limitati per terminum p̄cedentem con
cernentem actū mentis: vt intelligo ho
mine appellat suam formā: q̄ significat
suum significatū sub ratione eiusdem p̄
limitationem factam a termino concer
nente actum mentis: ideo p̄ illam deno
tatur q̄ ego intelligo aliq̄ sub ratione
qua homo. ¶ Exp̄dicta diffinitione
sequitur x̄itas triuz conclusionum. Pri
ma conclusio est ista: patrem meum co
gnosco et tamen non cognosco patrem
meum: probatur et pono q̄ sor. sit pater
meus quem bene cognoscam: nesciam tñ
an sit pater meus vel non: immo pono q̄
non considerem de patre meo vtrū tales
habeam vel nō. Isto posito patrem meū
cognosco: non tamen cognosco patrem
meum. q̄ nō cognosco aliq̄ sub ratiōe
qua pater meus. Secunda conclusio sor.
volo videre et tamen nolo videre sor. p̄
batur: pono q̄ sor. sit inimicus meus: ita
q̄ nolem videre ipsū: et plato sit amic⁹
meus similis sor. exñti coram me quem
credam esse pla. Isto posito sor. volo vi
dere. q̄ hūc qui est sor. volo videre. ex eo
qd̄ puto ipsū esse pla. et tamē nolo vide
re sor. q̄ nolo videre alqd̄ sub ratiōe qua
est sor. ¶ Tertia conclusio. p̄positiōes
hypotheticas scis. et tamen nescis aliq̄
p̄positionem hypotheticam. probatur.

et pono quod credas firmiter nullam esse hypotheticam: sit tamen aliquam hypotheticam quod credas esse categoricam sciendo significatum eius. Isto posito aliquam propositionem hypotheticam scis: quod illud quod est propositio hypothetica scis et tamen non scis aliquam propositionem hypotheticam: quod non scis aliquid sub ratione quod est propositio hypothetica. et contra cedit quod propositio non affirmativa credo: et tamen non credo propositionem affirmativam. et ita de infinitis quarum quilibet ex prioribus potest verificari.

Incipit tractatus consequentiarum.

Consequentia est illatio consequentis ex
c ante ut homo currit ergo animal currit. ante voco propositiones precedentes notam rationis: ut homo currit: consequens hoc illa quod sequitur animal currit: et notam rationis notio li. g. et ligatur pro huius diffinitionis declaratione sit hoc prima divisio. Consequentiarum alia bona alia mala consequentia bona est illa cuius oppositum consequentis repugnat antecedenti: ut tu es homo ergo tu es animal. nam hec duo repugnant tu es homo et tu non es animal. ista consequentia fuit bona consequentia mala est illa cuius contradictorium consequentis stat cum ante: ut tu es homo: ergo tu sedes nam hoc bene stat si tu es homo: et tu non sedes id est non valuit. **Secunda divisio est ista:** contrarium bonarum alia formalis alia materialis: contrarium bona et formalis est illa cuius contradictorium contritis formaliter repugnat a priori: ut tu curris ergo tu moueris voco illa formaliter repugnare quod non sunt imaginabilia stare simul absque contradictione ut tu curris et tu non moueris. contrarium bona et materialis est illa cuius contradictorium contritis materialiter repugnat a priori: ut deus non est: ergo nullus homo est. Illa contra materialiter repugnare quod non potest stare simul: scilicet tamen imaginabilia stare simul absque contradictione ut deus non est. et aliquis homo est: licet ista non possint simul stare propter impossibilitatem illius deus non est tamen sunt imaginabilia stare simul absque aliqua contradictione: quia quod deus non sit: et aliquis homo sit non videtur implicatio contradictionis. **Ex ista diffinitione**

ponuntur due regule. Prima ex impossibili sequitur quod libet. Secunda necessarium sequitur ad quodlibet. et intelligantur iste due regule et illa contra est bona et materialis in qua antecedens est impossibile vel contra necessarium subductis aliis modis quibus contra foret bona et formalis. Tertia divisio est ista. contrarium bonarum que dam est bona de materia. contra bona de forma est illa cuius quilibet contritis in forma est bona ut albedo videtur. ergo color videtur ille contra sunt similes forme que habent eodem similem modum arguendi contra formalis de quibus modis dicitur postremo: et cum hoc contra et contra sint similia in forma. Notandum quod ille categorice sunt similes forme que sic se habent quod si una est affirmativa de secundo adiacente vel de tertio et alia similiter. et si una est particularis in definita vel singulari. et alia similiter. item si una est exclusiua: exceptiua reduplicatiua vel modalis in sensu composito vel diuisiua et alia similiter. Item si una est de termino simplici vel composito copulato disiuncto vel conditionato et alia similiter. Ideo iste non sunt similes in forma homo ut asinus currit: et homo currit: quia una est de termino simplici: et alia de composito: similiter iste non sunt simile in forma quilibet homo currit: et aliquis asinus mouetur: quia una est vltima: et alia particularis sed ille sunt similes in forma homo est asinus? et homo est animal: non obstante quod una sit necessaria et alia impossibilis: quia habent omnes conditiones assignatas: ex quo sequitur ille contra sunt similes in forma: homo currit: ergo animal currit albedo videtur ergo color videtur: quia habent similem modum arguendi contrarie formalis: utroque enim arguitur ab inferiori ad suum superius affirmatiue consequentia bona contra est illa quod est bona et non quilibet sibi contritis in forma est bona: ut tu non es homo ergo tu non es animal. ista contra non est bona: quia contradictorium contritis repugnat a priori. **Ex predictis** sequitur quod aliqua est contra bona: et formalis que

nō ē bōa d̄ for: sic p̄dca r q̄lz istaz: t̄mp̄
ē ḡ nō t̄m p̄r ē. Tu scis te ēē lapidē. ḡ tu
nō scis te ēē lapidē r sic de alijs. Tu cre
dis p̄cise q̄ alijs hō decipit: ḡ aliquis ho
mo decipitur.

¶ Omnis d̄ne q̄dā sūt regle vles
ponēde ipsi i sinuātes notitiā q̄z
p̄ma ē ista. Si alic⁹ d̄ne ex d̄di
ctorio d̄ntis: seq̄t d̄dictoriū āntis ista d̄se
quētia ē bōa: vt ista: hō currit. ḡ aial cur
rit: q̄ bñ seq̄t nullū aial currit. ḡ null⁹ hō
currit: vt n̄b̄l q̄ ē hō currit. ¶ Ex ista
regla seq̄t alia videlz si alic⁹ d̄ne d̄dicto
riū d̄ntis nō ē illatiū d̄dictoriū āntis illa
d̄na nō valet. Vñ nō seq̄t tu loq̄ris: ḡ tu
disputas. q̄ nō seq̄t tu nō disputas: ḡ tu
nō loq̄ris. ¶ 2ª regula ē ista. Si alicui⁹
d̄ne āns ē vez r d̄ns s̄itr: q̄ ex falsis ve
rum ex veris nil nisi vez: vt dicit Ari. p̄
p̄oz. ¶ Ex ista sequit̄ regle p̄ma. Si ali
cui⁹ d̄ne bōe d̄ns ē falsū r āns s̄itr. ¶ 2^a
si alicui⁹ d̄ne āns ē vez r d̄ns falsus illa
d̄na nō valet. Id nō seq̄tur chimera que
currit nō mouet: ḡ chimera currit: quia
āns ē vez r d̄ns falsū. ¶ 3^a regula ē ista
Si alicui⁹ d̄ne bōe āns ē necessariū et
d̄ns s̄itr ē necessariū. Ex q̄ seq̄tur q̄ si āns
ē necessariū r d̄ns otingēs illa d̄na nō va
let: vt ois hō ē aial. ḡ tu es aial. ¶ Quar
ta regula ē ista. Si alicui⁹ d̄ne bone an
tecedēs ē possibile d̄ns s̄itr ē possibile: ex
q̄ sequit̄ q̄ si āns ē possibile: r d̄ns ipossi
bile q̄ illa d̄na nō valet: vnde nō seq̄tur
oē currēs ē hō. ḡ hoc currēs ē hō d̄mon
strādo āsinū: q̄ āns ē possibile r d̄ns im
possibile. ¶ Quinta regula ē ista. Si ali
qua ē d̄na bona r aliqd seq̄tur ad conse
quens illud idē seq̄tur ad āns. Vñ bñ seq̄
tur hō currit. ḡ aial currit q̄d seq̄tur ḡ
corpus currit. id bene sequit̄ ad āns hō
currit. ḡ corpus currit. Ex ista regula se
quit̄ur due eegule prima. Quicqd ante
cedit ad āns antecedit ad d̄ns. vnde quia
hec d̄na ē bona hō currit. ḡ aial currit. et
hec tu curris antecedit ad istam hō cur
rit. ideo antecedit ad istam animal currit

¶ Secunda regula a primo anteceden
te ad vltimum consequens quādo oēs cō
sequentie intermedie sunt bone r forma
les r non variate: tunc consequentia est
bona r formalis. verbi gratia: homo est:
ergo animal est: animal est ergo corpus ē
corpus ē: ergo substantia ē: r sic a primo
ad vltimum sequitur formaliter homo ē
ergo substantia ē. Consequentie interme
die nō sunt variate quando consequens
prime cōsequētie ē antecedens postero
ris consequētie sicut in exemplo. Nulluz
tempus est ergo dies non est: dies non ē:
r aliqua hora est ergo nox est. non ē ergo
aliquod tempus est: r tamen non seq̄tur
a primo ad vltimum: nullum tempus est
ergo aliquod tempus est: p̄pter variatio
nem factam: quia prime cōsequētie fuit
d̄ns dies non est: r non fuit āns scde. sed
illa copula dies nō ē r aliqua hora est.

¶ Sexta regula est ista. Si aliqua ē con
sequentia bona r aliquid stat cum ante
cedente illud idem stat cum consequēte:
verbi gratia: sequitur omnis homo. cur
rit. ergo homo currit: r cum āns stat. q̄
aliquod corpus currat: r q̄ nullus āsinus
moueat: r sic de alijs: ideo quilibz ista
rum stat cum cōsequente. ¶ Ex ista regla
sequitur alia: v̄z quicquid repugnat cōse
quenti repugnat antecedenti: p̄z ista regu
la discurrendo per omnia. ¶ Septima
regula: Si aliqua est bona consequentia
bona scita a te esse bona r antecedens est
concedendum a te consequens eiusdem
est concedendum a te. Ex qua sequuntur
due alie. Prima si d̄ns ē a te neganduz et
antecedens s̄itr. Secunda si antecedens
ē concedēdum a te r consequens negan
dū. illa d̄na non valet: verbi gr̄a. omnis
homo ē. ergo antichristus ē. ¶ Octaua
regula. Si aliqua ē consequētia bona sci
ta a te ēē bona: r āns ē scitū a te d̄ns eius
dem ē scitū a te: vt tu es homo: ergo tu es
aial. Et notāter dic̄i scita a te esse bona
q̄ ista cōsequētia ē bona: brunellus ē āsi
nus ergo brunellus est rudibilis: r āns

est scitum ab aliquo a quo tñ non est sci-
tus consequens: qz forte nescit consequen-
tiam illam esse bonam quare &c.

Unc sequuntur pticulares regule
consequentie formalis materię su-
perius & inferius distributę cõcer-
nentes quaz prima ẽ ista ab inferiori ad
suum superius affirmatiue & sine distri-
butiõe & sine signo cõfusionis ipediẽte est
bona cõsequentia: vt homo currit: ergo
aial currit. **S**ecũda regula ẽ ista ab infe-
riori ad suũ superius distributiue vel cõ-
fufe tñ imobiliter non valet: qz nõ se-
quitur ois homo currit: ergo nullũ animal
currit. nec seqt nullũ hõ currit ergo nullũ
currit. Et notanter dicitur vel confufe tñ
imobiliter: qz non sequitur si hõ est asinũ
homo est rudibilis. ergo si homo est ani-
mal homo ẽ rudibilis. Sed arguẽdo cõ-
fufe tñ mobiliter est bonum argumentũ
verbi gratia: ois homo ẽ animal ergo ois
homo est substantia. **T**ertia regula est
ista ab inferiori ad suũ superius negatio-
ne postposita & cũ debito medio ẽ bonũ
argumentũ: verbi grã: tu nõ curris & tu es
hõ: g homo nõ currit. & notanter dicitur cum
debito medio: qz sine isto ñ valet argumẽ-
tus: vnde nõ seqtur tu non ẽ aial: ergo hõ
non est animal: qz añs est possibile & con-
sequens impossibile. **Q**uarta regula est
ista a superiori ad suum inferius affirma-
tiue & sine distributione non valet argu-
mentus: qz nõ sequitur aial currit: ergo hõ
currit. **Q**uinta regula ẽ ista a superio-
ri ad suũ inferius affirmatiue distributi-
ue nõ valet argumentũ nisi cũ debito me-
dio: qz ñ seqt oẽ aial currit: g ois hõ cur-
rit. Tu dñs ab asino: g dñs a brunello: s3
cũ debito medio ẽ bonũ argumentũ: vt tu
dñs ab asino brunellus ẽ asinũ: g tu dñs a
brunello. **S**exta regula ẽ ista: a supio-
ri ad suũ inferius negatiõe pposita ẽ bonũ
argumentũ: vñ bene seqtur nullum aial
currit: g nullus homo currit. & intelligit
ista regula de negatiõe distributę supe-
rius: qz si nõ distribueret non valet argu-

mentũ: vnde non seqtur non nullum aial
currit: g nõ nullũ hõ currit: nec sequitur
non oẽ aial currit: g non ois hõ currit: p3
enim qz cuiuslibz istarum contradictoriũ.
cõsequentis stat cum añte quare &c.

Egulas aliquas rãgentes qũtita-
tem propositionũ seriatis propo-
no quarũ prima ẽ ista: Ab vniuer-
sali ad suam particularem vel indefinitã
q vocat sibi subalterna ẽ bonũ argumẽ-
tus verbi gratia: oẽ animal currit. g ali-
quod animal currit. nullum animal cur-
rit: ergo animal non currit. **S**ecunda
regula est ista a particulari vel indefini-
ta ad suã vniuersalem non valet argumẽ-
tum nisi forte gratia materie: vnde nõ se-
quitur aliquis homo currit: ergo quilibz
homo currit: nec sequitur: aial non cur-
rit. ergo nullum animal currit: s3 aliquã
do tenet gratia materie: aut qz oĩa ẽ ne-
cessaria vel antecedens impossibile: aut qz
contradictoriũ consequentis repugnat
antecedenti: vnde bene sequitur aliquis hõ
est: ergo omnis homo est aliquis homo
nõ est: g nullus homo ẽ. **T**ertia regu-
la est ista. ab vniuersali affirmatiua ad
oẽs suas singulares tam colle q3 diuisiue
sumptas cũ debito medio est bonũ argu-
mentus & eo3 collectiue: verbi gratia col-
lectiue omne animal currit: & hec sũt oĩa
animal ergo hoc animal currit: & hoc ani-
mal currit. & sic de singulis. **E**xemplum
diuisiue: vt omne animal currit & hoc ẽ
aial: g hoc animal currit. Similiter seq-
tur cõuerso: hoc animal currit & hoc ani-
mal currit. & sic de singulis: & hec sũt oĩa
animalia: ergo omne animal currit. & no-
tante dicitur cum debito medio: qz sine
illo non valet argumentũ nisi gratia ma-
terie: vñ nõ seqtur ois hõ ẽ animal. ergo
iste homo est animal: & iste homo est ani-
mal: & sic de singulis. qz antecede3 ẽ neces-
sarium & cõsequẽs contingens: qz est vna
copulatiua cuius qlibet ps ẽ contingẽs
& nulla alteri repugnat: tñ sequitur aliquĩ
gratia materie: vt omnis homo est asinũ

§ iste hō ē afin? ⁊ oīs sol lucet: ergo iste
 sol lucet: qz in pīma antecedēs est ipossi-
 bile: ⁊ i secūda cōs ē necessariū. ¶ Quar-
 ta regula est ista: ab vniuersali negatiua
 ad quālibet suam singularem ē bona cō-
 sequētia: siue arguatur cum debito me-
 dio siue non: s; ecōuerso nō t; nisi cū de-
 bito medio: xbi gratia: nullus hō currit:
 ergo iste homo nō currit: ⁊ iste homo nō
 currit: nec iste: ⁊ sic de singulis: non seq̃
 ergo nullus homo currit: quia post mille
 annos erit antecedens vtz si cōsequēs
 falsum: sed bñ sequerēt dicēdo ⁊ isti sūt
 oēs hoīes masculi. Quinta regula ē ista
 A particulari ad suā indefinitam ⁊ econ-
 uerso tā affirmatiue q̃ negatiue est bōa
 cōs. verbi grā: aīal nō currit: ergo aliq̃d
 aīal nō currit ⁊ ecōuerso. Similit̃ aliqs
 afinus mouetur: ergo afinus mouetur ⁊
 ecōuerso. ¶ Sexta regula ē ista: si parti-
 culari vel indefinita ad oēs suas singula-
 res disiunctiue sumptas cū debito medio
 ē bonū argumētū vt hō currit ⁊ isti sunt
 oēs hoīes: § iste hō currit vel ista hō cur-
 rit. ⁊ sic de singulis. Et notāter dicī cū
 debito medio: qz sine illo nō valet argu-
 mentū: vt hō ē aīal. ergo iste hō est aīal
 vel illa hō ē aīal: ⁊ sic de singulis: qz ante-
 cedens est necessariū ⁊ cōs contingens:
 quia est vna disiunctiua cuius q̃libet pars
 ē cōtingēs nec vna alteri repugnat nec su-
 um dīdictoriū ē ipossibile quare ⁊ cetera

Ex propositionibus nō q̃ris sicut
 sunt exclusiue ⁊ exceptiue sit hec
 p̃ma regula. ¶ Ab exclusiua ad
 suam vniuersalē de terminis transposi-
 tis ē bona cōs ⁊ econuerso. vt t̃m homo
 currit. ergo omne currens est homo.
 Similiter ecōuerso oē animal mouetur
 § t̃m qd mouet̃ est aīal. ¶ Secūda regu-
 la est ista ab exceptiua negatiua ad exclu-
 siuam sibi cōrespōdētē ē bona cōs. vt
 nihil p̃ter sor. currit. § tātum sor. currit ⁊
 econuerso: vt tantum homo ē risibilis. §
 nihil p̃ter hoīem ē risibile. ¶ Tertia re-
 gula est ista. Ab inferiori ad suū superi-

us a parte subiecti dictione exclusiua ad
 dita idem est bona cōs. Unde bene se-
 quitur: t̃m hō currit. ergo tantū animal
 currit. qz arguitur ab inferiori ad suū su-
 perius cōfuse tantum mobilē. ¶ Quar-
 ta regula ē ista. Ab inferiori ad suum su-
 perius a parte predicati dictōe exclusiua
 addita subis nō valet argumentū: vnde
 nō sequitur t̃m hō ē homo. ergo t̃m hō ē
 aīal: quia arguitur distributiue. sed econ-
 uerso bene sequitur cum debito medio.
 vt t̃m hō ē risibilis: sor. ē homo. ergo t̃m
 homo ē sor. ¶ Quinta regula sequens
 correlative exp̃dictis. est ista. qz a ter-
 mino cōfuse tātū vel determinate ad eū
 dez stantē confuse distributiue nō valet
 argumentū vt homo ē aīal § tantū hō
 ē aīal. tu d̃s ab oī homine: ergo tu d̃s
 ab homine. ¶ Sexta regula ē ista. A ter-
 mino stantē cōfuse distributiue ad eū dē
 stantē determinate ē bonū argumentū
 vt tantū homo ē aīal. § homo ē aīal. tu es
 aliud ab aīali. § tu es aliud ab oī animali.
 ¶ Septima regula ē ista. A termino stā-
 te cōfuse t̃m ad eundē stantē determina-
 te respectu eundem sinchathegorēma-
 tis vel distributionis nō valet argumen-
 tū. vt t̃m hō ē aīal. § homo est omne aīal:
 oīs hō ē aīal. § animal ē oīs hō. q̃re ⁊c.

Qnēde sunt regule p̃nientium
 p̃ atq; imprinētiū terminoz: quaz
 p̃ma ē ista. Ab affirmatiua vnius
 dīspati ad negatiuam alterius ē bonum
 argumētū. vt tu es homo. § tu nō es asi-
 nus. tu curris. § tu non sedes. tu es alb⁹
 § tu nō es niger. Sed nō ecōuerso non se-
 quitur. qz ex negatiua nō sequit̃ affirma-
 tiua. ¶ Scda regula est ista: Quantum
 cūq; sunt aliquę due ppōnes. quaz sub
 secta cōuertuntur atq; predicata manen-
 te cōsili denoiatione ab vna ad reliquas
 ē bona cōs. tu es homo: ergo tu es aīal
 rōnale: ⁊ econuerso. Et notāter dicī ma-
 nente consimili denominate. quia si vna
 esset affirmatiua ⁊ alia negatiua nō con-
 uerterent̃. vt tu es homo: et tu nō es hō.

Itē si vna eēt q̄ta vna q̄ti^a alia alia q̄ti^a tate: vel nulla: nō oporteret istas ouerti vt oē animal ē hō: aliquid aīal ē hō ⁊ tñ aīal est hō. ¶ 3ª regula ē ista ab vno ouertibili ad reliquū ē bona cōia: vt tu es hō ḡ tu es risibilis: ⁊ eo^o brunell^o ē rudibilis ḡ brunellus ē asinus. ¶ Quarta regula ē ista ab vno correlatiuorū ad reliquū propositiōib^{us} exīstib^{us} d^o scđo adiacēte ē bonū arg^m: vt dupluz ē: ergo dimidiuz ē ⁊ eo^o ⁊ notāter dicit^r de secundo adiacente: qz nō sequitur. a. ē duplū: ḡ. a. ē dimidiū: p̄r est barbatus: ergo filius est barbatus.

¶ Quinta regula ē ista. A terminō puatiuo ad terminū infinitū ē bona cōia: s; n̄ ecōuerso: vt tu es iustus: ergo tu es nō iustus: sed nō sequit^r ecōuerso lapis ē nō iustus: ergo lapis ē iustus: aīis. n. ē vez ⁊ cōis est falsū: vt pz: qz q̄qd ē iniustū p̄r eē iustū: sed lapis nō pōt eē iustus: ḡ n̄ pōt eē iniustus. ¶ Sexta regula. Ab affirmatiua de p̄dicato puatiuo vel infinito ad negatiuā d^o p̄dicato finito ē bona cōia: vt tu es cecus: ḡ tu nō es viuens tu es nō hō. ḡ tn nō es hō: sed ecōuerso non valet arg^m qz ex negatiua nō sequitur affirmatiua. ¶ Septima reglā ē illa. A negatiua de p̄dicato finito cū d̄bito medio ad affirmatiuā de p̄dicato infinito ē bona cōia: vt tu nō es asin^o ⁊ tu es: ḡ tu es nō asin^o ⁊c.

Quēspōdenter ad p̄dicta alie re-
c
gule inferunt: quarū p̄ma est ista
Ab oībus exponentib^{us} simul sum-
ptis ad suū expositū ē bona cōia ⁊ eo^o. Et
ē regula ista vlls q̄buscūq; p̄positiōib^{us}
exponibilib^{us}: vt vllib^{us} exclusiuis: ecce /
ptinis ⁊ huiusmōdi: vñ bene sequit^r hō cur-
rit: ⁊ nihil ē hō quin illū currat: ḡ oīs hō
currit ⁊ eo^o. Sit^r hō currit ⁊ nihil nō hō
currit: ḡ tñ hō currit ⁊c. ¶ Scđa regula
ē ista: ab oī exponibilib^{us} ad quālibet suarū
exponentiū est bona cōia: sed nō ecōuerso
nisi grā materie: verbi grā oīs hō currit
ergo nihil ē hō quin id currat: sed nō eo^o
qz ex negatiua nō sequit^r affirmatiua. ali
qñ tñ tenet grā materie: vt hō ē asinus: ḡ

tñ hō ē asin^o: qz antecedens ē impossibile
¶ Tertia regula ē ista ex cuiuslibet ex-
ponētis d̄dictorio seq̄r cōtradictoriū ex-
positū: sed nō eo^o: vñ bene sequit^r alqd nō
hō currit ⁊ hō currit: ḡ nō tñ hō currit:
sed nō eo^o: qz ex negatiua nō sequit^r affir-
matiua. ¶ Quarta regula ē illa. A resol-
uētib^{us} ad resolutū ē cōia bona s; nō ecō-
uerso: vt hoc ē hō vt hoc currit ḡ hō cur-
rit nō tñ sequit^r hō currit: ergo hō currit ⁊
hoc est hō: qz post mille annos erit ātece-
dēs vez ⁊ cōsequēs falsuz. ¶ Quinta re-
gula ē ista. ab officiātib^{us} ad officiātū est
cōia bona: sed nō eo^o: vt ista p̄positiō ē
vera hō ē aīal q̄ adequate significat ho /
minē esse animal: ḡ vez est hominem eē
animal: sed nō ecōuerso: qz aīis foret ne-
cessariū ⁊ cōsequēs cōtigēs. ¶ Sexta re-
gula est ista a descriptione ad descriptuz
est cōsequētia bona ⁊ ecōuerso: vt intelli-
go alqd sub ratiōe qua hō: ḡ itelligo ho-
minē. ⁊ ecōuerso inte^o hominē ḡ inte^o ali-
quid suū rōe qua hō. ¶ Septima regula
est ista a sensu cōposito ad sensuz diuisū
⁊ ecōuerso: nō valet argumentū: vt nece-
sario homo est animal: ergo homo neces-
saria est aīal. aīis enim est vcrū ⁊ cōis fal-
sum. Etiam non sequitur: albiū possibile
est esse nigrum: ergo possibile est album
esse nigrū. ¶ Octaua regula ē ista: Ab
vna cā veritatis ad p̄positiōis habētē
illam cām est bona cōsequētia: sed nō ecō-
uerso: vt dum homo currit: risibile cur-
rit: ergo hominē currente risibile currit
ista 3^a est bona: sed nō ecōuerso hominē
currente risibile currit: ergo dum homo
currit risibile currit. quia posito q̄ nihil
currat est tunc cōis falsuz cuz asserat ho-
minem currere. ⁊ tamen aīis est verum
quia concluditur eius veritas per aliam
cām veritatis: vt si homo currit risibile
currit. Dicatur ergo qz p̄positiō d̄nomi-
nata ab abltō cōsequētie tres causas ve-
ritatis. s. conditionalem tēporalem ⁊ cau-
sualem a quarum qualibet valet cōia ad
p̄positiōis h̄stēm illas causas: sed non

ecōuerso. ¶ Nona regula est ista ab acti
ua ad suam passiuam est 3^a bona et 2°: vt
sor. amat platonem: ergo plato amatur a
sor. et ecōuerso. ¶ Decima regula est ista
A tertio adiacēte ad scōm adiacēs affir/
matue siue termino distrabente est 2^a bona:
vt tu es. Notanter dicit affirmati
ue: q^{ia} nō sequitur tu nō es asinus: ergo tu
nō es d^r etiam sine termino distrabente
q^{ia} non sequitur antixps ē futurus: ergo
antixps est quare et c.

¶ Ultimo de propōnibus hypothe/
tici est dicendū mō priori regu/
las assignādo: quarū p^{ri}ma est ista
¶ A copulatiua affirmatiua ad alteram
eius partē p^{ri}ncipalē est bona 2^a: nō 2°
nisi gratia materie: vt tu curris: et tu dis/
putas: q^{ia} tu disputas: sed nō sequit^r tu dis/
putas: q^{ia} tu curris et tu disputas: aliquid tñ
ē gratia mōe siue terminor. s. qñ copu/
latiua fit ex duabus p^{ri}b^{us} quarū vna an
cedit ad aliā tñc ab illa p^{ri}e q^{ia} antecedit ad
totā copulatiuam ē bona 2^a: vt es hō
q^{ia} tu es hō. et tu es aial: tu curris: q^{ia} tu cur/
ris. et tu moueris. et notāter dixi affirma/
tiua: q^{ia} a copulatiua negatiua ad alte/
rā p^{ri}e non valet 2^aia verbi gratia non
tu es homo et tu es asinus: ergo tu es asi/
nus: q^{ia} aīis verum. et 2^ais falsum. Ex ista
regula sequit^r q^{ia} a toto copulato ad alte/
rā partē est 2^a bona: vt sor. et plato cur/
rit ergo sor. currit. ¶ Secunda regula
est ista. A parte p^{ri}ncipali disiunctiue affir/
matue ad totā disiunctiuā ē bonū arg^um^{en}tū
sed non econuerso: vt tu curris: ergo tu
curris vel tu es asinus: sed econuerso nō
sequitur. q^{ia} nō sequitur tu curris vel tu
es asinus: ergo tu es asinus. aliquid tñ tenet
gratia materie. s. qñ disiunctiua fit ex dua/
bus p^{ri}b^{us} quarū vna sequitur ad reli/
quā: tunc a disiunctiua ad illā prem q^{ia} se/
quitur est bonum argumentum. vt tu es
homo vel tu es animal ergo tu es animal
et tu es albus. vel tu es coloratus. ergo tu
tu es coloratus. Ex ista regula sequitur
q^{ia} a parte disiuncti ad totum disiunctū

ē bona 2^a: vt homo currit. ergo homo
vel asinus currit. ¶ Tertia regula ē ista
a disiunctiua affirmatiua cū destructiōe
vnius partis ad alterā partem est bona
2^a. vt tu curris vel tu sedes. sed tu nō
curris ergo tu sedes. ¶ Quarta regula ē
ista. A copulatiua negatiua ad disiunctiuā
affirmatiuā factam de partibus 2^odicto/
rijs copulatiue affirmatiue est bona 2^a
vt non tu es homo et tu es asinus. ergo tu
non es homo vel tu non es asinus et ecō/
uerso. et nota q^{ia} copulatiua affirmatiua
hēt duo cōtradictoria: quorum vnum ē
copulatiua negatiua in qua preponit ne/
gatio. et reliquū est vna disiunctiua facta
de p^{ri}b^{us} oppositis ipsi^{us} copulatiue. q^{ia} re/
op^{er} q^{ia} copulatiua negatiua et disiuncti/
ua affirmatiua inuicē conuertantur ver/
bi grā tu es hō et tu es asinus. h^{ab} duo cōtra/
dictoria: quorum vnum ē hoc non tu es
homo et tu es asinus: secundum vero est
illud tu nō es hō vel tu nō es asinus. ¶ Quin/
ta regula ē ista disiunctiua negatiua ad
copulatiuā affirmatiuā factā de p^{ri}b^{us}
oppositis disiunctiue affirmatiue est bo/
nū argumentum et econuerso: vt non tu
curris vel tu sedes: ergo tu non curris: et
tu non sedes: et ecōuerso. Et rō q^{ia} omnis
disiunctiua affirmatiua habet contradic/
torium per negationem prepositā: toti. et
per copulatiuam factam de p^{ri}b^{us} op/
positis: vt tu curris vel tu sedes: huic cō/
tradicit quelz istaz nō tu curris vel tu se/
des. tu nō curris vel tu nō sedes. ¶ 6^a re/
gula ē ista. A cōditionali affirmatiua cū suo
anecedēte ad 2^ais eiusdē ē bona 2^a. vt si
tu es hō tu es aial. s. tu es hō q^{ia} tu es ani/
mal. ¶ Septima regula ē ista. A cōditio/
nali affirmatiua cū cōtradictorio 2^ontis ad
cōtradictoriū antecedētis ē bona 2^a.
vt si antixps ē albus antichristus est co/
loratus. sed antichristus non est colora/
tus. ergo antichristus non est albus. Et
notanter dixi in ambabus regulis affir/
matiuā: quia de negatiua nō tenent hui^{us}
regule.

De pbatōib⁹ smlnoꝝ tractat⁹ icpit.
 Qualiter ppositiōes illatiue p
 9 bentur presenti doctrina digno
 scitur satis plene. Et primo nāq
 a resolutione est inchoandus qua inde
 finite ptiēclares et singulares de subiecto
 non pnomine demonstratiuo rationabili
 ter inferuntur. Quelibet ergo talis ē ta
 liter inferenda: vt pro antecedēte sumā
 tur duo demonstratiua: in quorum pmo
 predicetur predicatum resoluende et i se
 cundo subiectus: verbi grā: homo currit
 sic resoluatur: hoc currit: et hoc est homo:
 ergo homo currit. Exemplum i obliquo:
 vt hoīs est asinus: huius est asinus: et hoc
 est homo: ergo et. Et ita in alijs casibus
 singularis numeri dicatur. Exemplum i
 numero plurali vt homines currunt: hi
 currunt: et hi sunt homines ergo et. Exē
 plum in obliquo: vt aliquoz dictionoz
 alterum est. verum. Porum alterum est
 verum: et hec sunt contradictoria: ergo et. et
 ita dicatur in alijs casibus ita q sp pma
 demonstratiua sit eiusdem casus cuꝝ re
 soluenda. Scda vero continue in recto
 sumatur. Sed ppositiōes de verbo
 ampliatiuo codeꝝ modo pbantur excep
 to hoc q secunda demonstratiua debet
 esse de verbo disiuncto verbi substantiui
 de pñti et eiusdeꝝ de pterito vl futuro:
 aut alterius: verbi grā homo currebat.
 sic resoluatur hoc currebat et hoc est vel
 erat homo ergo et. Item homo disputa
 bit: hoc disputabit: et hoc ē vel erit homo
 ergo et. ita q verbū substantiū sumptū
 secundo loco sit semper cōsimilis tēporis
 cum verbo resoluende ppositiōis: Sz
 qñ ppositiōis resoluende verbū prin
 cipale ē li potest otingit icpit vl definit.
 Secunda ppositio erit de secūdo xbo
 cōsimili: vt homo potest esse albus: hoc
 potest esse album: et hoc est vl potest esse
 homo ergo. Item album icpit esse nigrū:
 hoc incipit esse nigrum: et hoc est vel in
 cipit esse album ergo: et ita dicatur i plu
 rali vt prius. **Modus cōsimilis est**

tenendus in ppositiōib⁹ de extremo
 copulato vel disiuncto vt homo vl asin⁹
 currit: si totū disiunctum est subiectum
 resoluatur sic: hoc currit: et hoc est homo
 vel asinus ergo. Si autem pma ps fuerit
 subiectum sic resoluatur: hoc vel asin⁹ cur
 rit et hoc est homo ergo. Et ita dicendum
 in illis de copulato et adicōnato subiec
 to: vt homo et asin⁹ currit. Ppositio si
 est impossibilis est falsa. Idem est dicēdū
 d particulari et singulari resoluibili affir
 matiuā sicut i definita: vt aliquis homo dis
 putat. soz. currit. Sed particularis vel in
 definita negatiua habet duplicem modū
 probandi. Prim⁹ dicit⁹ est vt hoc nō cur
 rit: et hoc est homo: q homo non currit.
 vbi autem videat⁹ q iste mod⁹ nō deser
 uat sumat⁹ contradictoriū illi⁹ vt chimera
 non currit. Hec indefinita probari non
 potest p duo demonstratiua: q semp scda
 esset falsa. s. hoc ē chimera. ideo ad xita
 tem videndam istius sumat⁹ contradic
 torium. s. omnis chimera currit. et q hec
 est falsa. ideo illa ē xā. Cōsimilit⁹ ē dicē
 dum in aduerbijs. vbi subiectū fuerit ad
 uerbiū habens terminum infra se: vt ali
 quando tu es. nunc tu es. et nūc ē aliqñ g.
 Item heri tu fuisti: tunc tu fuisti: et tunc
 ē vel fuit heri g. Itē añ. a. tu disputabis:
 tunc tu disputabis: et tunc est vel erit añ:
 a. g. Item alicubi tu es: ibi tu es: et ibi est
 alicubi: ergo et ita de pterito et futuro
 dicatur vt dictū est in temporalī. Ex pre
 dictis infero q etiam probande sunt pro
 ppositiōes indefinite et ptiēclares de xbo
 substantiūo presentis temporis: et predi
 cato participio: sicut ppositiōes d ver
 bo principali illius: participi. Volo dicē
 q ita probāda est hec resoluibiliter: Adāz
 est pteritus sicut illa Adam fuit: et illa
 antichrist⁹ ē futurus: sicut illa antichri
 stus erit: vt hoc erit et hoc ē vel erit anti
 christus. g. antichristus est futurus: Aliqs
 homo est intersectus: hoc est intersectus:
 et hoc est vel fuit aliquis homo: ergo: et.
 Item soz. est potens esse: hoc est potens

eē: et hoc ē vel pōt eē sor. rē. ¶ **I**uxta pre-
 dicta sequitur veritas multarū pponūm.
 Prima ē illa. Senex erit puer. pbatur: h
 erit puer r hoc est vel erit senex: ergo. rē.
 Demonstrando vnum qui est puer r erit
 senex. ¶ **S**ecunda ppositio puer fuit se-
 nex: pbatur: hoc fuit senex: r hoc est vel
 fuit puer. ergo demonstrando vnū senex
 Tertia ppositio album fuit: quando non
 fuit album probatur r pono q tu sis al /
 bus: r continue ante hoc fueris niger il /
 lo posito hoc fuit quando non fuit albū
 r hoc est vel fuit albus: ergo rē. Quarto
 ppositio. pater erit quando non hēbit
 filiū neqz filliam: probatur hoc erit quā
 do non hēbit filiū neqz filliam: r hoc est
 vel erit pater ergo: demonstrando vnū
 patrem qui remanebit post mortem filio
 rum r filiarum. Quinta ppositio. al-
 quo maiori te r quolibet minori tu es mi-
 nor. probatur: isto tu es minor: demonstrā-
 do vnum maiorem te: r iste est maior te
 r quolibet minori te. ergo rē. Sexta pro-
 positio: aliquo minori te: r quolibet ma-
 iori te tu es maior: pbatur. isto tu es ma-
 ior demonstrādo vnum maiorem te. r h
 est minus te r quolibz maiori te: ergo rē.
 Septima ppositio album pōt eē nigrū:
 probatur hoc potest esse nigrum. demō-
 strando te r hoc est vel potest eē album
 ergo rē. Et ita probatur ista. Sedentem
 possibile est currere. Octaua ppositio.
 Verum est q mundus non fuit: probat:
 hoc est quod mundus non fuit: demon-
 strando illam tu es: et hoc est. verū g rē.
 Nona ppositio. Necessarium est qd de-
 nunquam erit: probatur hoc est quod de-
 us nunquam erit demonstrando celum:
 r hoc est necessarium ergo rē. Decia pro-
 positio. Possibile ē quod nihil fuit r qd
 nihil erit. Probatur: hoc est quod nihil
 fuit r quod nihil erit demonstrando in /
 stans presens: r hoc est possibile ergo rē.
 Undecima ppositio. Candela lucens est
 extincta pbatur: hoc est extinctū demō-
 strādo candelam iam extinctam que pri-

us fuit lucens r hoc est vel fuit cande /
 la lucens ergo rē. Duodecima propo-
 sitio viuum est mortuum. Probatur hoc ē
 mortuum demonstrando Adam. r hoc ē
 vel fuit viuum ergo r cetera.

¶ **U**niversalis ppositio affirma-
 tiua exponibiliter. probatur p su-
 am preiacentem et vniuersalē ne-
 gatiuam sibi correspondētem: vt oīs ho-
 mo currit: exponitur sic: homo currit: et
 nihil est homo quin istud curat: ergo rē.
 Exemplū in numero plurali: vt omnes
 homines currunt: homines currūt: r nul-
 la sunt homines quin illa currant ergo r
 cetera. Consimiliter in obliquis casibus
 preter hoc q in negatiua exponente po-
 natur subiectū vniuersalis semp in recto
 r relatiuum in obliquo consimili cū obli-
 quo ppositionis exponēde: vt cuiuslibz
 hominis asinus currit: hominis asinus
 currit r nihil est homo quin illius asinus
 currat: ergo r cetera. Item omnium con-
 tradictoriorum altera pars est vera cō-
 tradictoriorum altera pars est vera: r nul-
 la sunt contradictoria quin illorum alte-
 ra pars sit vera: ergo r cetera. Ita q sem-
 per relatiuum sequatur li quin. Postremo
 vero omnis terminis qui se tenet a par-
 te predicati: r ita in alijs casibus est dicē-
 dum. ¶ **M**odo consimili probatur pro-
 positiones vniuersales d verbo amplia-
 tiuo preter hoc q in secunda exponente
 ponitur verbum: disunctum: vt in resol-
 uentibus: verbi gratia: omnis homo fuit
 sic exponitur: homo fuit: r nihil ē vl fuit
 homo quin illud fuit ergo r cetera. Itē
 omne album disputabit. album disputa-
 bit: r nihil est vel erit album. quin illud
 disputabit ergo rē. Omne album potest
 esse nigrum: r nihil ē vel potest esse albus
 quin istud possit eē nigrus g rē. Itē oīs
 hō incipit disputare. hō incipit disputare r
 nihil vel incipit eē hō quin illud incipiat
 disputare g rē. In obliquis casibus etiā
 consilr exponatur tenendo modū priorē
 de rlo. ¶ **C**onsilr exponitur ppreōnes

de presenti habentes predicatum partici-
pium alicuius verbi ampliatur: vt ois
homo est preteritis exponitur sic: homo
est preteritus et nihil est vt fuit homo qn
illud sit preteritum g̃ rē. Item omne al-
bum est generandum: albus est generadū
et nihil est vel erit albus: quin istud sit ge-
nerandum g̃ rē. Sed ppōnes de subiecto
composito p̃t̃ dupliciter exponi fm̃ q̃ sub-
iectū pōt̃ eē totūz compositū vel pars: vt
ois homo vel asinus est asinus: si subiec-
tum est totū disiunctū sic exponit̃: hō vt
asinus est asinus. et nihil est hō vel asinus
quin illud sit asinus: g̃ rē. Si vero p̃cise
p̃ pars est subiectū fa exponens erit illa
nihil est hō: qn illud vel asinus sit asinus.
Et sic illa ṽtis erit falsa p̃ mō r̃fo mō x̃a
Et ita de alijs dicatur cuiuscūq̃ cōpōis
erisiant vel casus. Ṽtis aut̃ negatiua nō
exponitur: s̃z dupliciter pbatur: aut p̃ sua
singularia aut p̃ suū cōtradictoriū: verbi
gr̃a: nullus homo est chimera pbatur sic
p̃m̃: nec ille hō ē chimera nec ille hō est
chimera: et sic de singulis g̃ rē. fō modo
pbatur sic illa ppō est falsa aliquis hō ē
chi^o et i^o dicit̃ isti nullus homo ē chime-
ra: g̃ bec est vera et cōter i oibus alijs ta-
lis modus fuerit. Ex p̃dco mō pbandi
ppositiones ṽles affirmatiuas ifero ali-
quas ppōnes: prima est ista. Qē qd̃ fuit ē
pbatur: aliquid qd̃ fuit est: et nihil ē qd̃ fuit
quin illud sit: g̃ maior ē manifesta et s̃tr̃
minor: qz suūz cōtradictoriū est falsum
vz aliquid est qd̃ fuit qd̃ non est: his nāq̃
est ipl̃ca^o cōtradictionis. Et ita ceditur
q̃ omne qd̃ erit est: oē quod pōt̃ eē est: et
oē qd̃ est intelligi^o aut̃ imagi^o est: p̃z quelz
istarūz ex suis exponentibus in quaz ne-
negatiua debet poni verbum disiunctū:
qz verbūz principale ip̃sū ṽtis est solū
mō verbum de p̃senti absq̃ p̃ticipio sub-
sequente alicuius x̃bi ampliatur. 2^a ppō
oē qd̃ nō fuit ē: pbatur: aliquid qd̃ nō fuit
est sicut̃ instans p̃is: et nihil est q̃ nō fuit
qn illud sit g̃ rē. 2^a exponens iterum est

vera: qz suūz cōdictoriūz ipl̃cat cōdictiōes
vz aliquid est quod non fuit quod nō est.
Et cōter ceditur q̃ oē qd̃ nō erit ē: et oē
q̃ nō potuit nec poterit eē ē. 3^a ppō quolz
maiori te et quolz minori te tu es minor:
pbatur aliq̃ maiori te et quolz minori te
tu es minor: vt pbatū est in alio capto: et
nihil ē maius te et quolz minori qn i^o tu
sis minor: g̃ rē. minor p̃z: qz suū cōradictō-
riū ē falsūz. Quarta ppō. quolz minori
te et quolz maiori te tu es maior pbatur:
aliq̃ minori te et q̃lz maiori te tu es maior
et nihil ē minus te et quolz te maiori qn i^o
tu sis maior: g̃ rē. p̃z cū maiori ex a^o ca^o
minor pbatur p̃ suū cōdictoriū qd̃ est fal-
sūz: vz aliqd̃ est minus te et quolz maiori
te quo tu non es maior quare rē.

Ropō officiabilis ē i^o cui^o dcm̃
p̃ ṽl oō ifinitiuā determinat̃ aliq̃
terminio modali ṽl cernēte actū
mentis. Termini modalis sunt isti: verū
falsū: necessariū: cōtingens: possibile et im-
possibile. Termini vero cernentes actū
mentis d̃ntur isti. Scio: dubito: credo:
volo: nolo: intelligo: cognosco: et s̃iles ac
ēt ip̃soz p̃ticipia: huius autē termini ali-
qñ faciunt sensūz cōpositū aliqñ diuisum:
faciunt sensūz cōpositū qñ p̃cedūt totalit̃
dcm̃ ṽl orationē ifinitiuā aut finalr̃ sub-
sequitur: vt possibile ē for. currere. Sor.
currere est cōtingens: tu scis deū eē: deum
esse est scitū a te. Sed qñ aliqs istoz ter-
minorū mediat̃ inter accusatiuū casum et
verbū ifinitiuū mōi tūc cōstituere d̃r sensū
diuisūz vt deū necesse ē esse: hoies scis eē
aial: et ita de alijs. Et h̃mōi propositio h̃
sensu diuiso pbāda ē f̃z exigētia termini
p̃cedētis simpliciter et nō ratiōe termini
modalis: aut ratiōe alicui^o alteri^o termi-
ni cernētis actūmētis: x̃bi gr̃a: omnem
hominē possibile ē currere: bec nō ē offi-
cianda: sed exponenda iuxta doctrinam
traditam in probatione vniuersalium p̃
positionum isto modo: hominem pos-
sibile ē currere et nihil ē vel possibile est

eē hoies quin illud possibile sit currere.
 ergo rē. Itē hec ē resoluenda. A. scio eē
 verum isto modo: hoc scio eē vez. si hoc
 ē. A. g. rē. Propō vero de sensu compo-
 sito officiabiliter pbatur: vt possibile est
 sor. currere. hec ppō ē possibilis sor. cur-
 rit que adequate significat sor. currit. er-
 go rē. Itē necesse est deū eē: hec ppositio
 ē necessaria ergo rē. Confitr probantur
 iste: tu scis sor. currere. tu dubitas regez
 scedere. Prima nāq sic officiatur: hec p-
 positio ē scita a te sor. currit: que adeqte
 significat sor. currere ergo rē. et ita con-
 similit dicatur ad infinitas omnes iux-
 ta consonantiam termini faciētis sensū po-
 sitū. ¶ Ex pōcis sfero aliq̄s cōclusiones
 pma ē ista. Albū possibile ē eē nigz et tñ i
 possibile ē albus eē nigz: pma ps ps: qm̄
 hoc possibile ē eē nigz te demonstrato: et
 hoc ē vel possibile ē eē albu: g. rē. ps oīa
 a resoluētib⁹ ad resolutū. Et scda ps pro-
 bat. Nā hec ppō ē impossibilis albu ē nigz
 q̄ adeqte significat albu eē nigz: g. rē. ps
 oīa ab officiātib⁹ ad officiātū. Et ita p-
 bat ista oīa sedētē possibile ē currere et tñ
 impossibile ē sedētē currere. ¶ Scda cō-
 clusio oēm hoīem oīngēs ē eē: et tñ necesse ē
 oēs hoies eē. pma ps pbat: qm̄ hoīem
 oīngēs ē eē et nihil ē vlt⁹ oīngēs ē eē ho-
 minē qn illud oīngēs sit eē: ps g. rē. oīa
 ab exponētib⁹ ad expositū. scda ps pba-
 tur. Nā hec ē necessaria oīs hō ē: que ade-
 qte significat oēs hoies eē g. rē. ps oīa vt
 pri⁹. ¶ Tertia cōclusio: tu scis alterū isto-
 rū eē vez demonstratis istis dīctorijs
 rex sedet: nullus rex sedet: et tñ nullū isto-
 rum scis eē vez. pma ps ps: q̄ hec ē scita
 a te: alterx istoz ē vez que adeqte signifi-
 cat alterx istoz eē vez g. scda ps pbatur.
 Nec hoc istoz scis eē vez demonstrando
 affirmatiuā: nec hoc istoz scis eē verum
 demonstrādo negatiuā et nō sūt plura isto-
 rum: g. rē. ps oīa a singularib⁹ sufficien-
 ter enumeratis ad suā vtem. ¶ Quarta
 cōclusio tu dubitas. a. eē vez: et tñ nullū

a: dubitas eē vez. Probat et pono q̄ oē
 a. sit illa: deus ē: quā scias eē verā: s. ou-
 bites an ista sit: a: isto posito pma pars
 ps: qm̄ hec ē tibi dubia: a: ē vez: q̄ adeqte
 significat: a: eē vez: g. rē. Secūda ps pba-
 tur sic arguēdo: nullā talē deus ē dubi-
 tas eē verā: sed omne ē aliqua talis: ergo
 nullum: a: dubitas eē verū: ps oīa. quia ē
 syllogismus in secūdo pime figure et an-
 tecedens est manifestum ex casu. Quin-
 ta conclusio. Volo tibi dare equū meū
 et tamen nullum equum meum volo tibi
 dare. probatur et pono q̄ tibi promittam
 equum meum quam credam esse in stabo
 sit tamen coram me quem putem esse pla-
 tonis ita quod non meum ob quam cau-
 sam istum equum quem video non vellz
 tibi dare isto posito pma pars patet of-
 ficiā⁹ per casum et officiatur sic hec pro-
 positio est volita a me: do tibi equum me-
 um que adequate significat me dare tibi
 equum meum: ergo rē. patet consequen-
 tia ab officiātibus ad officiātum secun-
 dam partem probō sic: nullum equum
 quem credam esse platonis volo tibi da-
 re: sed omnem meum equum credo esse
 platonis: ergo nullum equum meum vo-
 lo tibi dare patet consequentia vt prius
 quia ē in secundo pime figure et cetera.
 ¶ Sexta conclusio percipio sortem lo-
 qui. et tamen nullum sortem percipio lo-
 qui probatur et pono quod sint a longe
 sortes. et plato. ita quod nesciam distin-
 guere quis sit sortis vel plato. loquatur
 tamen sortes cuius vocem bene cogno-
 scam quod est sortis. et non loquatur pla-
 to: isto posito patet pma pars per casum
 quia sequitur percipio vocem sortis. er-
 go percipio sortē loqui. et secūda pars
 probatur quoniam sequitur nullum isto-
 rum percipio loqui sed omnis sortis est
 aliquis istorum: ergo nullum sortis per-
 cipio loqui patet consequentia: quia est
 syllogismus in secundo pime figure.
 ¶ Hic est notandū q̄ iste propositiones

concede in cap° resolubilū scilicet verū ē q mundus nō fuit ⁊ necessariū ē q de nūq̄ erit possibile ē q nībil fuit. ⁊ q nībil erit nō sunt he officiabilē pban°. nec sūt similes in significatione resolubilr ⁊ officiabilē qm officiabilē tenet li q cunctiue ⁊ resolubiliter tenet relative qre rē.

Ropositio descriptibilis ē illa i qua terminus cernēs actū mentis incomplexus determinat nullo fīnino pcedēte mediato: vt ego cognosco soz. hec nāq̄ sic describit. ego cognosco aliqd sub ratione qua soz. tu itelligis hominē tu itelligis aliqd sub ratiōe qua homo. Sed termini cōcernentes actum mentis q si cadunt super incomplexus illbō necessario ē significationū cōplexi: alit sūt describendi sicut scire: credere: dubitare ⁊ huiusmodi: vt tu scis a ppōnez sic describitur tu scis adequatū significationū a ppositionis q scis adequate significari per a ppositionē. ergo ⁊c. tu credis a ppōnem tu credis adequatum significationū a propositionis q credis adequate significari p a propositionem. ergo ⁊c. Itē tu dubitas a ⁊ b propositiones: tu dubitas adequata significatione a ⁊ b propositionū q scis vt credis adequate significari p a ⁊ b ppositiones: q ⁊c. notanter dicebatur nullo termino mediato pcedēte: q si pcederet aliquis terminus mediat⁹ ratione illius deberet ista propositio probari: q a pmo termino mediato semper ē incohāda propositionis pbatio: vt omnis homo itelligit se: hec ē exponenda isto mō: homo itelligit se ⁊ nībil ē homo quā illud itelligat se: ergo ⁊c. Itē homines cognoscūt futura hec ē sic rōlūda hec cognoscūt futura ⁊ hec sunt homines: ergo ⁊c.

Circa pdicta in h cap°. ⁊ prioribus est notanda diuersitas probationū pcedētiuz quaruncūq̄ propositionū quoniam propositio descriptibilis cōuertitur cum sua descriptiōe ⁊ ppositio vltis affirmatiua seu quecūq̄ alia exponibilis similiter cōuertitur cum suis exponentib⁹ simul

sumptis: vnde bene sequit⁹ cognosco hominē: ergo cognosco aliquid sub rōe qua hō ⁊ econuerso. Item omnis homo currit: ergo homo currit ⁊ nībil ē homo qn illud currat ⁊ econuerso. Itē omnis homo currit: ergo homo currit ⁊ nullus est hō quā illud currat ⁊ econuerso. sed propositio resolubilis nō cōuertitur cum suis resoluētib⁹ nec officiabilis cū suis officiātib⁹: vnde licet sequatur: hoc est aīal ⁊ hoc est homo: ergo homo ē animal: nō tamen sequitur econuerso homo ē animal ergo h ē animal: ⁊ hoc ē homo: qz aīal est necessariū ⁊ cōsequens contingens ⁊ etiā post mille ānos erit ita sicut significat p antecedens ⁊ tamen erit ita sicut significat per cōs. item sequitur hec propositio est necessaria deus est: q adequate significat deum esse ergo necesse ē deū eē: ⁊ tū nō sequitur econuerso necesse ē deū esse: ergo hec propositio ē necessaria deus ē q adequate significat deū eē: qz aīal ē necessariū ⁊ cōs cōtingēs similiter si nulla propositio foret ita esset sicut significatur per cōs.

Ex predictis infero aliquas conclusiones prima est ista. venientem cognosco ⁊ tamen non cognosco venientem probatur ⁊ pono quod soz. sit a scia longe qui veniat versus me quez eē soz. sed credam ipsum non moueri: ⁊ nīhil aliud concipiam: isto posito pīa ps pz quoniam hoc cognosco ⁊ hoc est veniens ergo ⁊c. Secunda pars etiam patet: quia non cognosco aliquid sub ratiōe qua veniens.

Secunda conclusio est ista deū trinum ⁊ vnum cognouit Aristoteles. ⁊ tamen Ari. non cognouit deum trinum ⁊ vnum prima pars patet quoniam hoc cognouit Ari. demonstrando deū ⁊ hoc est terminus ⁊ vnus: ergo ⁊c. secunda pars etiam patet quoniam Ari. non cognouit aliquid sub ratione qua deus trinus ⁊ vnus: ergo ⁊c. patet consequētia a descriptione ad descriptum.

Tertia conclusio a propositionem scio: tamen nescio a

ppōem pbatur z pond q̄ a. fit ista: deus
ē quā sciam z tñ credā q̄ non sit aliquo
in mūdo isto posito. a. scio: quia hoc scio
demonstrādo istam deus ē: z hoc ē. a. er /
go zc. z tñ nō scio. a. quia nō scio aliquid
sub ratione qua. a. ex quo non scio esse.

Quarta cōclusio. scilicet percipis z tamē
non percipis scilicet pbatur z pono q̄ scilicet
loquar coram te cuius vocem audias:
credas tu tñ q̄ non sit aliquis scilicet. i. mū /
do. illo posito scilicet percipis: quia hoc percipis z
hoc ē scilicet. ergo zc. z tamen non percipis
scilicet. quia non percipis aliquid sub rōne
qua scites quare z cetera.

Ex predictis p̄ q̄ necessarium z cō /
tingens dupl̄r sumūtur. s. reso /
lubiliter z officialiter. s. p̄p̄z
aduerbia. s. necessario z contingenter ex /
ponibiliter pbatur vt necessario deus ē
sic exponitur deus est z nō pōt eē qn de /
us sit: ḡ zc. Item necessarium mūdus fu /
it: mūdus fuit z nō potuit eē quin mun /
dus fuerit. Item necessarium aliquid erit
z nō poterit eē quin aliquid erit ergo et
cetera. Ita q̄ verbū principale secunde
exponētis sit eiusdem temporis cuius h̄bo
principali exponende. Opposito mō ex /
ponitur cōtingēter vt contingens: tu es
exponis. n. sic: tu es z pōt eē q̄ tu nō scis
ḡ zc. Itē cōtingēter tu eris: tu eris z po /
teris eē q̄ tu non eris: ḡ zc. Et ita de p̄re
rito dicatur. ¶ Hic sunt duo notabilia
Primum ē q̄ necessario z contingenter
sumūtur aliqñ in sensu diu. so: z aliqñ
do in sensu cōposito sicut necessarium et
cōtingens. In sensu cōposito: qñ tota /
liter p̄cedunt: aut finalit̄ subsequuntur:
vt necessario homo ē aīal: tu curris cōtin /
gēter. sed in sensu diuīso quādo mediāt
inter subiectū z verbū: aut iter verbum
z p̄dicatū. Ex^m p̄mi hō necessario ē aīal.
Exemplū scđi scilicet. ē cōtingēter currens.

Secūdum notabile ē istud. Qualiter
cūq̄ in sensu cōposito sumātur senip
eodem modo exponātur vt dictum est.
Sed quādo in sensu diuīso sumunt̄ p̄ce

dente alio termino mediō to nō exponi /
tur. sed p̄p̄ pbanda ē scđm exigentiam
termini p̄cedētis vt hō est necessario
aīal. hic nō est exponenda neq̄ pbanda
ratione illius termini necessario: sed re /
soluenda ratione istius termini homo:
vt hoc necessario est animal: z hoc ē hō:
ergo z cetera: quo facto prima resolūēs
ē exponenda sic: hoc est animal z hoc nō
pōt nō eē animal ergo: ita quod si potest
sequatur subiectū: sicut si necessario vel
contingenter. Ex quo sequitur etiā q̄ istd
verbum potest sumitur aliquādo i sen /
su cōposito aliquando in sensu diuī /
so. In sensu cōposito quando p̄cedit
totaliter vel quando impersonalit̄ tene /
tur. vt potest eē q̄ tu curris. In sensu
diuīso quando personaliter sumitur. vt
antichristus pōt eē. ¶ Ex predictis ise /
ro aliquas conclusiones. prima est ista.
Necessario aliquid ē q̄ cōtingēter ē. p̄ /
batur: aliquid est quod contingenter est
z non potest eē quin aliquid sit q̄ conti /
genter ē ergo zc. ¶ Secūda conclusio.
Anima tua necessario est: z tamen cōtin /
genter anima tua est: prima pars pbaf
resolutorie: vt hoc necessario ē: z hoc est
anima tua: ḡ zc. Secūda pars pbatur
exponibiliter sic: anima tua est z potest
esse q̄ non anima tua sit ergo z cetera.
Nam sequitur tu non es: ergo non aīa
tua est: quia ex opposito sequitur oppo /
situm z potest esse ita sicut significatur
per antecedens. ergo potest esse ita sicut
significatur per consequens. ¶ Tertia
conclusio. necesse est te fuisse z tamē cō /
tingenter te fuisti: prima pars probatur
quoniam hec est necessaria tu fuisti que
adequate significat te esse ergo z cetera
Secūda pars pbatur. nam tu fuisti et
potuit esse q̄ tu non fuisti. ergo contin /
genter tu fuisti ḡ. ¶ Quarta conclusio
potest esse q̄ antichristus sit homo qui
est: z tamen antichristus non potest esse
homo qui est. prima pars probatur quo /
niam hec est possibilis antichristus ē hō

mo qui est: que adequate significat q̄ anti-
christus ē hō qui est. ergo ⁊ cetera. vñ
li pōt impersonaliter sumptus est termi-
nus officiahlis sicut li possibile. secūda
pars p3. qm̄ datur oppositū. videlz anti-
christus pōt eē homo qui est. ⁊ ex illo se-
quitur q̄ antichristus pōt esse hō ⁊ iste ē
consequens falsum: ergo et antecedens
⁊ p3 consequentia. quia li potest sumptū
personaliter est terminus immediatus.
⁊ relatiuum qui que quod est resolvable
generaliter in ⁊ et ille illa illud. ex quo nō
impeditur per aliquod significatus pce-
dens. hic est notandum q̄ li necessario
triplex sumitur. vno modo nominaliter
in datiuo vel ablatiuo casu. Alio modo
aduerbialiter. vt dictum est: primo mō
non exponitur. sed resoluitur. vt necessa-
rio tu es. illo mō tu es ⁊ hoc ē necessariū
ergo ex quo sequitur q̄ necessario tu es
homo ⁊ tamen contingenter tu es hō. te-
nendo li necessario nominaliter in abla-
tiu casu qui ab illo tu es demonstrādo
deum. ⁊ hoc est necessarius ergo. Sumē-
do tamen li necessario aduerbialiter fo-
ret ista ppositio impossibilis. ppter im-
possibilitatem exponentium. Item con-
ceditur q̄ for. necessario obedit ⁊ idem
for. contingenter obedit. sumendo li ne-
cessario in datiuo casu. quia for. huic obe-
dit demonstrando deum ⁊ hoc est neces-
sarium. ergo ⁊ cetera. Secunda pars ē
p3 exponendo sic. for. obedit ⁊ potest nō
obedire ergo contingenter for. obedit
quare ⁊ cetera.

¶ An gradus comparatōis restat
exponere. et primo posituum
comparabiliter sumptum: vt tu
es ita fortis sicut aliquis homo mundi.
exponitur sic. tu es fortis. ⁊ aliquis ho-
mo mundi est fortis. ⁊ non aliquis ho-
mo mundi est fortior te ergo ⁊c. Item tu
fuis ita fortis sicut aliquis homo. tu fu-
isti fortis. ⁊ aliquis homo fuit fortis ⁊ nō
aliquis homo fuit fortior te ergo ⁊c. et

ita de futuro suo dicatur. Sed notādū
q̄ si fiat cōparatio respectu termini cō-
munis a parte post non distributi. nō d3
sumi iste terminus sub distributione in
aliqua exponētium. vt tu es ita albus si-
cut omnis homo. nō d3 dici in secūda ex-
ponēte. ois homo est albus. quia bec est
falsa exposita vera. Sequitur enī tu es
ita albus sicut iste homo. ergo tu es ita
albus sicut omnis homo. p3 consequen-
tia ab inferiori ad suū superius affirma-
tiue sine distributione ⁊ sine signo impe-
diente. Ideo d3 sic exponi. tn es albus. ⁊
ois homo est albus. ⁊ non ois homo ē al-
bior te ergo ⁊c. ¶ Expdicto modo ex-
ponēdi infero aliquas conclusiones pri-
ma est ista. tu es ita fortis sic ois hō mū-
di. ⁊ tamē non es ita fortis sicut aliquis
homo mūdi. prima pars p3. q̄ tu es fortis
⁊ homo mundi est fortis ⁊ nō ois homo
mūdi est fortior te. ergo ⁊c. secūda pars
sūt p3 quoniam suum contradictorium
est falsum videlz tu es ita fortis sic ois
homo mūdi quia ex ipsa sequit̄ tertia ex-
ponēs videlz nō aliquis homo mundi
ē fortior te: quod est falsum. ¶ Secun-
da conclusio. Animal quod nō ē ita for-
te sicut leo est ita forte sicut omne animal
mundi. pbat̄ equus est ita fortis sic oē
animal mūdi. ⁊ idē equus est animal qd̄ nō
ē ita forte sicut leo. ergo ⁊c. p3 oīa a re-
soluentibus ad resolutū: anī autem p3 ex-
ponēdo ⁊ resoluendo. ¶ Tertia conclu-
sio ego sum ita sapiens sicut tu ⁊ deus: ⁊
tamen ego non sum ita sapiens sicut de-
secunda pars est de se manifesta ⁊ pbat̄
prima. Nam ego sum sapiens ⁊ tu ⁊ de-
estis sapientes ⁊ non tu ⁊ de- estis sapiē-
tiores me. ḡ ⁊c. p3 oīa ab exponētib⁹ ad
expositū. ⁊ prima ac secunda pars sūt ma-
nifeste. Tertia vero pbat̄. q̄ si nō de-
oppositū tu ⁊ de- estis sapientiores me. ḡ
tu es sapientior me cōsequens falsum vt
ego suppono. ¶ Quarta conclusio tu eris
ita senex sicut tu eris ⁊ tamen in nullo i-
stanti tu eris ita senex sicut tu eris. p̄ua

para p3 per exponentes. tu eris senex & nūquam eris senior q̄ tu eris. ḡ. zc. **S**ecūda para. pbat. qm̄ quocūq; instāti dāto in quo tu eris senex in illo instāti nō eris ita senex sicut tu eris. quia post istū eris senior. ḡ in nullo instāti tu eris ita senex sicut tu eris. p3 dñā: qz cōtradictorium cōsequētis repugnet antecedenti ppter distributionem huius termini sicut supra verbum substantiuum.

Comparatiuus gradus exponit similie per tres exponentes vt fortis ē fortior. pla. for. est fortis & plato est fortis & nō plato ē ita fortis sic for. ḡ. zc. **I**te tu es fortior aliq; hoī: tu es fortis & aliq; hō ē fortis & nō aliq; hō est ita fortis sicut tu: ḡ. zc. **S**ed huius tu es albior oī hoīe scdā exponēs nō dī esse ista: oīa hō est albus: qm̄ tūc exposita esset vera & vna exponēs falsa: qd nō ē cōcedēdū in logica: sed dī sic exponi ita: tu es albus & hō est albus & nō oīs hō ē ita albus sicut tu: ḡ. zc. **E**x p̄dicto mō exponēdi ifero aliquas cōclusiones. pma tu es albior oī hoīe & tū tu nō es albior aliq; hoīe. pma ps pater p exponētes & secūda silitur: qz suū dīdictoriū ē falsū: scilz tu es albior aliq; hoīe qz tūc ē p̄tā et p̄tā exponēs ē falsa videlicet nō aliq; hō ē ita albus sicut tu: qz tu ipse es ita albus sicut tu: vel glibet q est albior te est ita albus sicut tu: l3 nō precise. **S**ecūda cōclusio. for. ḡ nō ē melior deo ē melior oī ente mūdi. patet: qm̄ for. nō est melior deo vt satis liquet & tū est melior oī ente mūdi: qz ipse est bonus & aliq; ens mūdi ē bonū & nō oē ens mūdi est ita bonū sicut for. ḡ. zc. **T**ertia cōclusio ego sū sciētior te & deo: & tū nō sū sciētior deo: secūda ps p3 de se & pma pbat p exponētes: nā ego sum sciēs & tu & deo estis sciētes: & nō tu & deus estis ita scientes sicut ego. Ista patet qm̄ de op̄positū: scilz tu & deo estis ita sciētes sicut ego: ergo tu es ita sciens sicut ego: cōsequēs falsū vt ego suppono. **Q**uar

ta conclusio. Tu eris senior quā tu eris in aliquo instāti: & tamen in nullo instāti tu eris senior quam tu eris in aliquo instāti. pma para probatur: quoniam tu eris senex & in aliquo instāti eris senex & nō in aliquo instāti eris ita senex sicut tu eris: ergo tu eris senior q̄ tu eris in aliquo instāti: cōsequentia tenet exponentibus ad expositū. & tertia para antecedentis probata est in alio caplo i quarta conclusione. sed secunda para conclusionis. pbat. quia si nō detur oppositum s. q in aliquo instāti tu eris senior q̄ tu eris in aliquo instāti & sit illud. a. & patet q ista est falsa: i. a. instāti tu eris senior q̄ tu eris in aliquo instāti. qz vna exponēs est falsa: scilicet nō in aliquo instāti tu eris ita senex sicut tu eris in a instāti. quia i. a. instāti tu eris ita senex sicut eris in a instāti & in infinitis instātibz vltra quare & cetera. **N**otāduz qz quemadmodum exponitur comparatiuus gradus. ita magis: & quam: vt ego sum magis valens quam tu: sic exponit ego sum valens & tu es valens & nō tu es ita valens sicut ego ergo & cetera. **C**onfirmiles conclusiones possunt inferri de magis: vnde conceditur q aīal qd est magis debile q̄ musca est magis forte q̄ sit omne animal mundi. Et homo qui est magis sapiens quam omnis homo. est minus sapiens quā omnis homo & ita de infinitis alijs ergo & cetera.

Superlatiuus gradus exponit per tres exponentes si vna istarum cum altera coincidat: vt tu es fortissimus istorum: potest dupliciter exponi aut per comparatiuum aut per positiuum comparabiliter sumptum. Exemplum primi vt es fortis et isti sunt fortes & nō aliquis istorum est fortior te. ergo & cetera. Exemplum secundū tu es fortis & isti sunt fortes & nō aliq; istorū ē ita fortis sic tu ḡ. zc. Ite tu es fortissimus oīum hoīum: sic exponitur: tu

es fortis: et homines sunt fortes: et non omnes homines sunt fortiores te: ergo et cetera: vel non omnis homo est fortior te. Secundo modo sic exponitur: tu es fortis et homines sunt fortes: et non omnes homines sunt ita fortes sicut tu: vel non omnis homo est ita fortis sicut tu: ergo et cetera. Et ita de alijs de preterito et futuro suo modo dicatur. Ex predictis infero aliquas conclusiones: prima est ista: tu es fortissimus istorum et debilissimus istorum. probatur et ponitur quod tu fortis et plato: sitis eque fortes et platonem istorum de mostro vos tres: isto posito patet prima pars: quoniam tu es fortis et isti sunt fortes et non aliquis istorum est fortior te: ergo et cetera. Etiam secunda pars est vera: quia tu es debilis: et isti sunt debiles et non aliquis istorum est debilior te: ergo et cetera. Hec tamen conclusio non esset vera exponendo secundo modo: ut puta platonem ita sicut: quare et cetera. ¶ Secunda conclusio tu es sapientissimus omnium hominum et tamen tu non es sapientissimus aliquorum hominum: prima pars patet per exponentes: ut tu es sapiens et homines sunt sapientes: et non omnes homines sunt sapientiores te: ergo et cetera. Secunda pars probatur quoniam suum contradictorium est falsum: videlicet tu es sapientissimus aliquorum hominum: propter tertiam exponentem falsam: scilicet non aliquis homo est sapientior te: et hec similiter non aliquis homo est ita sapiens sicut tu: quia tu met es ita sapiens sicut tu. ergo et cetera. ¶ Tertia conclusio. Tu fuisti calidissimus omnium hominum et frigidissimus omnium hominum prima pars patet: quia tu fuisti calidus et homines fuerunt calidi. et non omnis homo fuit calidior te. etiam et non omnis homo fuit ita calidus sicut tu. Secunda pars etiam eodem modo probatur: quoniam tu fuisti frigidus et homines fuerunt frigidi et non omnis homo fuit ita frigidior te et non omnis homo fuit ita frigidus sicut tu ergo et cetera. ¶ Quarta conclusio. Aliquod est maximum istorum quod non est maxi-

mum istorum: exponendo comparabiliter probatur et pono quia: sit magnus et b: maior: et c: vero maior quibus a: et maior: quibus b: isto posito: b: est maximum istorum quod non est maximum istorum: probatur: quoniam b: est maximum et aliquod istorum quod non est maximum istorum est maximum quia a: et nullus istorum quod non est maximum istorum est maior: b: ergo b: est maximum istorum: quod non est maximum istorum: patet consequentia ab exponentibus ad expositum: quare et cetera.

¶ Offerit aliud et non idem: eodem modo exponuntur per tres exponentes: ut tu differs ab homine: tu es et homo est tu non es homo: ergo et cetera. Item differs ab omni homine: tu es et homo est: et tu non es omnis homo: ergo et cetera. Est tamen aliquis diversitas in preterito et futuro. Hec enim tu differs ab antichristo non sic exponitur: tu eris et antichristus erit et tu non eris antichristus: quoniam exponentes sunt vere et exposita falsa. Sequitur. n. tu differs ab antichristo: ergo simul eris cum antichristo: consequens falsum ut suppono: sed sic exponitur: tu eris et antichristus erit: quando tu eris: et tu non eris antichristus: ergo et cetera: et ita de preterito dicatur quare et cetera. ¶ Ex predictis infero aliquas conclusiones: quarum prima est ista: tu differs ab omni homine: et tamen tu non differs ab aliquo homine. Prima pars per exponentes: quoniam tu es et homo est et tu non es omnis homo: ergo et cetera. Secunda pars et probatur. quia si non datur oppositum. scilicet tu differs ab aliquo homine. sed hec est falsa. quia tertia eius exponens est falsa. scilicet tu non es aliquis homo: ergo et cetera. ¶ Secunda conclusio. tu differs ab omni ente quod est et quod fuit et quod erit. et tamen tu non differs ab aliquo ente quod est et quod fuit et quod erit. Prima pars patet. quoniam etiam tu es et omne ens quod est quod fuit et quod erit est: et tu non es omne ens quod est quod fuit et quod erit: ergo et cetera. Secunda pars

etiam patet. quia suum contradictorium est
falsum cum una eius exponens sit falsa. sci-
licet tu non es aliquid quod est quod fu-
it et quod erit. **Tertia conclusio.** Er-
go. differo a te et a me tamen non disse-
ro a me. prima pars patet per exponen-
tes. Nam ego sum et tu et ego sumus et ego
non sum tu et ego. ergo. Secunda vero
pars patet de se et ita posset probari quod tu
differs ab homine et ab asino et tamen
tu non differs ab homine. **Quarta co-**
clusio. tu differs ab asino. et tamen tu non
differs ab homine vel ab asino. prima
pars patet per exponentes. et secunda si-
militer. quia datur oppositum tu differs
ab homine vel ab asino. hec est falsa. quia
tertia eius exponens est falsa scilicet tu
non es homo vel asinus: quia eius con-
tradictorium est verum. videlicet tu es
homo vel asinus. Quaecumque dicta sunt
de hoc verbo differt quo ad exponentes
et conclusiones possunt applicari illis termi-
nis aliis et non idem quare et cetera.

Exclusionum quedam sunt pri-
e mi ordinis. quedam secundi. et que-
dam terti. **Exclusiva primi**
ordinis est illa cuius dictio exclusiva tan-
tum: solum. vel solummodo. aut precise
precedit subiectum. ut tantum homo currit
sic exponitur homo currit. et nihil non
homo currit. ergo et cetera. ita quod semper
prima exponens est preiacens exclusivae
secunda vero universalis negativa de
subiecto exclusivae infinitato. Et consi-
milis expositio est de preterito et futuro
ut tantum sortes fuit: sortes fuit et nihil
non sortes fuit. Item tantum antichristus
disputabit. sic exponitur antichristus
disputabit. et nihil non antichristus dispu-
tabit. **Notandum** quod exclusiva primi ordi-
nis conuertitur cum una universalis de
terminis transpositis. ita quod si una est haec et
reliqua sit et reuerſo. Unde si hec est
vera tantum homo est animal. hec est
vera omne animal est homo. sed quod exclu-
siva est falsa. id est illa falsa. **Exclusiva**

secundi ordinis est illa in qua dictio exclu-
siva mediat inter subiectum et predicatum
sive proponatur sive postponatur copule.
ut sortes tantum est homo aut sortes est
tantum homo: et exponitur quolibet ista-
rum sic: sortes est homo. et sortes non est
non homo. et ita de preterito et futuro di-
catur. **Exclusiva terti ordinis** est illa
cuius dictio exclusiva ponitur inter par-
tes predicati. ut a. propositio significat pre-
cise sicut est: que sic exponitur a propositio
significat sicut est. et a propositio non significat
sicut est. ita quod semper negatio infinitas ca-
dat super eundem terminum super quem
in exposita cadit dictio exclusiva. ut per
cuiuscumque ordinis exclusivae. **Notan-**
dum quod si dictionem exclusivam alicuius
ordinis precedat alter terminus probabi-
lis. non oportet ista propositio probari ratione di-
ctionis exclusivae. sed secundum exigentiam
termini precedentis. **Exemplum** omnium
ordinum. ut necessario terminus homo est ho-
mo. ois homo terminus est alia. Aliqua propositio signifi-
cat precise sicut est. prima est exponibilis
ratione istius termini necessario. Secun-
da ratione istius signi ois. Tertia vero est
resolubilis: quia particularis affirmativa
Opposita horum exclusionum assigna-
tur per negationem propositam toti exclu-
sivae. ut bulus: tantum homo currit: addi-
ctorum est hoc: non tantum homo cur-
rit et haec duas causas veritatis oppositas ex-
ponitibus exclusivae affirmativae. ut ni-
hil quod est homo currit. vel aliquid non
homo currit. et si una harum causarum est ve-
ra exclusiva negativa est vera: et si ambe
sunt false ipsa est falsa: sicut exclusiva affir-
mativa est vera: si ambe exponentes sunt
vere. et falsa si una est falsa. **Exclusi-**
ua negativa in qua negatio sequitur notam
exclusionis est exponibilis est. ut terminus homo
currit sic exponitur. homo non currit et quo-
libet non homo currit. et ita exponitur queli-
bet talis primi ordinis. Item secundi or-
dinis ut tantum tu non es asinus sic ex-
ponitur: tu non es asinus: et tu es quilibet

non asinus. Exclufiua vero negatiua ter
tij ordinis exponibilis nō datur: quia a
talis negatio femper fequitur xbi pñci /
pale: ficut et dictio exclufiua: vt. a. pñpō
figñificat pñcife ficut non eft. ¶ Oppo
fita harū exclufiuarū negatiuarū datur fi
militer per negatiōem pñcedētem totam
pñpōfitionem: vt huius tñm homo nō cur
rit: dñdictorium ē illud nō tantum hō nō
currit: quod hz duas cās veritatis op
pofitas exponētibus exclufiue negati
ue assignandas per difiunctiuā: videlicet
omnis homo currit: vel aliquid non hō
currit: quaz fi vna ē vera exclufiua ifta
ē vera ficut pñius de oppofito exclufiue
affirmatiue. ¶ Ex predictis infero ali
quas cōclufiones: quaz prima eft ifta: tā
tum homo eft homo: et tñ nō tantū hō ē
aīal: pñma pars pz per exponētes et vñ /
uerfalem de terminis tranfpofitis. Se
cunda pars pz fimiliter: qm̄ vna fuarum
caufaz eft vera. f. aliquid non homo eft
aīal. Nā hoc eft animal demonftrādo afi
num. Et hoc eft aliquid nō homo. g. re.
¶ Secūda cōclufio. Tu tantū es aīal
et non tantum tu es aīal. pñma pars pz
nam tu es animal et tu nō es aīal. g. re.
Secūda pars cōclufionis pz ēt fimiliter
quia vna cāz eft vera. f. aliquid nō tu es
aīal. ¶ Tertia cōclufio. A. ppō ē pñcife
figñificans ficut eft et tamen a. ppō nō ē
figñificās pñcife ficut ē pbat et pono qd a
fit illa. homo eft asinus: ifto pñfio: patz
pñma pars: qm̄ a ē figñificās ficut ē: et a
non ē nō figñificans ficut ē: pbat qz
detur oppofitum: ē nō figñificans ficut
ē: ergo a nō ē figñificans ficut ē: cōfeqñs
falſum: imo a ē figñificans ficut ē quia ē
figñificans hoīem eē. Secūda pars etiā
pz: qz fuit dñdictoriū vna exponēs eft fal
ſa. v. a. ppō nō ē figñificās nō ficut ē:
exquo figñificat hominem eē asinum.
¶ Quarta cōclufio. A. ppō pñcife figñi
ficat falſum et impoffibile: et tamē a. ppō
fictio pñcife figñificat verum eft neceffa
rium pñma pars pz per exponētes.

Nam. a. figñificat falſum et impoffibi
le: et a. non eft non figñificans falſum
et impoffibile: pbat qz detur oppofitū
a ē nō figñificans falſum: impoffibile: g. a
nō ē figñificans falſum et impoffibile qd
nō ē verū: imo figñificat falſū et ipoffi
bile: quia figñificat hoīem eē asinū qua
re re. Secūda pars etiam eodē mō pbat
nam ē figñificans verum et neceffarium
qz figñificat hoīem eē: et a nō ē figñificās
verum et neceffarium. pbat quia det
oppofitū a ē nō figñificans verū et ne
ceffarium: ergo a nō ē figñificans verū
et neceffarium conſequens falſum: imo a
figñificat verum et neceffarium: quia fi
gñificat hoīes eē quod ē verū et neceffari
um: et pz conſequentia cū prioribus fimī
libus per iftam regulam. qd affirmatiua
de predicato infinito ad negatiuam de
pñdicato finito eft bona cōſequentia qua
re et cetera.

¶ Actiones exceptiue ſūt ifte: pñf:
o pñter qz: et niſi: et differunt eo qd
pñter et pñter qz indifferēt exci
piunt tam vñuerſali affirmatiua qz ne
gatiua ſed niſi nō excipit niſi in vñ ne
gatiua: vñde ita cōgrue dñcī nullus hō
pñter ſoz. currit. ficut oīs hō pñter ſoz.
currit nō tñ congrue dñcitur oīs hō niſi
ſoz. currit. vbi congrue dñceretur nullus
homo niſi ſoz. currit. ¶ Exceptiua affir
matiua exponitur per duas exponētes:
in quarum prima negatur predicatum a
parte extracapta: in ſecūda vero affirma
tur predicatū vñuerſaliter de ſubiecto ſū
pto cū parte extracapta ifinitata: vt oīs
homo pñter ſoz. currit ſic exponit: ſoz.
nō currit: et oīs homo non ſoz. currit. er
go et cetera. ¶ Exceptiua vero negatiua
fimiliter exponitur per duas exponē
tes: in quarum prima affirmatur predi
catum de parte extracapta: in ſecūda
vero negatur vñuerſaliter a ſubiecto
ſumpto cñm parte extracapta ifinitata:
vt nullus homo pñter ſoz. currit: ſic

exponitur sor. currit: et nullus homo non
 sor. currit. § 7c. ¶ Notandum quod aliqua est
 exceptiua propria: aliqua impropria. Ad
 exceptiuam propriam duo reguntur principia
 litter. primum quod id a quo fit exceptio stet co-
 nse distributiue: ex quo sequitur quod ista est im-
 propria. aliquis homo preter sor. currit: secundo re-
 quiratur quod pars extracapta sit terminus
 inferior ad illud a quo fit exceptio ex quo
 sequitur quod hec est impropria: ois homo preter
 hoielem currit: sed hec est propria ois homo
 preter sor. currit. quia bene habet istas du-
 as conditiones. vt p. 5. ¶ Preterea est nota-
 dum quod quilibet exceptiua negatiua con-
 uertitur cum exclusiua affirmatiua: cu-
 ius subiectum est pars extracapta et pre-
 dicatum est terminus compositus ex pre-
 dicato et subiecto exceptiue sic precise sup-
 ponere. vii. bñ sequitur nihil preter sortes
 currit. § 7m sor. currit et e conuerso. Et
 notatèr dicitur predicatum est terminus
 compositus ex predicato et subiecto exce-
 ptiue: quoniam non sequitur: nullum animal preter
 hoielem intelligit. § 7m homo intelligit.
 Ans. n. est verum et ois falsum: sed bene
 sequitur: ergo tñ homo est animal intelligens
 Dicebatur etiam sic precise supponere:
 quia non sequitur nullus homo preter sor.
 currit. ergo tñ sor. est homo currens: s3
 solū sequitur. § 7atum sor. est aliquis homo
 currens. Dato. n. quod de specie humana non
 curreret aliquis masculus nisi solus sor. s3
 cū hoc multe mulieres currerent: tūc hec
 eēt vera nullus homo preter sor. currit. et hec
 fñt: tñ sor. est aliquis homo currens: s3
 hec eēset falsa: tñ sor. est homo currens.
 ¶ Ex his infero aliquas conclusiones
 quarū prima est ista. hec consequentia non
 valet. Omnis homo preter sor. currit. er-
 go ois homo preter hoielem currit: quia ans est
 vna exceptiua propria et ois non. ¶ Secūda
 conclusio. Omne animal preter antechristum est
 animal: et tamē non omne animal preter ho-
 minem est animal. prima pars p3 per ex-
 ponētes. quoniam antechristus non est animal
 et omne animal non antechristus est animal

ergo 7c. Secunda pars etiam probatur:
 quia si non: datur oppositum. omne animal
 preter hominem est animal. et p3 quod prima
 exponens est falsa: videlicet homo non est ani-
 mal et per consequens exceptiua cuius est
 exponens est falsa. Ex qua conclusione
 sequitur quod non omnis exceptiua propria
 repugnat sue preiacenti: cuius oppositū
 cōmuniter dicitur. et hoc p3 quoniam quelib3
 istarū est vera omne animal est animal et oē
 animal preter antechristum est animal. ¶ Ter-
 tia conclusio. Tu non differs nisi ab asi-
 no: et tamen tu differs a capra. Secunda
 pars est manifesta. et prima probatur tu
 differs ab asino. et non differs ab alio ab
 asino: quod sic probatur. quoniam datur oppo-
 situm tu differs ab alio ab asino: ergo tu
 non es aliud ab asino. p3 consequentia ab
 exposita ad vnam suarum exponens suarū
 ¶ Quarta conclusio. Tu vides oēs ho-
 mines quod sunt in ista domo preter sortes: et
 tñ non vides aliquem hominem. nec ali-
 quos hoies probatur et pono secūda par-
 tem cōclusionis cui3 hoc quod in domo ista
 sunt decē homines: nouē mulieres et vnus
 masculus quem non videas. sed bene oēs
 mulieres. isto posito p3 secunda pars cō-
 clusionis. et prima similiter assignando
 regulam exceptiuarum: quod omnis propo-
 sitio affirmatiua in parte vera et in par-
 te falsa potest verificari per exceptiōes
 pris falsas: isto presupposito hec est falsa. tu
 vides oēs hoies quod sunt in ista domo pre-
 se p sorte. § 7 pot verificari per exceptiō-
 nem sor. sic dicēdo. Tu vides oēs hoies
 qui sunt in ista domo preter sortes qua-
 re et cetera.

Eduplicatiua exponitur p tres
 r exponentes: in quarum prima pre-
 dicatur affirmatiue terminis re-
 duplicatiuis de subiecto: in secunda pre-
 dicatur predicatum de eodem subiecto: i-
 tertio vero predicatur idē predicatū additio-
 nalit de termino reduplicatio p terminū
 transcendētem. vt sor. inquam homo est animal
 sic exponitur sor. est homo et sortes est

animal: et si aliquid est homo illud est animal: et cetera. Et ita cum termino vniuersaliter aut indefinito tento: ut ois homo iquantum animal est substantia: sic exponitur ois homo est animal et ois homo est substantia: et si aliquid est animal istud est substantia: ergo et cetera. ¶ Reduplicatiua negatiua cuius negatio sequitur notam reduplicationis est simpliciter exponibilis. ut sortes inquantum homo non est asinus: et ponitur sic. sortes est homo: et sortes non est asinus: et si aliquid est homo illud non est asinus. ergo et cetera. et ita dicatur de quibuscunque alijs. Negatiua vero reduplicatiua: cuius negatio precedit notam reduplicationis: non est exponenda sed probanda per suum contradictorium ut sepe dictum est. ¶ Ex predictis infero aliquas conclusiones: quarum prima est ista. Aliqua inquantum conueniunt: differunt: probatur aliqua conueniunt et aliqua differunt: et si aliqua conueniunt illa differunt: et cetera. per consequentia ab exponetibus ad expositum: et tertia pars antecedentis probatur: quoniam si aliqua conueniunt illa sunt: et si illa sunt distincta et si sunt distincta ergo differunt ergo a primo ad ultimum si aliqua conueniunt illa differunt. ¶ Secunda conclusio quilibet homo inquantum homo est risibilis. et tamen non quilibet homo inquantum animal est risibilis. prima pars per exponetes: quoniam quilibet homo est homo: et quilibet homo est risibilis. et si aliquid est homo illud est risibilis ergo et cetera. Secunda pars etiam patet: quia si non datur oppositum. scilicet quod quilibet homo iquantum animal est risibilis: et certum est quod hec est falsa. quia tertia sua exponens est falsa. scilicet si aliquid est animal illud est risibile. ¶ Tertia conclusio sortes inquantum homo est animal. et tamen sortes non inquantum homo est sortes. prima pars per exponetes et secunda similiter. quia si non datur oppositum. scilicet sortes inquantum homo est sortes. et per ista est falsa: quia eius tertia exponens est falsa. scilicet si aliquid est homo illud est sortes.

¶ Quarta conclusio. In inquantum homo non est asinus et tamen tu non inquantum animal non es asinus? prima pars per quod tu es homo et tu non es asinus: et si aliquid est homo illud tu non es asinus: et cetera. Secunda pars et probatur: quod si non: deest oppositum: tu inquantum animal non es asinus: et per quod tertia eius exponens est falsa. scilicet si aliquid est animal illud non est asinus: et ita dicatur si illi: de quanto et per quanto facerent propositionem reduplicatiuam.

¶ Immediate duas in se continet exponetes quarum prima est preiacens et secunda negatiua sibi contradicens per exigentiam sui verbi: ut immediate ante tu fuisti: exponitur sic ante. a. tu fuisti et nullum fuit instans ante a quando intus illud et a tu fuisti: et cetera. Item immediate per. b. tu eris: sic exponitur. per. b. tu eris: et nullum erit instans per. b. quin iter illud et b. tu eris. et cetera. ¶ Quando ostendi exponitur negatiua cuius negatio subsequitur li immediate: ut immediate ante hoc tu non fuisti albus: nec exponitur ante hoc tu non fuisti albus: et nullum fuit instans ante hoc quin iter illud et hoc tu non fuisti albus et cetera. Item immediate post instans prius tu non curre: sic exponitur post instans prius tu non curre: et nullum erit instans per instans prius quoniam iter illud et instans prius tu non curre et cetera. ¶ Oppositum hanc propositionem dant per negationem precedentem li immediate: et non probatur talis propositio nisi per assignationem contradictoriorum. ¶ Ex predictis infero aliquas conclusiones quarum prima est ista. Immediate ante si tu fuisti albus et immediate ante si tu fuisti niger. probatur et pono quod in qualibet parte per hoc preterite fueris albus: et in qualibet imperi fueris niger. et per arguitur sic: immediate ante si hoc fuit aliquis per par. et immediate ante si hoc tu fuisti albus: et nota et tamen ante probatur nam ante hoc fuit aliqua pars par et nullus fuit instans ante hoc quin iter illud et hoc fuerit aliquis per par: et cetera. similiter probatur alia pars conclusionis. nam immediate ante hoc fuit aliquis per impar. et immediate ante hoc tu fuisti niger: consequentia per: et antecedens ut prius probatur. nam ante hoc fuit aliqua

ps i par et nullus fuit instans ante hoc: quoniam inter illud et hoc fuerit aliqua pars impar. Et eadem conclusio potest verificari de futuro. Et Secunda conclusio duo contradictoria inter se contradicentia immediate ante hoc fuerit falsa: et tamen non fuerit simul et neque simul falsa: probatur et pono quod a sit ista tu es albus: et b tamen tu non es albus: id est posito primum quod a immediate ante hoc fuit verum. nam quicumque fuit aliqua pars par a fuit verum: sed immediate ante hoc fuit aliqua pars impar: ergo immediate ante hoc fuit verum. et immediate ante hoc a fuit falsum: quia quodcumque fuit aliqua pars impar a fuit falsum: sed immediate ante hoc fuit aliqua pars par: ergo immediate ante hoc a fuit falsum. Et eodem modo potest probari quod b immediate ante hoc fuit verum et falsum: quia autem a et b non fuerint simul vera nec simul falsa hoc patet: quia in quocumque instanti a fuit verum b falsum et e converso. Ex quibus sequitur quod immediate ante hoc fuisti albus et immediate ante hoc tu non fuisti albus. Prima pars patet et secunda probatur. nam quodcumque tu fuisti niger tu non fuisti albus: sed immediate ante hoc tu fuisti niger. ergo immediate ante hoc tu non fuisti albus. et ita conceditur quod a propositio immediate ante hoc fuit vera et immediate ante hoc non fuit vera probata est: prima pars et secunda probatur. nam quodcumque a propositio fuit falsa ipsa non fuit vera. sed immediate ante hoc a propositio fuit falsa. et immediate ante hoc a propositio non fuit vera. Tertia conclusio immediate post hoc erit instans quod non immediate post hoc erit probatur. nam post hoc erit instans quod non immediate post hoc erit. et nullus erit instans post hoc quin inter illud et hoc erit instans quod non immediate post hoc erit. quia quodcumque instanti dato quod erit post hoc. iterum illud et hoc erit infinita instantia quorum nullum immediate post hoc erit ex qua conclusionem sequitur quod immediate post hoc erit aliquid quod non immediate post hoc erit. Et Quarta conclusio post a instans tu curres. et nul-

lum erit instans post. a. quin ante illud tu curres et tamen non immediate post. a. tu curres. probatur. et pono quod curres hodie. sed non cras: et pono quod a. erit instans medii crastine diei: postquam diem tu iterum curres aliquando. isto posito patet quod non immediate post a tu curres et tamen per a curres ut ponit casus: et quia ante a curres: quia isto die: id est nullum erit instans post a: quin ante illud tu curres: quicquid. n. curret ante a curret etiam ante quodlibet instans quod erit per a. Et Notandum quod li immediate dupliciter sumitur. scilicet adverbialiter et nominaliter. primo modo sum hic locutus. scilicet adverbialiter. sed secundo modo sumitur. ut hic immediate sunt partes in continuo. id est sine medio et sic non sumitur in proposito quare etc.

Incipit dupliciter exponitur. Uno modo per positionem de presenti et remotionem de preterito. Alio modo per remotionem de presenti et positionem de futuro verbi gratia. Sortes incipit esse albus. primo modo exponitur sic sortes nunc est albus: et immediate ante instans presens non fuit albus. Secundo modo exponitur sic sortes nunc non est albus: et immediate per instans presens erit albus: ergo et cetera. Desinit vero exponitur modo opposito etiam dupliciter: primo modo per remotionem de presenti et positionem de preterito: ut sortes nunc non est albus: et immediate ante instans presens sortis fuit albus. ergo sortis desinit esse albus. Secundo modo per positionem de presenti et remotionem de futuro. ut sortis nunc est albus. et non immediate post instans presens erit albus: ergo sortis desinit esse albus. Et ex predictis infero aliquas conclusiones quarum prima est ista tu incipis esse albus et tamen tu non incipis esse coloratus probatur. et pono quod nunc scis albus et continue ante hoc fueris niger: isto posito tu nunc es albus: et non immediate ante instans presens tu fuisti albus: ergo tu incipis esse albus: et tamen tu non incipis esse coloratus quia nunc es

coloratus & immediate aī instās p̄sens fuit
fuit colorat⁹ & immediate p̄ istās p̄sens erit
coloratus: & non incipis esse coloratus.

¶ Secunda conclusio deus incipit eē in
hoc instanti & tamen nō incipit esse in ali
quo instanti prima pars probat. nam de
us est in hoc instanti & non deus est in h
instanti & non immediate ante instans p̄ns
fuit in hoc instāti: ergo deus incipit eē in
hoc instāti. Secunda pars etia patet. nā
deus est in aliquo instanti & immediate aī
instans p̄sens fuit in aliquo instanti. &
immediate post instans p̄sens erit in aliq
instanti: & c. ¶ Tertia conclusio Incipit
eē omne quod est: & tamen nō incipit esse
aliquid quod ē. prima pars probatur qm̄
nunc est omne quod est: & nō immediate aī
instans p̄sens fuit omne quod est: qz in
stans p̄sens: ergo & c. Secunda pars p
batur. nam nunc ē aliquid qd est. & imme
diate aī instans p̄sens fuit aliquid qd ē
& imm̄ post instās p̄sens erit aliquid q
est ergo & c. ¶ Quarta conclusio tu inci
pis videre quemlibet hominem. & tamen
non incipis videre aliquem hominē imo
nullum hominē incipis videre. pbatur &
pono qz continue aī hoc non fuerit nisi
decem homines quorū nouē: videris: vi
deas & videbis: sed decimum nō videris
qui iam nūc desinat esse per remotionem
de presenti isto posito: tu incipis vidē quē
libet hominem: qz tu nunc vides quemli
bet hominē & non immediate ante in
stans p̄sens vidisti quemlibet hominē
quia non istuz decimum: ergo Et tamen
tu non incipis videre aliquem hominē
quia tu nunc vides aliquē hominē & im
mediate aī instās p̄sens vidisti aliqū
hominē: ergo & c. etiam nullū hominē
incipis videre: qz quocunqz dato quē iā
vides istuz imm̄ ante hoc vidisti. & ime
diate post hoc videbitis vt ponit casus &
& c. ex illa propositione sequit quod tu in
cipis scire. x. p̄positiones. & tamen nō ici
pis scire aliquas p̄positionē dato qz nūc
scias decem p̄positiones & immediate ante

hoc non sciebas nisi nouem. Consimiles
conclusiones concedunt in materia d h
verbo desinit vt quod tu desinis currē. &
tamen nō desinis moueri dato qz nūc mo
uearis & nō curras: sed immediate ante in
stans p̄sens currebas. ¶ Secunda cō
clusio deus desinit esse instanti presentē
& tñ non desinit esse in aliquo instanti.
¶ Tertia conclusio desinit eē omne qd
est. & tamen nō desinit eē aliquid quod ē
¶ Quarta conclusio tu desinis videre quē
libet hominē. & tamen non desinis vide
re aliquē hominē. immo nulluz homi
nem desinis videre dato qz continue aī
hoc videbas omnes homines quas iam
vides. & generē nunc primo vnus d no
uo quem nō videas. & ita conceditur qd
tu desinis scire decem p̄positiones. & tñ
nō desinis scire aliquā p̄positionē. Da
to qz nunc scias decem. & continue post h
solummodo nouem quare & c.

¶ Otus inuertibiliter idem est qz q
libet pars quando sincathegore
matice tenetur: vt totus sor. ē mi
nor sor. & tūc sic exponit aliqua pars sor.
est minor sor. & nulla ē pars sor. quā illa
sit minor sor. ergo & c. Sed quando cathe
gorematice tenetur. tunc totum idem est
quod ens perfectū ex omnibus suis par
tibus: vt sor. est totus homo. idest sor. est
perfectus homo ex omnibus suis parib⁹
& communiter quando precedit totaz p
positionem sincathegorematice tenetur:
quando vero mediat in partes subiecti
aut ponit a parte predicati cathegorema
tice tenetur: vt totus sor. ē aliqd homi
nis: si totus tenetur sincathegorematice.
Sed dicendo ens totum animal mouet
aut tu es totus homo: si totū tenet cathe
gorematice. ¶ Ex qb⁹ infero aliquas cō
clusiones quarū p⁹ est ista. Totus sor. ē
minor sor. & tamen nō totus sor. ē minor
sor. prima pars probatur: qz quelibz part
sor. ē minor sor. sicut corpus totale sor.
aut aīa eius q non est quanta. ¶ Secun
da conclusio totus sor. est pars sor. & tamen

non totus hō est pars for. prima pars patet: qz quelibet pars for. ē pars for. scda pars etiā patet: quoniam nō quelibet ps hominis ē pars for. nā ē aliqua pars platonis q non est pars for. ¶ Tercia conclusio in oculo tuo est totus quod ē in mundo: z tamen nō totum quod est in mūdo est in oculo tuo: prima pars probatur. nā in oculo tuo est ens perfectus ex suis partibus: qz pupilla oculi tui. Secunda pars etiam patet: qz nō quelibet pars mūdi est in oculo tuo. ¶ Quarta conclusio correlaria ex priori in bursa tua ē tota pecunia mūdi: z in anima tua ē tota scia possibilis pma pars probat qm in bursa tua ē ens perfectum ex suis partibus quod est pecunia mūdi dato q habcas vnu denariū in bursa tua. Secunda pars etiam patet ex priori eo quod in anima tua est ens perfectū ex suis partibus q est scientia possibilis ex quibz segtur q hec propositio ē falsa q tñ cōmuniter ceceditur. scilicet anima intellectiua est tota in toto z tota in qlibet parte. nā si est tota g est ens habens partes consequens falsum quare &c.

¶ Semper cōuertitur cū li omni tēpore secundum exigentiam verbi cui additur. ita q idem est dicē
semper fuit homo: z omni tempore preterito fuit homo. Et exponitur sic. Aliquando fuit homo z non fuit aliqui quin tunc fuerit homo. ergo itez de futuro sepe erit aliquid aliquando erit aliquid z nō erit aliqui quin tunc erit aliquid ergo.

¶ Ex predictis ifero aliquas conclusiones quarum prima ē ista. semper fuit aliquid quod non semper fuit probatur aliquando fuit aliquid q semper fuit z nō fuit aliquando quin tūc fuerit aliquid quod nō semper fuit: ergo. ¶ Secunda conclusio semper erit aliquis homo qui non semper erit probatur: quia aliqui erit aliquis homo qui nō semper erit: z non erit, aliqui quin tunc erit aliquis hō q nō semper erit: g. ¶ Tercia conclusio semper est h instans presens: pbatur aliquando ē hoc instans

presens. z nō est aliqui quin tunc sit hoc instans presens: ergo patet etiam ex sua cōuertibili scilicet omni tempore presenti ē h instans presens. Ex eadem cōclusionē sequitur correlarie q quicqd viuit semper est: z qcquid currit vel mouetur semper se habet eodem modo: scilicet non semper se habuerit aut semper se habebit eodem mō
¶ Notandum qd non absq causa dicitur semper conuerti cum li omni tempore ex exigentiam sui verbi: quia si absolute cōuerteretur cum li omni tempore hec eē falsa semper deus fuit: aut mūdos semper erit: qz non oī tpe deus fuit probatur. nā omni tempore deus fuit: presens tempus fuit: ergo tēpore presenti deus fuit z patet pma: qz in tertio pme: ex quo li tempore ampliatur ad supponēdū pro eo q est vel fuit z nō est falsū: qz tempus pteritū nunquā fuit. Eodem modo ostenditur falsitas huius mundi semper erit: qz nō erit in tpe presēti: verumtamē eligat respōdēs rāsonē sibi magis cōformē: qz hōz qlibz sustentabilis est ex isto so mō loquēdi sequitur q aliqui deus nō fuit z aliqui celus nō erit: qz tūc de? nō fuit dmostrādo istā pnsens. z tūc ē vel fuit aliqui g &c. Consi- strando instans presens: z tunc est vel erit aliquando: ergo &c.

¶ B eterno dupliciter sumit. Uno a mō nominaliter cum determinatione ppositionis a vel ab z tunc resoluitur vt eterno fuit a ab hoc fuit a z h est vt fuit eternū: ergo ab eterno fuit a. ita q ab eterno nominalitē sumēdo cōuertitur cum li ab aliquo ab eterno alitē sumit ab eterno. scilicet adverbialiter z cōuertitur cum li eternaliter z significat idem quod ante omne tempus finitum aut ante omne instans vel post oē tēpus finitū vt post omne instans. z exponitur sic: vt ab eterno fuit deus: ante aliquod tēpus finitum fuit deus. z nullū fuit tempus finitū quin ante illud fuerit deus ergo &c. Si similiter de futuro: vt ab eterno vel eter-

naliter erit aliquid sic exponit: post ali-
quod tps finitum erit aliquid ⁊ nullum
est vel erit tempus finitū: quin post illud
erit aliquid: ḡ vel sic. post aliquod istans
erit aliquid: ⁊ non est vel erit aliqd istas
quin post illud erit aliquid ḡ. Et notāter
dico finituz: qz aliquod tempus fuit ante
quod deus non fuit: scilicet tēpus quod
fuit infinituz a parte ante. Similer aliqd
erit tempus post quod nihil erit: videlz
tempus infinitum a parte p^o. Ex p^odictis
infero aliquas cōclusiones: quaz p^{ma} ē i^a.
Ab eterno tu fuisti ⁊ tñ non eternaliter
tu fuisti. Secunda ps est de se manifesta
qm ante tempus mille annoz tu nō fuisti
sed p^{ma} pars p^obatur: nā ab isto tu fuisti
demonstrando deum: ⁊ hoc est vel fuit
eternum: ḡ patet c^o tenendo li ab eterno
nominaliter. Secunda cōclusio ab eterno
tu eris: ⁊ tam non ab eterno tu eris: p^o i^a
cōclusio sumendo li ab eterno in p^{ma} pte
nominaliter ⁊ in secunda aduerbialiter:
nec sunt cōtradictoria ex quo illi termini
nō vniformiter sumunt. Tertia cōclu-
sio: ab eterno siue eternaliter fuit aliquid
quod non ab eterno siue eternaliter fuit
probat. Nam ante aliquod tēpus finitū
fuit aliquid qd non ab eterno siue eter-
naliter fuit: ⁊ non est v^l fuit tēpus finitū
quin ante illud fuerit aliquid quod non
ab eterno siue eternaliter fuit ḡ. Quar-
ta cōclusio. Eternaliter siue ab eterno erit
aliquis homo qui non erit eternaliter siue
ab eterno p^obatur: nam post aliqd tēpus
finituz erit aliquis hō qui nō erit eterna-
liter siue ab eterno: ⁊ non est vel erit tē-
pus finitum: quin post illud erit aliquis
homo qui non eternaliter siue ab eterno
erit ergo. Quaecunq; dicta sunt de li ab
eterno ⁊ eternaliter possunt dici de istis
terminis perpetuo ⁊ in eternū q p^ont du-
pliciter sumi. s. noialiter ⁊ aduerbialiter:
sicut i p^oribus exēplificatū est quare ⁊ c.

i
N^ouitum dupliciter sumit. s. ca-
thegorematicē ⁊ sincathegore-
maticē: cathegorematicē. n. idē ē

q fine sine ⁊ sine p^oncipio: vt a. ē infinitū.
i. a. est sine p^oncipio ⁊ sine fine ⁊ sic comu-
niter sumitur qn ponitur a parte p^odicati
vt exemplificatum est: aut qn limitatur i
subiecto: vt dicendo aliquod infinituz ē
huiusmōi autem limitatio fit qn adiectie
vel substantiue tenetur. Sic autē sumē-
do infinitum: solet dici: qd nihil est ifini-
tum: nec aliq sunt ifinita qz nihil est sine
fine: nec aliq sunt sine fine. Sumēdo autē
infinituz sincathegorematicē expōit per
duas exponentes fm exigentiaz termini
cui additur: aut secunduz p^op^oiaz naturā
singularis vel pluralis numeri: vt ifinitū
corpus est: sic exponitur. Aliquantuz cor-
pus est: ⁊ non est corpus finituz qm isto
maius sit ḡ. Itēz ifinitū corpus fuit: sic
exponitur. Aliquantuz corp^o fuit ⁊ nō est
vel fuit corp^o finitum quin i^o maius fuit
ergo ⁊ cetera. In plurali autem numero
nō exponitur p^o li maius sed per li plura:
vt infinita corpora sunt: sic exponit. Ali-
quot corpora sūt: ⁊ nō sūt: corpora finita:
quin plura illis sint ergo. Itēz de p^oterito
ifiniti homines fuerunt: sic exponitur:
aliquot homines fuerunt ⁊ non sunt vel
fuerunt homines finiti quin plures illis
fuerunt ḡ. Et sūt de futuro: vt infinita
instātia erunt: sic exponit. Aliquot istā-
tia erunt: ⁊ non sunt vel erunt instātia
finita quin illis plura erunt ergo. Est tñ
aliter modus exponendi qui cōiter susti-
netur: sapiens quodammodo naturā sin-
gulariuz vt infinituz corpus est: sic expo-
nitur. Aliquantū corpus ⁊ duplū ad illud
⁊ triplū ad illud. ⁊ sic in ifinitum ḡ. Item
in plurali numero: vt infinita sunt: sic ex-
ponitur: duo sunt ⁊ tria sant: ⁊ sic in ifi-
nitum ḡ. Quilibet istoz modoz bonus
est ad p^oens: verū tamē p^ous est formalior:
licet forte secūd^o sit intelligibilior. Ex
p^odictis infero aliquas cōclusiones: quaz
p^{ma} est ista. Infinituz corpus deus pōt
p^oducere: nō tñ pōt p^oducere corp^o ifinitū.
p^oima pars p^obat. Nam aliquantū corp^o
deus potest p^oducere ⁊ non est vel potest

esse corpus finitū: quā malus isto deus possit pducere ergo. Vel aliter. Aliquā-
tum corpus deus potest producere et du-
plum ad illud: et triplum ad illud et sic ī
infinitū ḡ. Secūda vero pars patet d se
qm̄ deus non potest producere corpus
sine fine: eo enim quod aliquod est cor-
pus ipsum est figuratum: ergo termino
vel terminis clausum: et per consequens
finitū ḡ. **Secūda cōclusio** infinitū
tempus est elapsū: et tñ nullum tempus
elapsū fuit infinitum. Prima ps pba-
tur: qm̄ aliquod tempus ē elapsū et du-
plum ad illud: et triplum ad illud: et sic ī
infinitum ḡ. Secūda pars etiam probat
ex hoc: quia nullum tempus elapsū fuit
sine fine: quodlibet namq terminabat
ad aliquod instans. **Sed** hic dubita-
tur. Nam in altero capitulo dictum est:
q aliquod fuit tempus infinitum a par-
te ante: ergo aliquod tempus elapsū fuit
infinitum. Dicitur q ibi locutus sum de
infinito secundū quid: quod non h̄ p̄n-
cipium: sed finem sicut tps infinitus pre-
teritum: nunc autem loquor de infinito
simpliciter quod non habet principium
neq finem. **Tertia conclusio** nume-
rus est finitus: et tamen nullus numerus
finitus est infinitus. Prima pars pz: qz
aliquantus numerus est numerus fini-
tus et non est numerus finitus: qm̄ maior
illo sit numerus finitus ergo. **Secūda**
ps pz: qm̄ nullus numerus finitus ē sine fi-
ne ḡ. **Quarta conclusio** infinita sunt
finita: tñ nulla finita sūt infinita. Prima
pars pbatur: quia duo sunt finita et tria
sunt finita et sic in infinitum ḡ. **Secūda**
pars pz d se: quia nulla finitū sunt entia
sine fine. **Quinta conclusio**. Infinita
finita sunt plura: et tamen nulla finita sūt
plura infinita. Prima pars pz: quoniam du-
obus finita sunt plura: et tribus finita sūt
plura et sic in infinitum. Secūda pars
pz de se: quia oppositū includit de se ma-
nifeste contradictionem. **Sexta conclusio**.
Infiniti erunt dies: et infiniti erunt an-

ni dato secundum Aristotē. q mundus sit
p̄petuus et eternus. Ista conclusio pz quali-
tercunq exponantur partes. Ex qua cō-
clusionē sequitur q non plures fuerunt
dies ḡ anni nec erūt qz infiniti utrobq.
De obligationibus tractatus incipit.

Obligatio ē oratio composita ex
o signis obligationis et obligato:
ut pono tibi istam. Tu es rome:
tota hec oratio vocatur obligatio. Sig^a
autē obligationis sunt iste dictiōes: po-
no tibi istam. Obligatum vero est ista
oratio tu es rome. **Due igit** sūt spēs
obligationis: v3 positio et depositio qua-
rum prima est primitus instandū: quas dā
generales regulas preponendo quarum
prima est ista. **Omne** possibile tibi po-
situm ē te admittendum. verbi gratia. si
pono tibi istam tu es admittenda ē etiā
si ponatur suum contradictorium tu nō
es. **Secūda regula**. Omne tibi positum
et a te admissum infra tps obligationis
ppositum est a te concedendū: xbi gra-
tia. Pono tibi istam: tu es rome. qua ad-
missa: qz possibilis quotienscunq pponi-
tur durante tpe obligationis est cōcedē-
da. Et notāter dicitur durante tempore
obligationis. quia ipso cessante non am-
plius obligatur respondens ipsum cōce-
dere. Et durat tempus obligationis ab
instanti admissionis: quousq dicatur ce-
dat tps obligatiōis: vel quousq oppo-
nens trāsserit se ad aliā mās. **Tertia**
regula. Omne sequens opposito et ad-
missio per se: aut exposito cū cessat ut cū
cessis infra tempus obligationis ppo-
situm est concedendum. Ex^m primi po-
no tibi istam: tu es rome: qua admissa p-
pono: tu non es. Parisius concedenda ē
qz sequens exposito per se: nam bñ seq-
tur: tu es rome ergo tu non es parisius.
Exemplum secundū. pono tibi istā. Dis-
homo est rome: qua admissa propono: tu
es homo concedenda est. quia vera et im-
pertinens: et inde tu es rome: iterum est
concedenda: quia sequens exposito cum

cōcesso: sequitur enim: ois hō ē rome: tu es hō ergo tu es rome. Exēplum tertij pono tibi istam: omnis hō disputans est parisius: quia posita et admissa propono tibi. tu es homo disputans: cōcedenda ē: quia quilibet illarum est vera et impertinens. Deinde tu es parisius oportet cōcedere quia sequitur ex opposito cum duobus cōcessis. Sequitur. n. ois hō disputans ē parisius. tu es homo et tu es disputans. ergo tu es parisius. Quarta regula ē ista. Omne repugnans posito cū cōcesso: vel cum concessis collectivē vlt diuisiue est negandū: p̄ quia duo dīctoria nō sunt concedenda ab eodem in eodem tpe. sed cuiuslibet talis repugnantis ē oppositum cōcedendum: q̄ sequēs vt dicit tertia regula. ergo quodlibet tale repugnans ē negandum. verbi gratia posita et admissa ista. Ois hō currit: et cōcessa ista. tu es hō: d̄ illa negari: tu nō curris: ex quo suū dīctorium sequitur. et ē cōcedendū. s. tu curris. Quinta regula ē ista. Omne sequens ex posito cū opposito bñ negari vel cū oppositis bene negatorum. infra tempus obligatio nis ppositū est concedendum. Exemplū p̄mi pono tibi istam. Omnis homo currit: quia admissa ppono: tu curris: neganda ē q̄ falsa et nō sequēs. Deinde: tu nō es hō concedenda est: quia sequens ex posito cū opposito bene negari: vt ois hō currit: tu non curris: ergo tu non es hō. Exemplum secūdi pono tibi istam. Antichristus ē coloratus: q̄ admissa ppono tibi istam. Antichristus est albus: vel antichristus est niger neganda est quilibet illarum: quia falsa nō sequens: deinde ppono: Antichristus est medio colore coloratus concedenda est: quia sequitur ex posito et oppositis bene negatorum vt antichristus est coloratus: et nō ē alb⁹ nec niger: ergo est medio colore coloratus. Sexta regula ē ista. Omne repugnans posito et opposito bene negari vel oppositis bene negato. um infra tempus obli

gationis ppositum est negandum vt si p̄mo exemplo proponatur tertio loco: tu es homo neganda est quia suum dīctorium sequitur. Similiter si in secundo exemplo pponatur tertio loco Antichristus nō ē medio colore coloratus: neganda ē ppter eandem cām. s. quia suus contradictorium sequitur. Septima regula est ista. Ad omne impertinens respondendum est scdm sui qualitatem id est si est verum concedendum est: si falsum negandum: si dubium dubitandum. Impertinēs voco quod non sequit nec repugnat: vnde quilibet istarum tu es: hō: tu curris: ē impertinēs isti: ois homo currit: quia non sequitur nec repugnat. id si immediate post istā ois homo currit: pponitur tu es homo concedenda ē q̄ vera et impertinens et si pponitur tu curris neganda est. Pertinens ē duplex. s. sequens et repugnans. vnde cōcessis istis. Omnis homo currit tu es homo: tu curris est pertinēs sequens: et tu non curris est pertinens repugnans. Et ista regula sequit̄ conelarie qd̄ oē falsus nō sequens est negandum: et oē ver⁹ nō repugnans ē concedendum. Prima p̄pbat̄: si illud est falsum non sequens: ē impertinens vel repugnans: et per consequēs negādum. Secunda pars similiter probatur. nam si istud est verum nō repugnans ergo sequens vel impertinēs et per consequēs iuxta regulas dictas ē concedendū. Octaua regula ē ista. Propter possibile positum non est impossibile concedendum nec necessari⁹ negandum: quia nullum repugnans est concedendum: nec aliquod sequens negandum: sed omne impossibile saltem p se repugnans cuiuslibet: et omne necessarium est sequens. ergo impossibile non est concedendum nec necessarium negādū quocunq̄ possibili posito. Concludo ergo q̄ infra tempus obligationis quoti ens: quocunq̄ pponitur aliq̄ istarum: deus est: homo est asinus: p̄ma

est concedenda: et secunda neganda. ¶ No-
tandum quod duplex est necessarium. scilicet per
se et per accidens: necessarium per se est
illud cuius adequatum significatum non
potest nec potuit nec poterit esse falsum:
ut deus est. Necessarium per accidens est
illud cuius significatum adequatum non
potest esse falsum: sed potuit esse falsum: ut
tu fuisti: unde solet regulariter dici quod
omnis propositio de preterito in termi-
nis duplicibus non dependens a futuro
est necessaria. ¶ Similiter est duplex im-
possibile videlicet per se et per accidens: impos-
sibile per se est illud cuius adequatum significatum
non potest nec potuit esse verum nec poterit: ut
nullus deus est. Impossibile per accidens est il-
lud cuius adequatum significatum non potest esse ve-
rum sed bene potuit esse verum: ut tu non fuisti.
¶ Unum quod si unum dictorium est necessarium ali-
ud est impossibile et contra. Intelligitur igitur
regula ista de impossibili et necessario per
se: quia aliquando propter possibile positum est ceden-
dum impossibile et negandum necessarium per ac-
cidens: ut pono tibi istam hoc instans non fu-
it demonstrando instans per se admittenda
est: quia vera: quia admissa certum est quod illud in-
stans preterit: et tamen si propono eandem co-
cedenda est et suum oppositum negandum: non
obstante quod sit factum impossibile per accidens
et suum oppositum necessarium similiter per ac-
cidens. ¶ Ultima regula est ista. Quales partes
copulatiue concessa ceden-da est copulatiua
cuius ille vel similes sunt partes princi-
pales: et una partes disiunctive concessa ceden-
da est disiunctiua cuius illa est pars princi-
palis. probatur hoc. nam sicut ad veritatem
copulatiue regitur et sufficit qualibet
eius partem esse veram. et ad veritatem dis-
iunctive quod una sit vera. ita ad hoc quod copulatiua
sit concedenda requiritur et sufficit quali-
bet partem esse ceden-dam. Et ad hoc quod dis-
iunctiua sit ceden-dam requiritur et suf-
ficit una pars principalem esse concedenda
verbi gratia pono tibi istam. tu es rome
qua admissa sic proponitur eadem ceden-da
est: unde tu es homo ceden-da est. quia vera

et impertinens: ultimo si proponitur ista co-
pulatiua tu es rome et tu es homo ceden-
da est. quia partes fiunt concessae. et ita de
disiunctiua suo modo dicatur quare et
cetera.

¶ Harum regularum veritas in-
tensius innotescat contra qualibet
illarum unam formabo obligationem.
¶ Contra igitur primam regulam pono tibi omne
possibile: si non admittis arguo sic. ¶ Ego
pono tibi omne possibile et non admittis omne
possibile bene respondendo. ergo non omne
possibile est a te admittendum. quod est contra
regulam. Si autem admittis: propono
tibi ista duo: tu es: et tu non es: si cedis tu
cedis duo dictoria. ergo male respon-
des. Si negas aliquam istarum: et quolibet
istarum est tibi posita et a te admissa: quia
possibilis ex quo posui tibi omne possibile
ergo tu negas tibi positum: et ad te admissum
si per contrarium male respondes: per consequen-
tia per secundam regulam. ¶ Respondetur vero
admittendo positum: et tunc ad argum-
tum pono tibi omne possibile: et non ad-
mittis omne possibile. ergo non omne pos-
sibile est ad te admittendum. nego argu-
mentum: sicut non sequitur: pono tibi utrumque
istorum contradictorium tu es et tu non es.
et non admittis utrumque istorum ergo non
utrumque istorum dictorum est a te ad-
mittendum: sed solum sequitur quod non est ad-
mittendum utrumque istorum. ita in priori co-
sequentia sequitur: quod non est admitten-
dum omne possibile et hoc est verum cum
quo stat quod omne possibile est admittendum.
¶ Contra secundam regulam arguitur sic. Et po-
no tibi istam: tu es rome: est tibi positum
et a te admissum: quod admissa propono tibi
tu es rome neganda est. quia falsa et impertin-
ens: tunc arguitur sic. illa propositio est a te negan-
da. et eadem est tibi posita: et a te bene admissa
ergo tibi positum et a te admissum est negan-
dum: et per consequentia quia est syllogismus
resolutorius et maior est concessa: minor
vero est oppositum. ¶ Respondetur admittendo
positum: et cum proponitur tu es rome ne-

gatur et tunc ad argumentum nego malo/
rem ex eo quod repugnat posito. nam sequitur
tu es rome est tibi posito et adde admis-
sum quod tu es rome: est a te concedendum quod
repugnat huic: tu es rome est a te negan-
dum. Quotienscumque ergo proponitur ista nega-
tur: et cum dicitur ista est a te neganda. iterum
negatur et conceditur quod est concedenda: et si argui-
tur sic: illa est a te concedenda: et tu negas eam
ergo male respondes negatur consequentia
sicut non sequitur tu concedis a proposito
et a proposito est falsa. ergo tu male respondes
dato quod a sit unum falsum sequens sed in quo
libet illarum consequentiarum addendum
est in antecedente: tu non es obligatus quod
negatur tanquam falsum et impertinens.
Contra tertiam regulam arguitur sic. po-
no tibi istam tu curris et tu non curris: est
a te concedendum: casus est possibilis: quia
possibile est quod tu curras: et quod illa tu non cur-
ris sit tibi posita: et a te admissa et contra
concedenda. Admisso ergo casu arguo sic.
Tu curris non est a te concedendum: et tu cur-
ris sequitur ex posito et admisso tanquam copula
tua ad alteram partem. ergo non quodlibet se-
quens ex posito et admisso est concedendum:
omnino tamen et prima pars ante probatur. Nam tu non
curris est a te concedendum per positum. sed tu
non curris dicit ista tu curris. ergo tu cur-
ris non est a te concedendum. omnia tenet quod si
unum dictionum est concedendum reliquum
est negandum. Respondetur admittendo positum
et tunc ad argumentum nego istam tu cur-
ris non est a te concedendum: et ad probationem ne-
go minoris videlicet tu curris dicit isti
tu non curris: non tanquam falsam sed tanquam
repugnantem duobus concessis. sequitur enim tu
curris est a te concedendum: et tu non curris a
te est concedendum: ergo tu curris et tu non curris
non sunt dictionaria. Si tamen fieret casus
istius modi: pono tibi istam tu curris et tu non
curris eius dictionarium est a te concedendum.
admitto casum: et cedo illam tu curris quo-
tienscumque proponitur. et nego quod sit a me co-
cedenda tanquam repugnans se habet per copula-
tione posite. Nam sequitur tu non curris co-

tradictorium eius est a te concedendum. ergo
tu curris non est a te concedendum. Et si
arguitur sic. tu curris non est a te concedenda
et concedis est ergo male respondes. nego co-
sequentiam: sicut non sequitur tu negas
a propositionem. et a est vera. ergo male re-
spondes: sed addere in antecedente:
et tu non es obligatus. et hoc negat tanquam
falsum. Contra quartam regulam ar-
guitur probando quod repugnans posito est a
te concedendum. Et pono tibi istam nihil
est tibi posito: quia admissa: quod possibilis
pono tibi istam: aliquid est tibi positum.
si concedis et bene respondes: ergo intentum:
quod illa repugnat posito. Si negas: ego
posui tibi istam nihil est tibi positum et ipsa est
aliquid. ergo aliquid est tibi positum. Respondetur
negando istam: aliquid est tibi positum: et tunc ad
argumentum nego maiorem: videlicet ego po-
sui tibi istam: nihil est tibi positum tanquam re-
pugnante: hoc enim repugnat: nihil est tibi po-
situm: et posui tibi istam. Et si arguitur po-
sito repugnat tibi posito: ergo aliquid est tibi
positum: negetur autem. quod repugnans et quibus
alia propositio ad quam sequitur aliquid esse ti-
bi positum. Respondetur respondetur si ponat te non esse
admittendo et concedendo idem et si dicit:
tu concedis istam vel tu bene respondes: ne-
go quolibet tale: quod ad ipsam sequitur te esse
quod est oppositum positi. Contra quintam
regulam arguitur. Nam data veritate istius
sequitur quod admisso quocumque contingenti falso
sit quodlibet aliud contingens falsum con-
cedendum probatur et pono tibi istam: tu es ro-
me quod posita et admissa: propono tibi istam
tu es rome. et baculus stat in angulo pos-
itum: quia illa est neganda quia falsa non sequens: de-
inde proponitur nullus baculus stat in angu-
lo: si negas ergo intentum contra regulam: quod sequitur
ex posito cum opposito bene negatur: sequitur enim
tu non es rome vel nullus baculus stat in
angulo: sed tu es rome per positum. ergo nullus ba-
culus stat in angulo. Si ergo conceditur illa nul-
lus baculus stat in angulo habet conclusionem
principalem probandam: quod sicut deducitur illa: ita
et quolibet alia: omnimodo suum oppositum co-

iungatur copulatiue cōposito q̄ copula-
 tiua immediate post positū pponat. Rñ
 detur ccedēdo cclussione adductam in
 mo pōt idē falsum z quodcūq; deduci:
 dūmodo ponatur disiunctiue cū opposito
 positi: verbi grā pono tibi istam tu cur-
 ris: qua admissa ppono tibi tu nō curris
 vel baculus stat in angulo: aut aliquā ta-
 lem tu es papa vel eps ccedenda ē: quia
 vera z impertinēs: deinde pponitur ba-
 culus stat in angulo: o3 ccedere: q3 sequi-
 tur ex posito vno concessio: sequit̄ enim
 tu nō curris vel baculus stat in angulo:
 sed tu curris p oppositū. ḡ baculus stat
 in angulo. Cōtra sextā regulā arguit̄
 sic: z pono tibi istā disiunctiuam: tu cur-
 ris z rex sedet: q̄ posita z admissa propo-
 no istā: null⁹ rex sedet: z p3 q̄ ē dubitāda
 q3 dubia z impertinēs: dūde ppono tu cur-
 ris negāda ē: q3 falsa z impertinēs: de in-
 de ppono itē illā: nullus rex sedet: si ne-
 gas vel ccedis eā: z pri⁹ dubitasti. ḡ ma-
 le rñdes t3 dñā p vnā regulā obligati-
 onis sunt retorquēde ad idē instans. Si
 ḡ dubitas istā z bene respōdes illa non ē
 a te neganda: z tamen repugnat posito z
 opposito bene negati. Nam bene sequit̄
 tu curris vel rex sedet: sed tu nō curris:
 ḡ rex sedet. C̄ Respondet̄ admittēdo po-
 sitū z cū pponit̄ illa nullus rex sedet du-
 bitat: z illa negat̄ tu curris: z cū iterū p-
 ponit̄ nullus rex sedet: negat̄. q3 repng-
 nat posito z opposito bene negati. Et cū
 dicitur prius dubitasti eā z mō negas: ḡ
 male respōdes: nō valet argumentum:
 z ad regulam dico q̄ intelligit de respō-
 sionibus repugnantibus sicut ē conce-
 dere z negare. Item conceditur in si-
 mili casu q̄ aliqua ppositio in vno loco ē
 dubitanda: z in alio loco ē ccedēda: vt po-
 no tibi istā tu curris vel rex sedet: qua
 admissa ppono rex sedet: dubitanda est
 q3 dubia z impertinens deinde tu curris:
 neganda ē q3 falsa z impertinēs. Iterū p-
 pono rex sedet: z p3 q̄ ē concedenda. q3

sequens ex posito si opposito bñ negati
 tu curris vel rex sedet: sed tu nō curris
 ergo rex sedet. Cōtra septimā regu-
 lam arguitur pbando q̄ non ad oē imp-
 tinens est respōdendū fin sui qualitates
 Et pono tibi istam tu es rome: q̄ admissa
 z ccessa: ppono tu es rome in hoc in-
 stanti demonstrādo instans prius: si ccedis
 hēo intentū: q3 ista ē falsa z impertinēs cū
 n̄ sequat̄ nec repugnet. Si vero negatur
 tra: oē qd ē rome est rome in hoc instā-
 ti: sed tu es rome: ergo tu es rome i hoc
 instanti: maior pbatur. nam oē quod est
 rome ē rome i instāti pñti. sed nullus est
 instans pñs nisi hoc. ḡ oē qd ē rome ē ro-
 me in hoc instanti. C̄ Respondetur ad-
 mittendo positū z cū pponit̄ tu es rome
 in hoc instanti neget̄: z ad eius pbatiōez
 nego maiorē: q3 repugnat posito z oppo-
 sito bene negati. Nam sequitur tu es rome
 z tu nō es rome in hoc instāti: ḡ non oē
 qd ē rome ē rome in hoc instanti. Et ad p-
 batiōem illius maioris ccedo q̄ oē qd ē
 rome ē rome in instāti pñti: z nego mino-
 rē. s. q̄ nullū sit instans pñs nisi hoc: quo-
 niam ex vno ccesso z opposito bñ nega-
 ti sequit̄ oppositū illi⁹ exceptiue: sequit̄
 enim oē quod ē rome ē rome in instanti
 pñti: z nō oē qd ē rome ē rome in hoc
 instanti. ergo aliqd ē instās qd nō ē hoc
 quod repugnat illi exceptiue. Et si dici-
 tur q̄ est illud instans. dicitur quod stat
 quod sit a vel b nec est de termināda ni-
 si disiunctiue talis questio. Cōtra octa-
 uam regulam arguit̄. Et pono tibi istā:
 hō ē asinus est tibi positū z a te admissū
 qua admissa z ccessa: q3 possibilis ppo-
 no: hō est asinus vel ccedis vel negas.
 Si concedis z bene respondes habeo in
 tētū. s. q̄ pp possibile possit ccedendūz
 ē impossibile per se. Si autem negas cō-
 tra oē tibi positū z a te admissum ē a te
 ccedēdū. s3 hō ē asinus ē tibi positum z
 a te admissum: ergo homo est asinus: est
 a te ccedendūz dñā cū maior: q3 ē regu-
 la: z minor p3: q3 ē positū: tūc arguit̄ sic:

homo est asinus: est a te concedendum
 et hō ē asinus: est impossibile p se. q̄ ipos-
 sibile p se ē a te dcedendū et cōter necessa-
 rium p se ē a te negandū: q̄ suū ddictori-
 um ē necessariū per se non homo ē asin⁹
 ¶ Rñdetur admittendo positum: et cuz
 pponit hō est asinus negatur: et tūc ad ar-
 gumentum cōcedo q̄ hō est asinus ē a te
 concedendū. et nego q̄ homo est asinus
 sit impossibile per se tanquā repugnans
 vni dcesso: sequitur. n. hō ē asinus: ē a te
 dcedendū ergo homo est asinus non est
 impossibile p se. Et si arguitur sic homo
 ē asinus ē a te concedendum. et tu negas
 ipam: q̄ tu male respōdes. nego argumē-
 tum. s. o. addere: et tu nō es obligatus.
 ¶ Contra vltimā regulam arguit et po-
 no tibi istā tu es rōe: q̄ admissa et cōcessa.
 ppono tibi istā copulatiua tu es rōe: et
 tu es hō: hec copulatiua ē falsa et ipertinens:
 q̄ negāda: et tñ quelibet eius pars ē
 dcedēda. q̄ nō q̄libet parte copulatiue cō-
 cessa ē concedēda copulatiua: q̄b ē cōtra
 regulā. S. p. batur q̄ quelibet ps copula-
 tiue sit cōcedenda. q̄ prima pars ē cōce-
 denda. qua posita et admissa: et scda simi-
 liter: quia vtra et impertinens ergo etc.
 ¶ Respondet admittēdo positū: et cuz
 pponitur copulatiua: nego eā: et nego q̄
 quelibet ei⁹ pars sit concedenda: eo q̄ se-
 cūda est neganda: et cū dicitur q̄ ē vera
 et impertinens: cōcedo q̄ ē vera. sed nō ē im-
 pertinens. imo est repugnans: q̄ suum con-
 tradictoriū sequitur exposito et opposi-
 to bñ negati. Nam sequitur tu nō es ro-
 me vel tu nō es hō. sed tu es rome p po-
 situm. q̄ tu non es hō. Si autem imedia-
 te post positū pponeretur tu es hō. cōce-
 derē eam: quia vera et impertinens et cō-
 sequēter cōcederem istam copulatiuam
 tu es rome: et tu es homo tanquā sequen-
 tem ex suis partibus concessis. ¶ Item
 arguo cōtra eandem regulam. Et pono
 tibi istā. ois homo es rome: qua admissa
 ppono: tu es homo: et tu es rome: hec co-
 pulatiua ē neganda: q̄ falsa et impertinens

deinde ppono tu es hō. ista est concedē-
 da. q̄ vera et impertinens. Alterius ppo-
 no alterā partē tu es rome: et p q̄ hec si-
 militer ē dcedenda. quia sequens ex posi-
 to et vno concessio. Verbi gra. Ois hō ē
 rome: et tu es hō. ergo tu es rōe et ita hō
 intentū q̄ copulatiua est neganda: et tñ q̄
 libet eius pars est concedēda. ¶ Rñde-
 tur admittendo positum et negando co-
 pulatiuam: et cum pponitur tu es hō: ne-
 go: quia repugnat posito cum opposito
 bene negati: quia suum contradictoriū
 sequitur. Nam sequitur ois hō ē rome: et
 tu non es homo vel tu non es rome. q̄ tu
 non es hō: p. p. dñā: q̄ dñs sequitur ex po-
 sito: et qualibet parte disiunctiue. q̄ seg-
 exposito et tota disiunctiua: p. p. dñā. et an-
 tedens sit p. p. intuitu: quare et cetera.

¶ Nam quertibilitatis ppositio
 i num pponitur hoc sophisma. po-
 no tibi istam deus ē et hō est asi-
 nus quertuntur: qua admissa. q̄ possibi-
 ppono deus est concedatur q̄ necessari-
 um per se: deinde ppono homo est asin⁹
 vel concedis vel negas: si cōcedis cōtra-
 cedat tempus obligationis: et ostendo ti-
 bi q̄ tu dcessisti impossibile per se in tpe
 obligationis ergo male respondes. Un-
 de extra tempus obligatōis semper rei
 veritas ē fatenda: q̄ per hunc modū ap-
 paret si respondens bene vel male rñde-
 at in tempore obligationis. Si autem in
 tpe obligationis neget ista: homo ē asi-
 nus cōtra. deus est et homo ē asinus duer-
 tāt: et hec ē dcedenda deus ē ergo hec ē
 concedenda homo est asin⁹ et tu negas
 eam. ergo male respondes. Item admis-
 so illo casu ppono: hec est vera. deus ē:
 et concedi. quia verum et impertinens:
 deinde hec est vera: homo ē asinus. hec
 ē cōcedenda: quia sequens. Nam sequit
 ille conuertuntur: et prima est vera. ergo
 si secūda: et tunc sic: ista ē vera homo est
 asinus que adequate significat hominē
 eē asinum: ergo hominem eē asinum est
 verum. et per cōsequens homo ē asinus.

CAd primum respondetur admittendo casum: et cum proponitur deus est concedo et nego istam hominem est asinus: et tunc ad argumentum concedo quod homo est asinus est a me concedendum: et ad argumentum improbandum nego consequentiam: sed oportet addere quod tu non es obligatus quod ego nego. Et si arguitur homo est asinus est a te concedendum et homo est asinus est per se impossibile. ergo per se impossibile est a te concedendum: nego minorem tanquam repugnantem maiori concessisse. Eodem modo responderetur si primo loco proponatur ista: homo est asinus: et a te concedendum quod concederetur et consequenter diceretur quod ista deus est est a te neganda. et negaretur quod esset necessaria per se: quia impugnat concessio. Sequitur enim deus est: est a te neganda. ergo non est necessaria per se.

CAd secundam concedo quod illa est vera homo est asinus. et nego quod ipsa significet adequate hominem esse asinum. quia repugnat maiori concessisse. Sequitur enim illa est vera. homo est asinus. ergo non significet adequate hominem esse asinum. Ubi autem primo loco proponeretur illa homo est asinus est falsa: concederetur quia verum et impertinens. deinde deus est. est falsa: conceditur quia sequens et negatur tanquam repugnans quod significet adequate deum esse. Et diceretur qualiter adequate significat non determinatur hic aliquis talis questio.

CNotandum quod si poneretur conuertere deus est et homo est asinus sic adequate significatio. ut prius non debet admitti casus. quia eo admissio sequitur inconueniens vel contradictio. probatur. Nam admissio illo propono. hec est falsa deus est. vel concedis vel negas. Si negas contra: illa non est vera deus est que adequate significat deum esse: deus esse non est verum quod est impossibile. Si autem conceditur inde propono: hec est vera homo est asinus. oportet concedere tanquam sequens. tunc arguitur sic. illa est vera homo est asinus que adequate significat hominem esse asinum. ergo verum est ho-

mines esse asinum. contra impossibile.

CPro aliquo ergo responsione in hac materia ponamus aliquas regulas quarum prima est ista. Quicumque ponitur duas propositiones conuertere adequate significatio quarum una est necessaria et alia impossibilis non admittitur casus iste. et tunc ex necessario sequeretur impossibile: ut deus est. ergo homo est asinus. et demonstro per hoc sic adequate significatio significata consueta. Secunda regula est ista. Quandocumque ponitur duas propositiones conuertere sic adequate significatio quarum una est possibilis et alia impossibilis non admittitur casus iste. ut si ponatur istas conuertere sic adequate significatio: tu es homo et homo est asinus non admittatur. quia tunc ex possibili sequitur impossibile. probatur et ponamus casum illum quo admissio facio istas consequentiam tu es homo. ergo homo est asinus consequentia bona antecedens est possibilis et consequens impossibile. nam possibilis est te esse hominem: et hec propositio tu es homo: sic adequate significat. ergo ipsa est possibilis: et antecedens. ergo antecedens est possibile. Similiter homines esse asinum est impossibile: et ista propositio homo est asinus. sic adequate significat. ergo ipsa est impossibilis: et est consequens ergo et cetera.

CTertia regula est ista. Quandocumque ponuntur propositiones conuertere sic adequate significatio. quarum una est necessaria. et altera contingens: non admittitur iste casus. ut si ponatur istas conuertere deus est: et antichristus est futurus sic adequate significatio. quia tunc ex necessario sequeretur contingens. probatur. quia si non admittatur. ergo casus iste: et facio istam contra deus est ergo antichristus est futurus. illa contra est bona quia arguitur ab uno conuertibilis ad reliquum et ans est necessarium et contra contingens. ergo contra non valet. sed probatur quod ans sit necessarium. nam deus esse est necessarium. et ans sic adequate significat ergo ans est necessarium. Si autem antichristum esse contingens et contra sic adequate significatio: ergo contra est contingens.

CQuarta regula est ista. Quicumque

ponit duas ppositiones ſtingētes ouer
ti ſic adeq̃te ſignificādo: q̃rū vna ſdicto
rie alteri repugnat: nō admittat casus il
le: vt ſi pōat iſtas ouerti ſic adeq̃te ſigni
ficādo tu es: r tu n̄ es: q̃r tūc ex vno oppo
ſitoꝝ ſeq̃t reliquū: quoz quodlibz foret cō
tingēs: imo ſeq̃t q̃ dno ſdictoria forent
ſimul vera aut ſimul falſa: q̃d n̄ ē poſſibi
le. Et notanter dico ſdictorie: q̃r ſi repu
gnarēt ſrie deberet admitti casus: r dici
q̃libet iſtaꝝ eē falſa. vt tu curris: r tu nō
moueris: he. n. ſic adeq̃te ſignificādo nō
p̃nt eē ſimul vere: ſz bñ ſimul falſe. Voco
n. ſdictorie illa repugnare q̃ nō poſſunt
eē ſimul vera: nec ſimul falſa ſic adeq̃te
ſignificādo. Et ſrie repugnare voco illa
que bñ p̃nt eē ſimul falſa: ſed nō ſimul ve
ra. Quinta regla ē iſta. Quicūq̃ ponit
duas ppoſitiōes ſtingētes ouerti ſic ade
quate ſignificādo. q̃rū nulla alteri repu
gnat admittat casus ille: r ad primā pro
poſitā r̃ndeāt ſicut ad iptinēs. Ad ſcdaꝝ
vero ſicut ad p̃tinēs ſeq̃ēs: verbi gratia
pono tibi iſtā tu es hō: r tu curris ouer
tunt ſic ad eq̃te ſignificādo admittat: r
ſi pponit tu es hō: cedat tāq̃ verū non
repugnās: r ſeq̃nter q̃ illa ē vera tu cur
ris tāq̃ ſeq̃ēs. Itē ſi variat ordo ita q̃
prio loco pponat tu curris negat: q̃r fal
ſa iptinēs r ſeq̃nter neganda ē illa tu
es hō. Et ſi dicat iſta ē falſa tu curris: cō
cedat: r ſeq̃nter q̃ iſta ē falſa tu es hō.
Sexta regla ē iſta. Quicūq̃ ponit du
as ppoſitiōes ouerti ſiue ſint ſtingētes:
ſiue nō ſtingētes: nō faciēdo mētiōez
de adequato ſignificato: admittat casus
de iſtis ppoſitis q̃ ad cedere vel negare
r̃ndeāt intus ſicut extra: ſz ſi prima con
cedit eē vera vel neceſſaria: r ſcda ſimi
liter. ſi aut falſa vel ipoſſibilis: r ſcda ſi
militer. Verbi gr̃a: ſi ponit iſta deus eſt
r hō ē aſinus r̃ſum ē in p̃ncipio: ſz ſi po
no tibi iſtā: tu es hō: r tu curris ouertit
admittat: qua admiſſa ppono: tu es hō
cedatur: deinde tu curris negat. Sed ſi
dicit: pria eſt vera cedat: ergo ſcda ē ve

ra cōcedo: ſed tūc nego q̃ ſcda ſignificet
adequate te currere tanq̃ repugnās vni
cōceſſo r oppoſito bñ negati: ſeq̃tur enīz
tu nō curris: r iſta tu curris eſt vera. er
go non ſignificat adequate te currere.
¶ Et ſi arguit ſic. Illa oīa eſt bōa tu es
hō ergo tu curris: r antecedēs eſt cōcedē
dum a te: ergo r cōſeq̃ēs: cōcedo tūc vl
tra oīs eſt cōcedendū a te r tu negas ip
ſum: ergo male reſpōdes: nō valet cōſeq̃n
tia: ſz oꝝ addere in antecedēte: r tu nō es
obligatus. ¶ Notādum q̃ quotieſcūq̃
pponitur aliqua iſtarum cōſequentiarū
in caſu cōuertibilitatis deus eſt ergo hō
eſt aſinus: tu es hō: ergo tu curris: ſemp
negatur quelibet iſtarum: q̃r in rei veri
tate quelibet iſtarum eſt ipoſſibilis: ſz
ad ipoſſibile reſpondendū eſt intra
tempus obligationis ſicut extra: tñ dica
tur quamlibet illarū eē bonā ſicut ſem
per negatur iſta hō eſt aſinus: r tñ aliqñ
conceditur iſta eſt vera: nam iſta hō eſt
aſinus eſt ipoſſibilis: ſed ipſa eē veraz
nō eſt ipoſſibile. Similiter quelibet iſta
rum cōſequentiarū eſt ipoſſibilis: ſz
quālibet illarū eſſe bonam non eſt im
poſſibile: quare rē.

¶ Similibus r diſſimilibus ppo
ſitionibus eſt dicendū. Sit ergo
rei veritas q̃ ſis pariſius: r pono
tibi iſtaꝝ: tu es pariſius r tu es rome ſūt
ſimilia r intelligendo per propōnes eſſe
ſimiles ipſas eſſe ſimiles in veritate vel
falſitate: qua admiſſa propono tibi iſtaꝝ
tu es pariſius hec eſt concedenda: q̃r ve
ra r impertinens: vt patet intuenti: de in
de propono tu es rome. Si negas r cōcef
ſiſti alterum ſimillium: ergo male reſpō
des. Si concedis propono tibi iſtam co
pulatiuam: tu es pariſius r tu es rome.
Si negas eam r conceſſiſti vtranzq̃ par
tem. ergo male reſpōdes: tenet cōſeq̃en
tia p regulam primi capituli. Si cōcedis
eam cedat tempus obligatiōis. Et arguo
q̃ cōceſſiſti ipoſſibile: videlicet tu es pari
ſius r tu es rome facta obligatiōe poſſi

billi: ergo male respondisti. ¶ Rñdē ad/
mittendo positiu: ruz proponitur tu es
parisius. concedo. r nego istam. tu es ro/
me. Et cū dicis tu cessisti vnum similiu:
r alterum negas. ergo male respondes. ne
go consequentiam sicut nō sequitur tu cō/
cessisti vnum conuertibilem. r alterum
negas gmate respondes. Sed bene seg/
tur. tu cessisti vnum simillimum eē veruz
r alterum negas eē veruz ergo male re/
spōdes. r propterea si in principio ppo/
nitur hec est vera tu es parisius ccedat
r csequenter q̄ hec est vera. tu es rome.
r p̄mitus negasses istā tu es rome. id ne
go consequenter q̄ illa tu es rome signi/
ficet adequate te eē rome. Nam sequitur
tu nō es rome. r illa tu es rome est vera
ḡ nō significat adeq̄te te eē rome. ¶ 3o
p̄euidētia huius materie pono aliquas
regulas. Prima est ista. Quicunq; ponū/
tur due ppositiones eē similes non faci/
endo mentionem de adequato significa/
to respondeatur ad easdē concedendo
negādo vel dubitando infra tps obliga/
tionis sicut extra. vt si ponitur istas esse
similes deus est. r hō est asinus. tu sedes
r tu curris. semp ccedatur prima r ne/
gatur scda. ¶ Secunda regula est ista
Quandoq; ponuntur due ppositiones
eē similes non faciēdo mentionē de ade/
quato significato ad primam ppositio/
nem eē veram vel falsam. respondeatur
sicut extra. r ad secundā csequenter. ver/
bi gratia pono tibi illā tu es homo. r an/
tichristus est sunt similes si pponit pri/
mo. hec est vera. tu es hō ccedatur. r cō/
sequenter q̄ ista est vera antichristus ē.
Si aut̄ primo proponitur hec est falsa an/
tichristus est ccedatur. r cōsequenter q̄
ista ē falsa tu es homo. ¶ Tertia regula
est ista. Quicunq; ponuntur due propo/
sitiōes eē similes sic adequate significan/
do. quarum vna alteri cōtradictorie re/
pugnat. nō admittēdus ē casus. vt si po/
nātur tales eē similes deus est. r hō ē asi/
nus. sic adequate significando rex sedet

r nullus rex sedet. pbat. q̄ si non. admit/
tatur ergo casus. et quero vtrum illa sit
vera vel falsa deus ē. r si dicat q̄ illa sit
falsa. r ipsa adeq̄te significat deum eē er/
go deum eē est falsum. Si dicis q̄ ipsa sit
vera. ergo hec est vera homo est asinus.
r ipsa adequate significat hominem esse
asinū. ergo hominem eē asinum est verū
consequens inconueniens. Et ita arguit̄
de cōtradictorijs probādo duo cōtradi/
ctoria simul eē vera vt falsa. ¶ Quarta
regula est ista. Quicunq; ponuntur due
ppositiones eē similes sic adequate signi/
ficando. quarū vna vel quolibet segtur
ad cōtradictoriū alterius. ille sunt simi/
les in veritate r vbicq; r quicūq; pponū/
tur sunt ccedēde vt posito q̄ ponatur ta/
les eē similes adequate significando tibi
cōcluditur. r tu nescis tibi cōcludi. tu
nō curris. r tu moueris. pbat. Nā admis/
so isto casu q̄ro vtrū iste sint similes ve/
re vel similes false. Si vere habeo intē/
tus. si false ḡ oppositū regule est verū. v3
tu scis tibi cōcludi. tūc sic. tu scis tibi cō/
cludi. ḡ tibi cōcludi illa p̄ia ē bōa. r an/
tecedēs ē verū ḡ r csequēs ē verū. ḡ nō
est falsus. cuius oppositū cessisti. Et ita
de alijs duobus dicat. ¶ Quinta regu/
la ē ista. Quicūq; ponuntur due pposi/
tiōes eē similes. sic adequate significādo
ex quarum vna segtur oppositū alterius
ille sunt similes i falsitate. r quicūq; sit
pposita semper est neganda. vt posito q̄
iste eēnt similes sic adequate significādo
tibi nō cōcluditur. r tu scis tibi cōcludi
r tu es albus. tu nō ē coloratus. q̄ admis/
so ppono ille sunt false. si ccedis habeo
intentum. Si dicis q̄ libi vere arguo sic
tu es albus. ḡ tu es coloratus. illa conse/
quentia ē bona. an̄s est verum p te ḡ et
p̄is r ita duo dīctoria sunt simul vera:
q̄d nō admittit imaginatio. ¶ Sexta re/
gula ē ista. Quicūq; ponuntur due ppo/
sitiōes eē similes sic adequate significā/
do. quarū quolibet ē alteri impertinens
tunc p̄nt esse similes in veritate r in fal/

litate ccedēde et negāde: verbi gratia po
no q̄ ille sint similes sic adeq̄te significā
do: tu es hō et tu curris. Si primo p̄pōit
tu es hō ccedatur illa: et dicatur q̄ ē ve
ra: et c̄sequenter ccedatur illa tu curris
et dicatur ipsam eē verā. Si aut̄ propo
nit̄ primo loco tu curris. negat̄ illa. et cō
cedat̄ ipsam eē falsam. et c̄sequēter eo
dem mō r̄ndet̄ ad illā tu es hō. q̄re r̄c.

Propositiones dicunt̄ eē dissimi
les q̄n̄ vna est vera. et reliqua fal
sa. pro cuius materie declara
tione sit hec prima regula. Quandocūq̄
ponitur duas propositiones. eē dissimi
les non faciendo mentionem de adequa
to significato ad quālibet propositā cce
dendo vel negādo. r̄ndetur infra tem
pus. sicut extra. verbi gratia pono q̄ isti
sint dissimiles tu es hō. et tu es alb⁹. illo
posito ccedat̄ quālibet illarū. **S**ecūda re
gula. Quicūq̄ ponitur duas propositio
nes eē dissimiles nō faciēdo mentionem
de adequato significato ad primo p̄posi
tam eē veram vel falsam. respondeat̄ in
fra t̄ps sicut extra. et ad alias dissimiliter
verbi gratia: pono q̄ isti sunt dissimiles
tu es hō. et tu es animal. quo admissio pro
pono hec ē vera tu es hō cōcedatur. et
c̄sequenter q̄ ista est falsa tu es animal.
Tertia regula. Quicūq̄ ponit̄ duas
propositiones esse dissimiles sic adequate
significando. quāz quēlibet cū altera cō
uerit̄. non admittendus est casus vt hō
est. deus est vel hō currit. et risibile cur
rit. Nā se cceditur illam eē verā homo ē
oportet ccedere istam eē falsam deus ē.
et sic ab vno c̄uertibit̄ ad reliquū nō va
let argumentū. **Q**uarta regula ē ista.
Quicūq̄ ponitur due propositiones eē dis
similes. sic adequate significando. quarūz
vna est necessaria et altera impossibilis vt
c̄tingēs tūc necessaria semp est ccedēda
et altera negāda. vt deus ē. et hō ē asinus
deus ē. et tu es. **Q**uinta regula Si po
nunt̄ due propositiōes cōtingētes eē dissi
miles. sic adequate significando. quarūz

vna antecedit ad reliquā et nō ecōtra: an
tecedēs vbiq̄ p̄ponit̄ semp est negā
dum et c̄sequens concedendum: vt tu cur
ris: et tu moueris. Si enim cōcederetur
an̄s: oporteret ccedere c̄sequens: et c̄nter
dicere quālibet illarū eē veram quod est
contra casus. **S**exta regula. Si ponū
tur due propositiōes eē dissimiles sic ade
quate significādo: quū quālibet ē alteri im
pertinēs ad p̄mo propositā: r̄ndeat̄ intus
sicut extra: et ad aliā dissimiliter: vt posi
to q̄ isti sint dissimiles: sic adeq̄te signifi
cādo tu curris: et tu es parisius. quicūq̄ il
larū pponatur. primo d̄z negari et alla cō
cedi: et ita dicatur si ambe extra t̄ps cēnt
vere: vt hō currit et tu vides quare r̄c.

Regulas alias oppositel̄ peccet̄ q̄
r̄ d̄positio nūcupat̄ sequitur assigna
re: quorum prima ē ista. Omne de
positum et admissum infra obligatiōis p̄
positum semp est negādum: vt si depona
tur: ista aliquis hō est rome qua admissa
et p̄posita semp est negāda: **E**x ista re
gula sequitur q̄ nunq̄ est admittendū ne
cessarium p se in depositione: sed bñ quā
bet impossibile vel contingēs: Unde nei
gare impossibile vel contingens nō ē incō
ueniēs: s̄z incōueniēs foret negare neces
sariū p se. **S**ecūda regula est ista. Quē p se
an̄s ad depositū aut cū c̄cesso vel cū con
cessis opposito bñ negati vel oppositis
bñ negatorū: semp est negādū. Verbi gr̄a
deposita et admissa ista hō currit: si p̄po
neretur ille hō currit negāda foret: q̄ an
tecedit ad depositū. Nam bñ sequit̄ iste
hō currit: ergo homo currit. Item si de
ponatur et admittat̄ ista aliquis hō non
currit et pponitur: tu nō curris: conceda
tur: q̄ vera et impertinēs: sed p̄posita in se
cūdo loco tu es hō: negāda ē: q̄ cum vno
c̄cesso antecedit ad depositum. Nam se
quit̄ tu nō curris et tu es aligb̄ q̄ ali
quis homo nō currit. **T**ertia regula
ē ista. Quē repugnās deposito: et oē seq̄ns
ex illo repugnante p se aut cū c̄cesso: vel
cū c̄cessis opposito bñ negati vel oppo

sitis bñ negator: ē ccedēdū: xbi grā. De/
pono tibi istā aliqđ aīal nō currit: qđ bpo/
sita z admissa ppono ei? dīctoriū. s. oē
aīal currit: hoc ē ccedendū z hoc simili
ter oē aīal mouetur: qđ sequitur ex cōtra
dictorio depositi. Deinde si pponit tu
es aīal ccedatur: qđ verū z impertinens
z vltērius illā tu curris: qđ seqtur ex cō
tradictorio depositi cū cōcesso. segt. n. oē
animal currit tu es animal: ergo tu cur
ris. ¶ Quarta regla ē ista. Oē repugnāt
dīctorio depositi per se aut cum cōces
so vel cū concessis opposito bene negati
vel oppositis bene negator: est negandū
vt in casu pīori si pponeret ista aliquod
animal nō mouetur aut ista tu nō curris
negatur pīa: qđ repugnat dīctorio de
positi p se. Secunda vero repugnat eidē
cū vno cōcesso. ¶ Ultima regula ē ista.
Ad oē sequēs ad depositū z ad oē ipertī
nens rīndendū ē fm suam q̄litate. ver
bi gratia depono tibi istā tu es alb⁹: qua
admissa ppono tu es coloratus ccedat.
qđ vera z sequens ad depositū: vñ nō est
incōueniēs negare antecedēs z concede
re cōsequēs. Itē si pponit ista tu es cali
dus ccedēda ē. qđ vera z ipertinēs tā dī
posito qđ dīctorio depositi. Unī pprie
ipertinēs in hac specie obligatiōis: dī il
lud quod nō seqtur nec antecedit ad de
positū nec eidēz repugnat nec ē seqns ad
oppositū depositi nec eidēz repugnat p se
vel cū alio vel cū aliqbus: vt dictum est.
Ideo si deponit z admittit illa sor. cur
rit: z pponat: plato: currit: rīdeatur in
tus sicut extra: qđ ē ppositio ipertinens
cū nō se habeat aliquo dīctor: modorū.

Ophismata aliqua sunt ponēda
s vt de positionis regule magis pa
teat veritati. Depono g tibi pī/
mo istam. Tu es hō vel tu es rome: qua
deposita z admissa ppono tu es homo:
si negas. tu negas vey z ipertinēs: ergo
male: si ccedis z illud est antecedēs ad de
positū: ergo aīas ad bpositū ē ccedendū.
¶ Rīndetur admittēdo depositū z cur

pponit tu es hō: nego: qđ antecedit ad bpo
sitū tanqđ a pte dīstinctiue ad totā dīstīn
ctiūā. ¶ Secdo bpono tibi istā aliqđ ppō
nes nō sūt xē: qđ admissa ppono: iste sūt p
positiōes: tu curris: tu nō curris: ccedēdū
ē: qđ vey z ipertinēs. Deinde ppono duo dī
dictoria sūt siml xā. si negat. s. oēs ppō/
nes sūt xē. s. iste sūt ppōes. g iste sūt xē
z iste mutuo dīcūt: g duo dīdictoria sūt
simul xā. ¶ Rīndet negādo: qđ ista sūt
contradictoria: qđ antecedit ad depositū. Nā
seqtur illa sūt dīdictoria g alique ppō
nes nō sūt xē. ¶ Tercio bpono tibi istā
antīxps nō est albus vel antīxps ē colo
ratus. Si nō admittis s: illa ē vna dīstīn
ctiua cōtingēs: qđ quelz ps ē cōtingēt. z nul
la alterī repugnat g ē admittēda pz cōia
p pīam regulam: qđ admissa ppono tibi
antīxps ē colorat⁹: si ccedis tu ccedis aīas
ad depositū: g male rīndes pz. Nā seqtur
antīxps ē colorat⁹: g antīxps nō ē alb⁹ vl
antīxps ē colorat⁹: pz cōia a pte dīstīncti
ue ad totā dīstīnctiūā. Si hō negat tu ne
gat seqns ex dīctorio depositi g male aīas
pbat. Nā seqt antīxps ē alb⁹ z antīxps
nō ē colorat⁹: g antīxps ē alb⁹ patet cōia a
tota copulatiua ad alterā ei⁹ partē z vl
tra antīxps ē alb⁹: g antīxps ē coloratus
patet consequentia ab inferiori ad suūz
superius sine impedimento: ergo a pīo
ad vltīmum antīchristus est albus z an
tīchristus nō est coloratus. ergo antīchri
stus est coloratus. ¶ Respondetur non
admittendo positum. quia est vna dīstīn
ctiua necessaria: eo qđ suum contradicto
rium est impossibile. videlicet antīchri
stus est albus z antīchristus non est co
loratus. Et tunc ad argumentum quelī
bet eius pars est contingens z nulla alte
ri repugnat. g illa dīstīnctiua ē cōtingēs:
nego cōiā s. oz addere in antecedere qđ
nec contradictoria illaz partium inuicē
repugnāt. z hoc ē falsū. qđ iste repugnāt.
Inuicēz antīchristus est albus z antīchri
stus nō est coloratus. que sūt dīdictoria
ptiū dīstīnctiue. ¶ Quarto bpono tibi

istam tu es et o[mn]i tibi depositum est a te negandum: quo admissio et negatio p[ro]pono o[mn]i tibi depositum est a te negandum. Si cedit p[ro]pono tibi illam tu es. et p[er] q[uod] est neganda ex quo copulativa est neganda et altera p[ar]s est cecidenda. Deinde p[ro]pono nullum tibi depositum est a te negandum: si cedis tu cōcedis oppo[si]tū regule et vni[us] accessi ergo male. a[n]s p[ro]bat. Nam seq[ui]t[ur] tu nō es. ergo nullū tibi depositum est a te negandum p[er] d[ic]tā q[uod] d[ic]torū cōt[ra]dictio repugnat a[n]t[ea] ex quo asserit te eē. **C** R[ati]o[n]detur negando q[uod] tibi depositum sit a te negandum: q[uia] ante cedit ad depositum: seq[ui]t[ur]. n. o[mn]i tibi depositum est a te negandum: q[uod] tu es et o[mn]i tibi depositum est a te negandum: p[er] d[ic]tā a p[ar]te copulativae ad totam copulativam cui[us] a[n]s ante cedit ad alteram p[ar]te[m]. Et si d[ic]itur tu negas regulam dicatur q[uod] illa non est regula. sed ista. Omne depositum admissum est negandum. **C** Vel aliter dicitur q[uod] quilibet regula est cōtingens. q[uia] ad placitū facte sunt ille regule. q[uod] quilibet talis est deponenda: et admittenda in depositone vel neganda: q[uod] negata dicit[ur] q[uod] illa nō est regula non tanquā ver[um] sed tanquā repugnans. Sequitur enim non omne depositum est a te negandum. ergo illa nō est regula. Omne depositum est negandum quare et

C Tractatus insolubilium incipit.

Insolubile est p[ro]positio se eē falsam assertive significans. ut hoc est falsum seipsa demonstrata. In insolubilib[us] t[ame]n est differentia quo ad significare seipsum eē falsum q[uam] aliquid insolubile significat immediate seipsum eē falsum. ut hoc est falsum seipsa demonstrata. Aliquod autem mediate: q[uia] erigitur medium ad inferendum se eē falsum. ut o[mn]is p[ro]positio est falsa q[uia] nō seq[ui]t[ur] immediate: q[uod] ista p[ro]positio est falsa demonstrando illam universalem: s[ed] b[ea]t[us] seq[ui]t[ur] cū tali medio et illa est p[ro]positio. **C** Similiter hoc nō est ver[um]. q[uod] hoc est falsum demonstrando a[n]s. quia ex negatiua nō seq[ui]t[ur] affirmatiua: tamen bene se

quitur cū tali medio et hoc est p[ro]positio. **C** Pro declaratione p[re]dicte diffinitionis pono duas divisiones. quar[um] prima est ista. **C** Insolubile aliquod oritur ex actu nostro. Aliquod vero ex proprietate vocis. Insolubilia oritur habentia ex actu nostro sunt ista: sortes dicit falsum. ego non dico verum. Iste homo intelligit falsum. tu non intelligis verum. Insolubilia vero oritur habentia ex proprietate vocis sunt ista. Omnis p[ro]positio est falsa. Nulla p[ro]positio est vera. hoc est falsum: hoc nō est ver[um]. Secunda divisio est illa. Insolubile unum aliquid est insolubile simpliciter. aliquod vero secundum quid. Insolubile simpliciter est illud cui annectitur casus quo admissio sequitur d[ic]t[um]. verbi gratia pono q[uod] ista p[ro]positio: nulla p[ro]positio est vera que sit. a. significet precise sicut termini pretendunt v[er]o q[uod] nulla p[ro]positio sit vera et sit o[mn]is p[ro]positio. Iste posito quero v[er]um a sit verum vel falsum. Si verum ergo significat precise sicut est: s[ed] a significat precise q[uod] nulla p[ro]positio est vera. ergo nulla p[ro]positio est vera. q[uod] a non est verum et p[er] d[ic]t[um] xi q[uod] erat verum q[uod] contradictio. Si dicitur q[uod] a est falsum. q[uod] a significat alter[um] est. sed a significat precise q[uod] nulla p[ro]positio est vera. q[uod] non est ita q[uod] nulla p[ro]positio est vera. q[uod] aliqua p[ro]positio est vera et a est o[mn]is p[ro]positio: q[uod] a est verum: et p[er] us dixisti q[uod] erat falsum. q[uod] contradictio. Insolubile sc[ilicet] q[uod] d[ic]t[um] est illud cui annectitur casus: quo admissio nō seq[ui]t[ur] d[ic]t[um]. ut ponendo q[uod] ista p[ro]positio nulla p[ro]positio est vera: sit a: et sit o[mn]is p[ro]positio et significet sicut termini pretendunt nō ponendo precise. Iste posito dicit q[uod] a est falsum: q[uia] significat se eē falsum. Et si arguit sic. A est falsum: q[uod] a significat aliter est. sed. a. significat q[uod] nulla p[ro]positio est vera ergo non est ita q[uod] nulla p[ro]positio est vera: nego. n[on]nam. q[uia] debuit addi in antecedente d[ic]t[um] exclusiua vel exceptiua. v[er]o a significat precise q[uod] nulla p[ro]positio est vera vel a non significat nisi q[uod] nulla p[ro]positio est vera: hoc negatur tanquā

repugnans: quia si poneretur casu nō
admitterem illū casum. **C**his pmissis
diuisionibus pono aliquas regulas qua-
rum prima est ista. **O**mnē insolubile
singulare sine pnomine demonstratiuo
oriens ex actu nostro ad hoc qd sit inso-
lubile simpliciter exigit tres conditiōes.
Prima qd vna talis sit oīs talis. Scda qd
dicat vel intelligat talem ppōem r nul-
lam aliā. Tertia qd illa significet precise
sicut termini pcedūt. verbi gratia sor.
dicit falsum insolubile simplr isto mo-
do ponēdo qd vnus sor. sit oīs sor. qd di-
cat istā ppōnem r nullam aliā. sor. dicat
falsum que significet sic precise qd sor. di-
cit falsum. pbatur hoc. nam admissio ca-
su sit insolubile. a. r quero vtrū a sit vez
vel falsum. si dicit qd verū ergo signifi-
cat precise sicut ē. sed a significat precise
qd sor. dicit falsum: qd ita ē qd sor. dicit fal-
sum. sed sor. dicit a ergo a ē falsum qd est
oppositū cōcessū: qd sor. nō dicit nisi a. Si
dicit qd a sit falsum. qd significat aliter qd
ē. sed a significat precise qd sor. dicit fal-
sum. ergo nō ita ē qd sor. dicit falsum r sor. di-
cit a ergo a nō ē falsum. ergo cōtradictio
Prima particula ponitur: qd si non pone-
retur staret qd essent duo sor. quoz vnus
diceret. a. r alter qd hō ē asinus r tūc. a. eēt
vez. Scda particula ponit: qd aliter staret
qd idē sor. diceret a r istā homo ē asinus.
r tūc a eēt vez. Sed tertia particula po-
nitur: qd si nō poneretur staret qd a. si
significaret solūmodo qd hō ē asinus r sic
a eēt falsum: aut qd significaret solūmō
qd hō ē aial r sic. a. eēt verus r nullo isto-
rum modoz eēt insolubile. **S**ecūda
regula ē ista. **O**mnē insolubile singulare
sine pnomine demonstratiuo oriens ex
actu nostro ad hoc qd sit insolubile secū-
dum quid exigit easdem cōditiones pre-
ter dictiōem exclusiua. vt posito qd vnus
sor. sit oīs sortes r dicat istam ppōitio-
nem que sit a sor. dicit falsum r nullam
aliā: r significet sicut termini pcedunt
nō ponēdo precise: isto posito cedit. a. et

dicatur qd ē falsū qd significat copulatiue
sicut r quodlibet insolubile. videlicet qd
sor. dicit falsum r qd a est vez. nō qd dicit
a falsum rōne primi significati: sed rōne
secūdi. **E**t si arguitur sic a est falsum:
ergo significat aliter qd est concedo con-
sequētiā r nego istā: a significat alit qd ē
sed a significat qd sortes dicit falsum er-
go nō ē ita qd sor. dicit falsum. qd debuit
addi in antecedēte dictio exclusiua vel
exceptiua. **T**ertia regula est. ista. **O**mnē
insolubile nō singulare seu singulare cū
pnoie demonstratiuo oriens exacto nro
ad hoc qd fiat insolubile simpliciter requi-
rūtur due cōditiones solūmodo. verbi
gratia: ad hoc qd ista ppō: ego dico falsū
fiat insolubile simpliciter non oī pone-
re primā particulā. videlicet qd vnus ego
sit oīs ego: sed qd ego dicam illam r nul-
lam aliā sic significando precise. Et sic o-
bet fieri insolubile scd qd requirūt r
sufficiunt eodem cōditiones depta dicti-
one exclusiua. **E**xplū de insolubili non
singulari vt falsum dicitū ē. hic non oī
ponere secūda particulā. videlicet qd ali-
quis dicat illā r nullā aliā: sed sufficit
ponere qd ista sit oīs ppō que significet p-
cise sicut termini pcedūt: r tūc ē insolu-
bile simplr: fiet aut insolubile fm quid re-
mouēdo dictiōem exclusiua. **Q**uarta
regula est ista. **O**mnē insolubile oriens ex
pprietate vocis exigit duas conditiōes
solūmodo vel tm vnam. **V**olo dicere qd
insolubile oriens ex pprietate vocis exi-
git duas cōditiones solūmodo r aliquod
tm vnam. **E**xplū primū aliqua ppō ē
falsa: ad hoc qd fiat insolublr simplr oī
ponere qd illa sit oīs ppō r qd sic signifi-
cet precise r remota dictiōe exclusiua fiet
insolubile fm qd. **E**xplū scdū hō ē falsum
seipso demonstrādo ponēdo solūmodo qd
sic significet precise sit insolubile simpliciter.
Et scd qd remouēdo dictiōem exclusiua
Eodē mō dī de ista: hō nō ē vez seipso o-
mōstrato. **Q**uinta regula ē ista. oē inso-
lubile qd nō ē insolubile sine casu dimissa

aliqua additione requisita ē penitus dubi-
 tabile. verbi gratia positus oibus parti-
 culis pter primā huius: sor. dicit falsum q
 sit. a. dubitatur. a. et etiam an sit verum
 vel falsum. Nā stat cum casu q sit verū
 dato q vnus sor. diceret illam. s. a. et ali?
 q deus ē. Stat etiam q sit falsum dato
 q vnus sortes dicat a. et quilibet ali? sor-
 tes q deus ē. Eodem modo si dimittere-
 tur secūda vel tertia particula: quia sta-
 ret a eē vez. et a eē falsum. vt exemplifi-
 catum est supra. Et notāter: dixi omne in-
 solubile qd non ē insolubile sine casu: q
 aliquod ē insolubile cum casu et aliquod
 sine casu. Exemplum primi. Ois ppō est
 falsa: nulla ppositio est vera. quaz quā-
 libet dico esse falsam et insolubilem nul-
 lo casu posito. Exemplus secundi sor. di-
 cit falsum: tu intelligis falsus: nulla ista
 rum nuncupanda est insolubilis sine ca-
 su. Ideo in casu insolubilium deficiēte
 aliqua pticula necessaria: dubitatur vtz
 eēt vera vel falsa: quia cum casu staret
 q esset vera. et cū eodē casu staret q esset
 falsa. vt p3 intuēti ¶ Ex pdictis reglis
 sequūtur due conclusiones. quaz prima ē
 ista. Nunq̄ admittendus ē casus a quo
 trahit originē insolubile simpliciter vt si
 poneret q illa ois ppō est falsa eēt ois
 ppō p̄cise significans non est admitten-
 dus casus: quia sequitur contradictio p-
 batur. Nam sit insolubile. a. et quero si a
 sit vez. si dicitur q sic. ergo significat p̄-
 cise sicut est. s. a significat p̄cise q ois
 ppō est falsa. ergo ita est q ois ppositio
 ē falsa. sed. a. est ppō. ergo a ē falsus. Si
 autē ceditur quod ē falsū. ergo a signi-
 ficat aliter q̄ est: sed a significat p̄cise
 quod ppositio est falsa. ergo non est ita
 q ois ppositio ē falsa. et aliqua ppositio
 est. ergo aliqua ppositio est vera. sed a
 ē ois ppositio. ergo a est verum: qd ē
 ddictio. ¶ Secūda conclusio ois casus
 ex quo originat insolubile p̄m quid ē ad-
 mittendus. et conceditur insolubile ppo-
 situm dicendo ipsum eē falsum: vt pone

do q illa ppositio hoc est falsum seipso
 demonstrato significet sicut termini pre-
 tendunt que sit. a. tūc admittitur casus
 et cōcedatur a. et dicit q a ē falsum. Et si
 arguit a ē falsum q significat aliter q̄ est.
 sed a nō significat nisi q hoc est falsum
 q non est ita q hoc est falsum. nego mi-
 nozem. et si dicitur. quid ergo aliud signi-
 ficat dī q significat a esse verū: rōne cu-
 ius a est falsum vñ dcm ē: q quodlibet
 insolubile p3 qd significat copulatiue. s. si
 cut termini p̄tendunt. et q ipsū est. verū
 quare rē.

Contra p̄dicta obijciā et solūa vt
 c insolubilium difficultates melius
 mēti innotescant. Pono q̄ pmo
 q vn? sortes sit ois sortes: et dicat illā et
 nullā aliam que sit a sor. dicit falsum: q
 significet sicut termini p̄tendunt: non
 ponendo p̄cise: quia casus non admit-
 teretur illo posito quero de a vtrum sit
 verum vel falsum: et responsum est q est
 falsum. quia significat significatum fal-
 sum: v3 q sortes dicit falsum: et q a ē ve-
 rum cuius significationis secūda pars ē
 falsa. sed probatur q ipsum a est verum
 et probō sic. Omne dicens a dicit falsum
 sortes dicit a: ergo sor. dicit falsum: illa
 consequentia est bona: quia ē syllogism?
 in tertio prime figure: et antecedens ē ve-
 rum q̄ et cōsequēs ē vez: cōns ē a ergo a
 ē verus. ¶ Secūdo arguitur sic falsum
 dicitur a sorte. ergo sortes dicit falsum
 t3 cōns a passiuā ad suā actiuā et a nō ē
 verus. ergo et cōns ē verum: et cōns ē a er-
 go a est vez: q a nō sit verum pbat. Nā
 hoc dicitur a sorte demonstrando a: et
 hoc est falsum: ergo falsum dicitur a sor-
 te p3 consequentia a resoluētibz ad
 resolutum. ¶ Tertio arguitur contra-
 dictorium a est falsum: ergo a est verus.
 t3 consequentia: et a nō pbat. Nā h ē falsus
 sortes nō dicit falsū et h ē ddictoriū a. q̄
 ddictoriū. a. ē falsū: t3 cōns cū miori et ma-
 iore pbo. Nā sortes dicit falsū et hoc sor-
 tes nō dicit falsū significat p̄cise q sor

tes nō dicit falsū. ḡ ipsa ē falsa. p̄s cōtra a
simili. Nā seqtur tu curris ⁊ hec tu non
curris significat p̄cise q̄ tu non curris. ḡ
ipsa ē falsa. ¶ Ad p̄mū ridetur cū p̄po/
nit a ccedo: ⁊ dicit q̄ ē falsum: ⁊ tūc ad
rōnem ccedo cōtra ⁊ cōs ⁊ nego q̄ cōs
sit a. s̄ ē vez. s̄ ite a. Et si ponit q̄ cōs sit
a vel cūuertibile cū a: dico tunc q̄ cōsequē
tia nō valet nec est syllogismus in tertio
p̄me figure quia syllogismus in tertio
p̄me figure cōclusio d̄z solummodo cathe
gorice significare. s̄ illa cōclusio. signifi
cat hypobhetice. q̄ est p̄positio insolubi
lis. ¶ Ad scōm cū dicitur falsum dicit
a sorte ḡ sortes dicit falsum ccedo cōtra
⁊ cōs dicendo q̄ vez est: sed non ē a nec
secū cūuertibile. si tñ hoc ponat in casu:
ccedo itez cōtra: ⁊ dico q̄ valet ⁊ tunc
ad rōnem a passiuā ad suā actiuāz va
let argumētum. dicitur q̄ verum ē. sed
illa nō est suā actiuā: q̄ passiuā significat
solummodo cathegorice: ⁊ actiuā hypo
bhetice: ⁊ si querit que est suā actiuā di
co q̄ illa: sortes dicit falsū: plata a te vt
a me: que non est cūuertibilis cum a: s̄
solummodo similis a. ¶ Ad tertium dicit
q̄ d̄dictoriū a ē vez: sed non ē istud sor
tes nō dicit falsum: s̄ illud nō sortes di
cit falsum. q̄ est verum q̄ significat dis
iunctiue q̄ sor. nō dicit falsum: vel q̄ a n̄
ē verum cuius significati scōda pars est
vera: ⁊ cōtra totum significatum disun
ctum quare ⁊ p̄positio: dicta est vera cu
sus istud ē significatum ⁊ si dicitur q̄ in
singularibus nō refert p̄ponere negatio
nem vel postponere dicitur q̄ in mate
ria insolubilium multum refert. Et i ma
teria quaruncūq̄ p̄positionūz hypothe
tice significantium. Eadem est retinēda
sententia in insolubilibus singularibus ha
bentibus originē ex proprietate vocis.
vt hoc est falsum hoc non est verum. di
cendo q̄ p̄mi contradictoriū non ē it/
lud hoc non est falsum. sed illud nō hoc
ē falsum. Nā p̄mū insolubile significat
q̄ hoc ē falsum: ⁊ hoc est verum demō/
strando idē insolubile. ideo cōtradictō
riū significat disiunctiue q̄ hoc non ē
falsum: vel hoc non est verum. Similiē
contradictoriū secūdi insolubilis non ē
illud hoc est verum sed illud: non hoc n̄
est verum. ita q̄ semper preponatur ne
gatio sicut contradictoriū istius tāti:
tu non es homo non est illud tantum tu
es hō. s̄ illud nō tñ tu nō es hō q̄re ⁊c.

¶ Icto de insolubili singulari: nūc
de particulari vel indefinito di
cendū restat. Pono ergo q̄ hec

sit ois p̄positio particularis aliqua pro
positio particularis ē falsa: que sit. a. ⁊ si
gnificet sicut termini pretendunt nō po
nendo p̄cise. quia non admitteretur ca
sus isto posito est falsum: vt p̄s ex dicti.
¶ Sed contra hoc arguitur sic. Ois p
positio particularis est falsa. ergo aliq̄ p
positio particularis est falsa: illa conse
quentia est bona ab vniuersali ad suā
subalternā ⁊ antecedens ē verum. ḡ ⁊
consequens: sed consequens ē. a. ergo. a.
est verum: q̄ a n̄ sit verum p̄batur. nāz
p̄positio particularis est falsa: ⁊ nulla ē
p̄positio particularis quin illa sit falsa.
ergo ois p̄positio particularis est fal
sa ⁊ consequentia ab exponentibus ad
expositū ⁊ antecedens ē verum. ḡ ⁊ con
sequens. ¶ Secūdo arguitur sic. p̄posi
tio particularis est falsa. ergo aliqua p
positio particularis est falsa. ⁊ cōtra ab in
definita ad suā particularem ⁊ ante
cedens est verum ergo ⁊ consequens et
consequens est. a. ergo. a. est verum q̄ an
tecedens sit verum pater: quia suum cō
tradictoriū est falsum videlicet: nulla
p̄positio particularis est falsa: quia iā
ccessum est q̄ a p̄positio particularis
est falsa. ¶ Tertio arguitur sic. hoc est
falsū demonstrādo. a. ⁊ hoc ē aliqua pro
positio particularis. ḡ aliq̄ p̄positio parti
cularis ē falsa: cōtra ⁊ a resoluentibus ad
resolutū ⁊ antecedens est verum. ergo
⁊ cōs qd ē. a. ¶ Ad primā respondet cō
cedendo istam cōsequentiam ois p̄po/

fictio particularis ē falsa: ergo aliqua p-
 positio particularis est falsa: quia ante
 casum concessissem eaz: tamē dico q nō
 valet nec arguitur ab vniuersali ad suā
 subalternam vel suam particularem. qz
 vniuersalis solūmodo cathegorice signi-
 ficat ⁊ particularis ista significat hypo-
 thetice: v3 q aliqua ppo particularis ē
 falsa: quia a est verum. Et si diceret que
 est eius particularis dicitur q non habz
 aliquam: ex quo positū est q illa sit ois
 particularis. verumtamen ista eadē foret
 eius particularis dato q nō eēt insolubi-
 lis. Ad scđam rationem respondeo si
 militer cōcedendo oñam ⁊ negādo ipsā
 eē bonam: ⁊ tunc ad argumentum dico
 q ista non est particularis huius indefi-
 nite: quia particularis est insolubilis hy-
 pothetice significans: indefinita hō non
 est bñōi: eiusdem tamen foret particula-
 ris si neutra earum foret insolubilis.
 Ad tertiam rōnem conceditur conse-
 quentia ⁊ negatur ipsam valere: nec ar-
 guitur resoluētibz ad resolutū: qz pri-
 cularis vel indefinita insolubilis non ē
 resoluibilis. quia significat hy pothetice
 sed pbanda isto modo suum principale
 significatum est verum. ergo ipsa ē ve-
 ra: ⁊ p3 q antecedens est falsum. Et si ar-
 guitur sic: ista ppositio particularis est
 falsa: ergo aliqua ppositio particularis
 est falsa: t3 oñā ab inferiori ad suum su-
 perius affirmatiue ⁊ sine aliquo signo i-
 pediente. Dicitur q consequētia nō
 valet ab inferiori ad suum superius nisi
 ppositio inferioris ⁊ ppositio supio-
 ris vniformiter significant videlicet ca-
 thegorice qualiter non est in pposito: vñ
 si hec ppositio homo est animal signifi-
 caret principaliter q homo est animal ⁊
 q homo ē asinus: tunc non valeret aliq
 istarum consequētiarū: hoc est animal
 ⁊ hoc est homo. ergo homo est animal.
 Iste homo est animal. ergo homo ē ani-
 mal: ⁊ hoc ideo: quia consequens signi-
 ficaret copulatiue ⁊ antecedēis nulla ps

sic significaret: ⁊ si allegaret aliq dictaz
 regularum responderetur vt dictum est.
 Dicitur etiam vt in alio capitulo q
 contradictorium istius aliqua ppo par-
 ticularis est falsa: non est illud nulla p-
 positio particularis ē falsa. sed illud nō
 aliqua ppo particularis est falsa. ⁊ si di-
 citur q iste equiualent ppter negatiōez
 ppositam dicitur q illa regula bz veri-
 tatem in solis cathegoricis: cathegorice
 solūmodo significantibz qualiter nō
 in pposito. Idē est iudiciū de istis ali-
 qua ppositio particularis nō est vera.
 Aliqua ppositio particularis significat
 aliter q est: ac etiam ita de indefinitis vt
 ppositio indefinita est falsa. ppo inde-
 nita nō est vera quare ⁊.

Unc de insolubili vniuersali ē
 n dicendum ponēdo q hec ois p-
 positio vniuersalis est falsa sit
 omnis ppositio vniuersalis que signifi-
 cat sicut termini pretendunt: q sit. a. non
 ponendo p̄cise: quia casus non admitte-
 retur isto posito dicitur q. a. ē falsū: qz
 falsificat seipsum. Contra hoc argui-
 tur: aliqua ppositio vniuersalis est falsa
 ⁊ nulla est ppositio vniuersalis. quin ista
 sit falsa: ergo ois ppositio vniuersalis ē
 falsa: t3 consequentia ad exponentibz ad
 expositum ⁊ antecedens est veruz ergo
 ⁊ consequens. Secundo arguit: tātū
 falsum est ppositio vniuersalis. q ois p-
 positio vniuersalis est falsa: t3 cōsequen-
 tia ad exclusiua ad suam vniuersalem d
 terminis transpositis: ⁊ antecedēs ē ve-
 rum: ergo ⁊ consequens quod est a q an-
 tecedens sit verum pbatur. Nam falsuz
 est ppositio vniuersalis ⁊ nullum nō fal-
 sum est ppositio vniuersalis. ergo tātū
 falsum ē ppositio vniuersalis: t3 conse-
 quentia ab exponentibus ad expositum
 ⁊ antecedens est verum ergo ⁊ cōsequens.
 Tercio arguitur hoc est falsum de-
 monstrato a ⁊ hoc est omnis ppositio
 vniuersalis. ergo omnis ppositio vni-
 uersalis est falsa: ista cōsequentia ē bona

et añs ē vez ḡ et cñs. q̄ cñs sit bona p̄ a
 simili. hoc currit et hoc ē ois hō. ḡ ois hō
 currit. Cōfirmat destruēdo primū casū
 et ponēdo q̄ iste sint oēs propositiones
 vniuersales. Ois p̄positio vniuersalis ē
 falsa. et ois homo est asinus sic significan
 do. isto posito arguitur sic. Ista p̄posi
 tio v̄lis ē falsa demonstrando primas. et
 ista ē falsa demonstrando secundas. et iste
 sunt omnes p̄positiones vniuersales: ḡ
 ois p̄positio v̄lis ē falsa. tenet cñs a sin
 gularibus sufficiēter enumeratis ad su
 am vniuersalem et antecedēs est vez: ḡ et
 cōsequens. ¶ Ad hec respōdet et p̄mo ad p̄
 mum cōcedēdo insolubile: et nego ipsum
 eē vez et tūc ad rōnes cōcedo cñam et ne
 go ipsam eē bonā: et tūc ad argumētum:
 ibi arguit ab exponētib⁹ ad expositum.
 nego. q̄ a nō ē p̄positio exponibilis nisi
 significaret catheg⁹ solū vnde si ista ois
 hō ē aīal significaret principaliter q̄ ois
 hō est aīal. et q̄ tu es asinus. tūc p̄ q̄ ista
 cñs nō valeret hō est aīal et nihil est ho
 mo quin istud sit aīal: ḡ ois hō est aīal: q̄
 añs est verum et cñs falsum. Et tūc si al
 legaret regulā: ois dicere q̄ cñs nō ē ex
 ponibile p̄ cām dictam: s̄ probaret vel
 improbat p̄ suū significatū copulatū: si
 cut et p̄positio insolubilis q̄cūq̄. ¶ Ad s̄
 cōcedo cñtām et nego ipsam eē bonā: nec
 arguit ab exclusiua ad suā v̄lem ex quo
 exclusiua catheg⁹ significat et vniuersal
 hypotheticē. Et si dī q̄ ei⁹ est singularis
 dī q̄ nullā h̄z: vñ si hec ois hō est aīal si
 gnificaret hypotheticē vez et falsū et hec
 tñ aīal est hō mō cōsuetō: dicerē tūc v̄lez
 illā nō eē v̄lem huius exclusiue nec cō:
 ita in p̄posito est dicēdū. ¶ Ad tertium
 arg⁹ dico similē q̄ nō valet cñs. et cū dī
 q̄ a simili bñ valet. dico q̄ nō ē similitu
 do: q̄ cñs vni⁹ cñs significat catheg⁹
 solū et aliō hypotheticē: vñ sic ois hō cur
 rit significaret q̄ ois hō currit: q̄ deus
 nō ē ista cñs tūc nō valeret: hoc currit et
 hoc ē ois hō: ḡ ois hō currit p̄ cās dictā
 q̄ cñs significaret hypotheticē. ¶ Ad cō

firmationē admissio casu vt p̄us dico q̄
 cñs nō valet et ad arg⁹ ad singularib⁹ suf
 ficiēter enumeratis ad suā v̄lem. dico q̄
 nō arguit cū dīto medio qd deberet eē
 tale: iste sūt oēs p̄positiones v̄les. et a est
 vez qd certe negat vñ nec ista cñs vale
 ret: iste hō currit et iste hō currit et isti sūt
 oēs hoies: ḡ ois hō currit. dato q̄ cñs si
 gnificaret hypotheticē: vt prius: s̄ ois ad
 dere alterā partem significati: v̄z et null⁹
 deus est: q̄ addito cñs est bona: sed añs ē
 falsus. Et si q̄rat de dīdictoria dī q̄ ē hec
 nō ois p̄positio v̄lis est falsa significās
 disiunctiue mō opposito de a. Eodē mō
 est dicēdum de istis v̄libus. Omnis p̄po
 sitio vniuersalis significat aliter q̄ ē.
 Nulla p̄positio vniuersalis est vera.
 Et nulla p̄positio vniuersalis est con
 cedenda:

Exclusiua insolubilis cōsimiles
 e cōtinet difficultates: vt pono q̄
 sor. et tu scitis oēs loquētes: et di
 cat sor. deus ē: et tu tñ sor. dicit vez: et sit
 a: et nullam aliam. et significet sicut termi
 ni p̄tendunt p̄cise. Isto posito q̄ro vtruz:
 a. sit verum vel falsum: si verum ḡ signi
 ficat p̄cise sicut est: sed a significat p̄cise:
 q̄ tñ sor. dicit verum: ḡ ita est q̄ tñ sor
 tes dicit verum: ḡ tu nō dicis verum et tu
 dicis a: ḡ nō est verum. Si dicis q̄ a ē fal
 sum: ḡ significat aliter q̄ est sed a signifi
 cat p̄cise q̄ tñ sor. dicit verum ḡ non ita
 est q̄ tñ sortes dicit verum: sed tu et sor.
 estis omnes loquentes. ḡ tu dicis verum
 et nō dicis nisi a: ḡ a est verum et ita habe
 tur contradictio. ¶ Respondetur non
 admittendo casum q̄ ex eo originatur
 insolubile simpliciter si tamen non po
 nitur precise admitto casum et dico a eē
 falsū et tūc ad argumētū a significat alr
 q̄ est concedo: sed a significat precise q̄
 tatum sor. dicit verum. ergo et. nego mī
 nozem: quia repugnat casui. Et si dicitur
 qd ergo aliō significat Dico q̄ a: signifi
 cat q̄ tñ sor. dicit vez: et q̄ a ē vez nec
 ratione primi significati est a falsum: q̄ a

verum est tantum sortem esse falsum: sed ratione secundæ significatis quia creditur a esse falsum. **C**ontra responsione arguit. **D**e dicēs vez ē sor. q̄ tñ sor. dicit verum: ista consequentia est bona ab vlt ad suā exclusiua de terminis transpositis et antecedens est verum ergo et consequens. et cōsequens est: a: ergo a est verum: q̄ antecedens sit verum: probatur. Nam dicens verum est sor. et nihil est dicens verum quin illud sit sor. ergo omne dicens verum est sor. patet consequentia ab exponentibus ad expositum. **S**ecundo arguitur nihil præter sor. dicit verum: ergo tantum sor. dicit verum: ista consequentia est bona et antecedens est vez ergo et consequens: q̄ antecedens sit verum: patet per exponentes. **T**ertio arguitur. sor. dicit verum et nihil non sor. dicit verum: ergo tantum sor. dicit vez ista consequentia est bona ab exponentibus ad expositum: et antecedens est vez ergo et consequens. sed consequens est a ergo a est verum. **A**d hec omnia potest simul responderi: q̄ nunq̄ consequens illatum est a nec conuertibile cū a: sed sor. simile a: sed si ponatur cum toto casu q̄ sit: a vel conuertibile cum a: nūc respondetur concedendo omnes cōsequētiās factas negando tamen illas esse bonas. **A**d primum ergo cum dicitur q̄ ibi arguitur ab vniuersali ad suā exclusiua: nego: quia vniuersalis significat categorice et exclusiua hypothetice: quia est insolubilis. Et si queritur de sua exclusiua dicatur q̄ est vna similis illi prolata a sor. q̄ nō ē insolubilis: videlicet tantum sor. dicit verum. **E**t ad aliam dicitur q̄ etiam non valet: nec illa est exclusiua dicte exceptiue: sed illa q̄ nominauimus. **E**t ad tertiam dicitur q̄ nō arguitur ab exponentibus ad expositum: quia ista exclusiua non est: exponibilis ex quo hypothetice significat: vnde si ista tantum homo est risibilis significaret principaliter q̄ tantum homo est risibilis et q̄ nul-

lus deus est: tunc non valeret aliqua istarum consequentiarum. Omne risibile ē homo: ergo tantum homo est risibilis: nihil præter hominem est risibile: ergo tantum homo est risibilis. Item homo est risibilis et nihil non homo est risibilis: ergo tantum homo est risibilis. Eodem modo est dicendum ad istas exclusiuas tantum exclusiua est falsa: tantum exclusiua non est vera: dato q̄ vna istarum sit omnis exclusiua quod bene admittitur: quia nō ponitur precise. et ita respondetur: vt prius ad argumenta probantia aliqua istarum esse veram. **D**e exceptiuis vero idem est iudicium: vt i casu piloti. Nihil præter sor. dicit verum. Nulla propositio præter exceptiuam est falsa. Omnis exceptiua præter illam est vera demonstrando seipsam quare rē.

Equitur dicere de insolubili hypothetico. Et primo de copulatiua pro cuius declaratione pono aliquas regulas. **P**rima est ista insolubile copulatiuum cuius vna pars est necessaria per se si eidem in casu adduntur omnes conditiones cum nota exclusiōis sit insolubile simpliciter et non admittendus ē casus verbi gratia pono q̄ illa copulatiua deus est: et nulla copulatiua est vera que sit a: sit omnis copulatiua significans precise sicut termini pretendunt: isto posito et admissio: quero verum a sit verum si dicitur q̄ sic: ergo secunda pars est vera: sed secunda pars significat precise q̄ nulla copulatiua ē vera: ergo nulla copulatiua est vera: ergo a non est verum. Si dicitur q̄ a est falsum: ergo altera pars est falsa: sed non prima: ergo secunda: tunc sic secunda pars est falsa: ergo significat aliter q̄ est: sed ipsa significat precise q̄ nulla copulatiua ē vera: ergo non est ita q̄ nulla copulatiua est vera et a est omnis copulatiua: ergo a est vez. **S**ecunda regula est ista. Insolubile copulatiuum cuius vna pars est possibilis vel contingens addendo eidem omnes

condiciones cum nota exclusionis sit insolubile secundum quid et admittendus est casus. verbi gratia pono quod ista copulatiua tu es homo et nulla copulatiua est vera que sit a sit omnis propositio copulatiua significans precise sicut termini preterdunt. isto posito et admissio: quod verum a sit verum. si dicitur quod sic: secunda pars est ha et ipsa significat precise quod nulla copulatiua est ha: ergo ita est quod nulla copulatiua est ha ergo non est verum. Si dicitur quod a est falsum: ergo altera pars est falsa. et non prima: ergo secunda: tunc arguitur sic: secunda pars est falsa. ergo significat aliter quam est ipsa significat precise quod nulla copulatiua est ha: ergo non ita quod nulla copulatiua est ha et a est omnis copulatiua: ergo a est verum. Et ita videtur sequei contradictio in isto casu sicut in prioribus et per consequens quod secunda regula non est ha.

Respondet. admittendo positum et dicitur quod a est falsum. et tunc consequenter ostendere quod prima pars est falsa et secunda ha: et si arguitur si tu es homo quod prima pars sic precise significat: ergo ipsa est vera: negatur prima pars antecedentis: quod repugnat casui et uni concessio. Sequitur enim prima pars est falsa et ipsa significat precise te esse hominem: ergo tu non es homo. Eodem modo respondetur si una pars esset impossibilis: ut homo est asinus: et ista copulatiua est falsa.

Tertia regula est ista. Omne insolubile copulatiuum sit insolubile secundum quod addit eisdem omnibus conditionibus preter notam exclusionis et admittendus est casus: pono quod ista sit omnis copulatiua deus est nulla copulatiua est ha: significans sicut termini preterdunt que sit a. Isto posito dicitur quod a est falsum non quidem per primam partem sed per secundam. et si arguitur sic: secunda pars est falsa: ergo significat aliter quam est concedo. sed ipsa significat precise quod nulla copulatiua est ha: ergo non est ita quod nulla copulatiua est ha: ergo minores ex eo quod ista secunda pars significat copulatiue quod nulla copulatiua est vera: et quod a est verum. propterea dicitur quod a significat tria significata. copu-

latiue. videlicet quod deus est et quod nulla copulatiua est ha et quod a est verum. Et non dicitur a falsum per primum significatum aut secundum: sed per tertium. Eodem modo dicitur ad illud insolubile: tu es et ista copulatiua non est ha: ponendo casum priorem.

Ex prima regula sequitur quod si ponitur ha deus est vel quacunque aliam esse omnem propositionem et significare precise deum esse vel quodcunque per se necessarium: et hoc est falsum demonstrando illam propositionem non admittendus est casus: quod sequitur contradictio. Ex secunda regula sequitur quod si ponitur ista deus est vel quacunque aliam esse omnem propositionem et significare precise hominem esse asinum: vel te esse. et quod hoc est falsum demonstrando eandem propositionem admittendus est casus et dicitur illam esse falsam deus est.

Ex tertia sequitur quod si ponitur istam deus est vel quacunque aliam esse omnem propositionem et significare sicut placet et quod hoc est falsum non ponendo precise admittendus est casus et dicitur ista esse falsa quare etc.

Estat dicere consequenter de insolubili disiunctiuo. pro cuius declaratione sit hec prima regula. In insolubile disiunctiuo cuius una pars est per se sit insolubile simpliciter si eadem in casu additur omnes additiones cum nota exclusionis: ubi ergo posito quod illa disiunctiua que sit a nullus deus est: vel nulla disiunctiua est ha sit omnis disiunctiua significans precise sicut termini preterdunt. Isto posito et admissio quod verum a sit verum. Si dicitur quod sic: ergo altera pars est ha. et non prima: ergo secunda tunc arguitur sic. Secunda pars est ha ergo significat precise et principaliter: sicut est: sed secunda pars significat precise quod nulla disiunctiua est vera: ergo ita est quod nulla disiunctiua est ha: et per consequens non est verum. Si dicitur quod a est falsum: ergo secunda pars est falsa: sed ipsa significat precise quod nulla disiunctiua est ha: ergo non est ita quod nulla disiunctiua est ha. et a est omnis disiunctiua. ergo a est verum. propterea dicitur quod a in casu isto est insolubile simpliciter: id

eē: vel q nulla ppositio ē vera admittetur casus: si diceret istā esse veram hō ē asinus. ¶ Ex tertia regula sequit q si poneret istā hō ē hō eē oēm ppositionez r significare hōiem eē asinus vel q nulla ppositio ē vera nō ponendo pēse dbe ret admitti casus: r consequenter dici q illa est falsa: homo est asinus quare ꝛc.

¶ I tmo quedā declaro insolubilia que insolubilia non apparent vt sortes non habebit denarium plato non pertransibit pontē: r pono q oē dicens verum hēbit denarium r solū tale: r q tu dicas istā ppositionem: r nullam aliam que sit. a. ego nō hēbo denarium significantem precise sicut terminū p tendūt. Isto posito quero vtrū hēbis denarium vel nō. Si dicitur q tu habebis denarium: oīs qui hēbit denarium dicit verum. ergo tu dicis verum: r non dicis nisi. a. ergo. a. est verū: r tunc sic. a. ē verum: r significat precise q tu nō habebis denarium. ergo tu non habebis denarium: quod est contradictorium prius concessum. Si autē dicit q tu non hēbis denarium. q tu nō dicis verum. r nō dicis nisi. a. q. a. non ē verū. tunc si. a. non ē verum: r. a. significat precise q tu nō habebis denarium. ergo non erit ita q non hēbis denariū. q tu hēbis denariū r ita sequitur ddictio. ¶ Si tr pōt argui in principio vtrū. a. sit verū vel falsū quemadmodū in alijs insolubilibus querebatur propterea nō admittit casus: q ex eo originē trahit insolubile simplr. Si tū in casu nō ponitur dictio exclusiua admittito casum: r dico q tu nō hēbis denariū r q a nō ē verū. sed tūc ad argumētū a nō ē verum. ed a significat precise q tu non hēbis denarium. q nō ē ita q tu nō habebis denarium: nego minoz: qm a significat q tu nō habebis denariū: r q a ē verum. r nō rōne pmi significat. a. ē falsū sed rōne scđi. Verumtamē si fieret cōtra nō ponēdo pēse in minor: negare cōtra. ¶ Eodē modo rīdetur ad casus pontis

qā ponitur q oē dicens verum ptransibit ponētem: r solū tale: r sortes qui sit oīs sortes dicat illā pponem r nullā aliā sortes nō pertransibit pōtem significātes pēse sicut terminū pcedūt nō admittitur casus. Si autē remoueret dictio exclusiua admittat r dicat cōtra q sortes nō ptransibit pontē: r q a ē falsum. ¶ Contra istā rāsonē arguitur sic: nullum dices falsū ptransibit pōtē: sed sor. dicit falsum. q sortes nō ptransibit pontem cōtra bona. qz ē syllogismus in quarto prime figure: r aīs ē verū. q r cōtra: r cōtra ē. a. q ē verum. ¶ Scđo arguit. Si ddictorium a ē falsum: q a est verum: aīs probatur: qm hoc ē falsum sortes ptransibit pontē r hoc ē ddictorium eius q ꝛc. ¶ Prima pars aītis pbat: nā sortes dicit falsum: ergo nō ptransibit pōtē. r illa ppō sortes ptransibit pontē significat precise q sortes ptransibit pōtē: q ē falsa. ¶ Ad primū respōdetur ccedēdo cōtra r negādo ipas eē bonam. nec ē syllogismus in quarto pme figure: q cōtra significat hypothetice copulatiue. r hoc supposito q conclusio sit a vel oueribilis cā a. ¶ Ad scđm dicitur q assignatū nō ē ddictorium a. sz istō nō sortes nō ptransibit pōtem significans disiunctiue mō opposito ad a sic sepiissime ē recitatū. ¶ Iā arguo q totū sūdamētū insolubilū pbādo q nō quodlibet insolubile sz qd significat copulatiue modo dicto: q tūc quodlibet insolubile foret i possibile simplr: cōtra falsū: q insolubile ē ccedēdū in casu vt patuit: r nullū iposibile simplr ē ccedēdū infra tps obligationis. q ꝛc. Et q illud seqtur pbat. Nam quodlibet tale insolubile significat copulatiue iposibile simplr r hoc pēse r pncipaliter. q quodlibet insolubile fm qd ē impossibile simplr: cōtra sz r aīs pbat: sumēdo hoc insolubile ē falsum. significat. n. q hoc est falsum r hoc ē verum. sz hoc ē falsum r hoc esse verum: est iposibile simpliciter. ergo ꝛc. Hoc argumētum ē difficile valde: sed tamen breuiter

solueret nunquā cōcedēdo insolubile sūt
alias nō concedebā ipsum. ⁊ tūc dicebā
q. quodlibet insolubile ē ppō impossibi-
lis simplr. ⁊ ita nō pcederet argumentū.
Verūtamē q. concessi insolubile pposi-
tum: ⁊ negavi ipsum eē vez nō posse vi-
cere bñ respōdēdo ipz eē impossibile sim-
pliciter. s. solū possibile. Et tūc ad arg^m
suū significatū principale ē impossibile. q. i
solubile ē impossibile: nō valet argumētū.
¶ Pro quo ē notādū q. insolubile hēt
duo significata. Unū adequatū ⁊ aliud
principale. Adequatū significatū ē signi-
ficatū cathegorice sile dicto insolubilis.
Vnde significatū adequatū istius sortes
dicit falsum ē istud sorte dicere falsum
vel q. sortes dicit falsum. Principale at
significatū ē significatū hypotheticū. vt
sorte dicere falsum. ⁊ istaz ppōem eē ve-
ram. Dico q. p. penes aliud attend. ē pos-
sibilitas insolubilis: ⁊ penes aliud sua fal-
sitas. Possibilitas nāq. attēditur penes
possibilitatē significati adeqti. Et ipz
falsitas penes falsitates significati pnci-
palis. Nec q. ē possibile. Qis ppositio ē
falsa. q. possibile ē oēs ppōem eē falsam
sed ipa ē falsa: q. suū signif. catū pncipa-
le ē falsū. s. oēs ppōem eē falsam: ⁊ illā
eē verā. Tñ extra mām insolubilis penes
idē attēdit possibilitas veritas vel falsi-
tas ppōis: q. penes significatū. Notan-
dum q. nō quēcūq. hic locut^r sūt: seu i ce-
teris tractatib⁹ ea dixi sūm intētiōē p
priā. s. p. primū ē sūm intētiōēz alioz docto-
rum vt iuuenes incipiētes facilius itro-
ducantur.

¶ De obiectiōib⁹ 3 p. m. tractatum.

¶ I sūmulaz notitia ad mēoriam
v. reducat ponēde sūt quedā obie-
ctiones cōtra qsdā regulas v. dis-
finitōes gb⁹ solutis relucetia habeat.
Primo nāq. arguit cōtra diffinitōnem
ppositōis q. dicebat. Ppositio ē o. o.
indicatiua vez vel falsū significans: cō-
tra quā diffinitōem sic arguit. Nec o. o.

antixps eēt alb⁹ ē ppō: tñ nō ē oratio in-
dicatiua. q. diffinitio ppōis nō ē suffi-
ciens: o. nā t. cū minor: ⁊ maiorē p. bo. Nāq.
quodlibet a. n. alicui⁹ cōditionalis ē ppō
sed antixps eēt alb⁹ ē a. n. alicui⁹ cōditio-
nalis. q. ē ppō. p. s. o. nā: q. ē syllogismus in
tertio p. me figure. Et maior ē p. s. q. con-
ditionalis ē illa in qua cōiungūtur plures
ppōnes cathegorice mediante nota con-
ditionis ⁊ minorē p. bo. q. n. a. n. hui⁹ cō-
ditionalis si antixps eēt albus: antixps
eēt coloratus: ē alia oratio antixps eēt
albus. ¶ Rñdetur concedēdo diffinitio-
nem ppōis: ⁊ nego q. ista oratio anti-
christus eēt albus sit ppō: ⁊ tūc ad argu-
mentū nego istā maiorē omne a. n. alicui⁹
tūc cōditionis ē ppō. Et q. hoc pbatur
per diffinitionem conditionalis dicen-
do q. conditionalis ē illa in qua cōiungū-
tur plures cathegorice ⁊ c. Dicitur q. ista
diffinitio ē falsa de sūte s. monis. sed i-
telligitur sic. Conditionalis ē illa in qua
cōiungūt plures cathegorice aut plures
orationes se habētes p. modū cathegori-
ce. s. iam in pposito nō cōiungūtur plures
cathegorice in ista cōditionali. s. plures
orationes se habētes p. modū cathegorice
Vnde ista oratio antixps eēt albus nō ē
cathegorica. sed se habēs p. modū cath-
gorice. q. h. z. suas pres per modū subie-
cti predicati ⁊ copule. ¶ Scōdo arguit
cōtra regulam ppōis v. l. s. : qua dicitur
q. ppositio vniuersalis est illa i qua sub-
iicitur terminus cōis signo v. l. i. determi-
natus. Nā ista ppositio nō q. libet homo
currit: nō est ppositio v. l. s. : ⁊ tamē in ea
subiicitur terminus cōis signo v. l. i. deter-
minatus. ergo regula falsa. consequētia
t. ⁊ prima pars antecedentis probatur:
q. n. ista nō quilibet homo currit equiva-
let isti in figura: aliquis hō non currit: q.
negatio pposita facit egpollere suo s. d. i.
ctozio: sed aliq. hō nō currit non ē ppo-
sitiō v. l. s. : ergo nec illa non quilibet hō
currit. Scōda pars antecedentis pbatur
Nā o. ē adiectiuū alicuius substantiui est

determinatio ei? s; li qlibet ē adiectiuū
 istius termini hō g ē determinatio eius
 ⁊ p oīs li hō determinatur signo vli qd
 erat pbādum. ¶ Rēspōdetur q argumē
 tum verbaliter concludit: sed non con
 tra intellectū regule qui ē iste. Proposi
 tio vli s ē illa in qua subiectū termin⁹ cō
 muni signō vli distributiue mobiliē de
 terminatus. sed iam in pposito subim
 positionis assignate determinat signō
 vli nō distributiue: sed solum adiectiue
 ⁊ ita argumentū non procedit. ¶ Ter
 tio arguitur contra regulam ppositiōis
 pticularis qua dicitur. Propositio par
 ticularis ē illa i qua subijcitur terminus
 cōis signō pticulari determinatus. Nam
 illi nō aliquis hō nō currit: non est pposi
 tio pticularis ⁊ tñ in ea subijcitur ter
 minus cōis signō pticulari determinat⁹
 g regula falsa: cñat: cū maior: quia egua
 let isti in figura: quilibet homo currit q
 nō ē pticularis: minor probat. Nam oē
 adiectiuū aliuscū substantiuū ē determi
 natio eiusdē. sed si aliquid est adiectiuū
 illius termini hō. g ē determinatio ipi?
 g li hō determinat signō pticulari qd
 erat pba. Dicitur q nō arguitur cōtra
 intellectū regule. q; regulā sic intelligit.
 Propō pticularis est illa in qua subijcitur
 terminus cōis solo signō pticulari dter
 minatus. sed tā in pposito subijcitur ter
 minus cōis dterminat⁹ signō pticulari
 adiectiue ⁊ ē distributiue: ⁊ p oīs nō d
 terminat solo signō pticulari. ¶ Quarto
 arguitur cōtra regulā pponis indefinice
 que erat talis. Propositio indefinita est
 illa in qua subijcitur terminus cōis sine
 signō. Pono enī q a sit piacēs illi? vli
 oīs hō currit v; hō currit. Et arguo sic.
 A ē ppositio indefinita: ⁊ tamē in ea sub
 jicitur termin⁹ cōis mediante signō: g re
 gula falsa. cñā ⁊ cū maior ⁊ minorē p
 bo. Nam idē ē subim a ⁊ sue vli. sed subim
 vli a subijcitur mediāte signō. g subim
 a subijcitur mediāte signō quod erat p
 bandū. ¶ Dicitur q nō arguitur cōtra in

tellectū regle: q sic intelligit. Propō inde
 finita est illa in qua subijcitur terminus
 cōis sine signō qd sit aliquid illius: mō
 ad propositum l; subiectum a subijctā
 mediante signō: nō tamē mediāte signō
 existēte aliqd illius a: qm signū vli nō ē
 pars sue piacētis s; ppositionis vli:
 cuius piacens est pars. ¶ Quinto ar
 guitur contra regulam pponis singula
 ris: que erat illa. Propō singularis ē illa
 in qua subijcitur terminus discretus v
 terminus cōis cū pronomine demonstrati
 uo. Contra arguitur sic. Ista ppositio
 oēs isti current: non est ppositio singu
 laris: ⁊ tamen in ea subijcitur terminus
 discretus g ⁊ c. cñā ⁊ cū maior. q; fru
 stra adderetur signū vli: ⁊ minor patet.
 Nam oē pnomē demonstratiuū ē termi
 nus discretus. sed subiectū ppositionis
 assignate ē pnomē demonstratiuum. g ē
 terminus discretus. ¶ Rēspōdet q qli
 bet istar: oēs isti currūt: vterq; istorum
 mouet: ē ppositio vli: ⁊ nego q ibi sub
 jiciatur terminus discretus. Et tūc ad ar
 gumentū oē pnomē demonstratiuū ē ter
 minus discretus. v; ē singularis nūeri
 sed nō pluralis. Unde terminū discretū
 voco illū q nō pōt siml cōpetere nisi vni
 vt iste ista istud: hic hec hoc: et terminū
 cōem voco illū qui simul pōt competere
 pluribus: vt li hō: li aial: ⁊ pnoia demō
 stratiua pluralis nūeri v; isti istoz ⁊ hu
 iusmodi. ¶ Sexto arguit cōtra regulas af
 firmatiue ⁊ negatiue pponum q fuerūt
 iste. Propositio affirmatiua ē illa in qua
 vbiū pncipale affirmat. ⁊ ppō negatiua ē
 illa in qua vbiū pncipale negat. Nam pre
 iacens istius vli negatiue: nullus homo
 currit ē affirmatiua. ⁊ tamen in ea vbiū
 pncipale negatur: ergo regule false: cñā
 ⁊ cū maior: qm hec: homo currit ⁊ q
 libet sibi cōsimilis est affirmatiua: et mi
 nozem probō. Nam idem est verbū veri
 usq; scilicet vniuersalis negatiue et sue
 preiacentis. sed verbum pncipale v
 uersalis negatiue negat. g verbum pnci

cliale p̄sacientis negat. ¶ Dicit q̄ argu-
mentum p̄cedit verbaliter contra regu-
lam: s̄ contra intellectum eius. Intel-
ligit nāq̄ sic regula p̄positionis negati-
ue. p̄pō negatiua est illa in q̄ verbum
p̄ncipale negat p̄ negationem existentē
aliquid illius: mō s̄ illius p̄sacientis ver-
bum p̄ncipale negat: nō tñ per negatiōes
existentem aliquid illius: q̄ illa negatio
nullus nō est ps illius hō currit sed illi
nullus hō currit: quare rē.

¶ Obiectiōes 3 mās p̄pōni oppositaz.

¶ I materia copollētariū seu p̄-
positionuz existētū in figura po-
nebant aliq̄ue regule: q̄rum pri-
ma erat ista. Duo 3̄ia nō possunt simul
ēē vera. ¶ Contra quā regulā arguitur
sic. Ista sunt simul 3̄a q̄libet hō animal ē
z quilibet homo animal non ē: z hec sūt
duo 3̄traria. ergo duo contraria sunt si-
mul vera: tenet consequentia z probatur
prima pars antecedētis. Nam illa est ve-
ra q̄libet hō est animal: vt patet per suas
exponentes. Et q̄ altera sit vera p̄batur
Item hō animal non est: z iste homo ani-
mal non est z sic de singulis: z isti sūt oēs
homines masculī: ergo q̄libet homo ani-
mal nō est: tenet consequentia a singula-
ribus sufficienter enumeratis ad suam
vniuersalem: z quilibet singularis ante-
cedentis p̄batur isto modo: iste hō asin⁹
non est: z oēs asinus est animal. ergo iste
hō animal non est: tenet cōsequentia ab
inferiori ad suum superius negatiōe post-
posita: z cum debito medio. Sed secūda
pars ant̄is p̄batur. Nam vltis affirmati-
ua z vltis negatiua de 3̄similibus subie-
ctis z p̄dicatis supponētibus p̄cise p̄ eo-
dem vel p̄ eisdē sunt 3̄rie in figura: sed
iste due vniuersales assignate sūt huius-
modi: 3̄ sunt 3̄rie. tenet consequentia cū
minori: z maior est regula posita ibidez.
¶ Respondet breuiter q̄ quilibet illa-
rum est vera. s̄ non sunt contrarie: z tūc
ad regulam dico q̄ oportet addere in re-
gula q̄ terminus cōmunis nō distribuit⁹

in vna distribuāt in reliqua: s̄ iam in p̄-
posito in vtraz istaz li animal stat con-
fute tñ: ideo ista sunt contraria quilibet
homo animal est: z quilibet homo nullū
animal est quaz sc̄da est falsa. Similiter
ista sunt 3̄traria q̄libet homo animal nō
est. z quilibet homo omne animal est: q̄-
rum secunda est falsa. Similiter est dicē-
dum in obliquis casibus q̄ illa non sunt
3̄ria. Cuiuslibet hominis asin⁹ currit z
cuiuslibet hominis asin⁹ nō currit. po-
nendo regulam cōmunem q̄ q̄n obliq̄
p̄cedit rectum: obliquus est subiectum z
rectus se tenet a parte p̄dicati: vt in p̄-
posito sed quando rectus p̄cedit obli-
quum qui est determinatio recti vterq̄
illorum ponitur in subiecto: vt oīs asin⁹
hominis currit: prime ergo vniuersalis
est hec contraria cuiuslibet hominis nul-
lus asinus currit: secunde est ista cuiusli-
bet hominis omnis asinus currit. ¶ Se-
cunda regula erat ista. Duo contradicto-
ria nō possunt simul esse vera neq̄ simul
falsa. ¶ Contra quam regulam arguit
sic illa sunt simul vera: q̄libet homo ani-
mal est: z aliquis homo animal non est:
hec 3̄ sunt duo 3̄tradictoria: ergo duo con-
tradictoria sunt simul vera: tenet 3̄sequen-
tia cū minori: q̄ vniuersalis affirmatiua
z particularis negatiua de 3̄similib⁹ su-
biectis z p̄dicatis supponētibus p̄cise p̄
eodē vel p̄ eisdē sunt 3̄dictoria i figura:
sed ista sūt huiusmodi. 3̄ rē. maior p̄bat.
Nam q̄ illa sit vera q̄libet hō aial est pa-
tet p̄ suas exponentes: z 3̄a p̄bat: tu aial n̄
es z tu es aligs hō: 3̄ aligs hō aial non ē:
tenet 3̄na ab inferiori ad suum superius
negatione postposita: z cum debito me-
dio. Prima ps ant̄is p̄bat: tu capra non
es: z oīs capra est aial. 3̄ tu animal nō es.
patet 3̄na per eandem regulam. ¶ Dicit
tñ q̄ quilibet illarum est vera: sed non
sunt contradictorie: z tunc ad argumen-
tum dico q̄ vltra p̄dicta intelligit q̄ ter-
minus nō distribuitur in vna distribu-
tur in alia q̄liter nō est i p̄posito: q̄ li ant

mal in vniuersali stat 3fufe tñi z in pticu
lari determinate. ideo 3dictozium istius
glibet hō animal est. dz eē tate. aliqs hō
nullum aīal est. z istius aliqs hō animal
nō est. contradictozium est. glibet homo
omne animal est. Eodem modo dicit. q
illa nō sunt cōtradictoria. cuiuslibet ho
minis asin⁹ currit. z alicui⁹ hominis asi
nus nō currit. sed prima 3dicūt isti. alicu
sus hoīs nullus asinus currit. z secunda
isti. cuiuslibet hoīs omnis asinus currit.
Tertia regula erat ista. Duo subcon
traria. nō pūt eē simul falsa. sed bñ simul
vera. Contra quā regulā arguitur sic
Illa sunt simul falsa. aliqs hō omne ani
mal est. z aliqs hō nullū animal est. z hec
sunt subcōtraria. 3 duo subcōtraria sūt
simul falsa. Quod autē illa sint simul fal
sa. patet. qz quocūqz homine demonstrato
falsum est dicere q ipse omne animal est
aut ipse nullū aīal ē. s. qz iste sint subcon
trarie notū ē. qz pticularis affirmatiua.
z pticularis negatiua de 3similibus sub
iectis z pdicatis supponētib⁹ pcise p eis
dē sunt subcōtrarie in figura. sed ille sūt
huiusmodi. 3 rē. Respondetur q ille
sunt simul false. s. nō sunt inuicē subcō
trarie. Et tūc ad argumētū regule dī q
vltra illud q asserit. itelligit q termin⁹
cōis distribut⁹ i vna nō distribuat i alia
qliter nō ē i pposito. qz li aīal virobqz
stat distributiue. ideo ille sunt subcōtra
rie. aliqs hō omne animal ē z aliquis hō
aīal non est. Et iste similiter aliqs homo
nullum aīal est. z aliqs hō aīal est. ita q
semp pdicatū difforniter supponat si in
vna distributiue in alia determinate z
ecōuerso. de subiecto autē nō dī q semp
dz stare determinate. Idē ē iudiciū 3 istis
alicui⁹ hoīs oīs asinus currit. z alicui⁹
hoīs nullus asinus currit. z de istis ali
cui⁹ hoīs asinus currit. z alicui⁹ hoīs
asinus nō currit. Nam i pma li asinus cō
tinue distribuit⁹ z in alijs nunqz Ideo si
cut prime nō sunt subcōtrarie nec scēde.
s. iste sūt subcōtrarie alicui⁹ hoīs oīs

asinus currit. z alicui⁹ hoīs asin⁹ currit.
Itē alicui⁹ hoīs asin⁹ currit. z alicui⁹
hoīs null⁹ asin⁹ currit sunt subcōtrarie.

Obiectiōes 3 mān egpollentiarum:

Quipollentiaz pma regula erat
ista negatio pposita facit egqolite
re suo 3dictorio. Contra quas

regulā arguit sic. Ista ppō nō aliq ho
mine currēte tu es asinus. nō equalit isti
nullo hoie currēte tu es asinus. 3 regula
falsa oīa tenet z añs pbat. Nam prima
est vera. z scda ē falsa. 3 nulla illarū al
teri egpollit. oīa tenet. z añs pbat.
Primo q ista sit vera. nō aliq hoie currē
te tu es asinus p. qz suū 3dictoriū ē fal
sus. f. aliquo hoie currēte tu es asinus. p
bat hoc. Nam ista ppō hz tres cās verit
atis. f. qz aliquis hō currit tu es asinus.
dū aliqs hō currit tu es asinus. z si aliqs
hō currit tu es asinus. s. qz libet istaz est
falsa vt bñ p. 3 z ista. f. aliquo hoie cur
rente tu es asinus. qz quelibet suarū cau
sarū est falsa. f. qz nullus hō currit. tu es
asinus. dum nullus hō currit. tu es asin⁹
z si nullus hō currit. tu es asinus. 3 3o
respondet negādo pnam cōsequentiam
qua inferi q illa regula est falsa. s. debe
ret sic argui n aliquo hoie currēte tu es
asinus. nō equalit isti nullo hoie currē
te tu es asinus z ista 3dicūt. f. aliquo ho
mine currēte tu es asinus. z nullo homi
ne currēte tu es asinus. ergo regula fal
sa. z tūc nego minore. qz sunt due propo
sitiōes affirmatiue pbatue per suas cās
veritatis. quaz nulla est alicui⁹ quāt
tatis. 3 Consimiliter nō segtur. ille nō
equalent nō glibet hō animal est. z ali
quis homo aīal non ē. 3 regula falsa. ga
prima est falsa z secunda ē vera. s. opor
tet addere in ante q illa 3dicunt quilibz
homo animal ē. z aliquis hō aīal non ē.
qd negat vt i altero capto patuit. 3 Se
cunda regula fuit ista. Negatio postposi
ta facit egpollere suo ptrario. Contra ar
guitur sic ista oīa nō valet glibet homo
animal nō est. 3 nullus hō animal est: et

tñ arguitur per regulam q̄ regula falsa:
 cōsequētia tenet cūz minor: q̄ arguitur
 negatiōe postposita: z maior: p̄bo: añs
 est verum z oñs falsum: q̄ consequentia
 nō valet. Quod añs sit verum p̄batum
 est sup̄a: sed q̄ consequens sit falsum p̄
 batur q̄ suum cōdictoriū est verū. s. ali
 quis hō aīal est. ¶ Respondetur negā
 do q̄ arguatur p̄ regulā. Et tūc ad p̄ba
 tionem ibi arguit negatione postposita:
 ergo per regulam: argumentum non va
 let: sed oportet addere in antecedente q̄
 illa sunt contraria: quilibet homo omne
 animal est z nullus homo animal est: q̄
 ē falsum: quia predicatū vtrōbiq̄ distri
 buitur. Dicitur ergo q̄ illa sunt contra
 ria: q̄libet homo animal est z nullus ho
 mo animal est. Non tamen negatio post
 posita predicato faciet primam cum illa
 negatione equipollere secunde: sed oportet
 negationem postponi subiecto z pre
 poni predicato dicendo quilibet homo
 nullus animal est: q̄ nullus homo aīal ē.
 ¶ Item si negatio postponeret signo z
 non subiecto non arguitur per regulam
 dicendo nullus non homo est gramma
 ticus: ergo quilibet homo est gramma
 ticus: q̄ oñs est falsum: vt patet: z añs ē ve
 rum: q̄ suum cōtradictoriū est falsum. s.
 aliquis nō homo est gramma ticus: o3 q̄ ne
 gationem negatiue termini z postponi
 subiecto dicendo nullus homo nō ē grā
 maticus: ergo quilibet homo est grāma
 ticus: nunc oñs est bona z añs falsum si
 cut z oñs. ¶ Tertia regula erat ista. Ne
 gatio preposita z postposita facit egpol
 lere suo subalterno. Contra arguitur sic
 Illa oñs non valet: non quilibet chime
 ra est non homo: ergo aliqua chimera ē
 hō. z tñ arguit per regulam: ergo regula
 falsa oñs t3 cum minor: q̄ arguit nega
 tione preposita z postposita. z maior pro
 batur. Nam añs est verum z oñs falsum
 ergo oñs non valet. Quod oñs sit falsū
 manifestum est: sed q̄ añs sit verum pro
 batur: q̄ suū cōdictoriū est falsum. s. q̄

q̄libet chimera est nō hō: q̄ ex illa segtur
 q̄ quilibet chimera est a tertio adiacen
 te ad s̄m adiacens: z consequens est fal
 sus q̄ z añs. ¶ Dicit q̄ illa oñs nō valet
 nō quilibet chimera est non hō: q̄ aliqua
 chimera est hō s̄m q̄ p̄bat argumentum
 nec arguit p̄ regulā. z cū dī q̄ arguit ne
 gatione p̄posita z postposita q̄ arguitur
 p̄ regulam. nego oñam: q̄ non asserit re
 gula q̄ q̄litercūq̄ p̄ponat z postponatur
 negatio faciat egpollere suo subalterno
 sed o3 q̄ p̄ponat toti p̄positioni z post
 ponat immediate subiecto: ita q̄ cedat
 verbum principale qualiter nō sit in pro
 posito: q̄ negatio secunda postponit co
 pule: propterea bene sequitur nō quilibz
 chimera non est hō: q̄ aliqua chimera est
 hō: oñs iam bonā est: sed añs est falsum:
 q̄ suum cōdictoriū est verū. s. quilibet
 chimera nō est hō: q̄ nulla chimera ē ho
 mo quare zc.

¶ Obiectiōes d̄ mām cōuersionum.

Ap̄tūlū cōuersionū tres continet
 c diffinitōes quaz p̄ma ē ista. Cō
 uersio simplex ē trāspōitio sub
 iecti in p̄dicatum z cōuersio manēte ea
 dem q̄litate z q̄ritate: ¶ Contra arguit
 sic. Aliqua p̄pō cōuertit simpliciter z tñ
 mutat q̄ritas: q̄ diffinitio falsa: oñs t3 z
 añs p̄bat. Nam hec p̄positio sor. est aīal
 cōuertitur simplr in istam aliq̄ animal ē
 fortes. q̄ hec cōuersio nō est per accidens
 cū nulla sit vnũuersalis: nec p̄ p̄positionē
 p̄p̄ carentiā termini infini. q̄ ē cōuersio
 simplex: z tñ mutatur quantitas q̄m con
 uersa est singularis z cōuertēs ē parti
 cularis. ¶ Eadē difficultas pōt fieri cō
 uertendo istā: hō ē aīal in istam: aliquod
 aīal ē hō: quarum prima est indefinita z
 altera est particularis q̄ mutat q̄ritas
 z tamen ē cōuersio simplex: q̄ nō videt
 tur per accidens nec per cōtrapositionē.
 ¶ Ideo respondetur q̄ argumētū p̄ce
 dit verbaliter contra diffinitionē z non
 d̄ sanū intellectū regule: dicat q̄ q̄ quilibz

bet illarum conuersionis ē simplex. et cum
dicitur quod ibi mutat quantitas dicitur quod ve-
rum est secundum eodem modum sumendi quantita-
tem: sed non secundum modum sumendi regulam: eo
quod capit ibi quantitates per suppositionem ut
ita glossatur diffinitio: conuersio simplex ē
transpositio subiecti in predicatum et e conuer-
so manente eadem quantitate. id est suppositione
ita quod si in conuersa alius quis terminus sup-
poneret eodem modo in conuertente supponit
Et si dicitur quod ex quo ibi assignant sonant
quod quantitas sumat per vniuersali indefini-
ta vel singulari dicitur secundum quod ait. Ari. pri-
mo priorum. Ex quo potest non ut ita sit sed
ut sentiant adiscentes. ¶ Secunda dif-
finitio fuit ista. conuersio per accidens est
transpositio subiecti in predicatum et e conuer-
so manente eadem qualitate sed mutata
quantitate. ¶ Contra arguitur sic. Ista
conuersio est per accidens. Omnis ho-
mo ē risibilis: ergo oēs risibilis ē homo. et tamen
non mutatur quantitas: ergo diffinitio in suf-
ficiens: tenet consequentia cum minori. quia
quolibet istarum est vniuersalis et maior
probat. Nam ista ē conuersio: quod fit de sub-
iecto predicatum et e conuerso et non ē conuersio
simpliciter: quia vniuersalis affirmatiua non
conuertitur simpliciter: nec per oppositiones: pro-
p carentia terminorum infinitorum: ergo est conuer-
sio per accidens. ¶ Respondetur quod conuer-
sio predicta est per accidens. Et cum dicitur
tur quod non mutat quantitas: nego sumen-
do quantitatem per suppositionem: unde in co-
uersa supponit licet homo distributiuus et licet risi-
bilis confuse tamen. In conuertente autem e conuer-
so licet risibilis distributiuus et licet homo confuse
tantum. Glossatur ergo sic diffinitio. Con-
uersio per accidens est transpositio extre-
morum manente eadem qualitate sed muta-
ta quantitate. id est suppositione. ¶ Ex ista regu-
la sequitur primo quod illa ē conuersio per acci-
dens homo est risibilis ergo omne risibile ē homo
quia ē conuersio non simplex nec per contrapo-
sitionem: ergo per accidens. ¶ Secundo se-
quitur quod iste versas. Scilicet simpliciter et non

ponit ratione veritatis: sed magis ratione ex-
pli ex eo quod non solum vniuersalis potest conuer-
ti per accidens imo infinita et particula-
ris. ¶ Tercio sequitur quod sicut in conuersione
per accidens conuersa ē falsa et conuertens vera: ita
similiter e conuerso. probatur et facio duas conuer-
siones per accidens. prima est ista. Omne ani-
mal ē homo: ergo homo ē animal. Secunda homo est animal: ergo
omne animal est homo. patet quod in prima conuersa ē fal-
sa et conuertens vera. et in secunda conuersa est vera
et conuertens falsa. ¶ Tertia diffinitio erat
illa. Conuersio per oppositionem ē transpo-
sitiō subiecti in predicatum et e conuerso manente
eadem quantitate et qualitate sed mutatis ter-
minis finitis in terminos infinitos. Contra
arguitur sic. Ipsa implicat contradictionem. ergo ipsa
est impossibilis: sed contra: et auctor probatur. Nam
si in conuersa subiectum et predicatum sunt
termini finiti et in conuertente subiectus et
predicatum finiti finiti sequitur quod nulla sit conuer-
sio: contra: quia terminus finitus non potest esse
terminus infinitus nec e conuerso. verbi
gratia: omnis homo est animal habet per subiecto licet homo
et pro predicato licet animal: sed illa omne non
animal est non homo. non habet pro sub-
iecto neg per predicato aliquem illorum
terminorum nec sibi similitudinem: ergo nulla ē conuer-
sio secunde cum prima. ¶ Respondetur negan-
do quod predicta diffinitio implicat contradictionem
et tunc ad argumentum negat consequen-
tia: quia non dicit in diffinitione quod subiectum
fiat predicatum aut e conuerso sed quod fiat trans-
positio terminorum vel extremorum. Unde
de potest transponi subiectus in predicatum
absque hoc quod fiat predicatum: et predicatum potest trans-
poni in subiectum absque hoc quod fiat subiectum.
Unde ad hoc quod subiectum transponatur in predica-
tum sufficit: quod fiat predicatum aut pars pre-
dicati modo debito et regulari qualiter sit in
proposito. Ex predictis sequitur quod nulla conuer-
sio ē vniuersaliter contra formaliter propter con-
uersionem simplicem. probatur: quia non e conuersio
per accidens: quia aliqui conuertens est vera et co-
uersa falsa et e contrario ut ostensum est.
Nec est conuersio per contrapositiones: quia
aliqui conuertens est vera et conuersa falsa

z ceduoerso: qđ pbatur sic. Illa ē ha chl-
mera nō est aīal z sua ouertēs ē falsa. s.
aliqđ nō animal nō est nī chimera: qz suū
ōdictorū ē verū. s. omne nō animal est
nō chimera: vt pz per exponens. Simili-
ter ista ē falsa: oīs chimera est aīal: z ta-
men sua ouertēs est ha. s. oē nō animal ē
nō chimera: vt pz per suas exponētes. s.
aliquid nō aīal ē nō chimera z nihil est
nō aīal qm illud sit nō chimera. g. om-
ne non aīal est non chimera quare zc.
Objectiones contra regulas propo-
sitionum hypothecarum.

Nā hypotheticarū inferebant
alique regule: quaz pīa erat ista
Ad veritatē conditionalis affirma-
tiue regritur qđ dīctorū cōsequētis re-
pugnet aīti: ex qua inferebat alia qđ ad
falsitatem eius requiritur z sufficit qđ cō-
tradictorū cōsequētis stet cū antecedēte
Contra quas regulas arguitur sic ali-
qua ē dīditionalis vera affirmatiua cuius
dīctorū cōtis stat cū antecedente. g. regu-
le false. cōia t3 z aīis pbat. Cuiuscunq; cō-
ditionalis affirmatiue aīis ē vez z cōis
falsum dīctorū cōsequētis stat cū
aīte: sed aliqua ē dīditionalis affirma-
tiua vera cuius aīis ē vez z cōis falsum
g. aliqua est cōditionalis affirmatiua ve-
ra cuius dīctorū cōtis stat cū aīte. tenet
cōia: qz ē syllogismus i tercio pīe figur.
pbatur maior qm si aīis isti dīditional-
ē vez z cōis falsū tūc dīctorū cōtis
ē vez z aīis sītr est verum. sed oīa vera
stant simul. ergo cuiuscunq; talis condi-
tionalis dīctorū cōtis stabit cū an-
tecedente: nūnozem ergo probō. Nā hec
conditionalis est affirmatiua nisi tu es
animal tu non es homo: z pz q aīis ē ve-
ruz. s. tu es animal z consequens falsum
scilicet tu nō es homo. **R**espōdetur
qđ regule date de veritate z falsitate cō-
ditionalis respiciūt solūmodo dīditiona-
lem denotatam a li si z nō a li nisi. Ideo
bene pbatur qđ aliqua est conditionalis
vera z affirmatiua cuius dīctorū cō-

sequentis stat etiam aīte. s. conditionalis
denotata a li nisi. sed de tali nō ē mērio
ibi idē: imo de sola conditionalī denota-
ta a li si. **S**ecūda regula erat ista. Ad
veritatem copulatiue affirmatiue regri-
tur qđ quilibet pars principalis sit vera
Ex qua inferabatur qđ ad falsitates eius
sufficit vnā partē eē falsam. **C**ontra qđ
arguit sic. Aliqua ē copulatiua affirma-
tiua vera cuius vnā pars principalis est
falsa. ergo regula falsa. t3 cōia z aīcedēs
pbatur. nam ista ē copulatiua vera z af-
firmatiua. Aliqđ aīal ē: z si tu es illud tu
es asinus. z secūda pars pīncipalis ē falsa. g.
z cetera. cōsequētia t3 pbatur pīma ps
aīcedentis. hoc aīal ē: z si tu es illud tu
es asinus demonstrādo brunellū. z hoc est
aliquid aīal. g. aliquid animal est z si tu
es illud tu es asinus. consequētia pz. qz
nō videtur alius modus pbandi illam
copulatiuam. secūda pars antecedentis
ē pbat. Nā ista pīpō si tu es illud tu es
asinus. nō videt assertiue significare ali-
ud qđ si tu es aīal tu es asinus. sed hoc
significatum est falsum qđ si tu es aīal tu
sis asinus. g. secūda pars principalis est
falsa. **D**icitur qđ ista copulatiua ē ha
z secūda ps ē vera sicut z pīma. z nego qđ
significet modo dicto. s. qđ si tu es aīal tu
es asinus. qz tūc relatiuū staret confuse
tm z aīis determinate cuius oppositum
dcm ē in mā relatiuoz. Dictū ē etiam qđ
licitū est loco relatiui ponere aīcedens
vbi fuet eadē supposito. sed li animal i
pīma parte stat determinate z positum
loco relatiui stat confuse tm: ideo inepte
assignatur significatuz secūde partis di-
cendo ipsaz significare qđ si tu es aīal tu
es asinus. debet g. ouerti relatiuū i suū
aīcedens stans determinate: dicendo
secūdam pte significare qđ aliquid aīal
si tu es tu es asinus: z hoc ē veruz: quia
hoc si tu es demonstrādo asinū tu es asi-
nus z h ē aliqđ aīal si tu es: tu es asinus
Tertia regula erat ista. Ad possibili-
tate copulatiue regrit quālibet partē eē

possibilem et nullam alteri incōpossibile:
ex qua inferebatur q̄ ad impossibilitatē
eius requiritur et sufficit vnā partē eē i
possibilem vel vnā alteri incōpossibilē.
¶ Contra quas regulas sic arguit̃
Alia est copulatiua affirmatiua ipossū
bilis cuius quelibet pars ē possibilis et
nulla alteri repugnat. ḡ abe regule false.
¶ Consequentia t̄z et antecedens pbat̃. Nam
ista copulatiua ē incōpossibilis: oīs homo
currit et tu es hō et tu nō curris: q̄ ex du
abus pmissis partibus sequitur cōtradi
ctoriū tertie i tertio p̄me figure. vt hñ p̄z
intuenti: et tñ q̄libet ei⁹ pars ē possibilis
vt p̄z et pbat̃ q̄ q̄libet cuiuslibet est cō
possibilis. Nam iste due sūt cōpossibī
les. oīs homo currit et tu es homo: et iste
sunt cōpossibiles tu es homo et tu non
curris. ac ēt iste tu non curris et oīs hō
currit. ḡ q̄libet cuiuslibet ē cōpossibilia.
¶ Ideo dicit̃ q̄ iste due regle date non
respicunt nisi copulatiuā factā ex dua
bus partib⁹ q̄liter nō ē in proposito. q̄a
assignatur copulatiua facta de trib⁹ pri
bus. Si ḡ querit̃ regula generalis possi
bilitatis copulatiue dicit̃ q̄ ad possibi
litate copulatiue requirit̃ qd̄ quelibet
ps sit possibilis et q̄ nulla alteri vel alijs
sit incōpossibilis q̄liter nō est in proposi
to q̄re licet h⁹ copulatiue quelibet pars
cuiuslibet sit cōpossibilis: nō tamen q̄bu
libet. vnde ista oīs hō currit non est cō
possibilis istis tu es hō et tu non curris.
sitr ista tu nō curris nō ē cōpossibilis
istis: tu es homo: et oīs homo currit: q̄
ex illis duabus singularibus sequitur cō
tradictorium vniuersalis. Nam sequit̃
tu non curris et tu es homo. ergo nō oīs
hō currit. ¶ Quarta regula erat ista.
Ad necessitatē copulatiue requit̃ quāli
bet partē eē necessariā: ex q̄ inferebatur
q̄ ad contingentia ipsius sufficit vnā p̄z
eē contingentē et nullā alteri incōpossi
bilem. ¶ Contra secundaz regulā pcedit
argumentum factum iam: sed contra p̄
mam sic arguit̃. Aliq̄ copulatiua est ne

cessaria cuius vna ps ē cōtingens. ergo
regula falsa: oīa t̄z et antecedens pbat̃.
Et capio istam copulatiuam non nullus
deus est: et tu es homo ista est necessaria
q̄ suū oppositū est impossibile v̄z null⁹
deus est et tu es hō: q̄ non verius datur
dictorium q̄ preponendo negationem
toti: q̄ autem altera pars sit contingentis
p̄z de ista tu es homo: que est secūda ps
eius. ¶ Respondetur q̄ ista regula sic
et quelibet alia data intelligitur de copu
latiua affirmatiua et non de negatiua se
cundū q̄ in primo capitulo est expressū.
¶ Quinta regula fuit ista. Ad veritatē
disiunctiue affirmatiue sufficit vnā p̄z
eē verā ex q̄ inferebatur q̄ ad falsitates
eius requirit̃ quālibet partē eē falsam.
¶ Contra quas regulas arguit̃ sic. Ali
qua disiunctiua ē falsa et tñ vna eius pars
ē vera. ḡ ambe regule false consequētia
t̄z et aīis pbat̃. Ista ē vna disiunctiua
falsa. Omnes homines sunt asini vel ho
mines et asini sunt asini: et tamen vna ei⁹
pars est vera. ergo regula falsa oīa t̄z et
antecedēs pbat̃. et primo q̄ ista sit vna
disiunctiua ps. quia in ea continguntur
plures cathegorie per notam disiuncti
onis. q̄ autem ipsa sit falsa pbat̃. Nā
quelibet eius pars principalis est falsa.
ergo et ipsa consequentia t̄z et antecedēs
pbat̃: quoniam ista ē falsa. Omnes ho
mines sunt asini. et ista similiter homines
et asini sunt asini. et iste sunt partes prin
cipales. vt p̄z intuenti. ḡ et c. Qd̄ autem
vna eius pars sit vera pbat̃: quelibet
istarum est vera omnes hoīes sunt asini
vel hoīes q̄ ē vna eius pars: et sit ista asi
ni sunt asini: ergo vna eius pars est vera.
¶ Respondetur cū pponitur: Qd̄ hoīes
sūt asini: vt hoīes et asini sūt asini: vtrum
rōdēs velit eā hēre p copulatiua vel
disiunctiua. Si p copulatiua ha ē. q̄ am
be p̄es principales sūt h̄: et tūc ad argu
mentū dicit̃ q̄ non est ad ppositum: si hō
hēatur pro disiunctiua negatur ista: q̄
ambe partes principales sunt falsę sicut

pbatum est. Et cum dicitur vna eius pars
 ē vera cōcedo: nulla tamen pars princi-
 palis ē vera de qua intendit: cōcedit. **¶**
 2° q^o aliqua disiunctiua est falsa. et tamē
 vna ei⁹ pars ē vera. sed hoc nō ē strā re-
 gular. q^o intelligit de principali qualis nō
 ē in argumēto assumpto. **¶** Sexta regu-
 la fuit ista. Ad possibilitatē disiunctiue
 sufficit vnā prē eē possibilē: et ad impossi-
 bilitatē eius requirit quālibet ei⁹ partes
 eē impossibilē. **¶** Cōtra ambas regulas
 arguitur sic. Aliqua ē disiunctiua affirma-
 tiua impossibilis cuius quilibet pars princi-
 palis ē possibilis: q^o ambe regule false: ope-
 quantia t³ et a⁹ pbatur. Nā contingēt
 tu es vel tu nō es est impossibilis suppo-
 sito q^o aduerbium determinet totū: et tñ
 quilibet eius pars principalis ē possibi-
 lis ergo et c. o⁹ t³ et prima pars antecede-
 tis pbatur quia suum oppositum est ne-
 cessarium v³ et necessario tu es vel tu nō
 es: et scda pars etiam p³: quia quilibet ista-
 rum est possibilis tu es tu non es. **¶** 3°
 respondetur q^o regula intelligitur de di-
 iunctiua affirmatiua hypothetice pban-
 da et nō categorice: qualiter non ē i pro-
 posito: eo q^o quilibet istarū contingēt
 tu es vel tu non es: necessario rex sedet:
 vel nullus rex sedet exponibiliter pban-
 tur sicut iste: contingēt tu es: necessa-
 rio deus ē. **¶** Septima regula erat ista
 Ad necessitatem disiunctiue affirmatiue
 sufficit vnā partē eē necessariā v³ oīs
 inuicem contradici. Et q^o seqbatur q^o ad
 cōtingentiā eiusdē requiritur quamlibet
 partē eē cōtingentē et nullam alteri repu-
 gnare. Contra istas regulas arguit. Ali-
 qua ē disiunctiua necessaria cuius quilibet
 pars est cōtingens nulla alteri repugnat: q^o
 ambe regule false. consequentia t³ et a⁹
 pbatur. Nā ista disiunctiua est necessa-
 ria antichristus non est albus vel anti-
 christus ē coloratus vel tñ quilibet eius
 pars ē cōtingens et nulla alteri repugnat
 q^o et c. antecedens probatur pro qualibet
 parte. et primo q^o ista sit necessaria: q^o su-

um oppositum ē impossibile: v³ antichrī-
 stus ē albus et antichristus non est coloratus
 Secūda pars p³. s. q^o quilibet eius pars
 sit cōtingens q^o indifferēt pōt eē vera
 et falsa vt bene p³. Tertia ē pars p³: q^o
 nulla illarū partium alteri repugnat:
 quia possibile ē q^o antichristus sit niger
 quo posito hec forent sūt vera antichrī-
 stus ē albus et antichrīstus est coloratus. q^o nō ad
 inuicem repugnant. **¶** Respondetur q^o
 dimunite recitata est regula cōtingēt
 disiunctiue. sed o³ plus addere. s. q^o cō-
 tradictoria partiu nō repugnant. Nunc
 ad ppositū disiunctiua plata ē necessa-
 ria. et quilibet eius pars ē cōtingens: et
 nulla alteri repugnat sed opposita illarū
 partiu repugnat: v³ antichrīstus ē albus an-
 tichrīstus est coloratus: quare nihil cōtra re-
 gulam. **¶** Notādū q^o cōtra quālibet ista-
 rum regularū contentar in mā hypothe-
 ticar pōt argui extra assignationē hypo-
 thetice negatiue vel ptis nō principalis:
 vbi ergo tales obiectiones pcederēt di-
 catur regulas hypotheticar i negatiuis
 nō tenere. neq^o etiā de partib⁹ quare et c.
¶ Obiectiones contra materiam predi-
 cabiliū.

Altera predicabiliū quasdā con-
 tinet diffinitiones. Quarū pma ē
 ista. Genus ē termin⁹ vniucus
 p³dicabilis in quid de pluribus differen-
 tibus specie: vt aial. Contra istam diffi-
 nitōem arguit sic. li corpus aiatū ē gen⁹
 et tñ nō ē termin⁹ vniuc⁹: q^o diffinitio
 insufficiēs: t³ o⁹ cū maiori: et minorem
 pbo. Nā oīs termin⁹ vniuc⁹ ē termin⁹
 simplex. s. li corp⁹ aiatū non est termin⁹
 simplex q^o non est terminus vniucus.
¶ Dicitur q^o li corpus aiatum nō est ge-
 nus nec li aial rationale: q^o quodlibet ge-
 nus o³ eē terminus simplex. Et si allega-
 rent porphirium ponentē q^o istuz termi-
 num p genere dicitur q^o posuit nō q^o ita
 eēt: sed gratia exempli aut q^o caruit ter-
 mino simplici loco q^o illius termini cor-
 pus animatum o³ pōt vnus istoz sim-

placitum: viuens vel viuū medians iter
li animal z li corpus. vnde oē aīal est vi/
uens. sed nō econuerso: similiter omne
viuens est corpus z non ecōuerso: loquē
do de composito ex materia z forma: li
animal ratione ergo frustra positum est
pro genere: quia est diffinitio hominis:
sed ideo porphirius posuit quia seq̄bat
opinionem platonis ponentis celum eē
animal rationale: cuius opinionem nega
mus ad presens. ¶ Secunda diffinitio
erat ista. Genus generalissimum ē quod
cum sit genus non potest esse species. ex
qua inferebatur alia q̄ genus subalter/
num est illud quod. cū sit genus pōt esse
spēs. Contra istas sic arguitur: li substā/
tia est genus generalissimum z potest eē
species ergo diffinitiones insufficiens:
tenet consequentia cum maiori: z mino/
rem probō. Nam li substantia pōt ouer/
ti cū illo termino homo. ergo potest eē
species consequentia tenet: antecedens
similiter per nouam impositionē. ¶ Re/
spondetur q̄ argumentum verbaliter p/
cedit z non contra intellectum diffiniti/
onū. Prima namq; sic intelligitur. Gen/
generalissimum ē illud quod cum sit ge/
nus non potest esse species sic adequate
significando. Nunc ad propositū li sub/
stantia potest esse species. sed non sic ade/
quate significando. s. substantias. ¶ Ter/
tia diffinitio principalis fuit ista. Spēs
est terminus vniuocus non sup̄m̄ pie/
dicabilis in quid de pluribus. ¶ Cōtra
arguitur sic. li substantia est termin⁹ vni/
uocus nō sup̄m̄s p̄dicabilis in qd d̄ plu/
rib⁹: z tñ nō ē spēs. ergo diffinitio insuffi/
ciens: t̄z cōtra. cū minor: z maior probat.
Nam q̄ li substantia p̄dicetur de pluri/
bus in quid pz: q̄ sit terminus non su/
p̄m̄s pbatur. Nam aliquis terminus
est sup̄a eum. ergo non est sup̄m̄s: cō/
sequentia t̄z: z aīas pbatur de isto termi/
no ens qui est sup̄a istum terminū sub/
stātia: q̄ oīs substantia ē ens z nō ecōtra
¶ R̄ndet q̄ quēadmodū li substantia

ē genus generalissimum. Ita est terminus
sup̄m̄s: z cū d̄r li ens ē sup̄a euz. nego
q̄ sup̄ioritas z inferioritas non repitur
nisi in p̄dicamēto: z li ens nō ē in p̄di/
camēto. q̄ nō ē sup̄a nec infra. Et cū d̄r oīs
suba ē ens z nō ecōuerso q̄ li ens ē sup̄a
nō valet cōtra. s. bñ seq̄r: q̄ ē termin⁹ con/
munior vel prior sicut nō sequit oīs sub/
stantia ē hō vel nō hō z nō ecōuerso: er/
go li hō z nō hō ē terminus sup̄ior: nul/
lus at terminus cōpositus ē sup̄a v̄l in/
fra aliquē t̄minū p̄dicamētalē. ¶ Quar/
ta diffinitio fuit ista. Spēs spālissima est
termin⁹ q̄ cū sit spēs nō pōt eē gen⁹. Ex
qua inferebat q̄ spēs subalterna ē ter/
minus qui cū sit spēs pōt eē gen⁹. ¶ Cō/
tra arguit sic. Ille terminus hō ē species
spālissima: z pōt eē genus: q̄ neutra diffi/
nitio sufficiens: cōtra t̄z cū maior: z minor
pbatur: quia pōt conueri cum illo ter/
mino aīal. Dicitur q̄ argumentū nō pro/
cedit cōtra intellectū regule q̄ ē iste. Spe/
cies spālissima ē termin⁹ qui cū sit spēs
nō pōt eē gen⁹ sic adeq̄te signif cādo sic
li hō: sed iā in p̄posito si li hō ouerteret
cū li aīal: nō adequate significat hoīem.
¶ Quinta diffinitio fuit ista. Differentia
ē termin⁹ vniuocus p̄dicabilis in quale
cēntiale. ¶ Cōtra arguit sic. li rōnate ē
oīa z tñ nō ē terminus vniuocus. ergo
diffinitio insufficiens. t̄z consequentia z
antecedens pbatur. nā significat homi/
nem sub rōne qua sensitium z intellecti/
uum z significat angelū sub ratione intel/
lectiui solūmodo ergo diuersis rōnibus
¶ Respōdet q̄ li rōnale diuidit animal
quando dicitur animalium aliud rōnale
aliud irrationale. z tūc nō significat nisi
homine: q̄ non significat nisi aīal ratio/
nale. s. nullus angelus est aīal rōnale er/
go nō significat angelū z ita vniū assum/
ptus fuit falsus. ¶ Sexta diffinitio fuit
ista proprium est terminus vniuocus p̄/
dicabilis de pluribus in eo q̄ quale acci/
dentale ouertibiliter vt risibile quod p̄/
dicat d̄ sor. z platōe accit̄r ouertibilē.

Contra istam diffinitionē arguit sic.
h. risibile est proprium et tamen non predi-
catur de pluribus conuertibiliter q̄ dif-
finitio insufficiens t3 consequentia euz
maiori et minori probatur. nam h. risibile
predicatur de soz. et platone et non con-
uertibiliter. quia soz. et risibile non conuertū-
tur. vnde non sequitur risibile currit er-
go soz. currit ergo et cetera. Dicendum q̄
li conuertibiliter in diffinitione non re-
spicit li pluribus sed istud ratione cuius
de talibus predicatur. v3 subiectū q̄ est
ille terminus homo cum quo conuertitur
iste terminus risibile. vnde ista cōsequē-
tia non valet li risibile predicatur de soz.
et platone et non conuertitur cum illis
ergo non conuertitur. arguitur enim ab
inferiori ad suum superius negatione p̄-
posita. **S**eptima diffinitio erat ista.
Accidens est terminus in quale accidenta-
le non vnivocus predicabilis de plurib⁹
conuertibiliter. Contra istam diffinitionem
arguitur sic. nam iste terminus hec albe-
do est accidens. q̄ est accidentalis et tamē
non est predicabilis de pluribus quia ē
terminus discretus. ergo diffinitio insuf-
ficiens. **S**oluitur hoc argumentum.
p3 per distinctionē dicendo q̄ accidens
pōt sumi large pro omni termino acci-
dentali cōmuni vel discreto: et sic nō su-
mitur in ppositō. Alio modo pro termino
accidentalī cōmuni: et sic diffinitur ad p̄-
sens. et secundum istuz modū p3 q̄ iste ter-
minus hec albedo. non est terminus ac-
cidentalī. nec est pluribus competēs ac-
cidentaliter. **O**ctava diffinitio erat
ista. predicatio directa est illa in qua su-
perius predicatur de suo inferiori. Indi-
recta autem econverso. **C**ontra istas
diffinitiones arguitur sic quia ex illis se-
quitur q̄ aliqua ē predicatio que nec ē di-
recta nec indirecta. vt homo est hō: aīal
est animal: quia nec superius nec inferi⁹
predicatur: **R**espondetur cōcedēdo
conclusiones. **U**ltima diffinitio fuit ista
predicatio eēntialis est illa in qua superi

us predicatur de suo inferiori. vel dīla
de aliquo istorum aut econverso. Contra
istam diffinitionem arguitur sic. homo nō
est animal: non est predicatio essentialis
et tamen superius predicatur de suo infe-
riori. ergo diffinitio insufficiens. t3 cōse-
quentia cum minori et maiorem probo.
q̄ ista predicatio est impossibilis. **R**-
spondetur q̄ aliqua predicatio essentialis
ē impossibilis. Similiter aliqua predica-
tio contingens ē predicatio eēntialis vt
tu es homo et atichristus est animal. Itē
aliqua predicatio necessaria est predica-
tio accidentalī. vt homo ē risibilis. ani-
mal est quantum aut coloratū quare et.
Obiectiones contra materiam syllo-
gismorum.

In materia syllogismoz ē aliqua
liter obijciendum vt quod non
expresse ē platum ad lucem redu-
catur. Et primo arguitur probando isuf-
ficientiam figurarum sic Quattuor sūt
figure ergo diminue tres assignant cō-
sequentia tenet et aīas probatur. Nā iste
est optimus syllogismus. omnis homo ē
animal. omne animal est substantia ergo
ē syllogismus alicuius figure et non p̄-
me. quia subijcitur in prima non predica-
tur in secunda: nec est secunde figure. q̄
non predicatur idem in vtraq3. nec ter-
tie quia non subijcitur idē in vtraq3. er-
go o3 dare quartam figuram in qua illd
quod predicatur in prima subijciatur in
secunda. **R**espondetur q̄ non sūt plu-
res figure q̄ tres: nec syllogismus prola-
tus constituit quartam figuram. quia ē i
prima figura et in primo modo: nec dēm
ē q̄ non constituat primam figuraz quia
nō ē in prima figura alius syllogismus
q̄ iste cuius subiectum prime p̄positi-
onis est predicatum secunde sed diceba-
tur. Si subiectum prime est predicatum
secunde sic resultat prima figura. Dicat
ergo q̄ ille syllogismus constituit p̄maz
figuram cuius subiectum vnus p̄mis-
se est predicatum alterius. **S**ecūdo ar-

Guitur insufficientia modorum prime figure sic syllogizatio. Nullum animal est lapis: quodlibet homo est animal: ergo aliquis homo non est lapis. Iste est syllogismus prime figure: et tamen non est in aliquo illorum novem modorum: ut patet discurrendo per omnes: ergo plures sunt quam novem. Item syllogizatur sic. Omne animal est substantia: omnis homo est animal: ergo homo est substantia. Iste syllogismus est prime figure: et tamen non est in aliquo illorum novem modorum: ut patet itur et nisi forte diceretur quod esset in baraliptron: nec se evadit: quod baraliptron concludit indirecte et predictus syllogismus concludit directe: ergo recte. Dicitur quod primus syllogismus est in celaret si immediate secundum mediate: quod primis premissis concluditur in celarent nullus homo est lapis ex quo sequitur formaliter quod aliquis homo non est lapis in figura de inesse. Et similiter est dicendum ad secundum syllogismum: quod est in primo prime figure non immediate sed mediate concludendo istam conclusionem in figura de inesse ex propria conclusione: unde iste syllogismus est immediate in primo premissis: omne animal est substantia: quodlibet homo est animal ergo quodlibet homo est substantia: quod non exigit aliquid quod medium ad hoc quod sic in primo prime figure: sed alius syllogismus est mediate: quod non sequitur conversio illa nisi mediate illa subiecta: quodlibet homo est substantia tanquam ab universali ad suam subalternam. Et si ex his concluderetur quod barbara vel celeretur concludit indirecte: vel indefinitum: vel privum: lariter: cedo non immediate sed mediate. Tercio ostendo in sufficientia modorum secundum figure sic arguendo. Nullus lapis est animal: quodlibet homo est animal: ergo aliquis homo non est lapis: vel sic: quodlibet homo est animal: nullus lapis est animal: ergo nullus homo est lapis: quodlibet istorum syllogismorum est in prima figura: et non in aliquo illorum quatuor modorum: ut patet discurrendo per singulos. Nam primus syllogismus istorum duorum constat ex duabus universales concludentibus particularem et servat concludit indirecte: qualiter non reperitur in aliquo illorum quatuor modorum

Respondetur ut prius quod primus est mediate in celaret: quod ex propria et immediata conclusione eius sequitur conversio adducta formaliter. Secunda vero est in celeretur et mediate: quod ex propria et mediate conclusione eius sequitur conclusio illius syllogismi per conversionem simplicem. Quarto ostendo insufficientiam tertie figure sic arguendo. Omnis homo est substantia: omnis homo est animal: ergo quedam substantia est animal: vel sic. Quilibet homo est risibilis: aliquis homo est unus homo: ergo aliquod risibile est unus homo: isti sunt optimi syllogismi in tertia figura et non aliquo modo: quod omnes modi tertie figure concludunt directe et predicti syllogismi concludunt indirecte ergo recte. Ideo dicitur ut primo quod primus est in darapti: et secundus in datisi: non immediate sed mediate: per conversionem simplicem immediate conclusionis et ita non est inconueniens quod modi tertie figure concludant indirecte non immediate sed mediate solum quare recte. Obiectiones in modos figurarum.

Arguitur contra in figurarum modis perinde syllogismos factos in illis aliquantulum non tenere. Et primo in primum modum prime figure. Nam iste syllogismus non valet. Omnis homo vel asinus est asinus: omne risibile est homo vel asinus ergo omne risibile est asinus. Et ponitur in primo premissis figure: ergo modus iste insufficientis: contra et cum maiori: quod omnia requisita ad primum prime sufficienter exprimuntur: quod autem iste syllogismus non valeat probatur: omnis est falsum et antecedens est verum: probatur. Nam minor est vera ut patet ex suis exponentibus. Et maiorem per hoc inductivum. Iste homo vel asinus est asinus et iste homo vel asinus est asinus et sic de singulis et isti sunt omnes homines: ergo omnis homo vel asinus est asinus: patet consequentia a singularibus sufficienter enumeratis ad suam universalem. Respondetur querendo de subiecto distributionis huius universales. Omnis homo vel asinus est asinus: quid distribuitur utrum totum disunctum vel prima pars solummodo: si totum disunctum nego

maiores. et ad probationem adducta dico
quod quilibet singularis in qua demonstratur homo
est falsa. id est ista est falsa. iste homo vel asinus?
est asinus demonstrando hominem: quia signifi-
cat quod si quod est homo vel asinus est asinus et si
est falsum. Si autem solūmodo prima pars di-
stribuitur. nego consequentia: quia plus predicatur
in minori quam fuerit distributum in maiori.
Unde non oportet quod subiectum totius pro-
positionis maioris predicatur in minori. sed
sufficit quod subiectum distribuitur. ita quod se-
cundum istam responsionem vniuersalis quod est
maior habet subiectum distributionis quod
est prima pars disiuncti. et habet subiectum
propositionis quod est totum dis-
iunctum. primum subiectum expedit predi-
care in minori et non secundum. nec taliter intelli-
gitur regula prime figure. Contra secundum
modum arguitur sic. Iste syllogismus non
valet. nulla conclusio est vera. sed omnis
conclusio facta inclaretur est conclusio. ergo
nulla conclusio facta inclaretur est vera et
tamen iste syllogismus est inclaretur. er-
go recte. Minor patet: quia sunt omnia requisita.
et maior probatur ponendo quod syllogismus
factus sit omnis syllogismus. quo posito an-
tecedens istius syllogismi est verum per quali-
bet partem et consequens falsum: quia falsificat
se. Ideo dicitur ut in materia insolubi-
lium quod dictus syllogismus non est in ter-
tio prime. quia conclusio est propositio insolu-
bilis hypothetica. qualis non est aliqua pro-
missarum. Contra tertium prime figu-
re arguitur sic. Iste syllogismus non valet.
cuiuslibet bovis asinus currit. brunellus
est bovis asinus. ergo brunellus currit. et ta-
men arguitur secundum tertium modum ergo
modus insufficiens. consequentia tenet cum
minori et maiores probat. Et pono quod quili-
bet homo habeat duos asinos quorum
vni currat et alius non. de quorum nume-
ro non currentium sit brunellus. isto posi-
to antecedens est verum ut patet. consequens con-
tra casum. Ideo dicitur quod argumentum non
valet quia plus predicatur in minori quam fuerit
distributum in maiori. Nam distributum

in maiori fuit precise si bovis predicatur
minoris erat hoc totum hominis asinus.
Sed forte dicitur quod adhuc stat argu-
mentum sic arguendo. Cuiuslibet hominis
asinus currit. brunellus est hominis. ergo
brunellus currit. Dicitur quod nundum est
syllogismus in tertio prime: quia in obli-
casibus omni subiectum maioris predicari
in minori in recto: sic dicendo brunellus
et homo. et hoc negatur. propterea bene se-
quitur. cuiuslibet hominis asinus currit
for. est homo. ergo for. asinus currit. No-
tandum circa primum modum quod si aliquid pre-
missarum non fuerit quanta non arguitur tunc per
istum modum. ut necessario omnis homo est animal
for. est homo. ergo necessario for. est animal.
Item omnis homo est animal. sed tamen risibile est homo
ergo tamen risibile est animal. In quibus habet consequentia
est asinus verum et omnis falsum: si ergo aliquis istor-
um palogismorum est syllogismus in danti.
quia in primo maior non est alicuius quantitatatis.
et in secundo minor: quia est exclusiua primi or-
dinis. Contra quartum prime arguitur sic. Iste
syllogismus non valet. De animal si est rudi-
bile non est homo: si tu es animal si es rudibilis:
ergo tu non es homo et arguitur secundum istum modum
ergo insufficiens omnia et et asinus probatur. Nam
omnis est falsum: ut patet et quilibet promissarum
est vera tam secunda quam prima: ut
patet perponentes. Nam aliquod animal
si est rudibile non est homo et nullum est animal
quin illud si est rudibile non sit homo: per
etiam ex omnibus suis singularibus qua-
rum quilibet est vera. Respondetur
ut in primo quod si totum conditionatum di-
stribuitur negatur maior: et tunc ad argu-
mentum: dico quod non bene exponitur. pro-
pter quod vltis negatiua que non exponitur.
secundo quia non debite assignatur secunda ex-
ponens que deberet esse ista et nihil est animal
si est rudibile quin istud non sit homo: quod est
falsum. quia aliquid est animal si est rudibile quod
est homo. Nam hoc est homo demonstrando ho-
minem: et hoc est animal si est rudibile ergo recte.
Item multe singulares sunt falsae ut hoc
animal si est rudibile non est homo demonstrando

horem: q: d: sic resoluti hoc non est hō r
 hoc ē aīal si est rudibile quaz pīma ē fal
 sa. Si autē dicit in principio q: distribuit
 solū pīma ps additionat: tunc ps q: oīa
 nō valet: q: plus pīdicat in minori q: fue
 rit distributuz in maiori. Ideo debuit sic
 argui. Qē aīal si est rudibile nō est hō: s:
 tu es aīal: q: tu si es rudibilis nō es homo
 pcedit oīa r oīs. ¶ Notanduz tñ q: in
 predictis r ceteris modis o: medium ter
 minum temp supponere pīse p eodem
 vel p eisdem. Id nō valet iste syllogism⁹
 Nullus hō est mulier: berta est hō. q: ber
 ta nō ē mulier: q: minor debuit esse talis
 berta ē aligs hō: q: negat. ¶ Contra cete
 ros modos pīme figure nō arguo: q: ex
 pīdictis pnt elici obiectiōes cōtra alios
 modos sufficienter. ¶ Cōtra pīmū secū
 de figure arguit sic. Ista oīa non valet.
 Oīs deus substantia nō est oīs pīma cā
 sba ē: q: oīs pīa cā deus nō ē: q: aīs vez
 est r oīs falsum: r tñ est syllogismus in
 pīmo secūde. ¶ Respondet q: talis nō
 est syllogismus in pīmo scēde: q: talis debz
 fieri ex negatiuis de consueto mō loquēdi
 r nō de incōsuetō q̄liter sit in proposito.
 Negatiue. n. sunt de incōsuetō mō loquē
 di ex quo predicatū pcedit negationem:
 sed bene sequeret oīs deus nulla substā
 tia est: oīs pīma cā substantia est: q: oīs
 pīma cā deus non est: sed maior est falsa
 sicut r conclusio: hoc argumentum pōt re
 duci ad oēs alios modos huius figure
 pīrāpositiōis pīmissaz aut p mutationē
 q̄titatis. ¶ Contra pīmū tertie figure
 arguit. Iste syllogismus nō valet. cuiusli
 bet hoīs asinus currit: cuiuslibet hoīs
 asinus gescit q: asinus gescens ē asin⁹ cur
 rens: q: in casu supiori ē aīs verus r oīs
 falsum r tamē est in pīmo tertie figure.
 ¶ Dicit q: non ē indarapti: q: sic pīmis
 siunt ex recto r obliquo ita conclusio debz
 fieri: id debet sic cludi: ergo asinus ge
 scēs est alicuius cuius est asinus currēs
 vnde li asinus nō est ps subiecti in pīmis
 sis: sed pars predicatū: id debet poni in cō

clusionē. ¶ Cōtra scdm tertie figure ar
 guit. Iste syllogismus non valet oīs hō
 vel asinus nō ē hō. omnis hō vel asinus
 est risibile: q: risibile nō ē hō: q: aīs ē ve
 rus: vt ps ex suis exponētibus vel singu
 laribus r oīs ē falsum. ¶ Respondetur
 q: si in q̄libet pīmissarum disiunctū totuz
 distribuit: quolibz illaz est falsa r habz
 multas singulares falsas. Nā pīme vltis
 quolibet singularis ē falsa l qua demon
 strat hō: r scēde q̄libet singularis est fal
 sa in qua demonstrat asinus vt ps ex su
 is resoluētibus. Si autē nō distribuitur
 totū disiunctuz: sed pīma pars solūmodo
 nō arguit tūc in scēdo tertie: q: in tali mō
 o: totum subiectum pīpōnis distribuit
 qualiter non sit in proposito. ¶ Contra
 alios modos huius figure specialiter nō
 arguo pīmo: q: he due obiectiōes ad oēs
 alios modos pnt reduci: fo vt vltē pro:
 xitate scripture facientis tediū in aīo stu
 dētis. Et ē finis obiectiōnū s sūmulas.
 ¶ Obiectiōes s mām ssequentiarum.

¶ Est sūmulaz obiectiōnum de
 p claratā noticiā sequit vltimo vt
 in initio est pīmissum oītiāz ra
 tionis fortificare materiā. Arguo igitur
 s pīmam r pīncipalē regulam que fuit
 ista oīa bona est illa cuius sdictoriū con
 sequētis repugnat aīti. Ex qua infereba
 tur alia q: oīa mala est illa cuius contra
 dictoriū consequētis stat cum antece
 dente. ¶ Contra arguitur sic. Aliqua est
 oīa bona. r tñ sdictoriū oītis stat cuz
 aīte: q: ambe regule fal. oīa tenet r aīs
 pbatur: ista oīa ē bona tu credis pīse q:
 aligs hō decipit: q: aligs hō decipit: r tñ
 sdictoriū oītis stat cū aīte: q: rē. pīa
 pars antecedētis pbat: qm sequitur tu cre
 dis pīse q: aligs hō decipit: q: tu credis
 pīse verū vel tu credis pīse falsum:
 Si tu credis pīse verum: r tu credis
 pīse q: aligs hō decipitur: ergo aliquis
 hō decipit. Si tu credis pīse falsum: q:
 tu deceptis: r tu es aligs hō: q: aligs hō de
 cipit: scda ps aītis in hoc casu cum h q

nullus alius a te decipitur. Isto posito tu credis precise quod aliquis homo decipitur et nullus homo decipit. Sed dictorium contris stat cum ante: prima premissa ponit casus et secundam probat. Nam nullus alius a te decipitur per casum: nec tu decipis quod nullus homo decipit. minorem probat quod si non deest oppositum. Et arguitur sic. tu credis precise sic est. Sed tu non decipis: contra et tu autem probatur nam tu credis precise quod aliquis homo decipit per casum. et ita est quod aliquis homo decipit quod tu decipis per rationem. Sed tu credis precise sicut sicut est. Contra videtur quod ista contra est bona: et quod oppositum contris non stat cum ante immo repugnat. Et admissio casu concedo istam: tu credis precise quod aliquis homo decipit et nego istam nullus homo decipitur: quod concedo quod tu decipis tanquam sequens: sequitur enim aliquis homo decipit et nullus alius a te decipitur. et tu es homo Sed tu decipis. Contra ulterius ad argumentum nego istam: tu credis precise sicut est. et ad eius probationem nego consequentiam: tu credis precise quod aliquis homo decipitur: est ita aliquis homo decipit. Sed tu credis precise sicut est: sicut non sequitur tu credis precise quod aliquis homo currit. et ita est quod aliquis homo currit. Sed tu credis precise sicut est ut posito quod sortes currat et plato non currat: et credas precise platone currere: isto posito est autem et contra falsum: sed bene sequitur tu credis precise quod aliquis homo currit: et ita est quod ille quem precise credis currere currit: ergo tu credis precise sic est: sed minor est falsa in secundo casu. Ita sequitur in proposito tu credis precise quod aliquis homo decipitur et ita est quod ille quem credis decipi: decipitur Sed tu credis precise sicut est: contra est bona. sed minor falsa: quod in casu isto tu credis alium a te decipi. Contra Notandum quod sub secunda regula ponebatur due alie regule: vix ex impossibili sequitur quodlibet. Et necessarium sequitur ad quodlibet. Contra quas regulas arguitur sic: quod non sequitur. aliquis homo est asinus: Sed nullus homo est asinus et arguitur secundum ambas regulas. Sed ambe

regule false: et consequentia cum minori et maior probatur. Primo quod ex vno opposito sequitur reliquum. Secundo quod dictorium consequentis stat cum ante eo quod conuertitur cum ipso. Ideo respondetur quod ista contra est malis bona: et non est conueniens ex vno opposito aliud inferi: modo ipsum sit impossibile: nego tamen quod oppositum contris stat cum ante. Et nego istam contra: oppositum contris conuertitur cum antecede. Sed stat cum ipso. unde dico quod quodlibet oppositum mundi sequitur ex illa: tu es asinus et quolibet eisdem repugnat: immo repugnat sibi ipsi: quia infert oppositum sui ipsi. Prima regula erat ista. Si alius cuius contra ex dictorio contris sequitur dictorium contris. illa contra est bona. Ex qua inferre batur quod si alius contra contradictorium consequens non est illatum contradictorium autem: illa contra non valet. Contra ambas regulas arguitur sic. Aliqua contra est bona: et tamen ex dictorio contris non sequitur dictorium autem Sed ille regule false: autem probatur illa contra est bona: tu credis precise quod ois homo decipitur: Sed tu decipis: et ex dictorio consequentis non sequitur dictorium autem. Sed et cetera. Prima pars autem probatur. quod sequitur tu credis precise quod ois homo decipitur. ergo tu credis verum vel falsum. Si credis falsum. ergo tu deciperis. Si verum et tu credis precise quod ois homo decipitur: et tu es homo. ergo tu deciperis: et ista contra est bona. Secunda pars autem principalis probatur: quia non sequitur tu non decipis: ergo tu non credis precise quod ois homo decipitur: probatur et ponitur quod tu credas precise quod ois homo decipitur isto posito contra est falsum per casum et antecedens verum: probatur si non deest oppositum. Et arguitur sic. tu credis precise quod ois homo decipitur: et ita est quod ois homo decipitur: quod ois homo non tu: decipit per casum. et tu deciperis per rationem. Sed tu credis precise sicut est. Sed tu non decipis quod erat probandum. Contra respondetur non admittendo casum: quod non est possibile quod tu credis precise quod ois homo

cipitur. nā sic sequit̃ q̃ tu deciperis vt ē
oñsum. vel ergo deciperis in credendo
oñm hoīem decipi vel aliqd aliud. vt q̃
hō ē asinus vel aliqd falsū. nō primū ga
oñm hoīem decipi ē vez: q̃ aliquid aliū
per. cōsequēs tu nō credis precise q̃ oīs
hō decipitur: q̃ ē oppositū vnius parti
cule z casus. Ex eodē sequit̃ q̃ nō ē possi
bile q̃ tu credas p̃cise te ipsum decipi: p
batur. Nā si credis p̃cise teip̃s decipi: g̃
deciperis: vel in credēdo ipsū decipi vt
aliquid aliud: nō p̃mū quia teip̃m decipi
ē vez. g̃ aliquid aliud z per cōsequens tu
credis precise teip̃sum decipi. ¶ Scda
regula erat ista. Si alicuius cōsequētie
bone añs ē verū: oñs est vez: z si añs est
vez cōsequēs falsū: illa consequentia nō
valet. ¶ Contra arguitur sic. possibile
ē q̃ aliqua oñia sit bona: z q̃ añs sit vez
z oñs falsum. g̃ regula falsa: consequen
tia t̃z z antecedēs p̃batur. Et pono q̃ il
la consequētia tu es hō: ergo tu nō es hō
cōuertatur cū bona consequētia antecē
dente z oñte significātibz vt p̃ius. Ca
sus ē possibilis: q̃ oñia distribuit ab añte
z oñte sit sumptis: q̃ eis dē supaddit no
mē oñie. Admisso g̃ casu: ista ē bona tu es
hō: g̃ tu nō es homo q̃ ouertit cū bona
oñia: z añs ē vez z cōsequēs falsum: q̃ si
gnificat oīmode sicut p̃us ex casu. g̃ zc.
¶ Jō dicē q̃ arg^m h̃baliter p̃cedit con
tra regulas z nō contra itellectū istarū.
Intelligitur nāq̃ sic prima. Si alicuius
cōsequētie bone significantis p̃cise iuxta
cōpositionē suaz partiū añs ē verum z
cōsequēs falsū. q̃ nō valet. sed iam in ca
su illa consequentia plata ē bona non
tū significat iuxta cōpositionem suarū
partiū: q̃ ponitur ipsam ouertit cū bona
cōsequētia antecēdēte z cōsequēte signi
ficantibus vt p̃i^o oīmode. Ut g̃ arguat
contra regulā d̃s sumi h̃ antecedens pos
sibile ē q̃ aliq̃ cōsequētia sit bona signifi
cans p̃cise iuxta cōpositiōem suaz p̃tiū
z q̃ antecedēs sit vez z consequēs falsū
Et hoc negat tanq̃ impossibile. Istum

modū intelligēdi ex significatione p̃tiū
z si nō explicite tamē ip̃crite asserit que
cūq̃ regula cōsequētiarū: q̃ quamlibet
pōt h̃balit̃ argui illo vel oñti argumēto
nisi glosa p̃dicta regle verificentur.
¶ 3ª regula fuit ista. Si alic^o cōsequētie
bone antecēdēs ē necessariū z cōsequēs
sitr ē necessariū: ex q̃ inferebat q̃ si añs
ē necessariū: z consequēs ē contingēs:
cōsequētia non valet. ¶ Cōtra istas re
gulas arguit sic. aliq̃ consequētia ē bōa
z antecēdēs ē necessariū z consequēs cō
tingens g̃ regule false consequentia t̃z z
antecedens p̃batur. nā ista cōsequētia ē
bona deus ē: g̃ hec ē vera de^o ē z ātece
dens ē necessariū z consequēs contingēs
g̃ zc. q̃ antecēdēs sit necessariū mani
festū ē: q̃ cōsequēs sit contingēs p̃batur.
Nā illa de^o pōt eē falsa: z ipsa ē vera. g̃
ipsa eē verā ē contingēs cōsequētia ē no
ta cū minor: z maior p̃bat ex hoc q̃ pōt
ouertit cū falso. Jō p̃batur p̃ncipalē con
sequētiā eē bonā q̃ si nō stet g̃ oppositū
cōsequētis cū antecēdēte. z arguitur sic.
hec nō ē vera de^o ē. z ipsa significat ade
q̃te deū eē g̃ deū eē nō ē vez: z per con
sequens deus nō ē oppositū alteri^o p̃tiū.
¶ R̃ndē q̃ illa oñia nō valēt deus ē g̃
hec ē vera deus ē nisi adderet illa minor
z hec deus ē: significat adeq̃te deū eē q̃ ē
contingens z concedo q̃ oppositū cōsequē
tis stat cum antecēdēte: tunc cum ponit̃
euz antecēdente admitto z concedo istā
deus est: z hec non est vera deus ē: z tūc
ad argumentum hec non est vera deus
ē: z ipsa adequate significat deū eē. ergo
deum esse non ē verum: nego minorem.
quia repugnat duobus concessis. Seq̃
deus est z hec oratio est vera deus est:
ergo ipsa non significat adequate deum
eē: vnde in hoc argumento est obligatio
z non apparet cum enim dicitur stet op
positum consequentis cum antecēdente
hec ē h̃a positio ip̃crite: ac si diceret po
no tibi istam deus est. z hec non ē vera
deas est. que admittenda est. z cōsequē

tenendū est vt prius. **Q**uarta regula erat ista. si alicuius consequētie bone antecedens est possibile et om̃s similiter. Ex qua est illatū q̃ si alicuius consequētie antecedē s est possibile et consequēs impossibile consequētia illa non valet. **C**ontra istas regulas arguit sic ista consequentia nō est bona. Omnis ppositio est affirmatiua: ergo nulla ppositio est negatiua et antecedēs est possibile et consequēs impossibile ergo regule falsē: consequētia tenet et antecedēs pbat̃ur pro prima parte. Nam oppositū consequētis repugnat antecedenti: ergo consequentia bona: antecedēs patet. Nam ista repugnat: omnis ppositio est affirmatiua et aliqua ppositio ē negatiua: q̃ autē antecedēs sit possibile: p̃ quia possibile est q̃ hec tu es sit oīs ppositio: sed nūc pbat̃ur q̃ consequēs sit impossibile: quia ipsum nō potest esse verū: sic significādo: pbat̃ur. nam si posset esse verum: vel ergo ipso existēte vel ipso non existēte: nō ipso nō existēte: q̃ si ista ppositio nō esset: nulla ppositio est negatiua et sic ipsa nō esset vera nec falsa nec ēt ipsa existēte: quia q̃dū est ista ppositio aliqua negatiua est et per consequēs semp falsum est nullā negatiua esse. **D**icendum q̃ ista consequentia est bona. Omnis ppositio est affirmatiua: ergo nulla ē negatiua et consequens est possibile sicut antecedēs: et tunc ad argumentū consequens nō potest esse verum sic significādo: ergo ipsum est impossibile: nego consequentiam vnde multe ppositiones sunt possibles que nō possunt esse vere: vt oīs ppositio est falsa nulla ppositio est vera: hoc est falsum: hoc nō est verum seipso demonstrato: vt terminatū est in materia insolubilitū. Etiam extra materiā insolubilitū. vt hec non est vera deus est imēte: aut hoc nō est demonstrādo substantiū eiusdem ppositionis ad cuius desitionē desineret ppositio illa quelibet enim illa rum est possibilis et nulla ipsarum sic significans pōt esse vera. **Q**uinta regu

la fuit ista. Quicqd̃ segtur ad antecedēs segtur ad consequens. Ex qua inferēbatur alie due. prima quicqd̃ antecedit ad antecedēs antecedit ad consequēs. secūda a primo ad vltimū quādo omnes consequentie intermedie sunt bone et formales et non variate consequentia est bona: et formalis **C**ontra istas regulas arguit sic. Aliq̃ est consequentia bona et aliqd̃ sequitur ad consequens ipsius qd̃ nō sequitur ad antecedēs ipsius: ergo iste tres regule falsē: consequentia tenet et antecedēs probatur. Nam ista consequentia est bona quaternarius est: ergo binarius est et aliquid sequitur ad consequens qd̃ nō segtur ad aīns ergo et. om̃a et q̃ contradictoriū om̃is repugnat formaliter antecedēti et minorē p̃bo: nā sequitur: binari⁹ est ergo ei⁹ medietas est precise vnitas: et tamē nō sequitur a primo ad vltimū quaternarius ergo medietas eius precise est vnitas: q̃ medietas quaternarij nō est vnitas s̃z binarius. Simile argumētū sit quadrupedale est: ergo bipedale est: bipedale est ergo eius medietas est precise pedale: et tamen non segtur quadrupedale est: ergo eius medietas est precise pedale: q̃ medietas quadrupedalis nō est pedale: s̃z bipedale. Dicūt q̃ regule iste tenent extra materiā relatiuoz et hoc ppter mutatiōnē significati vltimi consequētis rōne relatiui qd̃ variat significatū ad variatiōnez antecedētis vnde aliud significat ista ppositio eius medietas est vnitas iuncta cū hac ppositione binarius est et aliud significat eū ista quaternarius est. Cū p̃ma autē significat q̃ medietas binarij ē vnitas qd̃ est verū et cū secūda significat q̃ medietas quaternarij est vnitas qd̃ ē falsum. **I**ntelligitur ergo sic prima regula. Quicquid sequit̃ ad consequēs sequit̃ ad antecedēs manēte prima significatio ne: et quia vltimū consequens rōne relatiui nō potest retinere primā significatiōnez: ideo nō est verū si nō sequit̃ ex primo antecedēte loco ergo eius ponat̃ vna ppo

Actio significat idem diuertibiliter sic arguendo: quaternarius est $\bar{g}$ binarius est: binarius est: $\bar{g}$ eius medietas est unitas $\bar{g}$ a primo ad ultimum quaternarius est $\bar{g}$ medietas binarius est unitas $\bar{g}$ ita i secundo argumēto debuit inferri quadruplus est $\bar{g}$ medietas bipedalis est pedale $\bar{g}$ hec concessus. ¶ Secunda regula fuit ista. Si aliqua $\bar{c}$ ōia ē bona $\bar{g}$ aliqd stat cū antecēdēte illud idem stabit cū $\bar{c}$ ōite. Ex qua seq̃t alia. s. q̃cquid repugnat $\bar{c}$ ōiti repugnat $\bar{c}$ ōiti. ¶ Contra istas regulas arguit sic. Ista $\bar{c}$ ōia est bōa lignū corūpebat: ergo ipossibile est illud eē: $\bar{g}$ tñ hec aīal est: stat cū ante: $\bar{g}$ eadē nō stat cū $\bar{c}$ ōsequēte: $\bar{g}$ regule false: $\bar{c}$ ōia tenet $\bar{g}$ aīo pbat. Nā $\bar{g}$ ista $\bar{c}$ ōia sit bona p: q: qd̃ semel ē corruptū amplius esse nō pōt: $\bar{g}$ aut ista: aīal est: stat cū ante p: qm̃ hec sūt stant lignū corūpebat $\bar{g}$ aīal est q: queli bet illaz est vera. Sed iā pbat $\bar{g}$ illa animal est nō stat cū antecēdēte q: ista copulatiua est ipossibilis aīal est $\bar{g}$ ipossibile ē illud eē. ¶ Rēspōdetur $\bar{g}$ ista $\bar{c}$ ōia ē bōa lignū corūpebat $\bar{g}$ ipossibile ē illud eē $\bar{g}$ sicut ista aīal est. stat cum ante ita stat cū $\bar{c}$ ōsequēte. Et cū dī ista copulatiua est ipossibilis aīal ē $\bar{g}$ ipossibile ē illud eē verū est $\bar{g}$ ista aīal est nō stat cū $\bar{c}$ ōsequente nego $\bar{c}$ ōsequētiā q: scda ps huius copulatiue nō est $\bar{c}$ ōsequēs pme $\bar{c}$ ōsequētie nec secū diuertibile q: relatiuū hz aliū $\bar{g}$ aliū significatū pp̃ mutationē antecēdētis $\bar{g}$ si dī qūo $\bar{g}$ stat ista aīal est cū $\bar{c}$ ōsequēte dī $\bar{g}$ nō oī $\bar{c}$ ōiūgere ipsaz copulatiue s: sufficit $\bar{g}$ q̃libet istaz sit vera vnde hec stant sūt tu es bō. tu es albus. s. ex eis nō fiat copulatiua. Et si opponēs velit oīo vñā copulatiuā. det ista. aīal ē $\bar{g}$ lignū corūpebat $\bar{g}$ ipō ē illd̃ eē. referēdo semp̃ li illd̃ ad li lignū. illa copulatiua ē vera. $\bar{g}$ pma ps stat cū vltia. ¶ Septima regula fuit ista. Si aliq̃ $\bar{c}$ ōsequētia ē bōa scita a te eē bōa $\bar{g}$ antecēdēs ē a te cōcedēdū $\bar{c}$ ōsequēs eiusdē ē cōcedēdū a te. Ex qua iferebat $\bar{g}$ si antecēdēs est cōcedēdū $\bar{g}$ $\bar{c}$ ōsequēs negādū nō valet $\bar{c}$ ōsequētia. ¶ Cōtra istas

regulas arguit sic. $\bar{g}$ pono $\bar{g}$ isti $\bar{c}$ ōsequētie homo currit: ergo risibile currit antecēdēs sit tibi positū $\bar{g}$ a te admissus: $\bar{c}$ ōsequēs vero sit tibi depositus. isto posito arguit sic ista $\bar{c}$ ōsequētia ē bōa scita a te esse bōa. hō currit. $\bar{g}$ risibile currit. quia scis $\bar{g}$ arguit ab vno cōuertibili ad reliq̃m. antecēdēs est cōcedēdū a te. q: tibi est positū $\bar{g}$ ad te admissus $\bar{g}$ $\bar{c}$ ōsequēs negādū. q: est tibi depositus $\bar{g}$ a te admissus. $\bar{g}$ re false. ¶ Ideo dicit admittendo casus. Et cōcedo $\bar{g}$ huius $\bar{c}$ ōsequētie antecēdēs ē cōcedēdū $\bar{g}$ $\bar{c}$ ōsequēs negādū ppter ar^m factū. s. nego $\bar{g}$ ista $\bar{c}$ ōsequētia sit bōa scita a me eē bona. qm̃ ex duob^{us} cōcessis sequit^{ur} oppo^{nitur} illi. sequit^{ur} enī antecēdēs ē cōcedēdū a te $\bar{g}$ $\bar{c}$ ōsequēs negādū. $\bar{g}$ ista $\bar{c}$ ōsequētia nō ē scita a te esse bona. ¶ Ultima regula fuit ista. Si aliqua est $\bar{c}$ ōsequētia bona scita a te esse bona $\bar{g}$ antecēdēs est scitū a te. Ex qua seq̃tur $\bar{g}$ si antecēdēs est scitū a te $\bar{g}$ $\bar{c}$ ōsequens nō est scitū. nō scit^{ur} $\bar{c}$ ōsequentiā esse bonā. ¶ Contra istas regulas arguit sic. hec $\bar{c}$ ōsequentia ē scita a te eē bona. hoc ē nescitū a te. $\bar{g}$ hoc ē nescitū a te demonstrando cōsequēs p vtrūq̃. hoc. $\bar{g}$ antecēdēs est scitū a te $\bar{g}$ $\bar{c}$ ōsequens non ergo regule false. $\bar{c}$ ōsequētia tenet $\bar{g}$ pbat^{ur} prima ps antecēdētis. nā tu scis $\bar{g}$ ibi arguitur ab vno cōuertibili ad reliq̃m $\bar{g}$ $\bar{g}$ oppo^{nitur} $\bar{c}$ ōsequentis repugnat antecēdenti. ergo tu scis $\bar{c}$ ōsequētiā illam esse bonam. $\bar{g}$ secūda pars antecēdentis pbat^{ur}. Nam $\bar{c}$ ōsequens est necessariū. a te $\bar{g}$ antecēdēs scis significare adequate $\bar{g}$ ipsum est nescitū a te. ergo antecēdēs est scitū a te. $\bar{g}$ $\bar{c}$ ōsequens nescitū. patet $\bar{c}$ ōsequentia. Nam vel $\bar{c}$ ōsequens est scitū a te vel nescitū. si est nescitū ba^{te} beo intentū. si scitū. $\bar{g}$ ipsum adequate significat $\bar{g}$ hoc est nescitū a te demōstrando idem consequens. ergo illud $\bar{c}$ ōsequens. non est scitū a te. ¶ Rēspōdet^{ur} $\bar{g}$ ista $\bar{c}$ ōsequētia non valet. hoc est nescitū a te. ergo hoc est nescitū a te. nec ar

guitur ab vno conuertibilis. ad reliquum
nec oppositum consequētis repugnat an
tecedenti: quia antecedens non est inso
lubile: sed consequens est insolubile signi
ficās hypothetice copulatiue: q̄ hoc est
nescitum a te: r q̄ hoc est scitum a te: cu
ius contradictorium nō est illud: hoc nō
est nescitum a te: aut illud hoc est scituz
a te: sed illud nō hoc est nescitum a te: si
gnificans disiunctiue: q̄ hoc est scitum a
te vel q̄ hoc non est scitum a te: quod est
verum ratione secunde partis. ¶ Eodē
modo dicitur ad rationem vel cōsequē
tiam predicatam sicut ad istam: hoc est
falsum: ergo hoc est falsum: demonstnan
do consequēs: semp̄ cedendo tales con
sequētiās: r dico eas nō valere: q̄ cōse
quens est insolubile falsuz r antecedēs ē
ppositio vera nō insolubilis: quare rē.

Regulaz particulariū prima erat
r ista. Ab inferiori ad suuz superi⁹
affirmatiue r sine distributione
r sine signo cōfusionis impediēte cōia est
bona. ¶ Contra illaz regulā arguit sic.
Illa cōia nō valet tu es apparens asinus
q̄ tu es aliqualis asinus: r tñ arguit p re
gulam: q̄ regula falsa: cōia pz cum minori
q̄ li apparens est terminus inferior ad li
aliquale: r maior pz: q̄ aīis est possibile: r
cōsequens impossibile. Nam possibile est
q̄ tu sis apparens asinus: sed non est pos
sibile q̄ tu sis aliqualis asinus: sicut nō
est possibile q̄ tu sis asinus. ¶ Respon
detur q̄ nō arguit s̄ in intellectum regu
le q̄ est iste. Ab inferiori ad suum superi⁹
rōne totius extremi sine impedimento p̄
cedēte est bonum argumētuz. s̄ nō argui
tur in pposito rōne totius extremi: s̄ par
tis solūmodo: q̄ li apparens asinus nō ē
terminus inferior ad aliqualis asinus: sed
bene ad aliqualis apparens asinus: sicut
li parens ad li aliquale: vnde bene sequit̄
tu es apparens. q̄ tu es aliqualis: ita bene
sequit̄ tu es apparēs asinus: q̄ su es aliq̄
lis apparens asinus: vnde cōsimiles cōie i
ceteris nō valent: vt tu es pater sortis: q̄

tu es aliqd sortis: tu es dñs platōis: ergo
tu es aliqd platōis. ¶ Secunda regula
erat ista. Ab inferiori ad suum superius
distributiue: nō valet argumentū. ¶ Cō
tra istam regulam arguit sic. Ista cōia est
bona nullus binarius est: q̄ nullus nume
rus est: r arguit p regulam: q̄ regula fal
sa tenet cōia cum maiori: q̄ oppositū cōse
quentis repugnat aīis. s̄ nullus binarius
est: r aliqs numerus est: nō. n. dat̄ aliquis
numerus qñ iste sit binari⁹ vel includēs
binarium. Eodem mō pōt argui in simill
vt nulla ppositio vera scitur: q̄ nulla p
positio scitur: cōia est bona: q̄ oppositum
cōtis repugnat aīis: r tñ arguit distribu
tiue ab inferiori ad suum superius sicut. n.
ppō x̄a est terminus inferiori ad li ppō:
cum oīs ppositio x̄a sit ppō: r nō econ
uerso: sic oīs binarius est numerus: r nō
ecōuerso. ¶ Cō dñ q̄ regula nō dicit nū
quā valere cōia ab inferiori ad suuz supi⁹
distributiue: s̄ q̄ plurimum nō valet for
maliter: r nunq̄ de forma predicte cōtie
formales sūt: q̄ cuiuslibet earū oppositū
cōsequētis formaliter repugnat antecede
ti. sed nō sunt bone: de forma: q̄ cōsimi
les in forma nō valēt: q̄ nō segtur nullus
numerus ternarius est: q̄ nullus numer⁹
est: nec segtur: nulla ppō vera vt vel in
telligit̄: ergo nulla ppositio videt̄ vel i
telligit̄. Si ergo cōsequētie ille bone sunt
hoc est solum gratia materie: vnde pma
est bona gratia materie: q̄ impossibile ē
numernū eē: r nō eē binarius: secunda si
militer r̄ ḡa materie vel terminoruz: q̄
nihil scitur nisi vez: nec est possibile ali
quam ppositionem falsam sciri. ¶ Ter
tia regula fuit illa. Ab inferiori ad suum
superius negatiue postposita r cum dñi
to medio est bonum argumētum. ¶ Cō
tra arguit sic. Ista cōsequētia nō valet:
sciens istam ppositionem nō est aliquid
demonstrando istam hō est asinus: r ista
ppositio est aliqua ppositio: ergo sciens
aliquam ppositionem non est aliquid: r
tamen arguitur per regulam: ergo regu

la falsa consequentia tenet cum minori:
 ⁊ maior probatur. Nam antecedens ē ve-
 rum ⁊ consequens falsum: ergo ista con-
 sequentia non valet: q̄ antecedens sit ve-
 rum: patet pro secunda parte: ⁊ pro p̄a
 similiter: q̄ suū contradictoriū est falsū. s.
 omne sciens istam p̄positionē est aliqd.
 ¶ Respondetur q̄ ista consequentia nō
 valet nec arguit̄ cū debito medio: quia
 subiectum p̄m̄e p̄positionis debuit esse
 subiectum secunde sic arguendo: sciens
 istam nō est aliquid: ⁊ sciens istam est. er-
 go ꝛc. ⁊ tūc cōcedo cōsequentiam s̄ nego
 minorem. ¶ Notandū circa hanc regulā
 q̄ si argueret̄ ab inferiori ad suū superi-
 orem distributiue negatione postposita nō ar-
 guit̄ s̄m regulam vt patet in exemplo il-
 lo ois hō nō currit: omnis homo est aīal
 ergo omne animal non currit. Intelligi-
 tur enim sic regula. Ab inferiori ab suū
 superius nō distributū negatiōe postpo-
 sita est bona cōsequētia. ¶ Quarta regu-
 la erat ista. A superiori ad suum inferius
 affirmatiue ⁊ sine distributione: non va-
 let argumentū. ¶ Contra istam regulā
 p̄cedūt argumenta facta contra regulā
 imediate p̄cedentem. arguendo ex oppo-
 sito cōsequentis ad oppositum antedede-
 tis. vt aliqs numerus est. ergo binarius
 est. aliqua p̄positio scitur. ergo p̄positio
 vera scitur: sed arguit̄ specialiter. illa cō-
 sequentia est bona. tu es animal. ergo tu
 es hō. ⁊ tū arguit̄ a superiori ad suū infe-
 rius affirmatiue sine distributione q̄ ꝛc.
 tenet consequentia. ⁊ antecedens p̄bat̄ q̄
 nō sequit̄ tu es animal. ergo tu es: a ter-
 tio adiacente ad s̄m adiacens. tu es q̄ tu
 es tu. p̄ cōsequentia. q̄ oppositum conse-
 quentis formaliter repugnat antedede-
 ti ⁊ vltra tu es tu. ergo tu es homo. t̄ cō-
 sequentia per p̄imam regulam ab infe-
 riori ad suum superius affirmatiue ⁊ im-
 pedimento. ergo a p̄mo ad vltimum se-
 quitur tu es animal ergo tu es homo.
 ¶ Ad hoc dicit̄ vt prius q̄ q̄libet istaz
 cōsequentiarum est bona ⁊ formalis. non

tū arguit̄ contra regulam implicite asse-
 rente q̄ nulla talis sit bona de forma. vñ
 de consimiles in forma nō tenet. q̄ nō se-
 quit̄ aliquis numerus est. ergo trinarus
 est aliq̄ p̄positio intelligitur. ergo p̄po-
 sitio vera intelligit̄: nec sequitur hoc est
 animal demonstrando asinū. ergo hoc ē
 homo. ¶ Quarta regula fuit ista. A su-
 periori ad suum inferius distributiue af-
 firmatiue: non valet consequentia nisi cū
 debito medio. ¶ Contra arguit̄ sic. Ista
 consequentia est bona omne animal cur-
 rit. q̄ ois hō currit. ⁊ tū arguit̄ a superio-
 ri ad suū inferi- distributiue affirmatiue
 sine debito medio. ergo regula falsa. cōtra
 t̄ cū minori ⁊ maiorem probō. contradic-
 toriū consequentis repugnat antedede-
 ti. ergo consequentia bona antedede-
 batur. qm̄ h̄ repugnat omne animal cur-
 rit. ⁊ homo nō currit: q̄ ex ipsis sequitur
 impossibile. vñ homo nō est aīal in q̄rto
 mō secunde figure. ¶ Dicendum q̄ illa.
 consequentia est bona nō q̄dem formalis
 nec de forma. non formalis. q̄ oppositū
 cōsequentis est imaginabile stare cum an-
 tecedere absq̄ dictione. neq̄ ē de for-
 ma: q̄ aliqua sibi cōsimilis i forma nō va-
 let. vt omne animal currit. ergo q̄libz hō
 currit. sed est bona materialis seu gratia
 materie. q̄ impossibile est hōem nō esse t̄
 enim p̄ h̄ mediū necessariū. ois hō ē aīal
 Similiter sequit̄ gratie materie oē aīal
 est. ergo ois hō est: q̄ consequens est ne-
 cessariū. sequit̄ ē ois hō est asinus. quia
 antedede- est impossibile simpliciter. vñ
 nō est aliqua regula contra quam nō pro-
 cedit argumentū gratia materie aut: q̄
 antecedens est impossibile: aut q̄ conse-
 quens est necessarium: vel gratia alicui-
 alterius medij necessarij ⁊ inuitabilis:
 vt in prioribus consequentijs dictum ē.
 ¶ Sexta regula fuit ista. A superiori ad
 suū inferius negatione preposita distri-
 buente superius. est bonum argumentū.
 ¶ Contra istaz regulā arguitur sic. Ista
 cōtra nō valet. non contingenter homo ē

animal: $\bar{g}$ nō contingenter tu es aīal: $\bar{z}$ tam
arguit p regulam: ergo regula falsa: cōtra
t3. pbatur prima pars aītis: qz aīis ē ve-
rum $\bar{z}$ cōns falsum: vt pz assignando suuz
contradictorium. bec. n. est falsa contin-
genter hō est animal: $\bar{z}$ bec est vera cōtin-
genter tu es animal: $\bar{z}$ secūda pars aītis
pbatur. naz qz hic arguat a superiori ad
suū inferius pz: $\bar{z}$ qz negatione distribuē-
te manifestuz est: qz remota negatione li
hō nō staret distributue. $\bar{g}$ p aduentum
eius stat distributue: pz cōtra p istam re-
gulam qcquid mobilitat imobilitatū im-
mobilitat mobilitatū. ¶ Respondetur
qz trinus aliqui stat distributue mobili-
quādo ipsum nō pcedit nisi vnū signum
distributiuū: vt oīs hō est. Aliquī stat di-
tributue imobilitat quādo ipm pcedit
duo signa quoz vnū hz vim distribuen-
di: $\bar{z}$ reliquū cōfundendi cōfute tm imobi-
liter: quapropter dico qz nō arguit ītel-
lectum regule est iste a superiori ad suū
inferius negatione pposita distributue
mobilitat est bona cōtra: sed tm in pposi-
tō nō distribuit supius mobilitat pp im-
pedimētum istius termini contingenter: qz
nō lz descendere vt argumētū in pte ostē-
dit: pp candē nō seqtur: tu nō incipis esse
coloratus: $\bar{g}$ tu nō incipis eē ab: que x op-
posito nō seqtur oppositū vt in capto pa-
tuit inceptionis: $\bar{z}$ tm arguit distributue
negatiue: si $\bar{g}$ querit qd impedit: dico qz
illud verbū incipit imobilitat eundē ter-
minum quem distribuit pcedens nega-
tio: quare rē.

¶ Obiectōes ī regulas qrti capituli.

Contra regulas qrti capituli sus-
c
fictēter est argutū in materia in-
solubiliū: specialioribus tamē
medijs arguo: cōtra easdem: quaruz pri-
ma fuit ista. Ab vli ad suam particulare
indefinitam vel subalternā est bona cōse-
quētia. ¶ Contra quā regulā arguit sic.
Ista cōsequentia nō valet: incipit oē ens
eē: $\bar{g}$ incipit aliqd ens eē: $\bar{z}$ tamē arguit
p regulam $\bar{g}$ regla falsa: tenet cōsequentia

$\bar{z}$ prima pars aītis pbatur. nam aīis ē ve-
rum $\bar{z}$ cōns falsum: $\bar{g}$ cōtra nō valet: qz aīis
sit vez pbatur. Nā oē ens est $\bar{z}$ nō imedia-
te ante instās pns oē ens fuit: qz nūqz in-
stās pns fuit: $\bar{g}$ incipit oē ens eē: pz cōtra ab
exponentibus ad expositū: qz aut cōns sit
falsuz: pz: qz nūc aliqd ē $\bar{z}$ imediate ante
instās pns aliqd fuit: $\bar{z}$ imediate post in-
stans pns aliqd erit: $\bar{g}$ falsū ē qz iā incipi-
at aliqd eē seu aliqd ens eē qz idē est. Sz
scda ps pncipalis aītis arguit. Nā bec ē
vli: incipit oē ens eē: qz in ea subijcitur
terminis cōis signo vli determinat^o di-
tributue: $\bar{z}$ bec ē sua particularis incipit
aliqd ens eē: qz i ea subijcitur terminus cōis
signa pticulari determinatus: $\bar{g}$ arguit
p regulā. ¶ Dicēdū breuiter qz nō arguit
p regulā: qm nec aīis nec cōns ē alicuius
qstatis: $\bar{z}$ tūc ad pbationē: in ista pposi-
tione incipit oē ens eē subijcitur terminus
cōis signo vli distributue determinat^o
 $\bar{g}$ ē vli: nego cōnam: $\bar{z}$ si allegaret regu-
la: dico qz itelligit de distributōe mobili-
 $\bar{z}$ nō imobilitat: sz iaz li ens distribuit imo-
biliter: ppterca sic glosef regula. ¶ Propo-
vli est illa in qua subijcitur termin^o cōis
signo vli distributue determinat^o exi-
te aliqd illius: qd dico pp placens isti^o oīs
hō ē aīal: in q subijcitur terminus cōis si-
gno vli distributue mobilitat determi-
natus: sz illud signū nō ē pars placētis: lz
sit ps vli: de pticulari aut nō pcedit ar-
gumētū: qz in regula addit solo signo pt-
ticulari determinatus sz iam vltra signū
determinat li ens hoc hō incipit ex quo
stat cōfute tm. Sz sit bec regula: ppō par-
ticularis ē illa in q subijcitur termin^o cōis
solo signo pticulari determinatus exi-
te aliqd istius qd dico similiter pp pla-
cens ppositionis pticularis. ¶ Scda re-
gula fuit ista. A pticulari vel indefini-
ta ad suā vlem: nō valet argumentum.
¶ Contra istā regulā arguit sic. Ista cōtra
ē bona aīal ē hō: $\bar{g}$ oē animal est hō: $\bar{z}$ per
cōns quolibet alia valet ab indefinita ad
suam vlem: cōtra t3: $\bar{z}$ antecedens pbatur

hec ppō animal est hō: significat oē aīal
 esse hominem: sed oīs ppositio significat
 qcquid sequitur ad eam: igitur ista con-
 sequētia ē bona. cōia t3 cum minor: qz est
 regula: t maiorē pbo subiect: u3 istius p-
 positionis aīal ē hō: significat oē animal
 t predicatū hoīem t copulam esse: t tota
 ppositio significat iuxta compositiones
 suoz terminoz: qz ista ppositio significat
 oē animal eē hominem: cōia p3: qz isto mō
 inuestigat significatū ppositionis. ¶ Re-
 spondet negādo scđam cōiam: t ad pba-
 tionē cōcedo qz ista aīal est hō significat
 oē aīal eē hoīes nō adequate primarie s3
 secundarie: t ad argumētū nego istā cōiaz
 ista ppō: oē aīal est hō: significat oē aīal
 eē hoīem: t oīs ppō significat qcquid se-
 quitur ad eam: qz ista cōia est bona: nego cō
 sequētia: qz sicut oīs ppō significat qcqd
 sequit ad eā: nō tñ qcqd ppō significat
 sequitur ad eā verūtn bene sequit ista ani-
 mal ē hō significat adeqte oē aīal eē ho-
 minem: qz ista consequētia fuit bona: sed
 negat antecedēs: qz nulla ppō mūdī signi-
 ficat adeqte: oē animal eē hoīem: nisi ali-
 qua talis oē aīal est hō. ¶ Tertia regula
 fuit ista: Ab vī affirmatiua ad oēs suas
 singulares taz collectiue qz diuisiue sum-
 ptas ē bonū argumētū cū debito medio:
 t ecōuerso collectiue. ¶ Cōtra istam re-
 gulā arguit sic. Ista cōia nō valet. Neces-
 sario oīs hō ē aīal: t isti sūt oēs homines
 qz necessario iste hō est animal: t iste hō ē
 animal: t sic de singulis: t tamen arguit
 p regulā qz regula falsa: consequētia t3 cū
 minor: t maior p3 p exponētes istius ter-
 mini necessario. Ex eodem medio argui-
 tur qz nō valet argumētū ab vī ad suā
 singulārē cū debito medio sic arguendo
 necessario oīs hō ē s3 tu es hō: qz neces-
 sario tu es: aīs ē vez t cōis falsū. Ex eodē
 ēt fundamēto arguit qz non valet argu-
 mētū a singularibus sufficiēter enumera-
 tis cū debito medio ad suam vlem: qz nō
 sequit: cōtingenter iste hō est t contingē-
 ter iste hō est: t sic de singulis. t isti sunt

omnes hoīes: ergo contingenter omnis
 hō est p3 p expositionē istius termini cō-
 tingenter: qz aīs ē vez t cōis falsum. t p
 cōis cōia nō valet. Iō breuif rñdeo: t oī-
 co qz nullo mō arguit p regulā: qz nulla
 istaz ē alicuius qritatis. s. necessario oīs
 hō ē aīal: cōtingenter oīs hō est aīal. neces-
 sario iste hō est aīal. cōtingenter iste hō ē
 aīal. prime due nō sunt vles. qz ipsaz su-
 biecta immobiliter distribuit. alie due nō
 sunt singulares. qz subijcitur terminus
 cōis determinatus nō solūm. p nomine
 demonstratiuo imo alio termino pabili
 v3 termino modali. Iō sic intelligit diffi-
 nitio ppositionis singularis. ppō singula-
 ris ē illa in q subijcitur terminus discretus
 aut terminus cōis cū p nomine demonstra-
 tiuo nullo signo pabili pcedente. Ex q
 diffinitioe sequitur qz si p nomen pluralis
 nūeri tmin discretus ista tūc nō ē singula-
 ris. oēs isti currūt qz subijcitur tmin cōis
 signo pabili pcedete. ¶ Quarta regu-
 la fuit ista. Ab vī negatiua ad quālibet
 suaz singulariū ē bonū argm. ¶ Contra
 arguit sic. Ista cōia nō valet. nulla chime-
 ra qz currit mouet. qz ista chi' qz currit nō
 mouet. t tñ arguit p regulā. qz regula fal-
 sa. cōia t3 cū minor: t maior pbat aīs. n.
 ē vez vt p3 t cōis falsū. qz cōia non valet
 qz cōis sit falsum pbat. nā sequitur ista chi-
 mera qz currit non mouet. qz ista chimera
 currit t illa nō mouet. cōia t3. qz flatuū
 resoluūt i t. et illud. s3 cōis ē falsum. qz ē
 vna copulatiua affirmatiua cui' prima
 ps ē falsa. qz aīs ē falsū. qd erat pbandū.
 ¶ Rñdet cōcedēdo cōiam pdictā. t cum
 dī aīs ē vez t cōis falsū. nego qz cōis sit
 falsū. qz suū dīctioiū ē falsū. s. ista chime-
 ra qz currit mouet. t tūc ad pbatōnē fal-
 sitatis. nego istā cōiaz ista chimera qz cur-
 rit nō mouet. qz ista chi' currit. t illa non
 mouet. Et tūc ad regulā. relatiuū qz qd
 resoluūt i cōiunctionē copulatiuā t pno-
 men dīmostratiuū. vez ē affirmatiuis. s3
 nō i negatiuis. ppterea bñ seqt. ista chi-
 mera qz currit mouet. qz ista chimera cur

rit et ipsa mouet: quod si li qd affirmatiua re-
soluit in diuisione copulatiua et pmo-
uen demonstratiua: id in negatiua contra-
dictoria de resolu in conuictione diuun-
ctiua et pmoen demonstratiua. sic dice-
do. ista chimera currit vel ipsa mouet. p-
p-ia: quod quod significat vnu dictionum co-
pulatiue significat aliud diuisione. ¶ No-
tandum circa istam regulam quod si subm singula-
ris supponit p aliquo p quo non suppo-
nit subm vltis arguendo tunc ab vltis ad istam
singulare: non arguit per regulam: quod ista non
est ei singularis. ubi gratia nullus homo
currit. si iste homo non currit: nullus homo
est alius homo: si iste homo non est alius homo. p-ia
n. singularis: non est singularis h^o null^o homo
currit: sed illi^o nulla homo currit. secunda sin-
gularis est illius nulla homo est alius homo. si isti
us nullus homo est alius homo. ¶ Quinta regu-
la fuit ista. A particulari ad suam indefinitam
et conuerso tam affirmatiue quam negatiue est
bona consequentia. ¶ Contra istam regulam ar-
guitur sic. Ista conuersio non valet: animal est gen-
us si aliquid animal est gen-^{us}: et tamen arguitur p re-
gulam. si regula falsa. conuersio tamen et animus probatur
na animus est verum vel per conuersum falsum: si conuersio non
valet: quod conuersum sit falsum probatur: quod suum
dictorium est verum. vel nullum animal est genus
quod nec hoc animal est gen-^{us}: nec hoc: et sic de sin-
gulis. si et c. Secunda pars probatur. vel quod arguitur
p regulam. quod animal stat utrobique male p-
batur. nam si aliquid istarum statet personale hoc
est per limitationem est isti^o signi aliquid. sed il-
lud signum aliquid in alijs non limitat ad sup-
positionem personale. si nec istis: conuersio tamen cum
maiori et minore probatur. nam in qualibet ista
rum aliquid homo est ipse: aliquid homo est
nomen supponit li homo male: si et in ista ali-
quod animal est genus. p-ia conuersio: quia sicut
li animal est neutri generis ita li homo ma-
terialiter sumptum. ¶ Respondetur quod non
arguitur per regulam: quia in ista aliquid
animal est gen-^{us}: li animal supponit personaliter
per limitationem signi particularis: et cum di-
citur i ista aliquid animal est spes non limitat
ad suppositionem personalem. si nec i ista

non valet argumentum: quod li homo perso-
naliter sumptum non est neutri generis. et li
aliquid est neutri generis. ideo sibi addi-
tio non potest limitare ad suppositionem
personalem: sicut si adderetur aliquid signum
eiusdem generis: vel aliquid homo est spes
aliqua homo non est nomen sed li animal per-
sonaliter sumptum est neutri generis.
Ideo si additum signum neutri generis li-
mitat ipsum ad suppositionem personalez
dicendo aliquid animal est genus aut nomen
li animal est genus. Si ergo queritur que est
indefinita istius particularis aliquid animal
est genus: dicatur quod est ista animal viuens
est genus. et istius indefinite animal est genus:
hec est particularis. aliquid li animal est
genus. ¶ Notandum quod oportet quod termi-
ni supponant precise pro eodem quare isti
us homo currit non hec est particularis
aliquis homo currit. sed est ista aliquid quod
est homo currit: et istius homo currit est
hec indefinita homo masculus currit: et
ita proportionabiliter i negatiuis dicatur
¶ Sexta regula fuit ista. A particulari
vel indefinita ad omnes suas singulares di-
uisiue sumptas cum debito medio est bo-
num argumentum. ¶ Contra istam regulam ar-
guitur sic. Ista conuersio non valet: necessario
homo est: et isti sunt omnes homines: si neces-
sario ista homo est. vel necessario iste homo
est. et sic de singulis: et tamen arguitur per re-
gulam. ergo regula falsa: consequentia tamen
cum maiori: quia antecedens est verum
et consequens falsum. et minor probatur
Nam ista necessario homo est. est propositio et non hypo-
thetica: si categorica. et per conuersum quanta. cum
si non sit vltis. particularis vel singularis. si
est indefinita. cui^o singularis non est esse alie quam
predicte. ¶ Ito dicitur quod non arguitur p regulam
quoniam ista non est indefinita. necessario homo est
animal. ex quo subiicitur terminus conuersi me-
diante signo. et tunc ad argumentum ista est
categorica. si quanta nego conuersum. Et si alii
quis quo ad hoc allegaret probando istam
conuersam esse bonam respondeo quod ego sicut asseri
ul oppositum. quare et cetera.

Oblectiones cōtra regulas. v. capi.

Uintū captū quasde regulas p

q ponebat: quaruz prima fuit ista.

Ab exclusiua ad vtem determi

nls transpositis z ecōuerso est bona cō

sequētia. Cōtra istā regulā arguitur sic.

Ista cōsequentia non valet tantū. asinus

ē hominis. ergo cuiuslibet hoīs ē asinus

z arguitur per regulam. ergo regulā est

falsa. t3 consequentia cum minori z ma

ior pbatur. ponēdo q tu non sis aliqua

possessio hoīs nisi asinus: tamen sit aliq

bō qui nō h3 asinū in possessionem: isto

posito cōsequens est falsum vt p3 aīs est

verum. q3 asinus est hominis z nihil nō

asinus est hominis. g. 7c. **S**ecundo ar

guitur contra secūda3 regulā sic. Ista cō

sequentia non valet cuiuslibet hominis

ē asinus. ergo tñ asinus ē hoīs. z tamen

arguitur p regulā. ergo falsa consequen

tia t3 cū minori z maior probatur ponē

do q quilibet homo hēat asinū z equum

quo posito antecedens est verum p ca

sum z consequēs ē falsum. nam aliquid

non ē asinus ē hominis ergo nō tantum

asin⁹ ē hoīs. **A**d primū dicitur q nō

arguitur per regulā: q3 ista non est vni

uersalis istius exclusiue. sed ista oē ens

hoīs ē asinus. rō quia in ista tñ asinus ē

hominis non distribuitur li hoīs p om

ni homine: sed solum pro homine habē

te aliquid. **A**d secundum dicitur sifr

q ista non est exclusiua istius vlis. sed

ista tantum habens asinum est homo. q3

ista pposito cuiuslibet hominis ē asin⁹

equiualeat isti. oīs homo ē habens asinus

Verūtamen quia paucas z grossas ha

bentes considerationes vt se expedirēt

dicerent regulas istas in obliquis nō te

nere. Ideo in recto arguam primo cōtra

primam. Ista consequentia nō valet tan

tum ens necessario est substantia. g. oīs

substantia necessario est ens. z tamen ar

guitur per regulas. ergo regula falsa: cō

sequentia t3 cum minori z maior proba

tur. Nam antecedens est verum z conse

quens falsum. vt p3 per exponentes. er

go consequentia non valet. **S**ecūdo

arguitur contra secundam regulā. Ista

consequentia non valet. Omnes aposto

li dei sunt duodecim. ergo tantū duode

cim sunt apostoli dei tenendo li omnes

colletrine. ergo regula falsa consequen

tia t3 z antecedēs probatur. Antecedens

enim ē v3 vt supponitur z consequēs

falsum: quia secunda exponens est falsa

.s. nulla nō duodecim sunt apostoli dei:

q3 Petrus z Paulus sūt apostoli dei: et

Petrus z Paulus sūt aliq non duodeci

g aliqua nō duodecim sunt apostoli dei.

Ad primū dicitur q ista non est vlis

istius exclusiue: sed ista omne ens neces

sario substantia est ens: q3 sicut in exclu

sua li necessario nō determinauit istuz

terminū ens: sed solū li substantia: ita in

vli o3 cē. **A**d scdm dicitur q quando

li oēs tenetur colletrie sua exclusiua nō

exponitur per negatiōem infinitantem.

sed pro notā pluralitatis isto mō. xij. sūt

apli dei: z nō plures q3 duodecim: ista ē

vera z exclusiua sifr. qñ at li oēs tenetur

diuisiue tunc eidē corēpondet dicta ex

clusiua exponentibus per negationes in

finitantē: z tunc tā vlis q3 exclusiua cēt

impossibilis ppter implicationem dī

ctionis suarū exponētuz pbatur z po

no q3 sortes currat z nullus alius mascu

lus tamē multe mulieres isto posito an

tecedēs ē v3 p exponētēs z cōsequēs fal

sum. quia aliquid nō sortes currit g non

tñ sor. currit. **R**ndetur q ista exclusi

ua nō ē illius exceptiue. sed ipsa tñ sor.

ē aliquis homo currens scdm q patuit i

probationibus terminorum capitulo de

exceptiuis vbi hec regula declaratur.

T3 re^a fuit ista: ab inferiori ad suū supe

rius a pre subiecti dictōe exclusiua addi

ta eidē ē bōa cōia. **C**ōtra quā arguit

sic. Ista cōia nō ē bona: tñ suba nō ē ac

cidēs. g. tñ aliqd nō ē accidēs: z tñ argui

tur p reglam. g. regula falsa. cōia t3 cū fa

pte antecedētis: z pbat pma. Nā antecē

dens ē vēr z cōsequēs falsum. ḡ cōsequen-
tia nō valet: q̄ antecedēs sit vēr. pbat̄.
q̄ subā nō ē accidēs. z quodlibz nō substā-
tia ē accidēs. ḡ tñ substantia nō ē acci-
dens. z qđ cōsequēs sit falsum p̄. q̄ scđa
exponens ē impossibilis. s. quodlibet nō
aliqua ē accidēs: quia prima exponens
huius ē possibilis. s. aliquid nō aliquid est
accidēs. vt bene p̄ p̄ suas resoluētes.
¶ Jō dict̄ q̄ nō arguit per regulā: neq̄
arguit ab inferiori ad suū superi⁹: quia
p̄m̄tus ē declarati⁹ q̄ termin⁹ trāscēdēs
nō est superior nec inferior ad aliquid. ex
quo nō ē in predicamēto nisi in pp̄rie su-
mēdo sup̄ius p̄ priorit̄ aut cōmuniōr̄: q̄
liter nō accipit regula contra quā ē ar-
guti⁹. ¶ Aliiter tamē dicitur z melius q̄
regula intelligitur affirmatiue z nō ne-
gatiue: vnde nō sequitur tñ corpus non
ē indiuisibile: ḡ tñ subā est indiuisibilis
aī. n. ē vēr q̄ corpus nō ē indiuisibile:
z quodlibet nō corpus ē indiuisibile z tñ
cōsequēs est falsum pp̄ secūdā exponētes
falsam. s. quodlibet nō substantia est idi-
uisibile. Nam albedo in pariete ē nō sub-
stantia z tamen nō ē indiuisibilis quia
ē extēsa ad extēsiōē parietis. ¶ Quar-
ta r̄gula fuit ista. Ab inferiori ad suū supe-
rius a parte predicati dictione exclusi-
ua addita subiectis nō valet consequen-
tia sed cōuerso cū debito medio. ¶ Cō-
tra quā arguitur sic. Vtr̄ sequitur aliquid
tñ: homo ē aīal: aliquid tñ soz. ē homo.
ḡ aliquid tñ soz. est animal: q̄ opposit⁹
consequentis non stat cum antecedente
z tamen arguitur per regulā. ergo regula
falsa: consequentia t̄z cum m̄nori: q̄ di-
ctio exclusiua additur in secūdā ppōne
z nō copule nec predicato ergo subiecto
¶ Secūdo arguo q̄ econuerso non va-
let argumētū cū d̄bitō medio q̄ nō seq̄
tñ ē risibilis. ḡ antixps ē risibil̄ tñ ē anti-
christus: z tamen arguitur per regulā: ḡ
regula falsa: t̄z cōsequentia cum minori:
z maior. pbat̄. Nam aī. ē verum z cō-
sequens falsū. ergo consequentia nō va-

let. q̄ at̄ consequēs sit falsum manifestū
ē. sed pbat̄ aī. Nam omne risibile ē
homo: ergo tñ hō est risibilis t̄z cōsequē-
tia ab vniuersali ad suam exclusiuam.
Secūda vero pars probatur. nam anti-
christus potest ridere ergo antichristus
est risibilis p̄ cōnā ab vno conuertibilis
ad reliquū. ¶ Ad primā rōem dico q̄ di-
ctio exclusiua non addit subō solū s̄ p̄
solū mō: q̄ ex ipsa z alio termino fit vñ
subm̄: sed bene additur subiecto dicēdo
tantus homo currit: quia li hō est subm̄
z nō pars subiecti negatur. ḡ ista cōsequē-
tia dictio exclusiua ponitur in illa ppōe
z nō additur copule neq̄ predicato. er-
go additur subiecto: sufficit enim q̄ ad-
datur parti subiecti vel predicati. ¶ Ad
secūdā rōem dicitur q̄ li risibile dupli-
citer sumitur. s. ampliatiue z nō amplia-
tiue: p̄mo modo non conuertitur cum li
homo sed secūdo mō sumendo: ergo p̄-
mo mō tam in. minori q̄ in maiori nega-
tur cōnā: q̄ in antecedente ampliatur taz
li homo q̄ li antixps z non in consequē-
te. iō bene seq̄t̄ ḡ tñ homo pōt ēē anti-
xps. Si autē sumatur secūdo modo cōce-
do maiore: cui respōdet dicta v̄lis z ne-
go minore: z tūc ad argumētum antixps
pōt ridere. ḡ antixps ē risibilis. nō valet
ar̄m nec arguitur ab vno conuertibilis ad
reliquū: q̄ dictū ē q̄ li risibile non tenet
ampliatiue. ¶ Contra alias tres reglas
non arguo quia ex prioribus solummo-
do inferuntur. quare zc.
¶ Obiectiones contra regulas ptinēt.
z imperti. tex.

Enclīnētū atq̄ Imptīnētū emio
p̄ rus. p̄ma r̄gla fuit illa. Ab affir-
matiua vni⁹ dispat̄ ad negati-
uam alterius ē bōa cōnā. Cōtra quam ar-
guitur sic. Ista cōnā nō valet brunellus ē
asinus. ḡ brunellus nō est risibilis. z ta-
men arguitur per regulam. ergo regula
falsa. cōnā t̄z cū minori: quia asinus z risi-
bile sunt termini dispat̄: sicut hō z asin⁹.

et probatur maior. nam ante est verum et omnis falsum. ergo. Probatur et factio ista omnia brunellus est hominis ergo brunellus est risibilis: consequentia tamen ab uno conuertibili ad reliquum: et ante est verum: ut suppono. ergo omnis. scilicet consequens est dictorium primi consequentis ergo principale consequens est falsum quod erat probandum. ¶ Dicitur dubitatio istam consequentiam brunellus est asinus ergo brunellus non est risibilis: quia dubitatur qualiter teneatur si risibilis. utrum in nostro casu an in generali. Si primo modo creditur omnia et consequens et tunc ad improbatorem nego illam consequentiam brunellus est hominis. ergo brunellus est risibilis: quia si li homo est risibile conuertitur ac et hominis est risibilis in obliquo: non tamen hoc quando difformiter sumitur unum. scilicet in recto et alter in obliquo. Si autem sumitur si risibile in generali casu nego illam consequentiam brunellus est asinus. ergo brunellus non est risibilis: quia non arguitur per regulam. Item. n. asinus et risibile sunt termini disparati: non tamen asinus et risibilis in obliquo. Itaque cedo illa duo stare sicut quilibet asinus est risibilis et nullus asinus est risibilis. tenedo si risibilis in prima in generali: et in facta in nostro: et sunt tria. vel alterius oppositis. ¶ Secunda regula fuit ista. Quamcumque sunt due propositiones: quarum subiecta conuertuntur atque predicata manente omni denotatione ab una ad reliquam est bona consequentia. ¶ Contra istam regulam arguitur sic. Ista consequentia non valet quilibet homo est verum homo ergo omnis homo est verum homo et tamen arguitur per regulam. ergo regula falsa consequentia tamen cum minoris quia subiecta et predicata conuertuntur manente omni denotatione et prima pars antecedentis probatur ex eo quod antecedens est verum. ut patet per exponetes: et consequens est falsum quia aliquid est homo quod non est nisi unus homo. ¶ Respondeetur quod subiecta non conuertuntur. scilicet sunt similia: non. n. sequitur li homo et homo conuertuntur. ergo subiecta conuertuntur: quia li homo et li homo conuertuntur: et li homo et li homo non conuertuntur unde subiecta istarum non conuertuntur homo currit et homo est species: non obstat quod sint similia quia li homo in prima supponit personaliter

et in secunda materialiter. ita in proposito subiecta istarum non conuertuntur quilibet homo est unus homo omnis homo est verum homo. quia si sint similia et personaliter supponant non tamen supponunt precise pro eisdem. scilicet in prima per masculo sexu solummodo: et in secunda per utroque sexu sed tunc conuertuntur li homo et li homo quando supponunt eodem modo et precise per eisdem: ut omnis homo est rationalis et omnis homo est risibilis. ¶ Eodem modo dicitur de li homo et li risibile: quia aliquando conuertuntur aliquando non. ¶ Tertia regula fuit ista. Ab uno conuertibili ad reliquum est bona consequentia. Contra quam arguitur sic. Ista non valet. scilicet. scis esse hominem. ergo scis esse risibilem. et tamen arguitur per regulam: ergo regula falsa: consequentia tamen cum minoris. quia homo et risibilis conuertuntur et maior probatur. nam casu possibili: posito antecedens est verum et consequens falsum. ergo consequentia non valet. antecedens probo et pono quod scis esse hominem nescias tamen que sit propria passio hominis. sed credas quod risibile sit propria passio asini. illo posito antecedens est verum et omnis falsum. quia forte credis formaliter non esse risibile sicut credis ipsum non esse asinum. ergo forte non sis esse risibilem. ¶ Itaque dicitur quod ab uno conuertibili ad reliquum ratione totius extremi est bonum argumentum ratione autem partis fallit: sicut in proposito quia li hominem et li risibile non supponunt predicta. scilicet ista sciens esse hominem: et esse risibile quod inuicem conuertuntur. Exemplum habet in alijs terminis unde dictorium et dictorium dictorium inuicem conuertuntur: quia si dictorium est verum vel falsum. tunc contradictorium dictorium est verum: et tamen non sequitur contradictorium a est verum ergo contradictorium contradictorium. a. est verum posito quod omne a sit ista homo est asinus: tunc. n. est antecedens verum et consequens falsum. Si. n. contradictorium contradictorium. a. est verum et omne. a. est contradictorium dictorium ergo est verum quod est falsum. Defectus ergo stat in hoc: quia non arguitur ratione totius extremi. sed ratione partis scilicet. n. contradictorium et contradictorium

contradiciorij ouertantur: nō tñ contra-
 dictionum: et contradiciorij contradicto-
 rij. **Quarta** regula fuit ista: Ab vno
 correlatiuoz ad reliquū ppositiōibne
 existētibne de scōo adiacēte ē bonū ar-
 gumentum. **Cōtra** quā sic arguit. Ista
 cōia nō valet: pater est: ergo filius: et tñ ar-
 guitur per regulā: ergo regula falsa: et
 consequentia cum minori: et maiorem p-
 bo: nam casu possibili proposito antece-
 dens est verum et consequens falsum: er-
 go cōia non valet: antecedens probatur.
 Nam dato q omnis pater habet filiaz et
 non filium: est tunc antecedens verum et
 consequens falsum. **Dicendum** q nō
 arguit per regulā: q pater et filius non
 sunt correlatiua sicut nec mater et filia:
 stat enim patrem eē: et non habere filiu
 sicut stat matrem eē et nō habere filiam
 sed ista disiunctiua sunt correlatiua vi-
 delicet pater vel mater filius vel filia.
Quinta regula fuit ista. Terminō p-
 uatiuo ad terminū infinitū est bona cōia.
Cōtra istā regulā arguit sic. Ista cōia
 non valet. A fuit infinitum. q a fuit nō fi-
 nitum. et tamen arguitur per regulā: er-
 go regula falsa: consequentia et cum mi-
 nori et maiorem probō: ponendo q a fue-
 rit totum tps infinitum preter termina-
 tum ad primum instans hōie preterite: il-
 lo posito a fuit infinitum a parte post: q
 falsum est q fuit non finitū: q ex illo cō-
 sequente sequitur q non fuit finitum.
Eodē mō arguit linea est indiuisibi-
 lis q linea est nō diuisibilis: nō sequitur
 q: aūs est vey vt pz: q nō latitudinē ne-
 q pfunditatē bz: et tñ cōsequens ē falsū
 q: linea ē diuisibilis scdm longitudinē.
Dicēdū q infinitū et indiuisibile non
 sunt termini priuatiui: q non dicūt dese-
 ctum vt pūs: q oueniūt deo qre nō mix-
 si nulla illaz cōiarum valet: q nō argui-
 tur p regulā: bz bñ arguit p regulā isto
 mō tu es iniustus: ergo tu es non iustus:
 sortes est secus ergo sortes est nō vidēs
 q cecus et iniustus sūt termini priuatiui

dicētes defectū in illis quibus conueni-
 unt. **Sexta** regula fuit ista. Ab affir-
 matiuā de p̄dicato infinito ad negatiuā
 de p̄dicato finito est bonū argumentū.
Cōtra quam arguit sic. Ista cōia nō
 valet tu fuisti nō albus: ergo tu nō fuisti
 albus: et tamen arguitur per regulā: er-
 go regula falsa: et cōia cum minori: et ma-
 iorem probō. Nam casu possibili posito
 aūs est vey: et cōis falsum: ergo cōia non
 valet: aūs pbatur et pono q heri fueris
 albus et p̄dicte niger illo posito aūs ē ve-
 rum: q: qñcūq fuisti niger fuisti nō alb⁹
 et cōis falsum: q suū d̄dictoriū positiū est
 in casu. **R̄spondet** q nō bene infer-
 tur ppositio de p̄dicato finito. Deberet
 ergo sic argui: tu fuisti nō albus: q nō tu
 nō fuisti albus: tu eris nō currens: ergo
 aliquādo tu nō eris currens. **Notandū**
 q in terminis obligis non t̄ regula dicta
 vnde non sequitur asinus est non sortes
 ergo asinus nō est sortes: posito q omnis
 asinus sit tam sortes q̄ platonis. tunc est
 aūs verum et consequens falsum: simili-
 ter nō sequitur sortes est nō asinus ergo
 sortes nō est asinus. **Septima** regula
 fuit illa. A negatiua de p̄dicato finito
 cū debito medio ad affirmatiuā d̄ p̄dica-
 to infinito ē bona cōsequentia. **Cōtra**
 istam regulā arguit sic. Ista cōia nō valet
 a nō est vey cuius d̄dictoriū est falsū:
 et a ē q a est nō vey cuius d̄dictoriū est
 falsum: et tñ arguit p regulā: q regula fal-
 sa: cōia et cū minori: et maiorem pbo dato
 q sit ista hō est asinus: aūs. n. est verū et
 cōis falsum ergo cōia non valet: q aūs sit
 vey. pbatur scōa pars est vera: vt patet
 et prima similiter: q suū d̄dictoriū ē fal-
 sum si a est vey cuius d̄dictoriū est fal-
 sum. Quod aut aūs sit vey arguit sic: et
 facio tibi istam cōsequentiam: a nō est ve-
 rum cuius d̄dictoriū est falsum. ergo a
 est falsū cuius d̄dictoriū est falsum cōia
 et q: q falsum et nō vey cōuertuūt. et aūs
 ē impossibile. ergo et cōsequēs. **R̄spō-**
det cōcedēdo regulā et cōsequentia factam

contra illam. et nego quod consequens sit falsum et tunc ad arguendum a est non verum cuius dictorium est falsum. et a est falsum cuius dictorium est falsum. nego consequentiam. et quoniam dicitur non verum et falsum inuertuntur concedo. et ista consequentia est bona. nego arguendum. quoniam non arguitur ab uno inuertibili reliquo ratione totius extremitatis sed per se. Unde si verum et falsum inuertuntur: tamen non verum cuius dictorium est falsum: et falsum cuius dictorium est falsum non inuertuntur. Et Notandum circa debitorum medium quod non sequitur. sortes non est asinus. et sortes est. ergo sortis est non asinus. quoniam antecedens est verum et consequens falsum. dato quod sortes nihil habeat. nec arguitur per regulam quoniam illud non est debitorum medium. sed illud sortis est aliquid. et non sequitur asinus non est sortis: et asinus est: et asinus est non sortis: dato. n. quod nullus asinus sit alicuius: est tunc ante verum: et contra falsum: non tamen arguitur per regulam: quoniam illud non est debitorum medium: sed si asinus est alicuius quod est falsum: quare. et.

Obiectiones contra regulas. vij. ca.

Primi capituli prima regula fuit illa. Ab omnibus exponetibus simul sumptis ad suum expositum est bona contra. Contra quam regulam arguitur sic. Ista contra non valet: aliquis homo currit: et non est aliquis homo quin talis currat: et qualislibet homo currit: et tamen arguitur per regulam: et regula falsa: contra tenet: et prima pars antecedentis probatur: et pono quod non sint in mundo nisi homines albi quorum aliqui currant et aliqui sedent: isto posito contra est falsum: ut patet: et tamen ante est verum: quoniam aliquis homo currit: et non est aliquis homo quin talis qualis ipse est currat. Eodem modo arguitur in alijs terminis: ut aliquis homo currit: et non est aliquis homo quin talis currat: et quatuorlibet homo currit: posito enim quod quilibet homo esset tripedalis quadrupes: et quod aliqui currerent et aliqui sederent: tunc esset antecedens verum et consequens falsum. Unde relatiuum accidentis non necessitat supponere per omne eo per quo sunt antecedens: ideo dicitur quod nulla illarum consequentiarum valet: quoniam non

arguitur per regulas ex eo quod nulla recte assignatur scilicet exponens. Itaque butus vniuersalis qualislibet homo currit: scilicet exponens est ista. nihil est aliquis homo quin illud currat: istius vero quatuorlibet homo currit scilicet exponens est ista: non est aliquantus homo qui ipse currat. Et Secunda regula fuit ista. Ab omni exponibili ad quilibet suarum exponetium est bona consequentia. Contra quam regulam arguitur sic. Ista consequentia non valet tu incipis esse albus. et tu es albus: et non immediate ante instans presens fuisti albus: et tamen arguitur per regulam: et regula falsa: consequentia est cum minor: quoniam incipit exponi vno modo per positionem de presenti: et remotionem de preterito: et consequens est vna cum suis exponetium: et maioribus probatur: quoniam casu possibili posito antecedens est verum et contra falsum et consequentia non valet. antecedens probatur et pono quod tu non sis albus sed immediate post instans presens eris albus: isto posito sequitur: quod tu incipis esse albus tamen ex suis exponetibus. et tamen non es albus per casum quod est oppositum preme per consequens. Respondet quod consequentia non valet tu incipis esse albus: et tu es albus: nec arguitur ab exposito ad aliquam suarum exponetium. Et Secundo dicitur quod hec verba incipit et desinit non proprie exponuntur: sed habent causas veritatis. unde copulatiua cuius vna pars est affirmatiua de presenti. et alia negatiua de preterito dicitur vna causa veritatis. et copulatiua cuius vna pars est negatiua. et scilicet affirmatiua de futuro. vocatur alia causa veritatis. et a quilibet illarum copulatiuarum ad positionem inceptionis est bonum argumentum. e contrario autem non valet. ut eiusdem capituli vna asseruit regula. Eodem modo de desinit est idem. et si aliquando dixi illa verba debere exponi non sum locutus proprie de expositione. sed secundum communem modum loquendi sumendo expositionem communiter pro omni probatione terminorum. Et Ideo iam arguitur magis stricte. Ista consequentia non valet. tantum non omnis homo est animal

ergo non omnis homo est animal. et tam
arguitur per regulam: si regula falsa: contra tunc et
prima per antecedens probatur: ante non est ve
rum et contra falsum: contra non valet: quod contra sit
falsum manifestum est: et probatur antecedens sic:
omne animal est non omnis homo: si tamen non omnis homo est
animal: tenet contra ab universali affirmativa
ad suam exclusivam: ante est verum ut per: si et con
sequens: et secunda per antecedens probatur:
nam prima exponens exclusivae est placens
ei: sed non omnis homo est animal est preia
ces illius exclusivae: quod est illud quod rema
net dempta dictioe exclusivae: si est expo
nens eius quod erat probandum. **R**espon
det concedendo contrariam et negando antece
dens et ad probationem nego consequentiam:
quod illa non est exclusiva illius veris sed hec
tamen ens non omnis homo est animal que
est vera: et si dicitur que est veris illius ex
clusivae: tamen non omnis homo est animal: dicitur
quod non habet universalem: quod est exclusiva
negativa. **T**ertia regula fuit ista. Ex
cuiuslibet exponens contradictorio sequitur
contradictorium expositi. Contra istam re
gulam arguitur sic ista consequentia non valet:
tu es animal: ergo tu differs ab animali:
et arguitur per regulam ergo regula falsa:
consequentia tunc cum minori et maiore probo:
antecedens est verum ut per et contra falsum ex co
quod suum contradictorium est verum: verum tu dif
fers ab animali: probatur sic: tu differs ab
animali quod est asinus: ergo tu differs ab
animali et illud est asinus: consequentia tunc
pro resolutione relativi in distinctione co
pulativam et nomen demonstrativum et ante
cedens est verum ut patet per exponetes: er
go et consequens: tunc sic: tu differs ab ani
mali et illud est asinus: si tu differs ab ani
li: consequentia tunc a copulativa ad alteram
ei partem. **R**espondet concedendo contrariam
et negando istam propositionem: tu differs ab
animali tunc ad rationem: tu differs ab animali
quod est asinus si tamen negat contra neque rela
tivi determinati per terminum confusivi est
sic resolvable semper. Unde non sequitur tu
es omnis homo qui est in a domo: si tu es omnis

homo et ille est in a domo: si omnis homo qui
currit movetur. ergo omnis homo cur
rit et ille movetur. Existens enim relatiuus
in propositione sine signo sic habet resolutionem: verum
sequitur for. qui currit movetur: si sortis cur
rit et iste movetur: atque ipse erit homo qui est: er
go atque ipse erit homo et ille est. **Q**uarta re
gula fuit ista resolutionibus ad resolutum
est bona consequentia. **C**ontra quam regulam
arguitur sic illa contra non valet hoc non est homo
demonstrando asinum et hoc est animal si est risibi
le: si animal si est risibile non est homo: et tamen arguitur
per regulam: si regula falsa: contra tunc cum minori
et maiore probatur. Nam ante est verum ut per et contra
falsum: contra non valet: quod contra sit falsum pro
batur: quod suum contradictorium est verum. scilicet omne animal si est
risibile est homo ut per per exponentes. scilicet aliquod
animal si est risibile est homo: et nullum est animal quin
istud si est risibile sit homo si tamen. **D**icitur quod contra est
bona et contra est verum sicut et ante: et cum dicitur quod
suum contradictorium est verum. scilicet omne animal si est risibile
est homo: dico quod secunda exponens non est sufficien
ter assignata: quoniam ista est secunda exponens. si
nullum est animal si est risibile quoniam illud sit homo: quod est
falsa: quod suum contradictorium est verum. scilicet aliquod est
animal si est risibile quod non est homo: probatur: hoc non
est homo demonstrando asinum et hoc est aliquod ani
mal si est risibile si tamen. **Q**uarta regula
fuit ista. Ab officiariis ad officiata est bo
na contra. **C**ontra istam regulam arguitur sic
ista contra non valet: hec propositio est necessaria
animal est homo quod adequete significat animal esse hominem
ergo animal esse hominem est necessarium: et tamen argui
tur per regulam si regula falsa: contra tunc cum secu
da parte ante et prima probo quod ante sit verum per
quod contra falsum probatur. nam animal esse hominem impossibile
est: si falsum est animal esse hominem sit necessa
rium: contra bona et ante probatur: hoc esse hominem est
impossibile demonstrando asinum et hoc est animal
ergo animal esse hominem est impossibile: contra tunc ab i
feriori ad suum superiorem affirmativae sine im
pedimento. **R**espondet concedendo primam
contrariam et contra eludens: negando autem quod animal esse
hominem sit impossibile ad probationem nego con
sequentiam et tunc ad illam nego dupliciter: et primo
quod non arguitur ratione totius extremi secundum quod

intelligit regulā: scđo qđ arguit cū impe-
dimēto: qđ impossibile immobilitat istū ter-
minū aīal: r dictū est i vna regula cōtīlaz
qđ ab inferiori ad suū superi⁹ immobilitatz
nō valet cōia. Si aut veller qđ fortificār
istud ar^m dicēdo qđ arguit a resoluētib⁹
ad resolutā hoc nego: qđ ista aīal esse ho-
minē est impossibile nō est resoluibilis sed
officiabilis p̄babilis vt i p̄bationib⁹ ter-
minoz patuit. ¶ Sexta regula fuit ista
Adescriptione ad descriptū est bōa cōia
r eo⁹. ¶ Cōtra quā arguit sic ista conse-
quētia nō valet tu intelligis hoīez qđ tu in-
telligis aliqd sub rōne qua hō: r tñ argu-
itur p regulā qđ regula falsa: cōia t3 cū mī-
norī r maior pbat: r pono qđ tu nullā ha-
beas itellectionē nisi simplicē itellectōez
hoīs: illo posito tu intelligis hoīez r tñ tu
nō intelligis aliqd sub rōne qua hō: quia
oīs rō hoīs est diffinitio: s3 tu nō intelli-
gis aliqd sub aliq diffinitōe: qđ nullā ha-
beas diffinitionē in mēte vt suppono i ca-
su. qđ tu non intelligis aliquid sub rōne qđ
hō. ¶ Dicendū qđ cōsequētia p̄ma fuit bo-
na. cuius cōcedit aīe r cōis in casu illo.
Et cū arguit oīs ratio hoīs est diffinitō
ipsius nego qm rō hoīs est denominatio
ipsius. hō nāq ab hūanitate denotatur:
hō ideo hūanitas dī rō ipsius. r hec ē il-
la ratio sub qđ tu nō intelligis hoc hōmō-
strādo hoīem. ¶ Septia regula fuit i^a.
Asensu diuiso ad sensuz ppositū aut eo⁹
nō valet arg^m. ¶ Cōtra istā regulam ar-
guīt sic. Ista cōsequentia est bona. tu po-
tes currere ergo possibile est te currere.
possible est antixpm esse: ergo antixpm
possible est esse r eo⁹. Dicitur qđ in termi-
nis simplicibus r discretis sine impedi-
mento alicuius signi nō est bona cōsequē-
tia. sed cū limitatione signi nō valet cōse-
quētia. vt omne animal esse est necessa-
riū. ergo omne animal necessariū est esse:
anima tua necessario est ergo necessario
anima tua est. album potest esse nigrum
ergo possibile est album esse nigrum.
¶ Cōtra istam respōsionē pbat vltimā

cōsequentia valere. nam sequit albū po-
test esse nigrū. ergo album est potēs esse
nigrū. p3 cōsequētia resoluēdo istud ver-
bum potest in sum es est r suū p̄icipiūz.
tūc vltra albū est potēs ēē nigrū qđ albus
est ēs nigrū. p3 cōia ab vno cōuertibili ad
reliquū. qđ potēs ēē r ens cōuertit: qđ oē
ens ē potēs ēē r oē potēs ēē ē ens. qđ oē
potēs ēē est qđ oē potēs ēē est ens. p3 cōia
r aīe sītr p suas exponētes. vlteri⁹ albus
est ens nigrū. ergo albū est nigrū. p3 cōia.
qđ oē ens nigrū est nigrū. r vltra albū est
nigrū. qđ possibile ē albū ēē nigrū. p3 cōia.
qđ quilibet de presenti infert vnā de pos-
sibili de sensu cōposito. ergo a p̄mo ad
vltimum. album potest esse nigrū. ergo
possible est album. esse nigrū. ¶ Ideo
respōdetur breuiter qđ ista cōsequētia nō
valet. album est potens ēē nigrū. ergo al-
bum est ens nigrū. r ad p̄bationē. ibi ar-
guitur ab vno cōuertibili ad reliquūz ne-
go. r cū dicitur li potens esse r li ens cō-
uertitū concedo. r etiā li potens esse r
ens nō conuertitū. vnde li potens esse
nominalit̄ sumptuz cōuertit̄ cum li ens.
sed participialit̄ sumptuz non cōuertit̄
cum illo. qđ non sequit antixps est potēs
esse ergo antixps est ens. r ita in ppositio
sumit li potēs esse p̄cipialit̄. q̄re arg^m
nō p̄cedit. ¶ Octaua regula fuit ista. Ab
vna cā veritatis ad ppositionē habentes
illā cām est bona cōia. ¶ Cōtra quā regu-
lā arguit sic. Ista cōsequētia non valet. a
p̄positio ē vera. r imēdiatē aī istās p̄is
nō fuit x̄a qđ p̄pō icipit ēē x̄a. r tñ arguit
p r̄lāz qđ r̄a falsa. cōia t3. r aīe pbat. ponē-
do qđ a p̄pō in p̄ma pte p̄portionalit̄ hōre
p̄terite fuerit vera r in secūda falsa r i
tertia vera. r sic alternatim videlicet qđ
omnes p̄tes p̄portionales hōre p̄terite.
ita qđ i omni pte impari fuerit vera. r in
omni parte pari fuerit falsa. r sit nūc ve-
ra. r ita cōtinue erit. isto posito ē ātcedēs
verū r cōsequēs falsum. ergo cōsequētia
nō valet. qđ ātcedēs sit v̄ez. patet qđ nūc
est verū per positū r imēdiatē ante hoc

fuit falsum et quicquid fuit falsum non fuit
verum. ergo immediate ante hoc non fuit verum
quod aut immediate ante instans presens a fu-
it falsum. probatur: quia immediate ante istas
presens fuit aliqua pars par: sed quoadcunque
fuit aliquod pars par a fuit falsum: ergo immedia-
te ante instans presens a fuit falsum: quod autem
principale consequens sit falsum arguitur
quia a nunc est verum: et immediate ante
instans presens fuit aliqua pars impar: ergo
incipit esse verum. ¶ Dicendum breuiter
quod a non incipit esse verum: et tunc ad ar-
gumentum nego illam consequentiam
primo factam: nec arguitur per regulam
quoniam illa non est causa veritatis: sed
ista a est verum et non immediate ante in-
stans presens a fuit verum: et hoc est fal-
sum propter assignationem sui contradi-
ctorii: unde conceditur quod immediate an-
te instans presens a fuit verum et immedia-
te ante instans presens a non fuit verum: non
tamen cum prima conceditur quod non im-
mediate ante instans presens a fuit verum
quia hec sunt contradictoria. ¶ Nonna re-
gula fuit ista. Ab actiua ad suam passiuam
et e converso est bonum argumentum.

¶ Contra quas regulam arguitur sic. Ista
consequentia non valet. promitto tibi denari-
um: ergo denarius tibi promittitur a me: et tam-
arguitur per regulam ergo regula falsa: contra tunc cum
minori et maiori probatur. Nam casu possibili
li posito est antecedens verum: et contra falsum
ergo contra non valet: antecedens probatur: et po-
no quod tibi promittam denarium in confu-
so: nullum tamen denarium tibi promitten-
do. Isto posito: antecedens est verum et contra
falsum per casum: ergo recte. Cōsimiliter arguitur
quod non sequitur: quilibet homo videt aliquem ho-
minem: ergo aliquis homo videtur a quolibet homine posi-
to nam quod quilibet homo videatur precise se-
ipsum: est antecedens verum et contra falsum.
¶ Respondetur quod istarum consequentiarum nul-
la est bona: nec arguitur per regulam: quia termi-
ni debet semper supponere eodem modo: sed in
actiua supponit li denarium et li hominem
confuse tamen: et in passiva determinate: id

non assignatur debet eorum passivae: huius. ergo pro-
mitto tibi denarium correspondet hec pas-
siva a me tibi promittitur denarius: et isti ergo
liber homo videt aliquem hominem corre-
spondet hec passiva: a quolibet homine
videtur aliquis homo. ¶ Decima regula
fuit ista tertio adiacente ad finem adiacens
affirmativa et sine termino distrabente est bona
consequentia. ¶ Contra istam regulam argui-
tur sic: ista consequentia non valet: homo est
risibilis: ergo tamen homo est: et tamen arguitur
per regulam: quia affirmativa et sine termi-
no distrabente: ergo regula falsa contra tunc cum
minori: supposito quod li risibilis non sit ter-
minus ampliativus: et prima pars antea est ma-
nifesta eo quod antecedens est verum et contra fal-
sum: ut per cullibet. ¶ Ideo respondetur et
quod non tunc regula ista in exclusivis primi or-
dinis: ratio quia arguitur implicite ab infe-
riori ad suum superius distributivae: nam cum
dicitur: tamen homo est includit li ens suum par-
ticipium istas confuse distributivae: ratione dic-
tionis exclusivae. ¶ Contra etiam ista glossa
arguitur: quia non sequitur chimera est terminus
ergo chimera est: et tamen arguitur affirmativa et si-
ne termino distrabente et sine dictione ex-
clusiva. ¶ Dicitur quod ista non est sua corre-
spondens secundum adiacente: sed ista li chi-
mera est: quia termini debet eodem modo sup-
ponere. quare etc.

¶ Obiectiones contra regulas octavi ca-
pituli.

¶ Cuius et ultimam capitulum regulas
notificavit hypotheticarum quarum
prima fuit ista copulativa affir-
mativa ad alteram eius partem principale est bo-
na contra. ¶ Contra quam regulam arguitur sic:
ista contra non valet. Aliquantum videtur for. et ta-
tum plato videtur. ergo tamen plato videtur: et tamen ar-
guitur per regulam: ergo regula falsa contra tunc cum mi-
nori et maiori probatur: casu possibili posito
ans est verum et contra falsum: ergo contra non valet:
probatur ans et pono quod tamen for. ergo plato vide-
at unum pedale: isto posito ans est verum.
Nam pedale videtur for. et pedale videtur pla-
to: ergo aliquis tamen videtur for. et tamen videtur plato: sed

q̄ cōs sit falsus manifestū est: eo q̄ secun-
 da exponēs est falsa. s. nihil nō plato vi-
 det: imo cōtra casum: quia p̄ casus sor. vi-
 det r sor. est aliqd hō plato: q̄ aliqd non
 plato videt q̄ est oppositū s̄cōe partis.
 ¶ Dicendū q̄ ista dictio tm̄ potest tene-
 ri exclusiue r̄ relatiue. Si exclusiue tā in
 antecedēte q̄ in cōsequēte cōna est optia:
 sed negat̄ s̄cōa p̄s copulatiue: tūc ad p̄ba-
 tionē negatur cōsequētia. Si aut̄ vtrobī
 q̄s relatiue: iterū cōcedo cōsequētiā r̄ cō-
 sequēs: r̄ ad eius improbationē: dico q̄
 nō h̄z exponi: sed significat̄ ouertibiliter
 q̄ tm̄ q̄tum sor. videt plato videt: qd̄ est
 vez: vbi autē vellet opponēs q̄ li tm̄ te-
 nere: in ante relatiue r̄ in cōsequēte ex-
 clusiue: p̄s tunc q̄ nō arguitur per regu-
 lam. ¶ Ex illa regula illatum est correla-
 tiue q̄ a toto copulato ad alteraz partes
 est bona cōsequētia: cōtra quā regulam
 arguitur sic: ista cōsequētia nō valet sor.
 r plato sunt numerus binarius: q̄ sor. est
 numerus binarius: quia antecedēs ē ve-
 rum r̄ cōsequens falsus: nec sequit̄ sor. r
 plato de p se ferunt lapidē: q̄ sor. de p se
 fert lapidē: quia dato q̄ a portaretur ab
 ambobus simul r̄ a nullo p se posset por-
 tari tūc antecedēs esset verum r̄ conse-
 quēs falsum. ¶ Similiter nō sequit̄ tu
 differs ab hōie r̄ ab asino q̄ tu differs ab
 hōie: qm̄ aīs ē vez r̄ cōs falsus vt p̄s p
 exponētes. Nulla q̄ illaz cōsequētiāz va-
 let r̄ tm̄ arguit̄ p regulā vt t̄z: q̄ regula fal-
 sa. ¶ Respondet̄ q̄ dictio copulatiua
 sup̄ta copulatiue pot̄ dupl̄r teneri. s. col-
 lectiue vel diuisiue. Collectiue tenet̄ qm̄
 alterz extremoz inest abob̄ copulatis si-
 mul r̄ nō diuisim: aut p̄ signū cōfusiū de-
 minat̄. Sumebat̄ p̄ mō tā in p̄ q̄ i s̄o ex^o
 r̄ s̄o i 3° ex^o. Collectiue q̄ sumēdo nō oz q̄ a
 toto copulato ad alterā pr̄e sit bōa cōna.
 Diuisiue aut̄ tenet̄: qm̄ nō limitat̄ p̄ signū
 cōfusiū r̄ cuīz copulatoz inest alterz ex-
 tremū sicut toti vt sor. r̄ plato sunt hōies
 r̄ sor. r̄ pla. currūt vt videt̄: r̄ sic sumēdo
 h̄z regula veritatē. ¶ Scōa r^a fuit ista

parte principali disiunctiue affirmatiue
 ad ipsam disiunctiua est bona cōsequētia.
 ¶ Cōtra istam regulam arguitur sic ista
 cōsequētia nō valet: cōtingenter tu es: er-
 go cōtingenter tu es vel tu nō es: ergo re-
 gula falsa: cōsequētia t̄z cū minori r̄ ma-
 ior. p̄batur. Nam antecedens est vez: vt
 patet r̄ cōs falsum: q̄ cōsequētia nō va-
 let. p̄bat̄ q̄ cōsequens sit falsum: qm̄ tu es
 r̄ nō potest esse quā tu sis vel tu non sis
 ergo necessario tu es vel tu nō es qd̄ est
 oppositum cōsequētis. ¶ Ideo dicitur
 q̄ si li cōtingēter determinat in cōsequē-
 te totam disiunctiuam: tūc non arguit̄ p
 regulā: quia sic sumendo nō est pars pri-
 me nec secūde cathegorice. Si autem de-
 terminat p̄tem solūmodo cōcedo cōsequē-
 tiā r̄ cōsequens r̄ nego illam: necessa-
 rio tu es vt tu non es: determinādo li ne-
 cessario cōsimili: vbi autēz totū determi-
 ner: iterum concedo cōsequētiā: sed tūc
 non sunt opposita. ex quo modi difforni-
 ter sumūtur. ¶ Ex ista regula inferēba-
 tur alia regula correlarie q̄ a parte dis-
 iuncti ad totum disiunctum est bona cōse-
 quētia. Cōtra istam regulam arguitur
 sic ista cōsequētia non valet tu differs
 ab asino. ergo tu differs ab homine vel
 ab asino. quia antecedens est verus r̄ cō-
 sequens falsum. vt patet per exponētes
 etiā non sequitur asinus est asinus.
 ergo iste hō vel asinus est asinus. ¶ Di-
 citur vt prius q̄ coniunctio disiunctiua
 sumpta disiunctim capitur dupl̄r. s. col-
 lectiue r̄ diuisiue. collectiue sumitur quā
 do determinatur p̄ signū cōfusiū vel
 discretum vel relatiuum. Exprimū p̄mi
 vt tu differs a te vel a me. Ex primūz se-
 cūdi. iste homo vel asinus est asinus: vo-
 lendo q̄ li ille cadat supra totū disiunctū
 Exprimū tertij sor. qui est hō vt asin^o
 est rudibil̄ s. Diuisiue aut̄ sumitur quan-
 do nullo illoz modoz sumitur. vt hō vt
 asinus currit. tu es homo vel asinus. di-
 catur ergo q̄ a parte disiuncti ad totum
 disiunctum sumptū diuisiue est bona con-

sequētia. et iste est intellectus regule. sed a parte disiuncti ad totū disiunctū sumptum collectivē nō valet argumētum sicut in oppositum est argutū in intētionē regule. **T**ertia regula fuit ista. A tota disiunctiva cū destructione vnius partis ad alterā pte ē bona cōia. **C**ōtra quā regulā arguit sic. Ista cōia nō valet tu es asinus. vel tu nō es asinus: s; tu nō es asinus: q; tu es asinus: q; aīis est vey et cō sequēs falsum vt: tū arguit p regulā: q; regula falsa. **R**espōdet q nō arguit p regulā: q; aut in fa parte aīis sumit disiunctiū pme partis disiunctive: vel sumit fa ps disiunctive: si sumit oppositū pme ptis: p; q nō arguitur p regulā: q; nō inferi alia ps: v; tu nō es asinus: q; illa cōcedit cōia et cōis. Si aut dī q p secūda pte aīis sumit fa ps disiunctive ife reūdo aliā: itez dī q nō arguit p regulā deberet eum sumi disiunctiū eius isto mō tu es asinus vel tu nō es asinus: sed tu es asinus: q; tu es asinus: s; negatur minor. **Q**uarta regula fuit ista. A copulativa negatiua ad disiunctivā affirmatiuā factā ex ptibus disiunctiis copulatiue affirmatiue est bonū argumētū et cō. **E**xq; inferebat qnta q a disiunctiva negatiua ad copulativā affirmatiuā factam ex ptibus contradicentib; copulatiue affirmatiue est cōia bona. **C**ōtra istas regulas posset argui si ex nulla negatiua sequatur affirmatiua: q; quolibz istaz regulaz est falsa. **E**t q; r. spōdet q ista regula nō t; in hypotheticis: s; in cathegoricis. **I**ō spālibus arguo sic. Oppositū disiunctive affirmatiue assignatū p negationē ppositam toti nō ouertit cū opposito eiusdem assignato p copulativā factā de partib; ob ppositis disiunctive: q; ambe regule false: cōia t; et aīis pbat et capio istā disiunctivā: necessario tu es vel tu sedes: p; q ista est falsa: q; hec est vera nō necessario tu es vel tu sedes: et tū hec ē falsa necessario tu nō es et tu nō sedes: arguit q sic. Ista disiunctiva negatiua est vera et hec

copulativa est falsa: q; nō ouertuntur: p; cōia: q; vey nō ouertit cū falso. **I**deo breuiter rīdet q si disiunctiva affirmatiua h; huiusmodi duo opposita q ista inuicem ouersunt: s; nō semp h; copulatiuam p opposita factā de partibus oppositis disiunctive: vt argumētū clare oīdit et hoc cōtingit q; disiunctiva est cathegorice pbabilis sicut in pposito rōne huius termini necessario. **I**nfalibiliter tū et regulariter teneat q; tam disiunctive affirmatiue q; copulatiue datur disiunctiū p negationē ppositā toti. **I**dē est iudicium de copulatiua affirmatiua h. n. ē falsa necessario tu es hō et tu es albus vt: et cōsimiliter q; libet istaz: necessario tu non es hō vel tu nō es albus cōtingenter tu non es hō vel tu nō es albus: q; ex qualz istarum segtur: h; disiunctiva tu nō es hō vel tu nō es albus: q; est falsa cū quolibz p; eiusdē sit falsa. **S**exta regula fuit ista. A dditionali affirmatiua cū suo aīte ad cōis eiusdē est bona cōia. **C**ōtra quā regulam arguit sic. Ista cōia nō valet necessario tu es al si tu es hō: s; tu es hō. q; necessario tu es aīal: et tū arguit p regulā: q; regula falsa: cōsequētia: cū minor et maior pbat. **N**am cōsequēs falsum vt p; et aīis est vey: q; rē. pbat p pma pte: q; p scda nō expedit: qm tu es aīal si tu es hō et nō pōt eē quin tu es aīal si tu es hō: q; necessario tu es aīal si tu es hō. **D**icendū q; si necessario duo pōt determinare: vt pcl se. cōis dicte dditionalis aut ipsam totaz. primomō cōcedo cōsequētiā et nego pma; partē antecedētis. v; necessario tu es al si tu es hō: q; equalet isti si tu es hō necessario tu es al q; est falsa. ad pbatōnē nego cōsequētiā q; illa dditionalis nō est in casu cathegorice pbabilis. Si aut li necessario determinat totā dditionalē nego cōsequētiā. neq; arguit p regulā. q; inferi ista. necessario tu es aīal q; nō ē cōsequēs. s; ista solūmodo tu es aīal. q; modus sic sumptus nō est p; cōsequētis nec antecedētis sicut neq; nota dditionis: s;

pars totius aditionalis. Ideo debuit sic
 argui necessario tu es aial si tu es hō. sed
 tu es hō g tu es aial. vnde aditionalis si
 ne mō necessario ouertit cū scipsa habē
 te modus istū. vnde sequit si tu es hō tu
 es aial. g necessario si tu es hō tu es aial
 ⁊ eonuerso. ¶ Ultima regula fuit ista.
 A conditionalis affirmatiua cū dīctorio
 consequētis sequitur dīctoriū antecedētis.
 Contra istā regulā arguit sic vt prius
 Necesario si antixps est albus. antixps
 est coloratus. s3 antixps nō est coloratus
 g necessario ipse nō est albus. p3 bene q
 antecedēs est vez. ⁊ consequens falsū. La
 men arguit specialius sic. Ista consequētia
 nō valet. si tu es hō necessario tu es aial
 sed nō necessario tu es aial. ergo tu nō es
 hō. ⁊ tamē arguit p regulā ergo regula
 falsa. consequētia tenet cum minori ⁊ ma
 ior pbat. antecedēs est vez ⁊ consequens
 falsum ergo consequētia nō valet. q conse
 quens sit falsum p3 ⁊ pbat q antecedēs
 sit vez. Nam hec est vera. nō necessario
 tu es aial. q suū oppositū est falsum. sed
 altera ps pbat. Nam si tu es hō: necessa
 rio tu es aial. na3 tu es aial si tu es hō ne
 cessario. ergo si tu es hō necessario tu es
 animal. ⁊ consequētia ab vno ouertibili
 ad reliquū vnde idē est dicere aial currit
 si hō currit. ⁊ si homo currit aial currit.
 ¶ Ideo respōdet ad argumētū primū
 sicut ad argumētū alterius regule q nō

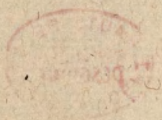
arguit p regulā. q3 d3 solūmō cludit illa
 antixps nō est albus: ex quo li necessario
 nō est ps antix nec ouertit. ¶ Et ad argu
 mentum fm dubitat nunqd ista oīa sit
 bona: si tu es hō necessario tu es aial: sed
 nō necessario tu es aial. g tu nō es hō: q3
 dubito de li necessario: an sit pars antix
 vel consequētis: si aut li necessario est ps
 antecedētis nego consequētiā: nec argui
 tur p regulā: q3 nō sumit oppositū conse
 quētis: sed deberet sic argui: tu nō es at
 g tu nō es hō necessario: ⁊ isto modo co
 cedit consequētia ⁊ negat minor. Si aut li
 necessario est ps consequētis cedo conse
 quētiā ⁊ nego aditionalē: q3 tūc equi
 ualet huic aditionali: si tu es hō tu es al
 necessario. Et tūc ad argumentum tu es
 aial si tu es hō necessario: g si tu es hō ne
 cessario. tu es aial. nego consequētiā: nec
 arguitur ab vno ouertibili ad reliquū
 nec ex^m est ad ppositum. q3 in antecede
 te li necessario pest pars antecedētis co
 ditionalis. ⁊ in antecede te est pars con
 sequētis alterius aditionalis. quare ⁊c.

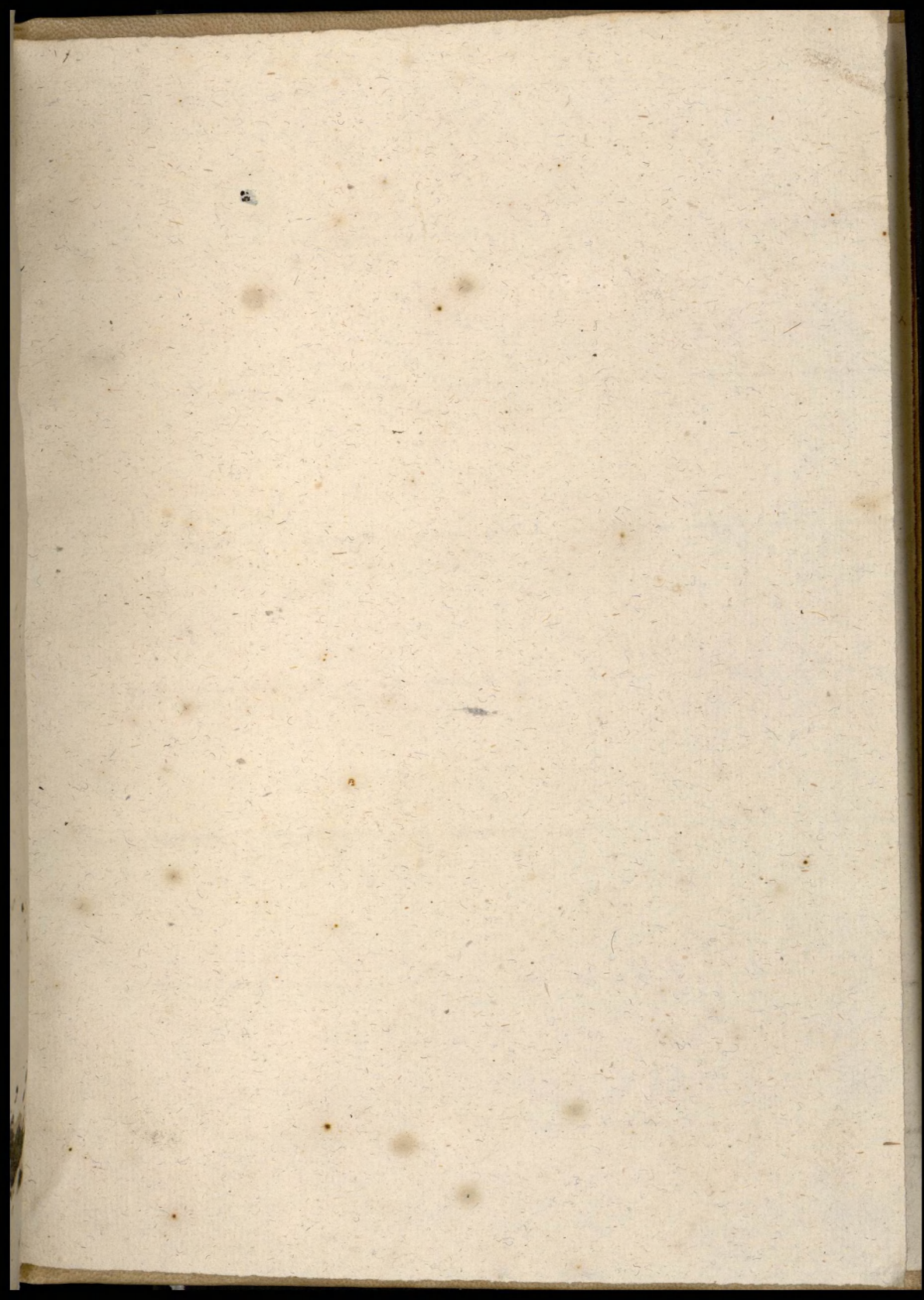
Fines logice Pauli Veneti Ad laudem
 omnipotentis. Impressa venetijs p me
 Petrum Bergamensem. Anno domini.
 1492. die. 17. Martij.

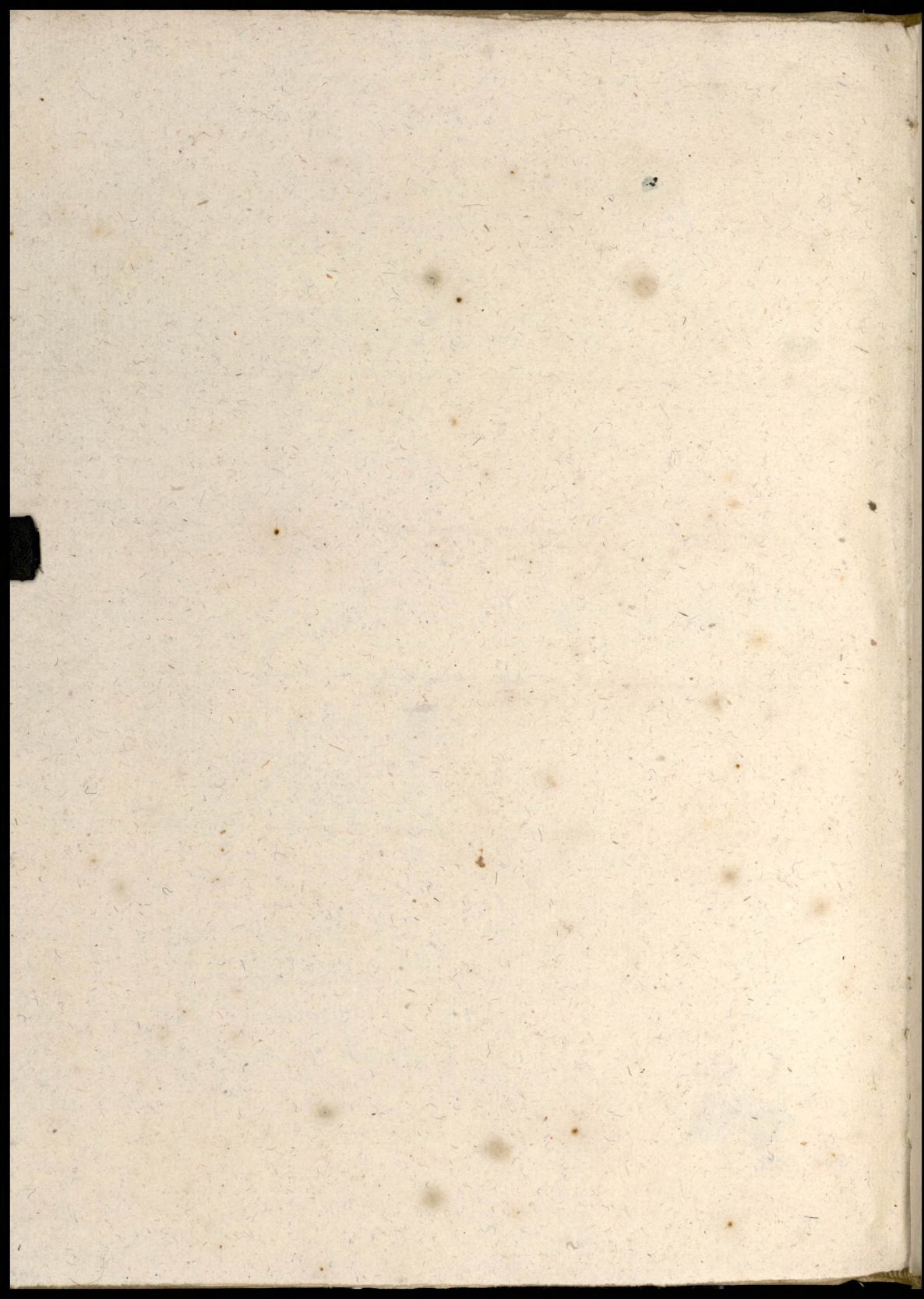

175
St. Thomas de Vincennes

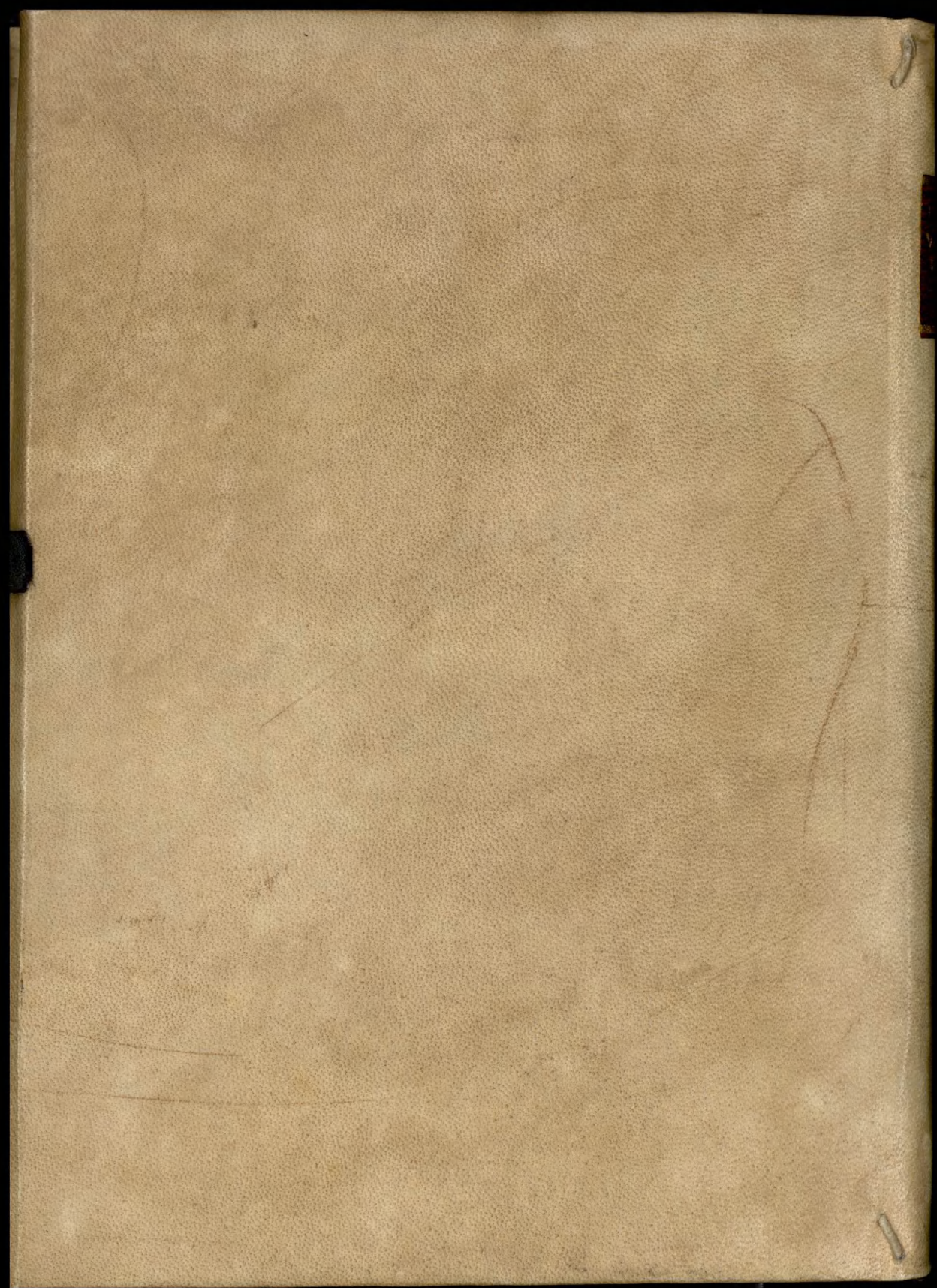
7

50.000

AULU
GENETI
LOGICA

—
1499